Kazuo Ishiguro

Gömülü Dev

ROMAN

Çeviren: Roza Hakmen

YAPI KREDİ YAYINLARI

Gömülü Dev

Kazuo Ishiguro

Çeviren: Roza Hakmen

Yapı Kredi Yayınları

Yapı Kredi Yayınları - 4349
Edebiyat - 1224

Gömülü Dev / Kazuo Ishiguro
Özgün adı: The Burried Giant
Çeviren: Roza Hakmen

Kitap editörü: Berna Akkıyal
Düzelti: Fahri Güllüoğlu

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Grafik Uygulama: İlknur Efe

Çeviriye temel alınan baskı: Faber & Faber Limited, London, 2015
1. Baskı, Nisan 2015, İstanbul
2. Baskı, Mayıs 2015, İstanbul

E-kitap:
1. Sürüm, Temmuz 2015
Mayıs 2015 tarihli 2. baskısı esas alınarak hazırlanmıştır.

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2014
Sertifika No: 12334
Copyright © Kazuo Ishiguro, 2015

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) - Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

Kazuo Ishiguro, 1954'te Japonya'nın Nagasaki şehrinde doğdu. Eğitimini, babasının Ulusal Oşinografi Enstitüsü'nde çalışmaya başlaması üzerine beş yaşındayken ailesiyle birlikte geldiği İngiltere'de tamamladı. Kent Üniversitesi'nde İngilizce ve felsefe eğitimi aldı. Mezun olduktan sonra Londra'da sosyal hizmetler görevlisi olarak çalışmaya başladı. East Anglia Üniversitesi'nde Malcolm Bradbury'den yaratıcı yazarlık eğitimi aldı ve yazarlık kariyerinin ilk dönemlerindeki akıl hocası Angela Carter'la tanıştı. 1981'de üç kısa hikâyesi yayımlandı ve Kazuo Ishiguro o tarihten beri sadece yazarlık yapıyor. 1982'de ilk romanı *Uzak Tepeler* (çev. Pınar Besen, YKY, 2012) yayımlandı ve Winifred Holtby Memorial Ödülü'nü kazandı. 1983'te *Granta* dergisi tarafından en iyi genç İngiliz yazarları arasında gösterildi. 1986'da yayımlanan ikinci romanı *Değişen Dünyada Bir Sanatçı*'yla (çev. Suat Ertüzün, 2008) Whitbread Book of the Year Ödülü'nü aldı, Booker Ödülü'ne aday gösterildi. 1989'da yayımlanan üçüncü romanı *Günden Kalanlar* (çev. Şebnem Susam, 1993), Booker Ödülü'nü kazandı ve 1993'te James Ivory tarafından filme alındı. 1995'te Cheltenham Ödülü'nü alan romanı *Avunamayanlar* (çev. Roza Hakmen, YKY, 2009), 2000'de Booker Ödülü'ne ve Whitbread Ödülü'ne aday olan *Öksüzlüğümüz* (çev. Yasemin Ortwein, YKY, 2014) yayımlandı. Son romanı *Beni Asla Bırakma* (çev. Mine Haydaroğlu, YKY, 2007), yayımlandığı yıl (2005) *Time* tarafından İngilizce yazılmış en iyi 100 roman listesinde gösterildi, Alex Ödülü'nü aldı ve National Book Critics Circle Ödülü'ne aday oldu. 2005'te *The Saddest Music in the World* adlı ilk uzun metraj sinema filmi senaryosunu tamamlayan, ilk öykü kitabı *Noktürnler: Müziğe ve Geceye Dair Öyküler* (çev. Zeynep Erkut, 2011) 2009'da yayımlanan yazarın romanları otuzdan fazla dile çevrilmiştir. Kazuo Ishiguro, karısı ve kızıyla birlikte Londra'da yaşamaktadır.

Roza Hakmen, 1956'da İzmir'de doğdu. 30 yılı aşkın bir süredir İngilizce, Fransızca ve İspanyolcadan edebiyat çevirileri yapıyor.

Başlıca çevirileri: Marcel Proust, *Kayıp Zamanın İzinde, Sainte-Beuve'e Karşı, Hazlar ve Günler;* Miguel de Cervantes Saavedra, *Don Quijote;* Henry James, *Güvercinin Kanatları;* Tim Parks, *Kader, Avrupa;* Anna Kavan, *Kartal Yuvası;* Marguerite Yourcenar, *Rüya ve Kader;* Alice Munro, *Firar ve Nefret, Arkadaşlık, Flört, Aşk, Evlilik;* John Cheever, *Toplu Öyküler 2, 3, 4;* Javier Marias, *Yarınki Yüzün;* Eduardo Berti, *Düşlenen Ülke;* Kazuo Ishiguro, *Avunamayanlar;* lan McEwan, *Masumiyet.*

Birinci Kısım

Birinci Bölüm

Sonraki dönemlerde İngiltere deyince akla gelen kıvrımlı toprak yollara, sakin çayırlara o zamanlar rastlamanız zordu. Issız, işlenmemiş topraklar kilometreler boyunca uzanır, yer yer sarp tepeleri ya da çıplak bozkırları aşan engebeli patikalara rastlanırdı. Romalılardan kalma yolların çoğu artık parçalanmış, kimini ot bürümüştü, kırlardan ayırt edilmez olmuşlardı. Irmaklarla bataklıkların üzeri, bu topraklarda hâlâ varlığını sürdüren yamyam devlerin ekmeğine yağ süren dondurucu sislerle kaplıydı. Yakında yaşayan insanlar –hangi çaresizlik sonucu böylesine kasvetli bölgelere yerleşmişlerdi kim bilir– çarpık bedenleri sislerin arasında belirmeden çok önce kesik kesik nefesleri işitilen bu yaratıklardan korksalar yeriydi. Ama bu tür canavarlar şaşkınlığa yol açmazdı. O zamanın insanları için gündelik tehlikelerdendiler; bu insanların dertlenecekleri o kadar çok şey vardı ki. Sert topraktan besin çıkarmak, yakacak odun bulmak, bir günde on domuzu öldürebilen, çocukların yanaklarında yeşil döküntülere sebep olan hastalıkla baş etmek.

Zaten yamyam devler kışkırtılmadıkları sürece pek de feci sayılmazlardı. Durumu kabullenmek gerekiyordu: Ara sıra, belki aralarında çıkan anlaşılmaz bir kavganın ardından, devlerden biri öfkeden köpürerek, yalpalaya yalpalaya köyün birine girer, haykırışlara, savrulan silahlara rağmen, yolundan vaktinde çekilmeyen herkesi ezip geçerdi. Yine ara sıra, yamyam devlerden biri bir çocuğu

kapıp sislere karışırdı. O zamanın insanları bu tür zulümleri sineye çekmek zorundaydılar.

Bu bölgelerden birinde, sivri tepelerin gölgesindeki çok geniş bir bataklığın kıyısında Axl'la Beatrice adında yaşlı bir karı koca yaşıyordu. Belki isimleri biraz farklıydı veya başka isimleri de vardı, ama biz kolaylık olsun diye onları böyle adlandıracağız. Münzevi hayatı yaşadıklarını söyleyebilirdim, ama o zamanlar bizim anladığımız manada "inziva"da yaşayan pek az kişi vardı. Köylüler ısınma ve korunma amacıyla çoğu yamaçların derinliklerine oyulmuş, birbirine yeraltı dehlizleri ve kapalı geçitlerle bağlanan barınaklarda yaşarlardı. Bizim yaşlı karı koca da aşağı yukarı altmış köylüyle birlikte bu düzensiz kovanlardan birinde yaşıyordu –"bina" kelimesi yaşadıkları yere kıyasla aşırı görkemli kalır. Kovandan çıkıp dağın eteği boyunca yirmi dakika yürüdüğünüzde, bir sonraki yerleşime varırdınız; sizin gözünüze bu da birincisinin tıpatıp aynısı gibi görünürdü. Ama sakinlerinin gözünde gurur duyacakları ya da utanacakları birçok farklı ayrıntısı olurdu.

O günlerin Britanyasının bundan ibaret olduğu, dünyanın başka yerlerinde muhteşem uygarlıklar gelişirken bizim burada Demir Çağı'nda kalmış olduğumuz izlenimini uyandırmak istemem. Kırlarda keyfinizce dolaşabilseniz, müziğin, leziz yiyeceklerin, bedensel gücün kuvvetin eksik olmadığı şatolar, sakinleri kendilerini tahsile adamış manastırlar keşfedebilirdiniz pekâlâ. Ama şurası da bir gerçek ki, güzel havada, sağlam bir atın üzerinde bile, günler boyu yeşilliklerin arasında yükselen tek bir şato ya da manastır görmeden yol alabilirdiniz. Genellikle tasvir ettiğim türden topluluklara rastlardınız; yanınızda armağan edebileceğiniz yiyecekler ya da giysiler yoksa, göz korkutacak şekilde silahlanmış da değilseniz buralarda pek hoş karşılanmayabilirdiniz. Memleketimizin o zamanlardaki durumuyla ilgili böyle bir tablo çizmekten hoşnut değilim, ama yapacak bir şey yok.

Axl’la Beatrice’e dönecek olursak, dediğim gibi yaşlı karı koca kovanın dış kenarına yakın oturuyordu, barınakları hava şartlarına karşı diğerleri kadar korunaklı değildi, geceleri herkesin toplandığı Büyük Oda’da yanan ateşten ise hiç yararlanamıyorlardı. Belki ateşe daha yakın yaşadıkları bir zaman, çocuklarıyla birlikte yaşadıkları bir zaman olmuştu. Şafaktan önceki amaçsız saatlerde, derin uykudaki karısının yanında, yatağında yatarken Axl’ın zihnine düşen de bu olurdu; o zaman adını koyamadığı bir kaybetmişlik duygusu içini kemirir, tekrar uyumasını engellerdi.

Belki bu nedenle, Axl o sabah yataktan temelli çıktı, sessizce dışarı süzülüp kovanın girişindeki bel vermiş eski banka oturdu ve güneşin ilk ışıklarını bekledi. Bahar gelmişti, ama dışarı çıkarken Beatrice’in harmanisine sarınmış olduğu halde soğuk içine işliyordu. Buna rağmen düşüncelerine öyle dalmıştı ki, ne kadar üşüdüğünü fark ettiğinde yıldızların hepsi sönüp gitmişti, ufka bir ışıltı yayılmakta, alacakaranlığın içinden ilk kuş ötüşleri duyulmaktaydı.

Axl dışarıda bu kadar uzun kaldığına hayıflanarak ağır ağır ayağa kalktı. Sağlığı yerindeydi, ama son ateşli hastalığı atlatması epey uzun sürmüştü, nüksetmesini istemiyordu. Bacaklarında rutubeti hissediyordu, yine de içeriye dönerken memnundu; çünkü o sabah nicedir hatırlayamadığı birçok şeyi hatırlamayı başarmıştı. Ayrıca önemli bir kararın –fazlasıyla uzun süredir ertelenmiş bir kararın– arifesinde olduğunu da seziyor ve içindeki heyecanı karısıyla paylaşmak için sabırsızlanıyordu.

İçeride kovanın dehlizleri hâlâ zifiri karanlıktı, kendi odasının kapısına kadar olan kısa mesafeyi el yordamıyla ilerleyerek katetti mecburen. Kovanın içindeki “kapı”ların çoğu, odaların eşiğini oluşturan basit kemerlerden ibaretti. Köylüler bu açık düzeni özel hayatı kısıtlamaktan ziyade yanan büyük ateşle kovanda izin verilen daha küçük ateşlerin sıcaklığının geçitlerden odalara bir miktar da olsa

ulaşmasını sağlayan bir şey olarak görüyorlardı muhtemelen. Ancak ateşlerin hepsinden fazlasıyla uzak olan Axl'la Beatrice'in odası, bizim kapı olarak tanımlayabileceğimiz bir düzeneğe sahipti; iri bir ahşap çerçeveye çapraz yerleştirilmiş küçük dallar, sarmaşıklar ve devedikenlerinden oluşan kapı odaya girip çıkarken her defasında kaldırılıp yana çekilmesi gerekse de, ayazı kesiyordu. Axl'a kalsa bu kapıdan seve seve vazgeçerdi, ama kapı zaman içinde Beatrice için hatırı sayılır bir gurur kaynağı olmuştu. Axl çoğu gün eve döndüğünde karısını düzeneğin çürümüş parçalarını çıkarıp yerine yeni topladığı dalları yerleştirirken buluyordu.

O sabah Axl mümkün olduğunca az ses çıkarmaya özen göstererek, sadece geçmesine izin verecek kadar kenara çekti kapıyı. Şafağın ilk ışıkları dış duvardaki küçük çentiklerden odaya sızıyordu. Axl öne uzattığı elini ve ot şiltenin üzerinde, kalın battaniyelerle örtünmüş, hâlâ derin uykudaki Beatrice'in karaltısını belli belirsiz seçebiliyordu.

Karısını uyandırmak geçti içinden. Çünkü şu anda karısı uyanık olsa, onunla konuşsa, kesin kararını vermesine mâni olan son engellerin de yıkılacağından emindi. Ama topluluğun uyanıp gündelik işlerine başlamasına daha vakit vardı; o da karısının harmanisine sıkı sıkı sarınmış halde odanın köşesindeki alçak tabureye oturdu.

Merak ediyordu, acaba sis o sabah ne kadar kalın olacaktı; karanlık dağıldıkça sisin çatlaklardan odalarının içine kadar sızıp sızmadığını görebilecek miydi? Ama sonra zihni bu konulardan uzaklaşıp biraz önce meşgul olduğu meseleye döndü. Beatrice'le öteden beri hep böyle bir başlarına, topluluğun kıyısında mı yaşamışlardı? Yoksa bir zamanlar her şey çok mu farklıydı? Biraz önce, dışarıdayken, bölük pörçük bir anı canlanmıştı zihninde: Kovanın ortasındaki uzun geçitte, kolu öz çocuklarından birini sarmış, şimdiki gibi yaşlılıktan ötürü değil de, loş ışıkta kafasını kirişlere çarpmamak için hafifçe kamburunu çıkararak yürüdüğü, sıradan bir an. Herhalde çocuk onunla

konuşuyor, komik bir şey söylüyordu ki, ikisi de gülüyorlardı. Ama tıpkı daha önce dışarıda olduğu gibi şimdi de zihninde hiçbir şey tam yerine oturmuyordu; yoğunlaşmaya çalıştıkça anının parçaları silikleşiyordu sanki. Belki de bunlar ahmak bir ihtiyarın hayallerinden ibaretti. Belki de Tanrı onlara hiç çocuk bahşetmemişti.

Axl'ın niçin geçmişi hatırlamak için öteki köylülerden yardım istemediğini merak ediyor olabilirsiniz; ama bu zannettiğiniz kadar kolay değildi. Çünkü bu toplulukta geçmiş nadiren konuşulurdu. Tabu olduğundan değil. Burada geçmiş, bataklıkların üzerinde asılı duran kadar koyu bir sise gömülmüştü bir sebeple. Bu köylülerin aklından geçmişi, yakın geçmişi bile düşünmek geçmezdi.

Mesela bir süredir Axl'ın kafasını kurcalayan bir şey vardı: Bir süre öncesine kadar, aralarında uzun kızıl saçlı bir kadın olduğundan emindi, köy için vazgeçilmez sayılan bir kadın. Ne zaman biri yaralanacak ya da hastalanacak olsa, derhal şifa yeteneği olan bu kızıl saçlı kadın çağrılırdı. Oysa şimdi söz konusu kadın kayıplara karışmıştı, ne olduğunu kimse merak etmiyor, hatta yokluğuna hayıflanmıyordu. Bir sabah Axl tarlayı kaplayan buzları üç komşusuyla birlikte kırarken konuyu onlara açmıştı; neden söz ettiğini gerçekten anlamadıkları tepkilerinden belliydi. Hatta biri işine ara verip hatırlamaya çalışmış, sonra başını iki yana sallamıştı. "Çok uzun zaman önceydi herhalde," demişti.

Konuyu bir gece Beatrice'e açtığında o da, "Ben de öyle bir kadın hatırlamıyorum," demişti. "Belki de sen kendi ihtiyaçlarından dolayı rüyanda gördün onu Axl, oysa yanında sırtı seninkinden daha dik bir karın var."

Bu konuşma önceki sonbaharda geçmişti, ikisi zifiri karanlıkta yatağın üzerine yan yana uzanmış, barınağın duvarlarına çarpan yağmurun sesini dinliyorlardı.

"Doğru, yıllar geçtiği halde, neredeyse hiç yaşlanmadın prensesim," demişti Axl. "Ama o kadın rüya falan değildi, sen de bir an durup düşünsen hatırlarsın. Daha bir ay önce

kapımıza gelip bir şeye ihtiyacımız var mı diye sormuştu, yardımsever bir kadın. Hatırlarsın mutlaka.”

“Peki ama ihtiyacımızı karşılamayı neden istiyordu ki? Akrabamız mıydı?”

“Akrabamız olduğunu sanmıyorum prensesim. İyi yürekliliğinden soruyordu. Hatırlarsın mutlaka. Sık sık kapımıza gelir, üşüyor muyuz, aç mıyız diye sorardı.”

“Benim merak ettiğim şu, Axl, yardım etmek için bizi seçmek üstüne vazife miydi?”

“O sırada ben de merak etmiştim prensesim. Şöyle düşündüğümü hatırlıyorum: Bu kadının işi hastalara bakmak, oysa ikimiz de köydeki en sağlıklı insanlar arasında sayılırız. Acaba veba salgınından söz ediliyor da yoklamaya mı geldi? Ama sonra ortalıkta veba olmadığı, kadının sadece yardım etmek istediği anlaşıldı. Bak şimdi, konuşunca bir şey daha hatırladım. Kapıda durmuş, çocuklar alay ettiğinde aldırmayın demişti. O kadar. Bir daha da yüzünü görmedik.”

“Axl, bu kızıl saçlı kadın hem senin kafanın ürettiği bir rüya, hem de birkaç çocuğu, onların oyunlarını dert ettiğine göre ahmağın teki.”

“Ben de o sırada aynen böyle düşünmüştüm prensesim. Çocukların bize ne zararı dokunabilir, dışarıda hava kötüyken böyle oyalanıyorlar işte. Hiç aldırmadığımızı söylemiştim ona, ama kadının niyeti iyiydi. Sonra hatırlıyorum, gecelerimizi mumsuz geçirmemize üzüldüğünü söylemişti.”

“Bu şahıs mumsuz oluşumuza üzüldüyse,” demişti Beatrice, “en azından bir konuda haklıymış. Böyle gecelerde bize bir mumu yasaklamaları hakaret sayılır, ellerimiz hiç titremiyor ki. Oysa kimilerinin odalarında mumu var, ama her gece elma şarabıyla kendilerinden geçiyorlar ya da çocukları ortalıkta deliler gibi koşturuyor. Fakat onlarınkini değil, bizim mumumuzu aldılar; yanı başımda olduğun halde seni zor görüyorum, Axl.”

“Niyet hakaret değil prensesim. Bu işler öteden beri böyle gitmiş, hepsi bu.”

“Aslında mumu elimizden almalarının tuhaf olduğunu düşünen bir tek rüyandaki kadın değil. Dün müydü, evvelsi gün mü, ırmaktaydım, kadınların yanından geçerken kulağımla duydum; onlar duyduğumu fark etmediler, bizim gibi namuslu bir karı kocanın her gece karanlıkta oturmak zorunda olması ne yazık diyorlardı. Yani öyle düşünen bir tek senin rüyandaki kadın değil.”

“Prensesim, sana söyledim, rüya filan değil bu kadın. Burada herkes bir ay önce onu tanır, methederdi. Sen de dahil herkese kadının varlığını bile unutturan ne olabilir?”

Aralarında geçen bu konuşmayı Axl o bahar sabahı hatırladığında, kızıl saçlı kadın konusunda yanılmış olabileceğini düşündü. Ne de olsa yaşlanıyordu, ara sıra kafası karışabilirdi. Ne var ki kızıl saçlı kadın örneği, peş peşe yaşanan çok sayıda benzer olaydan sadece biriydi. Zihnini ne kadar zorlarsa zorlasın, şu anda pek fazla örnek gelmiyordu aklına, ama çok sayıda örnek olduğu kesindi. Marta olayı vardı mesela.

Marta öteden beri korkusuzluğuyla tanınan, dokuz on yaşlarında bir kızdı. Başıboş gezen çocukların başına gelebileceklere dair onca tüyler ürpertici hikâye Marta’nın macera hevesini kaçırmıyordu anlaşılan. Bir akşam, karanlığın çökmesine bir saatten az zaman kalmışken, sis basar, tepenin yamacında kurtların uluması işitilirken Marta’nın kayıp olduğu haberi yayılınca herkes korkuya kapılıp işini gücünü bıraktı. Kısa bir süre boyunca insanlar kovanın dört bir yanında ismini haykırdı, geçitlerde koşuşturanların ayak sesleri yankılandı, köylüler tek tek her yatak odasını, depo kovuklarını, çatı kirişlerinin altındaki boşlukları, bir çocuğun oyun oynarken saklanabileceği her yeri aradılar.

Sonra, bu paniğin ortasında, tepelerdeki vardiyalarından dönen iki çoban Büyük Oda’ya gelerek ısınmak üzere ateşin başına geçti. Isınırlarken biri, önceki gün bir çalı kartalının tepelerinde bir, iki, üç kez döndüğünü söyledi. Kesinlikle emin olduğunu söyledi, gördükleri bir çalı kartalıydı. Haber

kovanda hızla yayıldı ve az sonra, çobanların anlatacaklarını dinlemek isteyen kalabalık bir grup ateşin çevresine toplandı. Hatta Axl bile koşa koşa gidip onlara katıldı, çünkü onların memleketinde bir çalı kartalı görmek gerçekten önemli bir haberdi. Çalı kartallarına atfedilen çeşitli marifetlerden biri de kurtları korkutup kaçırmalarıydı; ülkenin bazı yerlerinde bu kuşlar sayesinde kurtların tamamen yok olduğu söyleniyordu.

Başta çobanlar heyecan içinde sorguya çekildi, hikâye tekrar tekrar anlattırıldı. Sonra dinleyenler giderek şüpheye kapıldılar. Biri, bu iddiayı daha önce de pek çok kez duyduklarını söyledi, her defasında da boş çıkmıştı. Bir başkası, yine bu iki çobanın daha geçen bahar aynı hikâyeyi anlattıklarını, ama kuşların bir daha görülmediklerini belirtti. Çobanlar kızarak daha önce böyle bir şey anlattıklarını inkâr ettiler; kalabalık kısa sürede ikiye bölündü, kimileri çobanların tarafını tutuyor, kimileri de geçen yılki olayı iyi kötü hatırladıklarını ileri sürüyordu.

Kavga kızıştıkça, ortada bir tuhaflık olduğu hissi bir kez daha Axl'ın içini kemirmeye başladı; bağırış çağırıştan, itiş kakıştan uzaklaşıp dışarı çıktı ve kararmakta olan gökyüzüne, toprağın üzerinde yuvarlanır gibi ilerleyen sise baktı. Bir süre sonra zihninde beliren parçalar birleşmeye başladı: Marta'nın kayboluşu, içinde bulunduğu tehlike, daha birkaç dakika önce herkesin onu arayışı. Ama hatırladıkları daha şimdiden bulanmaktaydı, tıpkı rüyaların uyanır uyanmaz saniyeler içinde bulanıklaşması gibi; insanlar içeride çalı kartalını tartışmaya devam ederken Axl küçük Marta'nın zihninden silinip gitmemesi için, ona yoğunlaşabilmek için müthiş bir çaba harcadı. Sonra, orada öylece dururken kendi kendine şarkı söyleyen küçük bir kızın sesini duydu ve sislerin arasından çıkıp gelen Marta'yı gördü.

"Sen ne tuhaf çocuksun," dedi Axl, sekerek yanına gelen Marta'ya. "Karanlıktan korkmuyor musun? Kutlardan, yamyam devlerden korkmuyor musun?"

“Aa, korkmaz mıyım hiç beyim,” dedi Marta gülümseyerek. “Ama onlardan saklanmayı biliyorum. Annemle babam beni aramıyordur umarım. Geçen hafta öyle bir dayak yedim ki.”

“Aramaz olurlar mı hiç? Arıyorlar tabii. Bütün köy seni aramıyor da kimi arıyor? Şu içeriden gelen uğultuyu duyuyor musun? Hepsi senin yüzünden evladım.”

Marta güldü. “Yapmayın beyim, ne olur!” dedi. “Merak etmediklerini biliyorum. O bağırış çağırış da benimle ilgili değil, duyuyorum.”

Kız bunu söyleyince, Axl olayı hatırladı; içeridekiler Marta’yı değil, bambaşka bir konuyu tartışıyordu. Daha iyi duyabilmek için kapının eşiğine doğru uzandı, yükselmiş seslerin arasından duyduğu tek tük laflar sayesinde çobanlarla çalı kartalını hatırladı. Acaba bu konuda Marta’ya bir açıklama yapsa mı diye düşünürken çocuk ansızın sekerek yanından ayrılıp içeri girdi.

Axl çocuğun ortaya çıkışının yaratacağı rahatlamaya ve sevince şahit olmayı umarak onun peşinden içeri girdi. İşin doğrusu, kızla birlikte içeri girerse sağ salim dönüşünden kendisine pay çıkarılacağı da geçmişti aklından. Ama Büyük Oda’ya girdiklerinde köylüler hâlâ çoban kavgasıyla meşgul olduğundan ancak birkaçı dönüp onlara baktı. Gerçi annesi kalabalıktan uzaklaşıp Marta’nın yanına geldi, ama, “Geldin demek! Sakın ortadan kaybolma bir daha! Kaç kere söyleyeceğim!” der demez tekrar ateşin çevresindeki hararetli tartışmalara dalıp gitti. Bunun üzerine Marta, “Ben demedim miydim?” demek ister gibi Axl’a bakıp sırıttı ve arkadaşlarını aramak üzere gölgelerin arasına daldı.

İçerisi epeyce aydınlanmıştı. Axl’la Beatrice’in odası kovanın kenarında olduğundan dışarı açılan küçük bir penceresi vardı, ama çok yüksekteydi, dışarıya bakmak için bir taburenin üstüne çıkmak gerekiyordu. Pencere şu anda bezle örtülü olduğu halde güneşin ilk ışınları bir köşeden içeri sızmış, Beatrice’in uyuduğu yeri aydınlatıyordu. Axl karısının başının hemen üzerinde, bu güneş ışınına

yakalanmış, havada asılı gibi görünen, böceğe benzer bir şey fark etti. Sonra bunun görünmez ipinden sarkan bir örümcek olduğunu anladı; o bakarken örümcek sessizce alçalmaya başladı. Axl sessizce yerinden kalkarak küçük odanın karşı tarafına yürüdü ve elini uyuyan karısının üzerindeki havada gezdirerek örümceği avucuna hapsetti. Sonra bir an durup karısına baktı. Uykudaki yüzünde, artık uyanıkken nadiren gördüğü bir huzur vardı; bu görüntünün içinde yarattığı ani mutluluk dalgası Axl'ı şaşırttı. O zaman kararını vermiş olduğunu anladı ve Beatrice'i uyandırmak istedi tekrar, sırf bu haberi ona vermek için. Ama bunun ne kadar bencilce bir davranış olacağını anladı –ayrıca, vereceği tepkiden nasıl bu kadar emin olabiliyordu? Sonunda sessizce taburesine döndü; tekrar otururken örümceği hatırladı ve elini usulca açtı.

Daha önce dışarıdaki bankta oturmuş güneşin ilk ışınlarını beklerken, yolculuk fikrini Beatrice'le ilk nasıl konuştuklarını hatırlamaya çalışmıştı. O sırada, bir gece bu odada yaptıkları bir konuşma gelir gibi olmuştu aklına, ama şimdi örümceğin elinin kenarında koşup sonra toprak zemine inişini izlerken, konunun ilk kez ne zaman açıldığını kesin olarak hatırladı: Kara paçavralar içindeki yabancının köye uğradığı gündü.

Bulutlu bir sabahtı –geçen Kasım ayı falandı, o kadar olmuş muydu?– Axl ırmak kenarında, söğüt ağaçlarının arasındaki bir patikada hızlı hızlı yürüyordu. Acelesi vardı, tarlalardan kovana dönüyordu, belki bir alet, belki de ustabaşından talimat almak için. Her neyse, sağındaki çalılıkların ötesinden ansızın yükselen sesleri duyunca durdu. Aklına ilk gelen yamyam devler oldu, hemen bir taş ya da sopa bulmak için etrafına bakındı. Sonra, öfkeli ve heyecanlı olmakla birlikte, seslerde (hepsi kadın sesiydi) yamyam dev saldırılarındaki gibi bir panik olmadığını fark etti. Buna rağmen kararlı adımlarla ardıçların oluşturduğu çiti yarıp geçti ve tökezleyerek bir açıklığa çıktı; karşısında birbirlerine sokulmuş duran beş kadın vardı –hayatlarının

baharında olmamakla birlikte henüz çocuk doğurabilecek yaştaydılar. Sırtları Axl'a dönük, uzaktaki bir şeye bağırıp duruyorlardı. Yanlarına varmak üzereyken kadınlardan Axl'ı fark edip irkildi, ama sonra ötekiler dönüp adeta aşağılayarak ona baktılar.

"Bak sen şu işe," dedi biri. "Tesadüf mü, başka şey mi bilmem. Ama kocası burada, belki o aklını başına getirir."

Axl'ı ilk gören kadın, "Karına gitme dedik ama dinlemedi," dedi. "Yabancıya yemek götüreceğim diye tutturdu, halbuki kadın büyük ihtimal kılık değiştirmiş bir iblis ya da cin."

"Karım tehlikede mi? Hanımlar, lütfen anlatın, ne oldu?"

"Sabahtan beri etrafımızda tuhaf bir kadın dolaşıyor," dedi bir başkası. "Saçı açık, belinde, üstünde kara paçavralardan bir harmani. Sakson olduğunu söyledi, ama kıyafeti daha önce gördüğümüz Saksonlarınkilere benzemiyor. Irmak kıyısında çamaşır yıkarken arkamızdan sokulmaya kalktı, zamanında fark edip kovduk. Ama ne kadar kovsak tekrar geliyordu, büyük bir üzüntüsü varmış gibi; bir de durup durup yemek dileniyordu. Bu arada büyüsünü doğru karına yöneltiyordu bizce beyim; çünkü bundan önce iki kere Beatrice'i kollarından tutup engelledik, ille iblise gitmek istiyordu. Bu sefer boğuşarak bizden kurtuldu, koca diken çalısının oraya çıktı, iblis orada oturmuş onu bekliyor. Elimizden geldiğince tutmaya çalıştık beyim, ama iblisin gücü içine geçmiş bile herhalde; karın kadar ince kemikli, yaşlı bir kadında olmayacak bir kuvveti var çünkü."

"Koca diken çalısı..."

"Yola çıkalı bir iki dakika oldu daha beyim. Ama o kadının iblis olduğu kesin, peşinden gidersen dikkat et, tökezleme, zehirli devedikenlerine takılma, asla iyileşmez çünkü."

Axl kadınlara kızgınlığını göstermemeye çalışarak kibarca, "Eksik olmayın hanımlar," dedi. "Ben gidip karımı yoklayayım. İzninizle."

Bizim köylüler hem kovandan kısa bir yürüyüşle varılan burundaki tepenin yamacında kayadan fışkırmış gibi görünen akdiken çalısının kendisine, hem de yörenin manzara noktalarından birine “koca diken çalısı” derlerdi. Güneşli günlerde, rüzgâr çok sert esmedikçe hoşça vakit geçirilecek bir yerdi. Tepeden bakınca suya inen bayır, ırmağın kıvrımı ve ötesindeki bataklıklar görünürdü. Pazar günleri çocuklar genellikle yamru yumru köklerin etrafında oyun oynar, bazen burnun ucundan atlamak için kışkırtırlardı birbirlerini; aslında burnun yumuşak bir eğimi vardı, çocuklar çimenlik yamaçtan incinmeden fıçı misali aşağı yuvarlanabilirdi. Ama hem yetişkinlerin hem de çocukların çeşitli işlerle meşgul olduğu böyle bir sabah vakti burunda kimse olmazdı; dolayısıyla sisin içinde yamacı tırmanan Axl iki kadının yalnız olduğunu görünce şaşırmadı; karaltıları beyaz gökyüzüne çizilmiş gibi görünüyordu. Sırtını kayaya dayamış oturan yabancı kadın gerçekten de tuhaf giyimliydi. Harmanisi, en azından uzakları bakınca birleştirilmiş küçücük kumaş parçalarından ibaret gibi görünüyor, rüzgârda savruluyor, kadını havalanmak üzere olan koca bir kuş gibi gösteriyordu. Onun yanında –hâlâ ayakta, ama başını kadına eğmiş olan– Beatrice pek cılız ve çelimsiz görünüyordu. İkisi hararetli bir konuşmaya dalmışlardı, ama aşağıda Axl’ı görünce susup gözlerini ona diktiler. Sonra Beatrice burnun ucuna yürüyüp aşağıya seslendi:

“Olduğun yerde kal kocam, daha fazla ilerleme! Ben gelirim yanına. Buraya tırmanıp şu zavallı kadının huzurunu bozma; nihayet ayaklarını uzatıp dinlenecek azıcık, dünkü ekmekten yiyecek biraz.”

Axl karısının dediğini yapıp bekledi ve çok geçmeden Beatrice’in tarlanın ortasından geçen patikadan aşağı, onun olduğu yere doğru yürüdüğünü gördü. Beatrice doğrudan yanına gelip, herhalde rüzgâr sesini yabancıya taşır korkusuyla alçak sesle konuştu:

“O salak kadınlar seni peşime mi gönderdi kocam? Ben onların yaşındayken, yanlış hatırlamıyorsam, her şeyden korkanlar, saçma sapan şeylere inanıp her taşın lanetli, her sahipsiz kedinin kötü ruh olduğuna inananlar yaşlılardı. Ama şimdi yaşlandım, bakıyorum ki bu defa gençler boğulmuş bu inanışlara; Tanrı’nın her zaman yanımızda yürümeye söz vermiş olduğunu hiç duymamışlar sanki. Şu zavallı yabancıya bak, kendi gözünle gör, bitkin, tek başına, dört gündür ormanların, tarlaların arasında yürümüş, gittiği her köyden kovulmuş. Üstelik yürüdüğü yerler Hıristiyan ülkesi, ama iblis ya da cüzamlı yerine konulmuş, oysa teninde öyle bir işaret yok. Kocam, umarım şu zavallı kadına bulabildiğim bir lokma ekmeği vermeme, onu azıcık teselli etmeme engel olmaya gelmemişsindir buraya.”

“Asla öyle bir şey söylemem prensesim, söylediklerinin doğru olduğunu gözümle görüyorum. Zaten henüz buraya varmadan da artık bir yabancıya yardım eli uzatamayışımıza hayıflanıyordum.”

“Öyleyse işinin başına dön kocam, eminim yine çok yavaş çalışıyorsun diye şikâyet edecekler, çocuklar bizimle alay etmeye başlayacaklar tekrar.”

“Bugüne kadar kimse benim yavaş çalıştığımı söylemedi ki prensesim. Kimden duydun bunu? Öyle bir şikâyet hiç kulağıma gelmedi, benden yirmi yaş genç olanlarla aynı yükü taşıyabiliyorum.”

“Şaka ediyorum kocam. Doğrusun, kimse işinden şikâyetçi değil.”

“Çocuklar bizimle alay ediyorsa ben hızlı ya da yavaş çalıştığım için değil, anne babaları aptallıktan, daha doğrusu sarhoşluktan onlara terbiye, saygı öğretmediği içindir.”

“Sakin ol kocam. Şaka ediyorum dedim ya, bir daha da söylemem. Yabancı bana çok ilgimi çeken bir şey anlatıyordu, zamanı gelince senin de ilgini çekebilir. Ama önce sonuna kadar anlatması lazım; bu yüzden tekrar rica

ediyorum, oyalanmayıp işinin başına dön, bırak ben de kadını dinleyeyim, elimden geldiğince teselli edeyim.”

“Az önce sert konuştuysam özür dilerim prensesim.”

Ama Beatrice sırtım dönmüş patikadan yukarı, akdiken çalısına ve harmanisi savrulan kadına doğru ilerlemeye başlamıştı bile.

Az sonra Axl alacaklarını almış tarlalara dönerken, karısının sabrını taşırma pahasına da olsa yolunu değiştirip tekrar koca diken çalısının oraya gitti. Çünkü aslında kadınların şüpheci güdülerini tıpkı karısı gibi küçümsemekle birlikte, yabancının tehlikeli olduğu fikrini zihninden tam olarak silememişti ve Beatrice’i onunla bıraktığından beri huzursuzdu. Bu yüzden karısını burunda tek başına, kayanın önünde gökyüzüne bakarken görünce rahatladı. Beatrice düşüncelere dalmış gibiydi; Axl sesleninceye kadar onu fark etmedi. Axl onun patikadan aşağı bir önceki seferden daha yavaş adımlarla inişini izlerken son zamanlarda yürüyüşünde bir değişiklik olduğunu düşündü bir kez daha. Tam topallıyor da denemezdi, ama sanki bir yerlerinde bir ağrısı vardı da, belli etmemeye çalışıyordu. Yaklaştığında tuhaf arkadaşının nerede olduğunu sorunca, Beatrice, “Yoluna gitti,” dedi sadece.

“Gösterdiğin yakınlığa minnet duymuştur herhalde prensesim. Uzun uzun konuştunuz mu?”

“Konuştuk, onun da anlatacakları çoktu.”

“Seni huzursuz eden bir şeyler anlattığı belli prensesim. Kadınlar haklıydı belki, ona hiç bulaşmamak daha iyi olabilirdi.”

“Beni huzursuz etmedi, Axl. Ama düşündürdü.”

“Halin bir tuhaf. Uçup gitmeden önce sana büyü yapmadığından emin misin?”

“Diken çalısının oraya çık kocam, patikada göreceksin onu, ayrılalı fazla olmadı. Tepenin ardındakilerin daha merhametli olacağını umuyor.”

“Neyse, sağ salim olduğunu gördüm, artık gitsem iyi olacak prensesim. Her zamanki gibi ihtiyacı olana yardım eli uzatman Tanrı’nın hoşuna gidecektir mutlaka.”

Ama bu sefer karısı onun gitmesini istemiyor gibiydi. Bir an dengesini kaybetmiş de ondan destek almak istermiş gibi kolunu kavradı, sonra başını göğsüne yasladı. Axl’ın eli sanki içgüdüyle karısının rüzgârda dağılmış saçlarını okşadı; başını eğip baktığında gözlerinin iri iri açılmış olduğunu görünce şaşırdı.

“Senin halin gerçekten tuhaf,” dedi. “O yabancı ne dedi sana?”

Beatrice başını birkaç saniye daha kocasının göğsüne bastırdı. Sonra doğrulup geri çekildi. “Düşünüyorum da Axl, senin şu söyleyip durduğun şey doğru olabilir. Herkesin daha dünkü, evvelsi günkü olayları, insanları unutması çok garip. Sanki bir hastalığa yakalanmış gibiyiz hepimiz.”

“İşte ben de bunu diyordum prensesim. Mesela o kızıl saçlı kadın...”

“Kızıl saçlı kadını bırak şimdi, Axl. Hatırlayamadığımız diğer şeyler mühim asıl.” Beatrice bunları söylerken gözü Axl’da değil, tabakalar halinde uzanan sisteydi, ama sonra keder ve özlemle kocasının gözünün içine baktı. İşte o zaman –emindi Axl– dedi ki: “Axl, ne zamandır karşı çıkıyorsun, biliyorum. Ama şimdi yeniden düşünmenin zamanı geldi. Bizim bir yolculuğa çıkmamız gerekiyor, artık erteleyemeyiz.”

“Yolculuk mu prensesim? Nasıl bir yolculuk?”

“Oğlumuzun köyüne. Uzak değil kocam, bunu biliyoruz. Bizim yavaş yürüyüşümüzle bile, olsa olsa birkaç günlük yol. Büyük Ova’nın az ötesinde, doğu tarafında. Yakında bahar gelecek.”

“Elbette, böyle bir yolculuğa çıkabiliriz prensesim. Az önce şu yabancının söylediği bir şey mi düşündürdü bunu sana?”

“Uzun zamandır düşündüğüm bir şey, Axl; o zavallı kadının az önce söyledikleri yüzünden de artık

ertelememem gerektiğini hissettim. Oğlumuz köyünde bizi bekliyor. Onu daha ne kadar bekleteceğiz?”

“Bahar geldiğinde bu yolculuğu düşünürüz elbette prensesim. Ama neden ben istemediğim için gitmediğimizi söylüyorsun?”

“Bu konuda aramızda geçenlerin hepsini şimdi hatırlamıyorum, Axl. Yalnız ben çok istediğim zaman bile senin hep karşı çıktığını biliyorum.”

“Neyse prensesim, bizi bekleyen işleri bitirip, yavaş çalıştığımızı söyleyecek komşulardan kurtulduğumuzda konuşalım bunu. Şimdi ben yoluma gideyim. Yakında uzun uzun konuşuruz.”

Ama sonraki günlerde yolculuk fikrine değindilerse de, doğru dürüst konuşmadılar. Çünkü konu ne zaman açılsa tuhaf bir rahatsızlık duyuyorlardı; çok geçmeden, yıllardır evli olan karı kocalara özgü biçimde sessiz bir mutabakat oluştu aralarında, konudan mümkün mertebe kaçındılar. “Mümkün mertebe,” diyorum, çünkü zaman zaman ya biri ya öteki, konuyu konuşmak için karşı koyamadığı bir ihtiyaç duyuyordu sanki –bir saplantı da denebilir. Ama böyle zamanlarda giriştikleri tartışmalarda ikisinden biri muhakkak yan çiziyor ya da huysuzluk ediyordu. Bir keresinde Axl karısına o tuhaf kadının o gün koca diken çalısının orada kendisine ne dediğini açık açık sordu; Beatrice’in yüzü karardı, bir an ağlayacakmış gibi oldu. Axl bu olaydan sonra yabancının sözünü etmekten kaçındı.

Bir süre sonra Axl bu yolculuk lafının nereden çıktığını, onlar için ne ifade ettiğini hatırlamaz oldu. Ama o sabah, şafaktan önceki serinlikte dışarıda otururken zihni bir parça olsun açılınca, birçok şeyi hatırladı: Kızıl saçlı kadını, Marta’yı, kara paçavralar içindeki yabancıyı, burada ele almamız gerekmeyen başka anıları. Daha birkaç hafta önce bir Pazar günü, Beatrice’in mumu elinden alındığında olanları da bütün netliğiyle hatırladı.

Bu köylüler için Pazar günleri dinlenme günüydü; en azından o gün tarlalarda çalışmıyorlardı. Yine de en azından

hayvanlara bakılması gerekiyordu; papaz, yapılacak onca iş varken her türlü uğraşı yasaklamanın fiilen mümkün olmadığını kabullenmişti. İşte o Pazar günü de, sabah saatlerini çizme tamir ederek geçirdikten sonra bahar güneşine çıkan Axl'ın karşılaştığı manzara, kovanın önündeki alana yayılmış komşularıydı; kimi yamalı gibi görünen çimenlere, kimi küçük taburelere ya da kütüklere oturmuş konuşup gülüşüyor, bir yandan da çalışıyorlardı. Etrafa dağılmış çocuklar oyun oynuyordu; çimenlerin üstünde bir araba tekerleği yapmakta olan iki adamın etrafında bir grup toplanmıştı. Havanın bu tür faaliyetlere izin verdiği ilk Pazar günüydü, bayram havası esiyordu etrafta. Buna rağmen, Axl kovanın girişinde durup köylülerin ötesine, toprağın bataklıklara doğru indiği yere baktığında sisin tekrar yükselmekte olduğunu gördü ve öğleden sonra yine kurşuni bir çisentiye gömüleceklerini tahmin etti.

Bir süre orada durduktan sonra, aşağıda, otlakları çeviren çitin orada bir itiş kakış olduğunu fark etti. Başlangıçta fazla ilgilenmedi, ama sonra rüzgârın kulağına getirdiği bir sesle olduğu yerde doğruldu. Yıllar geçtikçe görüşü canını sıkacak kadar bulanmıştı, ama kulakları hâlâ sağlamdı; çitin oradaki kalabalığın bağırış çağırışı arasında Beatrice'in çaresizlik içinde yükselen sesini ayırt edebilmişti.

Başkaları da ellerindeki işi bırakarak dönüp bakmaya başlamıştı. Axl onların arasından aceleyle geçti, birkaç kez ortalıkta dolaşan çocuklara, çimenlerin üstünde bırakılmış eşyalara takılacak gibi oldu. Ne var ki itişip kakışan küçük topluluk o yanlarına yaramadan ansızın dağıldı; kalabalığın ortasından, elindeki şeyi göğsüne sıkı sıkı bastırmış olan Beatrice çıktı. Etrafındaki çehrelerin çoğu gülüyordu, ama hemen karısının dibinde biten kadının –önceki yıl hummadan ölen nalbantın dul karısıydı– yüz hatları öfkeden çarpılmıştı. Beatrice kendisine eziyet eden kadını iterek kendisinden uzaklaştırırken yüzü haşin, neredeyse ifadesiz

bir maskeye benziyordu, ama ona yaklaşan Axl'ı görünce bir anda duyguya boğuldu.

Axl şimdi bunu düşünürken, karısının o sıradaki yüz ifadesi her şeyden çok müthiş bir rahatlamayı yansıtıyormuş gibi geldi ona. Beatrice o gelince her şeyin düzeleceğini zannediyor değildi, ama onun varlığı karısı için bu kadar önemliydi. Axl'a sırf rahatlamayla değil, adeta yalvararak bakmış ve kıskançlıkla koruduğu nesneyi ona uzatmıştı.

"Bu bizim Axl! Artık karanlıkta oturmayacağız. Çabuk al bunu kocam, bizim bu!"

Axl'a uzattığı şey güdük, biraz şekilsiz bir mumdu. Nalbantın dul karısı tekrar mumu kapmaya kalkıştı, ama Beatrice arsız eli sertçe itti.

"Al şunu kocam! Şu çocuk, Nora'cık kendi elleriyle yapmış bunu, sabah getirdi, gecelerimizi bu şekilde geçirmekten bıktığımızı düşünmüş."

Bunun üzerine tekrar bağrışmalar başladı, gülenler oldu. Ama Beatrice güvenli ve yakaran bir ifadeyle Axl'a bakmaya devam ediyordu; o sabah kovanın dışındaki bankta oturmuş şafağın sökmesini beklerken ilk hatırladığı, karısının o andaki yüzünün hatları olmuştu. Bu olayın üzerinden olsa olsa üç hafta geçtiği halde nasıl olmuştu da unutabilmişti? Nasıl olmuştu da o güne kadar hiç düşünmemişti?

Axl elini uzatmış ama mumu yakalayamamıştı –araya giren kalabalık yüzünden erişememişti–; bunun üzerine yüksek sesle, oldukça güvenli bir tonda, "Sen hiç merak etme prensesim," demişti. "Sen merak etme." Daha sözler ağzından çıkarken boş laflar olduğunun bilincindeydi, bu yüzden kalabalığın sesinin kesilmesine ve nalbantın dul karısı bile bir adım geri çekilmesine şaşırdı. Sonra bu tepkiyi onun sözlerine değil, onlara yaklaşan papaza verdiklerini anladı.

"Tanrı'nın gününde bu ne hal böyle?" dedi papaz, hızla Axl'ın yanından geçip şimdi sessiz olan topluluğa bakarak. "Ne oluyor?"

“Beatrice Hanım yüzünden efendim,” dedi nalbantın dul karısı. “Mum bulmuş.”

Beatrice’in yüzü yine sımsıkı kapalı bir maskeye dönüşmüştü, ama papazın bakışları ona yönelince gözünü kaçırmadı.

“Söylenenin doğru olduğunu gözümle görüyorum Beatrice Hanım,” dedi papaz. “Sizin ve kocanızın odanızda mum yakmaya izniniz olmadığı yolundaki heyet kararını unutmamışsınızdır herhalde.”

“İkimiz de hayatımızda tek mum devirmedik beyim. Geceler boyu karanlıkta oturmayı reddediyoruz.”

“Karar verildi, heyet yeni bir karar verene kadar buna uymak zorundasınız.”

Axl, Beatrice’in gözlerinde çakan öfkeyi gördü. “Merhametsizlik bu. Başka bir şey değil.” Beatrice bunları alçak sesle, neredeyse fısıltıyla, ama papazın gözünün içine bakarak söyledi.

“Alın mumu elinden,” dedi papaz. “Dediğimi yapın. Mumu elinden alın.”

Aynı anda birçok el kendisine uzanırken, Beatrice papazın söylediklerini tam anlayamamış gibi geldi Axl’a. Yüzünde şaşkın bir ifadeyle itiş kakışın ortasında durmuş, adeta unutulmuş bir içgüdüyle mumu sımsıkı tutmaya devam ediyordu. Sonra paniğe kapıldı ve dengesini kaybettiği anda mumu tekrar Axl’a uzattı. Kalabalık dört yanından sıkıştırdığı için yere düşmedi, toparlandı ve mumu bir kez daha uzattı. Axl yakalamaya çalıştı ama başka bir el mumu kaptı ve o anda papazın sesi gürledi:

“Kâfi! Beatrice Hanım’ı rahat bırakın, çirkin sözler söylemeyin. Yaşlı bir kadın o, yaptığının farkında değil. Kâfi dedim! Tanrı’nın gününe yakışmıyor bu hal ve tavır.”

Sonunda Beatrice’e ulaşabilen Axl onu kollarıyla sardı ve kalabalık geri çekildi. Şimdi o anı hatırlarken, uzun süre öylece durmuşlar gibi geliyordu Axl’a: Birbirlerine sokulmuş, Beatrice’in başı göğsüne yaslanmış, tıpkı tuhaf kadının geldiği gün yaptığı gibi, yorgunmuş ve soluklanmak

istiyormuş gibi. Papaz tekrar insanlara dağılmalarını söylerken, Axl onu kollarıyla sarmış halde öylece duruyordu. Sonunda birbirlerinden ayrılıp etraflarına baktıklarında, ahşap kapısı sürgülü otlağın yanında tek başlarına olduklarını gördüler.

"Ne önemi var prensesim?" dedi Axl. "Bizim muma ihtiyacımız mı var? Odamızda mumsuz da her şeyi yapmaya alıştık. Mumlu ya da mumsuz, sohbetimizle kendimizi eğlendirmiyor muyuz?"

Dikkatle baktı karısına. Beatrice hülyalı görünüyordu, pek sıkıntılı da değildi.

"Kusura bakma Axl," dedi. "Mumu kaptırdık. İkimizin arasında sır olarak tutmalıydım. Ama kız mumu getirdiğinde o kadar sevindim ki, hem de kendi elleriyle, bizim için yapmış. Ama kaptırdım. Neyse, önemli değil."

"Hiç önemli değil prensesim."

"Bizi ahmak bir karı koca olarak görüyorlar, Axl."

Öne doğru bir adım atıp yeniden Axl'ın göğsüne yaslandı. İşte o anda, sesi boğuk çıktığından Axl'ın önce yanlış duyduğunu sandığı sözleri söyledi:

"Oğlumuz, Axl. Oğlumuzu hatırlıyor musun? Az önce beni itip kakarlarken oğlumuzu hatırladım. Güçlü kuvvetli, namuslu bir adam. Burada kalmaya mecbur muyuz? Oğlumuzun köyüne gidelim. O bizi korur, kimsenin bize kötü muamele etmesine izin vermez. Kararını bir daha düşünemez misin, Axl? Üstünden onca yıl geçti, hâlâ onun yanına gidemeyiz mi diyorsun?"

Beatrice göğsüne yapışmış halde, usulca bunları söylerken, Axl'ın zihnine parça parça birçok anı üşüştü; birdenbire bayılır gibi oldu hatta. Sendeleyip Beatrice'e de dengesini kaybettirir korkusuyla kollarını gevşeterek geriye doğru bir adım attı.

"Sen ne diyorsun prensesim? Oğlumuzun köyüne gitmemize ben hiç mâni oldum mu?"

"Elbette oldun, Axl. Elbette oldun."

"Ben bu yolculuğa ne zaman karşı çıktım prensesim?"

“Ben hep karşı çıktığını sanıyordum kocam. Ama Axl, şimdi sen sorunca tam da hatırlayamadım. Hem biz niye buraya çıktık, gerçi hava güzel ama...”

Beatrice’in kafası yine karışmış gibiydi. Axl’ın yüzüne baktı, sonra çevresine bakındı, güneşin hoşluğuna, yeniden faaliyetlerine dalmış komşularına.

“Odamıza gidip oturalım,” dedi Beatrice sonra. “Bir süre baş başa kalalım. Evet, hava güzel, ama ben pek yorgunum. İçeri girelim.”

“Doğru diyorsun prensesim. Otur dinlen biraz, güneşte kalma. Birazdan daha iyi hissedersin kendini.”

Bu arada kovanda başkaları da uyanmıştı. Çobanlar bir süre önce gitmiş olmalılardı, ama Axl düşüncelerine öyle dalmıştı ki, duymamıştı bile seslerini. Odanın karşı tarafında Beatrice şarkı söyleyecekmiş gibi mırıldandı, sonra yatağın içinde öbür yanına döndü. Axl bu işaretleri tanıyıp sessizce yatağa gitti, usulca kenarına oturdu ve bekledi.

Beatrice sırtüstü döndü, gözlerini kısmen açtı ve Axl’a baktı.

“Günaydın kocam,” dedi sonunda. “Ben uyurken ruhların seni alıp götürmediğine sevindim.”

“Prensesim, seninle konuşmak istediğim bir şey var.”

Beatrice aralık gözleriyle ona bakmayı sürdürdü. Sonra doğrulup oturdu, yüzü bir süre önce örümceği aydınlatmış olan güneş ışınına denk geldi. Kaskatı omuzlarının altına kadar uzanan kır saçları çözülmüş, karışmış haldeydi, ama Axl onun sabah ışığındaki bu görüntüsünün kendisini hâlâ mutlu ettiğini hissediyordu.

“Nedir diyeceğin Axl, gözümden uykuyu silmeye fırsat bulamamışken daha?”

“Prensesim, hani bir yolculuk ihtimalinden bahsetmiştik. Eh, bahar geldi, yola çıksak iyi olmaz mı?”

“Yola mı çıksak Axl? Ne zaman çıkacağız?”

“En kısa zamanda. Birkaç gün bize yeter. Köydekiler yokluğumuzu hissetmezler bile. Papazla konuşuruz.”

“Peki oğlumuzu görmeye gidecek miyiz, Axl?”

“Oraya gideceğiz zaten. Oğlumuzu görmeye.”

Dışarıda kuşlar koro halinde ölmeye başlamıştı. Beatrice’in bakışları pencereye, önüne asılı bezden sızan güneşe çevrildi.

“Bazı günler epey net hatırlıyorum onu,” dedi. “Sonra ertesi gün, hatırası adeta bir peçeyle örtülüyor. Ama oğlumuz doğru dürüst, iyi bir adam, onu kesinlikle biliyorum.”

“Niçin şimdi yanımızda değil prensesim?”

“Bilmiyorum, Axl. Pirlerle kavga edip ayrılmak zorunda kalmış olabilir. Sordum soruşturdum, burada onu hatırlayan yok. Ama yüz kızartıcı bir şey yapmış olamaz, bundan eminim. Sen hiçbir şey hatırlamıyor musun, Axl?”

“Az önce dışarıdaki sükûnetten istifade her şeyi hatırlamak için çabalarken birçok anı canlandı zihnimde. Ama oğlumuzu hatırlayamıyorum, ne yüzünü, ne sesini; gerçi ara sıra küçüklüğündeki halini görür gibi oluyorum; elinden tutmuşum, ırmak kıyısında yürüyoruz ya da ağlıyor, ben eğilmiş onu teselli etmeye çalışıyorum. Ama bugün nasıldır, nerede yaşar, çocuk sahibi midir, hiç hatırlamıyorum. Senin daha fazla şey hatırlayacağını ummuştum prensesim.”

“O bizim oğlumuz,” dedi Beatrice. “Bu yüzden net hatırlamasam da onunla ilgili bazı şeyleri hissedebiliyorum. Buradan ayrılıp onun yanında, kanatları altında yaşamamızı istediğini de biliyorum.”

“O bizim öz oğlumuz, yanına gitmemizi niye istemesin?”

“Yine de burayı özleyeceğim, Axl. Bu küçük odamızı, bu köyü. Ömür boyu yaşadığın yerden ayrılmak kolay değil.”

“Önce bir düşünüp taşınalım zaten prensesim. Az önce güneşin doğmasını beklerken düşündüm de, önce oğlumuzun köyüne gidip onunla konuşmamız lazım. Annesiyle babası olsak bile, günün birinde karşısına dikilip köyüne yerleşmeyi rica etmemiz yakışık almaz.”

“Haklısın kocam.”

“Kafama takılan bir şey daha var prensesim. Bu köy dediğin gibi birkaç günlük mesafede olabilir. Ama nasıl bulacağız orayı?”

Beatrice susup boşluğa baktı, nefes alıp verirken omuzları hafifçe sallanıyordu. “Ben yolumuzu bulacağımıza inanıyorum, Axl,” dedi sonunda. “Tam hangi köyde olduğunu bilmesek de, öteki kadınlarla birlikte balımızı, tenekemizi takas etmeye gittiğimizde yakınındaki köylerden birçok kez geçmiş olmalıyım. Büyük Ova’yı gözüm kapalı bulurum, onun ilerisinde, sık sık durup dinlendiğimiz Sakson köyünü de. Oğlumuzun köyü onun az uzağında olsa gerek, fazla zorlanmadan buluruz. Axl, gerçekten yakında yola çıkacak mıyız?”

“Evet prensesim. Hazırlıklara bugün başlarız.”

İkinci Bölüm

Fakat yola çıkmadan önce yapmaları gereken çok şey vardı. Bu tür köylerde yolculuk için gerekli birçok malzeme (battaniye, su matarası, çıra) ortak mülktü ve kullanabilmek için komşularla sıkı pazarlık yapmak gerekiyordu. Üstelik yaşları ilerlemiş olmasına rağmen, Axl'la Beatrice'in gündelik görevleri vardı, topluluğun onayını almadan kalkıp gidemezlerdi. Nihayet hazırlıklarını tamamladıklarında hava birden dönünce, yola çıkışları iyice gecikti. Güneşin şu tepenin arkasından çıkıvermesine sayılı gün kalmışken sisi, yağmuru, soğuğu göze almanın ne anlamı vardı?

Ama sonunda, göğü tüy tüy beyaz bulutların kapladığı, rüzgârın sert estiği, güneşli bir sabah vakti, ellerinde değnekler, sırtlarında bohçalarla yola çıktılar. Axl hava aydınlanır aydınlanmaz çıkmak istemişti (o gün havanın güzel olacağına emindi), ama Beatrice güneş biraz daha yükselinceye kadar beklemek konusunda ısrar etmişti. İlk gece konaklayacakları Sakson köyüne bir günde rahatlıkla yürüyebileceklerini söylüyordu, en büyük öncelikleri ise Büyük Ova'nın köşesini öğleye mümkün olduğunca yakın bir saatte, oranın karanlık güçleri büyük ihtimalle uykudayken dönmekti.

Birlikte uzun bir yolculuğa çıkmayalı epey zaman olmuştu; Axl karısının çok geçmeden su koyuvereceğinden endişeliydi. Ama bir saat sonra şüpheleri yatıştı; Beatrice fazla süratli olmamakla birlikte (sanki bir ağrıyı gizlemeye çalıştığı için yürüyüşünün çarpıldığını fark etmişti yine) açık arazide rüzgâra karşı başını öne eğerek, kararlılıkla

ilerliyor, önüne çıkan devedikenlerinden, çalılardan çekinmiyordu. Bayır yukarı çıkarlarken, ayağını kaldırmak için bile çaba harcaması gereken çamurlu yerlerde birdenbire yavaşlıyor, ama sebatla yoluna devam ediyordu.

Yola çıkmalarından önceki günlerde Beatrice katedecekleri yolu, en azından yıllar boyunca öteki kadınlarla birlikte düzenli biçimde gittiği Sakson köyüne kadar olan kısmını hatırladığına giderek daha çok güvenir olmuştu. Ama kendi yerleşimlerinin yukarısındaki sarp tepeyi geride bırakıp bataklığın ötesindeki vadiyi aştıklarında güveni sarsıldı. Bir yol ayrımına geldiklerinde ya da rüzgârın yaladığı bir tarlanın karşısında durup uzun süre bekliyor, araziyi gözleriyle tararken bakışlarından telaş okunuyordu.

"Merak etme prensesim," diyordu Axl böyle durumlarda. "Merak etme, acelemiz yok, rahat rahat düşün."

"Ama Axl," diyordu Beatrice, ona dönerek, "vaktimiz yok. Büyük Ova'yı sağ salim aşmamız için öğlene oraya varmamız şart."

"Vakitlice orada olacağız prensesim. Sen rahat rahat düşün."

Bu noktada şunu belirteyim ki, o günlerde açık arazide yön bulmak çok daha zor bir işti; bunun sebebi güvenilir pusulalarla haritaların olmaması da değildi sadece. Günümüzde kırsal bölgeleri hoş bir şekilde tarla, yol ve çayırlara ayıran çalılık çitlerimiz yoktu henüz. O günlerde yolcular muhtemelen sık sık ayırt edici hiçbir özelliği olmayan manzaraların ortasında, ne yana dönseler neredeyse tıpatıp aynı görüntülerle karşı karşıya kalıyorlardı. Uzakta, ufuk çizgisinde dik taşlardan oluşan bir sıra, bir ırmak kıvrımı, bir vadinin iniş çıkışı; bunlar bir yol çizebilmek için tek ipuçlarıydı. Yanlış bir dönüşün felaketle sonuçlanması çok muhtemeldi. Kötü hava koşulları yüzünden telef olanlardan söz etmeye bile gerek yok; yolunu şaşıranların işlek yollardan uzakta pusu kurmuş –

insan, hayvan ya da doğaüstü varlık kılığındaki– saldırganlarla karşılaşma tehlikesi iyice artardı.

Genellikle konuşup paylaşacak pek çok şeyi olan bu karı kocanın yürürken ne kadar az konuştuğunu görseniz şaşardınız. Ama kırık bir ayak bileğinin, iltihap toplamış bir sıyrığın hayati tehlike oluşturabileceği böyle bir zamanda attıkları her adıma dikkat etmeleri gerektiğini çok iyi biliyorlardı. Patika iki kişinin yan yana yürüyemeyeceği kadar daraldığında, önden Axl'ın değil, her seferinde Beatrice'in yürüdüğünü de fark etmiş olabilirsiniz. Tehlikeli olabilecek arazide erkeğin önden gitmesi daha doğal göründüğünden buna şaşırmışsınızdır; zaten ormanlık alanlarda, kurt ya da ayı çıkma ihtimali olan yerlerde hiç tartışmadan yer değiştiriyorlardı. Ama Axl çoğunlukla karısının önden gitmesine özen gösteriyordu; çünkü karşılaşabilecekleri neredeyse bütün ifritlerin ve kötü ruhların –tıpkı sürünün sonundaki antilobun izini süren kaplanlar gibi– kafilenin sonundakini av olarak seçtikleri bilinen bir şeydi. Dönüp baktığında, arkasından yürüyen yoldaşının geride hiçbir iz bırakmadan ortadan kaybolmuş olduğunu gören yolcuların sayısı az değildi. Yürürlerken Beatrice'in belirli aralıklarla, "Orada mısın Axl?" diye sormasının sebebi de bu tür bir olaydan korkmasıydı, Axl her defasında, "Buradayım prensesim," diye cevap veriyordu.

Kuşluk vakti Büyük Ova'nın kıyısına vardılar. Axl yollarına devam edip tehlikeli bölgeyi geride bırakmalarını önerdi, ama Beatrice öğlene kadar beklemek konusunda inat etti. Aşağıya, ovaya inen yamacın tepesindeki bir kayanın üzerine oturdular ve önlerinde dimdik tutup toprağa sapladıkları değneklerin giderek kısalan gölgelerini izlediler dikkatle.

"Hava güzel olabilir Axl," dedi Beatrice. "Ayrıca ovanın bu köşesinde kimsenin başına kötü bir şey geldiğini duymadım. Yine de en iyisi öğleni beklemek, o zaman hiçbir iblis biz geçerken zahmet edip göz ucuyla bile bakmaz."

“Bekleyelim prensesim, dediğin gibi olsun. Haklısın, munis bir köşesi de olsa, burası Büyük Ova eninde sonunda.”

Bir süre boyunca orada öylece, önlerinde uzanan araziye bakarak, pek konuşmayarak oturdular. Bir ara Beatrice, “Axl,” dedi, “oğlumuza kavuştuğumuzda onun köyünde yaşamamız için ısrar edecek mutlaka. Ara sıra kır saçlarımızla alay etseler bile, bunca yıl sonra komşularımızı bırakıp gitmemiz tuhaf olmayacak mı?”

“Henüz bir karar yok ortada prensesim. Görüştüğümüzde oğlumuzla her şeyi konuşuruz.” Axl Büyük Ova’yı seyretmeyi sürdürdü. Sonra başını iki yana sallayıp alçak sesle, “Ne garip, şu anda hiç hatırlayamıyorum onu,” dedi.

“Dün gece onu rüyamda gördüm galiba,” dedi Beatrice. “Bir kuyunun başında durmuş, hafifçe yana dönüyor, birisine sesleniyordu. Öncesini de, sonrasını da unuttum.”

“En azından görmüşsün onu prensesim, rüyada bile olsa. Nasıl görünüyordu?”

“Güçlü, yakışıklı bir yüz, o kadarını hatırlıyorum. Ama gözlerinin rengini, yanağının şeklini hiç hatırlamıyorum”

“Ben artık yüzünü hiç hatırlamıyorum,” dedi Axl. “Bu sisin marifeti olsa gerek. Birçok şeyi umursamadan sise verebilirim, ama böylesine değerli bir şeyi hatırlayamamak işkence.”

Beatrice Axl’a yanaşarak başını omzuna koydu. Rüzgâr şiddetlenmiş, Beatrice’in harmanisinin bir tarafı açılmıştı. Axl kolunu dolayıp harmaniyi altına sıkıştırarak Beatrice’i sıkıca sardı.

“Neyse, ikimizden biri yakında hatırlayacak, eminim,” dedi.

“Çabalayalım, Axl. İkimiz de çabalayalım. Değerli bir taşı kaybetmek gibi bir şey bu. İkimiz de çaba gösterirsek buluruz mutlaka.”

“Elbette bulacağız prensesim. Ama bak, gölgeler kaybolmak üzere. Aşağı inme vakti geldi.”

Beatrice doğrulup bohçasını karıştırmaya koyuldu. “Al, elimizde bunları taşıyacağız.”

Axl’a sıradan çakıl taşı gibi görünen iki kaygan taş verdi, ama Axl dikkatle bakınca birer yüzlerine karmaşık şekiller çizilmiş olduğunu gördü.

“Onları kemerine sıkıştır Axl, dikkat et, çizgiler dış tarafta olsun. İsa Efendimizin bizi korumasına yardımcı olur. Ben de bu ikisini taşıyacağım.”

“Bana bir tanesi yeter prensesim.”

“Hayır Axl, eşit paylaşacağız. Şimdi benim hatırladığım şu: Aşağıda takip edebileceğimiz bir patika var, yağmurda yok olmadıysa şimdiye kadarki yolun büyük kısmından daha rahat yürürüz patikada. Ama dikkat etmemiz gereken bir yeri var. Axl, dinliyor musun? Devin gömülü olduğu yerin üstüne denk gelen kısım. Ne olduğunu bilmeyene normal bir tepe gibi görünür, ama ben sana işaret ederim; işaretimi görünce patikadan ayrılıp benim peşimden, tepenin etrafından dolaşacaksın, tepenin öbür yanına vardığımızda yine aynı patikadan devam edeceğiz. Öğle saati olsun olmasın, o mezarın üstünden geçmemiz hayırlı olmaz. İyice anladın mı dediklerimi, Axl?”

“Merak etme prensesim, gayet iyi anladım.”

“Bir de, hatırlatmama gerek yok, yolda bir yabancı görürsek, civardan biri seslenirse, kapana kısılmış, hendeğe düşüp yaralanmış zavallı bir hayvan ya da bu tür dikkat çekebilecek herhangi bir şey görürsek, ne tek kelime et ne de yavaşla.”

“O kadar aptal değilim prensesim.”

“İyi öyleyse Axl, düşelim yola.”

Beatrice’in dediği gibi Büyük Ova’nın içinden kısa bir mesafe yürüyeceklerdi sadece. Patika yer yer çamurlu olmakla birlikte belirgindi ve güneş alıyordu. Başlangıçtaki inişin ardından yavaş yavaş tırmanan patikayı takip edince kendilerini yüksek bir sırtta buldular, iki yanlarında bozkırlar uzanıyordu. Rüzgâr çok şiddetliydi, ama öğle güneşinde ikisine de çok iyi gelmişti. Her taraf diz boyunu

geçmeyen süpürge otlarıyla, dikenli katırtırnaklarıyla kaplıydı, pek ağaç yoktu –bitmez tükenmez fırtınalardan beli bükülmüş kocakarılar misali tek başına kalmış numuneler. Sonra sağlarında bir vadi belirdi ve onlara Büyük Ova'nın gücüyle esrarını ve şu anda yalnızca kıyısından geçmekte olduklarını hatırlattı.

Dip dibe yürüyorlardı, Axl karısına yapışmıştı neredeyse. Buna rağmen, vadiyi geçerlerken Beatrice her beş altı adımda bir, ilahi söyler gibi aynı soruyu tekrarlıyordu: "Orada mısın Axl?" O da cevap veriyordu: "Buradayım prensesim." Bu ayinsi diyalog dışında bir konuşma geçmedi aralarında. Devin höyük mezarına vardıklarında, Beatrice telaşlı el kol hareketleriyle patikadan ayrılıp fundalığa dalmaları gerektiğini haber verdiği zaman bile ses tonlarını hiç değiştirmeden bu soru-cevabı sürdürdüler; onlara kulak veren iblisler varsa niyetlerini belli etmemek istermiş gibi. Axl bu arada hızla hareket eden sise, gökyüzünün aniden kararmasına karşı tetikteydi, ama ikisi de olmadı; çok geçmeden Büyük Ova'yı arkalarında bıraktılar. Ötücü kuşlarla dolu bir koruda bayır yukarı tırmanırlarken Beatrice bir yorumda bulunmadıysa da, Axl bedeninin tamamen gevşediğini ve nakaratını kestiğini gördü.

Bir dere kenarında mola verip dinlendiler, ayaklarını yıkadılar, ekmek yiyip mataralarına su doldurdular. Bu noktadan itibaren Romalılar devrinden kalma, iki yanında meşelerle karaağaçların yükseldiği uzun, çökük bir toprak yola gireceklerdi; yürümesi çok daha kolaydı, ama başka yolcularla karşılaşabileceklerinden tetikte olmaları gerekiyordu. Nitekim bir saat içinde, karşı yönden gelen iki çocuklu bir kadınla, eşek güden bir oğlanla ve truplarına yetişmeye çalışan iki gezgin oyuncuyla karşılaştılar. Her defasında durup hoşbeş ettiler, yalnız bir kere, yaklaşmakta olan tekerlek ve nal sesleri duyunca hendeğe saklandılar. Meğer zararsız bir yolcuymuş –at arabasına tepeleme yakacak odun yüklemiş bir Sakson çiftçi.

İkindi ortasına doğru gökyüzü fırtınaya hazırlanırcasına bulutlanmaya başladı. Axl'la Beatrice ulu bir meşenin altında dinlenmekteydiler, sırtlarını yola vermiş, gelen geçenin görmeyeceği şekilde yerleşmişlerdi. Karşılarında açık bir düzlük uzanıyordu, dolayısıyla havanın döneceğini hemen anlamışlardı.

"Merak etme prensesim," dedi Axl. "Güneş tekrar çıkıncaya kadar bu ağacın altında ıslanmadan bekleriz."

Ama Beatrice ayağa kalkmış, öne eğilmiş, bir elini gözlerine siper etmişti. "Yolun kıvrımını görüyorum Axl. Eski konak buradan pek uzakta değil. Bir keresinde, kadınlarla geldiğimde orada barınmıştık. Harabeye dönmüş bir yer, ama o zamanlar çatısı sağlamdı."

"Fırtına kopmadan yetişebilir miyiz prensesim?"

"Hemen yola koyulursak yetişiriz."

"Haydi o zaman, acele edelim. Yağmurda ıslanıp da şifayı kapmayalım. Zaten şu ağaca bakıyorum da, delik deşik, tepemdeki gökyüzünü enikonu görüyorum."

* * *

Yıkık konak yola Beatrice'in hatırladığından daha uzaktı. İlk yağmur damlaları düşüp gökyüzü karardığında dar, uzun bir patikada, bellerine kadar ısırganotlarıyla çevrili haldeydiler, değnekleriyle kendilerine yol açarak zar zor ilerlediler. Yıkıntıyı yoldan açık seçik gördükleri halde, yaklaşırlarken çoğu zaman ağaçların, yaprakların ardında kalıyor, gözden kayboluyordu; bu yüzden ansızın karşılarına çıktığında yolcularımız hem irkildiler hem rahat bir nefes aldılar.

Konağın Romalılar devrinde epey görkemli olduğu belliydi, ama ancak küçük bir bölümü ayakta kalabilmişti. Bir zamanların muhteşem zemin taşları her türlü hava şartlarına maruz kalmış, kokuşmuş su birikintileriyle, rengi solmuş döşeme taşlarının arasından fışkıran ayrık otlarıyla,

çimenlerle berbat olmuştu. Bazı yerlerde bilek hizasına ancak gelen duvar kalıntılarından odaların eski planı anlaşılıyordu. Binanın ayakta kalan bölümüne taş bir kemerden geçiliyordu; Axl'la Beatrice temkinli adımlarla kemerin önüne gidip durarak kulak kesildiler. Sonunda Axl, "İçeride kimse var mı?" diye seslendi. Cevap gelmeyince devam etti: "İki yaşlı Britonuz, fırtına geçene kadar sığınacak yer arıyoruz. Kimseyle kavgamız yok."

Yine hiçbir ses gelmeyince kemerin altından içeriye, bir zamanlar geçit olduğu anlaşılan bir gölgeliğe girdiler. Oradan geniş bir odanın kurşuni aydınlığına çıktılar; burada da bir duvarın tamamı yıkılmıştı. Bitişik oda bütünüyle yok olmuştu, yaprak dökmeyenler döşeme taşlarının kıyısına kadar dayanmışlardı. Ama ayakta kalmış üç duvar ve sağlam tavan korunaklı bir alan oluşturuyordu. İçeride, bir zamanlar beyaz badanalı, şimdi pislenmiş olan taş duvarların önünde, biri ayakta, öteki oturan, birbirlerinden biraz uzak iki karaltı vardı.

Yıkılmış bir duvar parçasının üzerinde ufak tefek, kuş gibi bir yaşlı kadın oturuyordu; Axl'la Beatrice'ten daha yaşlıydı, üzerinde koyu renk bir harmani vardı, kukuletasını köseleye benzer çehresini açığa çıkaracak şekilde geriye itmişti. Gözleri o kadar çukura kaçmıştı ki, zor görülüyorlardı. Kambur sırtı arkasındaki duvara tam değmiyordu. Kucağında bir şey kıpırdadı, Axl kadının kemikli ellerinin arasında sıkı sıkı tuttuğu tavşanı gördü.

Aynı duvarın en dibinde, sanki tavanın altında kalıp hem de kadından mümkün olduğunca uzaklaşmış, zayıf, çok uzun boylu bir adam duruyordu. Çobanların soğuk gece vardiyalarında giydikleri türden kalın, uzun bir palto vardı üzerinde, ama paltonun açıkta bıraktığı baldırları çıplaktı. Ayağındaki ayakkabıları Axl daha önce balıkçılarda görmüştü. Büyük ihtimalle henüz genç olduğu halde başının tepesi dümdüz dazlaktı, kulaklarının çevresinde koyu renk, sert saçlar vardı. Adam sırtını odaya vermiş, bir elini önündeki duvara dayamış, duvarın öteki tarafındaki bir şeyi

dikkatle dinlermiş gibi kaskatı duruyordu. Axl'la Beatrice içeri girdiklerinde başını çevirip baktı ama bir şey demedi. Yaşlı kadın da hiçbir şey demeden gözünü dikmiş onlara bakıyordu; ancak Axl, "Selam olsun," deyince biraz gevşediler. Uzun boylu adam, "Biraz daha sokulun içeri dostlar," dedi, "yoksa ıslanacaksınız."

Gerçekten de gökyüzü tam anlamıyla yarılmış gibiydi, yağmur suları damın kırık bölümünden içeri akıp misafirlerin durduğu yerin yakınında zemine çarpıyordu. Axl adama teşekkür edip karısını duvara götürdü, iki ev sahibinin ortasında bir nokta seçti. Beatrice'in bohçasını çözmesine yardım etti, ardından kendi bohçasını yere bıraktı.

Sonra, fırtına giderek şiddetlenirken, dördü bir süre öylece durdular; bir şimşek çakıp barınağı aydınlattı. Uzun boylu adamla yaşlı kadının garip biçimde donmuş gibi durmaları Axl'la Beatrice'i büyülemiş gibiydi, onlar da şimdi aynı derecede sessiz ve kıpırtısızdılar. Sanki bir resme rastlayıp içine adım atmış, sonra kendileri de resimde birer figür olmak zorunda kalmışlardı.

Ardından, yağmurun şiddeti biraz azaldığında, kuşa benzeyen kadın nihayet sessizliği böldü. Bir eliyle sıkı sıkı tuttuğu tavşanını öteki eliyle okşayarak konuştu:

"Tanrı sizinle olsun yeğenlerim. Daha önce selamlamadım sizi, kusura bakmayın, sizi burada görünce şaşırdım çünkü. Yine de hoş geldiniz. Bu fırtına kopana kadar tam yolculuk edilecek havaydı. Ama bu fırtınalar geldiği gibi ansızın gider. Yolculuğunuzu pek fazla geciktirmez, hem güzelce dinlenmiş olursunuz. Ne yana gidiyorsunuz yeğenlerim?"

"Oğlumuzun köyüne gidiyoruz," dedi Axl. "Gözü yollarda bizi bekliyor. Ama bu gece bir Sakson köyünde konaklayacağız, akşam olmadan oraya varmayı umuyoruz."

"Saksonlar delibozuktur," dedi yaşlı kadın. "Ama yolcuları bizimkilerden daha iyi ağırlarlar. Oturun yeğenlerim.

Arkanızdaki şu kütük kuru, onun üzerinde çok oturup memnun kalmışlığım vardır.”

Axl’la Beatrice kadının dediğini yaptılar, sonra birkaç dakikalık bir sessizlik daha oldu, yağmur yağmaya devam ediyordu. Sonunda yaşlı kadın hareket edince Axl ona baktı. Kadın tavşanın kulaklarını geriye doğru çekiyordu, hayvan kendini kurtarmaya çalışıyor, kadının pençeye benzeyen eli ona engel oluyordu. Sonra Axl kadının öteki elinde iri, paslı bir bıçak gördü, kadın bıçağı hayvanın boğazına dayadı. Yanı başındaki Beatrice irkildiğinde, Axl ayaklarının dibindeki, yıkık zeminin her yanındaki koyu renk lekelerin eski kan lekeleri, içerideki rutubetli, küflü taş ve sarmaşık kokusuna karışmış, daha hafif ama inatçı kokunun da katliam kokusu olduğunu anladı.

Yaşlı kadın bıçağı tavşanın boğazına dayadıktan sonra yine kıpırtısız kaldı. Axl çukura kaçmış gözlerinin sanki bir işaret beklermiş gibi duvarın öbür ucundaki adama dikilmiş olduğunu fark etti. Ama adam tıpkı önceki gibi, alnı neredeyse duvara dayalı, kaskatı duruyordu. Yaşlı kadını ya fark etmemişti ya da görmezden gelmeye kararlıydı.

“Hanımefendi,” dedi Axl, “mecbursanız öldürün tavşanı. Ama bir hamlede boynunu kırın. Ya da bir taş alıp kafasına indiriverin.”

“Gücüm olsaydı keşke, ama gücüm yok beyim. Keskin bir bıçağım var sadece.”

“Ben memnuniyetle yardım ederim size. Bıçağa gerek yok.” Axl ayağa kalkıp elini uzattı, ama kadın tavşanı vermek üzere hiçbir hareket yapmadı. Duruşunu hiç değiştirmedi: Bıçak tavşanın boğazındaydı, kadının bakışları ise odanın öbür tarafındaki adama dikiliydi.

Sonunda uzun boylu adam yüzünü onlara döndü. “Dostlar,” dedi, “az önce içeri girdiğinizde şaşırmıştım, ama şimdi geldiğinize memnunum. Sizin iyi insanlar olduğunuz belli, yalvarırım size, fırtınanın dinmesini beklerken çilemi bir dinleyin. Ben çalkantılı sularda yolcu taşıyan basit bir kayıkçıyım. Çok uzun saatler çalıştığım halde, kayığa

binmek için bekleyen çok yolcu olduğunda uykusuz kaldığım halde, küreğe her asılışımda kollarım ağrıdığı halde işimden şikâyetçi değilim. Yağmurda, rüzgârda, kızgın güneşin altında çalışırım. Dinleneceğim günü düşünerek moralimi yüksek tutarım. Benim gibi daha birçok kayıkçı var, haftalarca çalıştıktan sonra bile olsa, sırayla hepimiz dinlenebiliyoruz. Tatil günümüzde hepimizin gittiği özel bir yer vardır, işte dostlar, benimki de burası. Bu evde ben bir zamanlar gamsız bir çocuktum. Şimdi evin eski halinden eser yok, ama benim için burası çok değerli anılarla dolu; buraya o günleri huzurla anabilmek için geliyorum bir tek. Durum şu: Buraya her geldiğimde, gelişimin üzerinden bir saat geçmeden bu yaşlı kadın şu kemerin altından içeri giriyor. Oturup gece gündüz, her saat sataşıyor bana. Haksız yere gaddarca suçluyor. Karanlığa sığınıp en korkunç lanetleri yağdırıyor üzerime. Bir an nefes aldırmıyor. Bazen, gördüğünüz gibi, yanında bir tavşan ya da başka bir küçük hayvan getirip kesiyor, bu değerli mekânı kanıyla kirletiyor. Beni rahat bıraksın diye ne diller döktüm, ama o Tanrı'nın ruhuna bahşettiği merhamete kulaklarını tıkamış. Ne gidiyor ne de sataşmaktan vazgeçiyor. Şimdi de sırf sizin beklenmedik gelişiniz yüzünden işkenceye ara verdi. Yakında benim dönüş yoluna koyulmam gerekecek, yine haftalarca sularda çalışıp didineceğim. Dostlar, yalvarırım size, gitsin diye elinizden geleni yapın. Bu davranışının insanlığa sığmadığını anlatın ona. Siz dışarıdan geldiğiniz için ona söz geçirebilirsiniz belki."

Kayıkçı sözlerini bitirdikten sonra bir sessizlik oldu. Axl daha sonra düşündüğünde, belli belirsiz bir cevap verme zorunluluğu hissettiğini, ama aynı zamanda adamın onunla rüyada konuştuğu ve aslında cevap vermesi gerekmediği duygusuna kapıldığını hatırladı. Beatrice de cevap verme ihtiyacı duymamış olacak ki, bakışlarını yaşlı kadından ayırmadı; yaşlı kadın bıçağı tavşanın boğazından çekmiş,

bıçağın ağzını hayvanın kürkünde neredeyse şefkatle gezdiriyordu. Bir süre sonra Beatrice konuştu:

“Hanımcığım, yalvarırım izin verin, kocam yardım etsin tavşanı öldürmenize. Böyle bir yerde kan dökmenin âlemi yok, kanı akıtacak leğen de yok. Yalnız şu namuslu kayıkçıya değil, kendinize de, buraya sığınmak için gelen bütün yolculara da uğursuzluk getireceksiniz. Kaldırın şu bıçağı, hayvanı başka yerde işkence etmeden öldürün. Bu gayretkeş kayıkçıya böyle sataşmanın ne yararı var?”

“Hanıma çıkışmadan önce bir düşünelim prensesim,” dedi Axl usulca. “Bu insanların arasında ne geçtiğini bilmiyoruz. Kayıkçı namuslu bir adam gibi görünüyor, öte yandan bu hanımın da buraya gelip bunları yapmak için geçerli bir nedeni olabilir.”

“Pek güzel söylediniz beyim,” dedi yaşlı kadın. “Ben ömrümün bu son günlerini böyle geçirmeyi çok mu isterdim? Bana kalsa buradan çok uzaklarda, kendi kocamın yanında olurdum; bu kayıkçının yüzünden şimdi kocamdan ayrıyım. Kocam akıllı, temkinli bir adamdı beyim; yolculuğumuzu uzun uzun planladık, yıllar boyunca konuşup hayalini kurduk. Nihayet hazır olduğumuzda, bütün ihtiyaçlarımızı sağladığımızda yola düştük, günlerce yol aldıktan sonra adaya geçebileceğimiz koyu bulduk. Kayıkçıyı bekledik, bir süre sonra kayığı karşıdan göründü. Ama şansa bakın ki, gelen işte şu kayıkçıydı. Bakın ne kadar uzun boylu. Suyun üstünde, kayığın içinde ayakta duruyordu, elinde uzun küreği, arkasında gökyüzü; bize değnek üstünde yürüyen oyuncular kadar uzun boylu ve zayıf göründü. Kocamla beklediğimiz kayalara yanaşıp kayığını bağladı. Nasıl yaptı, bugün hâlâ bilmiyorum, ama bir şekilde kandırdı bizi. Biz ona fazla güvendik. Ada çok yakındaydı, bu kayıkçı kocamı alıp götürdü, ben kıyıda kalıp bekledim; kırk yıldır karı kocaydık, bir günümüz ayrı geçmemişti. Nasıl yaptı anlayamıyorum. Sesi bizi uyutup rüyalara daldırmış olmalı; daha ben ne olduğunu anlayamadan kocamı kayığa bindirmiş kürek çekiyordu,

bense hâlâ karadaydım. O sırada bile inanamamıştım. Bir kayıkçının bu kadar zalim olabileceği kimin aklına gelir? Bekledim. Kayık bir yolcudan fazlasını taşımıyor demek, dedim kendi kendime; o gün su çalkantılıydı, gökyüzü de neredeyse şimdiki kadar kara. Kayanın üstünde öylece durup izledim, kayık küçüldü, küçüldü, sonunda nokta kadar kaldı. Ben beklemeye devam ettim; bir süre sonra nokta büyüdü, büyüdü, kayıkçı bana doğru geliyordu. Kayıkta şimdi yolcu yoktu, çakıl gibi kaygan kafasını gördüm az sonra. Benim sıramın geldiğini, az sonra sevdiğimle birlikte olacağımı sandım. Ama o benim beklediğim yere gelip ipini direğe bağladığında, başını salladı, beni adaya götürmeye yanaşmadı. Ben itiraz ettim, ağladım, haykırdım, dinlemedi. Kalkıp bana bir tavşan verdi, ada sahilindeki bir kapana yakalanmış, öyle dedi –ne zalimlik! Yalnız başıma yiyeceğim ilk akşam yemeğine uygun düşer diye düşünmüş. Sonra da, adaya götürülmeyi bekleyen başka kimse olmadığını görünce çekip gitti, beni elimde o kör olası tavşanla, gözyaşları içinde kıyıda bıraktı. Bir iki dakika sonra tavşanı fundalığa saldım, o akşam da, sonraki çok akşamlar da boğazımdan bir lokma geçmedi. İşte bu yüzden, buraya her gelişimde ben de ona küçük bir armağan getiriyorum. O günkü nezaketine karşılık yahnilik bir tavşan.”

“O tavşan benim o akşamki yemeğim olacaktı,” diye araya girdi kayıkçının sesi, odanın karşı tarafından. “Haline acıdım, tavşanı ona verdim. Nezaket gösterdim.”

“Biz sizin işlerinizi bilemeyiz beyim,” dedi Beatrice. “Ama bu hanımı kıyıda öyle bir başına bırakmak pek acımasızca bir kandırmaca olmuş doğrusu. Böyle bir şeyi niye yaptınız?”

“Hanımefendiciğim, bu yaşlı kadının sözünü ettiği ada öyle bildiğiniz adalardan değil. Biz kayıkçılar yıllarca nice yolcu taşıdık oraya, o adanın kırlarında, ormanlarında şimdi yüzlerce kişi yaşıyordur. Ama orası garip özellikleri olan bir yer; oraya giden kişi yeşilliklerin, ağaçların arasında tek

başına yürür, asla bir başkasını görmez. Ara sıra, mehtap olduğu geceler ya da fırtına kopmadan hemen önce, başka ada sakinlerinin varlığını hissedebilir. Ama çoğu gün, her yolcu adeta adanın tek sakinidir. Ben bu kadını seve seve götürürdüm adaya, ama kocasıyla birlikte olmayacağını anlayınca, orada yalnız kalmak istemediğini söyleyip gitmeyi reddetti. Ben de kararına boyun eğdim –zaten öyle yapmaya mecburum– ve bıraktım, yoluna gitti. Tavşanı, dediğim gibi, nezaketen verdim. İşte böyle teşekkür ediyor bana."

"Bu kayıkçı çok kurnazdır," dedi yaşlı kadın. "Siz dışarıdan geldiğiniz halde sizi de kandırmaya kalkıyor. Herkesin o adada tek başına gezdiğini söylüyor size, ama doğru değil. Kocamla ben yıllar yılı niçin öyle bir yerin hayalini kuralım ki? İşin doğrusu şu; Adada birlikte yaşamak üzere, evli karı koca olarak karşıya geçmelerine izin verilen çok kişi var. O ormanlarda, sakin kumsallarda kol kola dolaşan çok. Kocamla ben bunu biliyorduk. Çocukluğumuzdan biliyorduk. Sevgili yeğenlerim, siz de kendi hatıralarınızı deşerseniz, aynen benim dediğim gibi olduğunu hatırlayacaksınız. O koyda beklerken suyun üzerinden bize böyle zalim bir kayıkçı geleceği aklımızdan bile geçmezdi."

"Söylediklerinin sadece bir parçası doğru," dedi kayıkçı. "Ara sıra bir karı kocanın adaya birlikle geçirilmesine izin verilir, ama nadiren. Aralarında olağandışı güçlü bir bağ olması gereklidir. Olduğu vakidir, inkâr etmiyorum, işle bu yüzden, adaya geçirilmeyi bekleyen bir karı koca, hatta evli olmayan sevgililer gördüğümüzde onları titizlikle sorgulamak bizim görevimizdir. Çünkü aralarındaki bağın birlikte geçebilecekleri kadar güçlü olup olmadığını algılamak bize düşer. Bu hanım kabullenmeye yanaşmıyor, ama kocasıyla bağı pek zayıftı, işin aslı bu. Kendi kalbini açıp baksın, sonra söylesin bakalım, o günkü hükmüm yanlış mıymış."

"Hanımcığım," dedi Beatrice, "ne diyorsunuz?"

Yaşlı kadın sesini çıkarmadı. Gözlerini yerden kaldırmadan asık suratla bıçağı tavşanın kürkünde gezdirmeye devam elti.

“Hanımcığım,” dedi Axl, “yağmur diner dinmez biz tekrar yola düşeceğiz. Siz de bizimle gelsenize. Yolun bir bölümünde seve seve size eşlik ederiz. Canınız neyi istiyorsa onu konuşuruz uzun uzun. Bu namuslu kayıkçıyı bırakın da bu ev ayakta durdukça kalıntılarının tadını çıkarsın huzur içinde. Burada böyle oturmakla ne geçecek elinize? Eğer isterseniz, yollarımız ayrılmadan önce tavşanı temiz bir şekilde öldürürüm. Ne dersiniz?”

Yaşlı kadın ne bir cevap verdi, ne de Axl’ın söylediklerini duymuş olduğuna dair bir işaret. Bir süre sonra, tavşanı sıkı sıkı göğsüne bastırarak yavaş yavaş ayağa kalktı. Kadın çok kısa boyluydu, odanın yıkık tarafına doğru yürürken harmanisi yerde sürükleniyordu. Tavanın bir yerinden üstüne sular döküldü, ama o aldırmazmış gibi göründü. Zeminin karşı kenarına vardığında dışarıdaki yağmura ve arsız yeşilliğe baktı. Sonra yavaşça eğilerek tavşanı ayaklarının dibine bıraktı. Hayvan belki korkudan kaskatı kesilmiş olduğu için ilk anda hareket etmedi. Sonra otların arasında gözden kayboldu.

Yaşlı kadın özenle doğruldu. Döndüğünde kayıkçıya bakıyormuş gibiydi –garip biçimde çukura kaçmış gözlerinden ötürü insan emin olamıyordu–; sonra konuştu: “Bu yabancılar iştahımı kaçırdı. Ama geri gelecektir, eminim.”

Sonra da harmanisinin eteklerini kaldırdı ve kendini usulca bir havuza bırakırcasına yavaşça otların arasına indi. Kesintisiz yağan yağmurun altındaydı; birkaç adım daha atıp yüksek ısırganotlarının arasına girmeden önce kukuletasını iyice öne çekti.

“Birkaç dakika beklerseniz birlikte yürürüz,” diye seslendi Axl arkasından. Ama kolunun üzerinde Beatrice’in elini hissetti, fısıltısını duydu: “En iyisi hiç bulaşma ona Axl. Bırak gitsin.”

Birkaç dakika sonra Axl kadının indiği yere doğru giderken, onu yakında bir yerlerde, önüne çıkan bitkilerle boğuşur halde görecekmiş gibi bir his vardı içinde. Ama kadından iz yoktu.

"Sağ olun dostlar," dedi arkasından kayıkçının sesi. "Belki en azından bugün çocukluğumu hatırlayacak huzuru bulacağım."

"Biz de ayakaltında olmayacağız kayıkçı," dedi Axl. "Şu yağmur dinsin hele."

"Acele etmeyin dostlar. Hakkaniyetli konuştunuz, teşekkür ederim."

Axl yağmura bakmaya devam etti. Arkasından karısının sesini duydu: "Burası eskiden muhteşem bir evdi belli ki beyim."

"Ah, öyleydi hanımefendiciğim. Ben çocukken ne kadar muhteşem olduğunu bilmezdim, çünkü tek bildiğim buydu. Güzel resimler, hazineler, iyi yürekli, akıllı hizmetkârlar vardı. Hemen şuradan geçince şölen odasına çıkılırdı."

"Burayı böyle görmek sizi üzüyordur beyim."

"Hâlâ ayakta olduğu için minnet duyuyorum sadece, saygıdeğer hanımcığım. Bu ev savaş gördü, buna benzer birçok ev yanıp kül oldu, şimdi otlarla fundaların altına gömülmüş tümseklerden ibaret hepsi."

Sonra Axl, Beatrice'in kendisine yaklaşan ayak seslerini duydu, omzunda elini hissetti. "Ne oldu Axl?" diye sordu Beatrice alçak sesle. "Huzursuzsun, farkındayım."

"Yok bir şey prensesim. Bu yıkıntı yüzünden. Bir an sanki burada bir şeyler hatırlayan benmişim gibi hissettim."

"Ne gibi şeyler Axl?"

"Bilmem ki prensesim. Adam savaştan, yanan evlerden bahsedince bir şeyleri hatırlayacak gibi oldum. Seninle tanışmadan önceki zamanlardan olmalı."

"Bizim birbirimizi tanımadığımız bir zaman mı vardı Axl? Bazen bana bebekliğimizden beri birlikteymişiz gibi geliyor."

“Bana da öyle geliyor prensesim. Bu tuhaf yerde öyle bir ahmaklık geldi işte üstüme.”

Beatrice ona düşünceli bir edayla bakıyordu. Sonra elini sıkıp usulca konuştu: “Burası gerçekten acayip bir yer, yağmurdan çok daha fazla zararı dokunabilir bize. Buradan bir an önce ayrılmak istiyorum Axl. O kadın dönmeden, daha kötü bir şey olmadan.”

Axl başıyla onayladı. Sonra dönüp odanın karşı tarafına seslendi: “Neyse kayıkçı, gökyüzü açılmaya başlıyor sanki, biz yolumuza devam edelim. Sığınmamıza izin verdiğiniz için çok teşekkür ederiz.”

Kayıkçı cevaben bir şey söylemedi, ama Axl’la Beatrice bohçalarını sırtlanırlarken yardıma geldi, değneklerini ellerine verdi. “Yolunuz açık olsun dostlar,” dedi. “Oğlunuzu iyi sıhhatte bulursunuz umarım.”

Tekrar teşekkür ettiler, tam kemerin altından geçerlerken Beatrice ansızın durup arkasına baktı.

“Beyim,” dedi, “sizden ayrılıyoruz, bir daha da karşılaşmayabiliriz madem, acaba tek bir soru sorabilir miyim?”

Duvarın dibindeki yerine dönmüş olan kayıkçı Beatrice’e dikkatle bakıyordu.

“Beyim, az önce adaya geçmek için bekleyen çiftleri sorguya çekme görevinizden bahsetmiştiniz. Aralarındaki sevgi bağının adada birlikte yaşamalarına izin verecek kadar güçlü olup olmadığını bilmeniz gerektiğini söylediniz. Benim merak ettiğim şu, beyim: Bunu öğrenebilmek için onlara ne soruyorsunuz?”

Kayıkçı bir an kararsız kalmış gibi göründü. Sonra, “Açıkçası, saygıdeğer hanımcığım,” dedi, “benim bu konularda konuşmamam gerek. Zaten aslında biz bugün karşılaşmayacaktık, ama tuhaf bir rastlantıyla bir araya geldik, çok da memnunum karşılaştığımız için. İkiniz de iyilik edip benim tarafımı tuttunuz, size minnettarım. Bu yüzden size elimden geldiğince cevap vereceğim. Dediğiniz gibi, adaya geçmek isteyen herkesi sorguya çekmek benim

görevim. Sözünü ettiğiniz türden, aralarındaki bağın yeterince güçlü olduğunu iddia eden bir çift varsa karşımda, benim görevim onlara en aziz anılarını anlattırmaktır. Önce birine, sonra diğerine bunu sorarım. İkisiyle ayrı ayrı konuşurum. Bu şekilde aralarındaki gerçek bağ kolayca ortaya çıkar."

"Fakat beyim," dedi Beatrice, "bir insanın gönlünde gerçekten ne yattığını görmek zor değil midir? Görünüşe aldanmak o kadar kolay ki."

"Doğru söylüyorsunuz saygıdeğer hanımcığım, ama biz kayıkçılar yıllar boyu o kadar çok insanla karşılaşırız ki, aldatıcı görünüşün ötesine nüfuz etmemiz pek uzun sürmez. Ayrıca yolcular en aziz anılarından bahsederken gerçeği gizlemeleri imkânsızdır. Bir çift birbirlerine sevgiyle bağlı olduğunu iddia eder, oysa biz kayıkçılar sevgi yerine hınç, öfke, hatta nefret görürüz bazen. Ya da koskoca bir çoraklık. Bazen sadece ve sadece bir yalnızlık korkusu. Yıllara göğüs germiş kalıcı sevgiyi pek nadiren görürüz. Gördüğümüzde de çifti adaya birlikte geçirmeye can atarız. Saygıdeğer hanımcığım, fazla konuştum, bunları bile anlatmamam gerekirdi."

"Teşekkür ederim kayıkçı. Yaşlı kadın merakı diyelim. Daha fazla rahatsız etmeyeceğiz sizi."

"Yolunuz açık olsun."

* * *

Geldikleri yoldan geriye, eğreltilerle ısırganotlarının arasından yürümeye koyuldular. Fırtına yüzünden alttaki toprak tehlikeli hale gelmişti, bu yüzden, konaktan bir an önce uzaklaşmak istemelerine rağmen temkinli bir hızda ilerliyorlardı. Nihayet çökük toprak yola vardıklarında yağmur hâlâ dinmemişti, buldukları ilk ulu ağacın altına sığındılar.

"Sırılsıklam oldun mu prensesim?"

“Merak etme Axl. Palto işe yaradı. Sen ne haldesin?”

“Güneş çıktığında çabucak kurumayacak kadar ıslanmadım.”

Bohçalarını yere bırakıp ağacın gövdesine yaslanarak nefeslendiler. Bir süre sonra Beatrice usulca, “Axl, ben korkuyorum,” dedi.

“Aa, neden prensesim? Korkacak bir şey yok artık.”

“Hani o gün koca diken çalısının orada beni kara paçavralar içindeki tuhaf bir kadınla konuşurken görmüştün, hatırlıyor musun? Avare bir deli gibi görünüyordu belki, ama anlattığı hikâye şu yaşlı kadının hikâyesine çok benziyordu. Onun da kocasını bir kayıkçı götürmüş, onu kıyıda tek başına bırakmış. Yalnızlığına ağlaya ağlaya koydan dönerken yüksek bir vadinin kenarına gelmiş, önünde de, arkasında da upuzun bir patika görmüş, yol boyu kendi gibi ağlayan insanlar varmış. Ben bunu duyduğumda çok da korkmamıştım Axl, bizimle ilgisi yok diye düşünmüştüm. Ama sonra kadın söze devam etti, bu toprakların bir unutuş sisiyle lanetlendiğini söyledi; biz de aynı şeyi kaç kere konuştuk aramızda. Sonra kadın bana, ‘Kocanla sen, paylaştığınız geçmişi hatırlayamazken birbirinize sevginizi nasıl kanıtlayacaksınız?’ diye sordu. O günden beri hep bunu düşünüyorum. Bazen düşündüğümde o kadar korkuyorum ki.”

“Ama korkulacak ne var ki prensesim? Biz öyle bir adaya gitmeyi düşünmüyoruz, istemiyoruz da.”

“Olsun Axl. Biz daha öyle bir yere gitmeyi düşünme fırsatını bulamadan ya aşkımız solup giderse?”

“Sen ne diyorsun prensesim? Bizim aşkımız nasıl solabilir? Aklı havada genç âşıklarken şimdiki kadar güçlü müydü aşkımız?”

“Ama Axl, o günleri hatırlayamıyoruz bile. Ne de aradaki yılları. Ateşli kavgalarımızı da, bağrımıza bastığımız küçük mutluluklarımızı da hatırlamıyoruz. Oğlumuzu, niçin bizden uzakta olduğunu hatırlamıyoruz.”

“Bütün o anıları geri getirebiliriz prensesim. Ayrıca ben ne hatırlarsam hatırlayayım, ne unutursam unutayım, kalbimde sana olan sevgim hiç değişmeyecek. Sen de öyle düşünmüyor musun prensesim?”

“Evet Axl. Ama bir yandan düşünüyorum, acaba bugün kalbimizde hissettiğimiz şey, yağmur çoktan dindiği halde şu tepemizdeki ıslak yapraklardan üstümüze düşen yağmur damlaları gibi bir şey mi? Acaba anılarımız olmayınca aşkımız da mecburen solup gidecek mi?”

“Tanrı böyle bir şeye izin vermez prensesim.” Axl bunu alçak sesle, neredeyse fısıltıyla söyledi, çünkü kendisi de içinden adını koyamadığı bir korkunun yükseldiğini hissetmişti.

“Koca diken çalısının orada konuştuğumuzda,” diye devam etti Beatrice, “tuhaf kadın daha fazla vakit kaybetme diye uyardı beni. Paylaştıklarımızı iyisiyle kötüsüyle hatırlamak için elimizden geleni yapmamızı söyledi. Şimdi de şu kayıkçı, tam ayrılırken beklediğim, korktuğum cevabı verdi. Şu halimizle hiç şansımız var mı Axl? Öyle biri bize en aziz anılarımızı sorsa? Axl, o kadar korkuyorum ki.”

“Korkma prensesim, korkacak bir şey yok. Anılarımızı temelli kaybetmedik, sadece bu kahrolası sis yüzünden bulamıyoruz nerede olduklarını. Tekrar bulacağız onları, gerekirse tek tek. Bu yolculuğa da bunun için çıkmadık mı? Oğlumuzu karşımızda bir görelim, mutlaka birçok şeyi hatırlayacağız.”

“Umarım öyle olur. Şu kayıkçının söyledikleri iyice korkuttu beni.”

“Unut kayıkçıyı prensesim. Bizim onun kayığıyla adasıyla da işimiz yok. Hem haklısın, yağmur dindi, şu ağacın altından çıksak daha çabuk kururuz. Düşelim yola, unutalım bu kaygıları.”

Üçüncü Bölüm

Uzaktan ve belirli bir yükseklikten baktığınızda, Sakson köyünü Axl'la Beatrice'in kovanına kıyasla "köy"e daha çok benzetebilirdiniz. Bir kere –belki Saksonların klostrofobisi daha belirgin olduğundan– yamaç oyukları falan yoktu. Axl'la Beatrice'in o akşam yaptığı gibi derin vadiden aşağı iniyorsanız, aşağıda kabaca iç içe iki halka düzeninde kırk kadar müstakil ev görürdünüz. Evlerin arasındaki boyut ve konfor farkını göremeyecek kadar uzakta olsanız da, saz damları seçebilir, birçok evin, sizlerin ya da anne babanızın doğup büyüdüğü evlerden pek de farklı olmayan "yuvarlakev"ler olduğunu fark edebilirdiniz. Saksonlar açık hava uğruna güvenlikten biraz feragat etmeye razı olmakla birlikte, bunu telafi etmeye de özen göstermişlerdi: Köyün tamamının etrafı, uçları dev kalemler gibi sivriltilip birbirine bağlanmış ağaç kütüklerinden yüksek bir çitle çevriliydi. Çitin en alçak yeri bir adam boyunun iki katıydı; çite tırmanmaktan iyice caydırıcı olsun diye de dışına çepeçevre derin hendekler kazılmıştı.

Axl'la Beatrice tepeden aşağı inerlerken soluklanmak için durduklarında aşağılarında gördükleri manzara bu olsa gerekti. Güneş vadinin öbür yanında batıyordu; gözleri daha keskin olan Beatrice yine Axl'dan bir iki adım ileride, beline gelen otlarla karahindibaların arasında öne doğru uzanıp baktı.

"Kapının önünde dört, hayır, beş muhafız görüyorum," dedi. "Yanılmıyorsam ellerinde mızrak var. Buraya

kadınlarla son geldiğimde kapıda tek muhafızla iki köpek vardı sadece.”

“Burada bizi iyi karşılayacaklarından emin misin prensesim?”

“Merak etme Axl, beni tanıyorlar artık. Ayrıca buranın pirlerinden biri Briton; kendi kanlarından olmadığı halde herkes onu bilge bir önder olarak görür. Bu gece bir çatı altında güvende olmamızı o sağlar. Yine de bir şeyler olmuş belli ki Axl, tedirginim. Bak şimdi eli mızraklı bir adam daha geldi, yanında da vahşi köpekler var.”

“Saksonların işlerine akıl sır ermez ki,” dedi Axl. “Bu gece başka bir yerde konaklasak daha iyi olur belki.”

“Karanlığın çökmesine az kaldı Axl, o mızrakların hedefi de biz değiliz. Ayrıca bu köyde ziyaret etmek istediğim bir kadın da var, ilaçları bizim köydeki herkesten daha iyi bilen biri.”

Axl onun bir şeyler daha söylemesini bekledi; Beatrice kısık gözlerle ileri doğru bakmaya devam edince sordu: “Sen niye ilaç peşindesin prensesim?”

“Ara sıra bir rahatsızlığım oluyor. Bu kadın onu yatıştıracak bir ilaç biliyordur belki.”

“Nasıl bir rahatsızlık prensesim? Nerende hissediyorsun?”

“Önemli bir şey değil. Burada konaklamamız gerektiği için aklıma geldi sadece.”

“Ama nerende prensesim bu ağrı?”

“Ha...” Beatrice Axl’a dönmeden elini böğrüne, kaburgalarının altına götürdü, sonra güldü. “Lafını etmeye değecek bir şey değil. Gördüğün gibi bugün yürüyüşümü yavaşlatmadı.”

“Hem de hiç yavaşlatmadı prensesim, durup dinlenelim diye ben yalvarmak zorunda kaldım.”

“Ben de onu diyorum Axl. Yani merak edilecek bir şey değil.”

“Seni hiç yavaşlatmadı. Hatta sen yarı yaşındaki kadınlar kadar güçlüsün prensesim. Yine de burada ağrını

giderebilecek biri varsa, ona görünmenin ne zararı var?”

“Ben de onu diyordum işte Axl. İlaçla takas etmek için biraz teneke getirdim yanımda.”

“Hafif de olsa sancı çekmeyi kim ister? Hepimiz çekiyoruz, mümkün olsa hepimiz kurtulmak isteriz. Kadın buradaysa, muhafızlar da geçmemize izin verirse gidelim ona elbette.”

Hendeğin üzerindeki köprüyü geçerlerken hava kararmak üzereydi, kapının iki yanında meşaleler yakılmıştı. Muhafızlar iri yarı, güçlü kuvvetliydiler ama Axl’la Beatrice yaklaşırken paniğe kapıldılar.

“Axl, sen bekle,” dedi Beatrice usulca. “Ben tek başıma gidip konuşayım onlarla.”

“Mızraklarına yaklaşma prensesim. Köpekler sakin görünüyor, ama Saksonlar korkudan ahmaklaşmış gibi.”

“Axl, yaşına rağmen senden korktularsa eğer, ne kadar yanıldıklarını gösteririm onlara.”

Beatrice güvenli adımlarla muhafızlara doğru yürüdü. Adamlar Beatrice’in etrafına toplandılar, o konuşurken ara sıra şüpheyle Axl’a bakıyorlardı. Sonra aralarından biri Sakson dilinde Axl’a seslenip meşalelere yaklaşmasını söyledi; herhalde kılık değiştirmiş bir genç olmadığını görebilmek için. Adamlar Beatrice’le biraz daha konuştuktan sonra geçmelerine izin verdiler.

Uzaktan iki düzenli halka halinde dizilmiş gibi görünen evlerin, şimdi aralarındaki dar toprak yollarda yürürlerken böylesine karmakarışık bir labirente dönüşmesi Axl’ı şaşırttı. Evet, ışık giderek azalmıştı, yine de Beatrice’i izlerken Axl ne bir mantık, ne bir düzen bulabiliyordu burada. Hiç beklemedikleri bir anda karşılarına bir bina çıkıp yolu kesiyor, hangisine gireceklerini şaşırdıkları ara sokaklara dalmaya zorluyordu onları. Ayrıca ana yollardakinden de temkinli yürümek zorundaydılar; az önceki fırtınada oluşan çukurlar, su birikintileri bir yana, belli ki Saksonlar yolun ortasında rastgele eşyalar, hatta moloz bırakmayı normal buluyordu, Axl’ı en çok rahatsız

eden şeyse, yürüdükçe kâh artıp kâh azalan ama asla kaybolmayan kokuydu. O devirde yaşayan herkes gibi Axl da insan ve hayvan dışkısının kokusuna alışıktı, ama bu çok daha rahatsız edici bir kokuydu. Çok geçmeden Axl kokunun kaynağını buldu: Köyün her yanında insanlar evlerin önüne, sokak kenarlarına çeşitli tanrılarına adak olarak çürüyen et yığınları bırakmışlardı. Bir ara iyice keskin bir kokuyla irkilip etrafına bakınca, bir kulübenin saçağından sarkıtılmış siyah bir nesne gördü; üzerine konmuş sinek ordusu havalanınca nesnenin şekli gözlerinin önünde değişiverdi. Hemen ardından bir grup çocuğun kulaklarından çeke çeke götürdüğü bir domuza rastladılar; sonra da başıboş köpeklere, ineklere, eşeklere. Karşılaştıkları az sayıda insan ya sessizce gözlerini dikip onlara bakıyor ya da hızla bir kapının ya da kepengin ardına girip gözden kayboluyordu.

"Bu gece burada bir tuhaflık var," diye fısıldadı Beatrice yürümeye devam ederlerken. "Genellikle insanlar evlerinin önünde otururlar, bazen toplanıp halka olur, gülüşüp konuşurlar. Çocuklar çoktan peşimize düşmüş olurdu, bin bir soru sorar, alay mı etseler, dost mu olsalar bilemezlerdi. Her tarafta tekinsiz bir sessizlik var, tedirgin oluyorum."

"Prensesim, kaybolduk mu, yoksa konaklayacağımız yere giden yolda mıyız hâlâ?"

"Ben önce ilaçlar için şu kadına gideriz diye düşünmüştüm. Ama bu durumda başımıza bela almayıp doğrudan eski uzuneve gitsek daha iyi olur belki."

"İlaççı kadının evi uzakta mı?"

"Hatırladığım kadarıyla çok yaklaştık."

"Öyleyse bakalım evde mi. Sancın önemsiz bir şey olsa da, ki öyle olduğunu biliyoruz, kurtulabileceksen çekmenin âlemi yok."

"Sabaha kadar bekleyebilir Axl. Lafı açılmayınca fark etmiyorum bile."

"Öyle de olsa prensesim, madem buraya kadar geldik, gidip şu bilge kadını görelim."

“Sen ille gitmek istiyorsan gidelim Axl. Ama bana kalsa sabaha bırakırım ya da buraya bir dahaki gelişime.”

Konuşa konuşa bir köşeyi dönüp köy meydanı gibi görünen bir yere çıktılar. Tam ortada koca bir ateş yanıyor, etrafına toplanmış büyük kalabalığı aydınlatıyordu. Her yaştan Sakson vardı, ana babalarının kucağında bebekler bile; Axl’ın aklından ilk geçen, bir putperest ayininin ortasına düştükleri oldu. Ama durup karşılarındaki sahneyi inceleyince, kalabalığın dikkatinin belirli bir noktada toplanmamış olduğunu gördü. İnsanların çehreleri ciddi, hatta belki korku içindeydi. Alçak sesle yapılan konuşmalar havada toplu halde, endişeli bir mırıltı olarak geziyordu. Bir köpek Axl’la Beatrice’e havlayınca derhal gölgelerin arasındaki karaltılar tarafından kovuldu. Kalabalığın içinde yabancıları fark edenler boş boş baktıktan sonra kafalarını çeviriyorlardı.

“Kim bilir neden ötürü endişeliler, Axl,” dedi Beatrice. “Yürüyüp gidelim diyeceğim ama ilaççı kadının evi yakında bir yerde. Bakalım bulabilecek miyim.”

Sağ taraflarındaki bir sıra kulübeye doğru yürürlerken gölgelerin arasında çok daha fazla insanın sessizce ateşin etrafındaki kalabalığı izlediğini gördüler. Beatrice durup aralarından biriyle, kendi evinin kapısında duran bir kadınla konuştu; Axl bir süre sonra bunun ilaççı kadının ta kendisi olduğunu anladı. Karanlıkta kadını iyi seçemiyordu, ama uzun boylu, dik bir kadın olduğunu gördü; orta yaşlarda olsa gerekti, omuzlarıyla kollarını bir şalla örtmüştü. Beatrice’le ikisi kâh kalabalığa kâh Axl’a göz atarak, alçak sesle konuşmaya devam ediyorlardı. Sonunda kadın kulübeye girmeleri için işaret etti, ama Beatrice Axl’ın yanına gelip alçak sesle, “İzin ver onunla yalnız konuşayım Axl,” dedi. “Yardım et şu bohçayı indireyim sırtımdan, sonra da burada, dışarıda bekle beni.”

“Bu Sakson dilini pek anlamasam da seninle gelemez miyim prensesim?”

“Bunlar kadın meseleleri kocam. Bırak yalnız konuşayım onunla, yaşlı vücudumu dikkatlice inceleyeceğini söylüyor.”

“Affedersin prensesim, düşünemedim. Ver bohçanı bana, ben istediğin kadar beklerim burada.”

İki kadın içeriye girdikten sonra Axl özellikle omuzlarında ve bacaklarında müthiş bir yorgunluk hissetti. Kendi bohçasını da indirip arkasındaki ot bürümüş duvara yaslandı ve kalabalığa baktı. Huzursuzluk giderek artıyordu; insanlar etrafındaki karanlıktan çıkıp kararlı adımlarla yürüyerek kalabalığa katılıyor, kimileri ateşin başından hızla uzaklaşıp bir dakika sonra tekrar aynı yere dönüyorlardı. Alevler bazı çehreleri keskin biçimde aydınlatıp bazılarını da gölgelere gömüyordu, ama Axl bir süre sonra şu sonuca vardı: Bu insanların hepsi, ateşin sol tarafındaki ahşap binadan birinin ya da bir şeyin çıkmasını az çok kaygıyla bekliyordu. Muhtemelen Saksonların toplanma yeri olan bu yapının içinde yanan ayrı bir ateş olsa gerekti; çünkü pencereler bir kararıyor, bir aydınlanıyordu.

Axl sırtı duvara dayalı, Beatrice’le ilaççı kadının arka taraftan gelen boğuk seslerini dinleyerek uyuklamak üzereyken, kalabalık hafif ve toplu bir homurtuyla dalga dalga kıpırdandı. Ahşap binadan birtakım adamlar çıkmış ateşe doğru yürüyorlardı. Kalabalık onlara yol açıp bir duyuru yapılmasını beklermiş gibi sessizleşti; ama hiçbir duyuru yapılmayınca çok geçmeden insanlar yeni gelenlerin etrafına toplandı, sesler tekrar yükseldi. Axl neredeyse herkesin gözlerini binadan son çıkan adama diktiğini fark etti. Olsa olsa otuz yaşındaydı, ama doğuştan otoriter bir havası vardı. Bir çiftçi kadar sade giyimli olduğu halde köydeki kimseye benzemiyordu. Farklılığı sadece harmanisini bir omzunun üstünden savurup kemerini ve kılıcının kabzasını açıkta bırakmış olmasından kaynaklanmıyordu. Saçlarının öteki köylülerinkinden uzun olması da değildi –saçları neredeyse omuzlarına değiyordu, gözlerini kapamasın diye bir kısmını kayışla bağlamıştı. Aslında Axl’ın aklından geçen, adamın saçlarını *çarpışma*

sırasında görüşünü engellemesin diye bağlamış olduğuydu. Bu düşünce gayet doğal biçimde geçmişti aklından; düşününce şaşırdı, çünkü bu durum ona tanıdık geliyordu. Ayrıca yabancı kararlı adımlarla kalabalığın ortasına yürürken elini kılıcın kabzasına götürdüğünde, Axl böyle bir hareketin yaratabileceği, rahatlama, heyecan ve korkudan oluşan o tuhaf duyguyu nedense elle tutulur biçimde hissetmişti. Bu ilginç duygulara daha sonra dönerim diye düşünüp zihnini temizledi ve karşısında olup bitenlere odaklandı.

Adamı etrafındakilerden ayıran şey hali tavrı, hareket ediş tarzı, duruşuydu. "Sıradan bir Sakson'muş gibi dursa da bu adam bir *savaşçı,*" diye düşündü Axl. "Belki islediğinde büyük bir yıkıma yol açabilecek bir savaşçı."

Ahşap binadan çıkmış olan öteki adamlardan ikisi gergin biçimde onu izliyor, savaşçı kalabalığın içlerine her sokulduğunda ikisi de anne babasını kaybetmekten korkan çocuklar gibi ona yakın durmaya çalışıyordu. İkisi de gençti ve ikisi de kılıç kuşanmıştı, ayrıca ikisinin de birer elinde mızrak vardı, ama bu silahlara hiç alışık olmadıkları belliydi. Üstelik korkudan kaskatı kesilmişlerdi, hemşerilerinin, öteki köylülerin onları yüreklendirmek için yaptıkları tezahürata tepki veremeyecek haldeydiler. İnsanlar sırtlarını sıvazlayıp omuzlarını sıkarken, onlar telaşla sağa sola bakıyorlardı.

"Uzun saçlı adam buraya bizden bir iki saat önce gelmiş bir yabancı," dedi Beatrice'in sesi, kulağının dibinde. "Sakson, ama uzak bir memleketten. Dediğine göre doğudaki bataklıklar ülkesinden geliyormuş, son zamanlarda deniz akıncılarıyla savaşıyormuş."

Axl kadın seslerinin giderek belirginleştiğinin bir süredir farkındaydı; dönünce Beatrice'le ev sahibesinin hemen arkasındaki kapının eşiğinde durduklarını gördü. İlaççı kadın alçak sesle Sakson dilinde uzunca bir şeyler söyledi, ardından Beatrice Axl'ın kulağına eğildi:

"Bugün erken saatte köylülerden biri nefes nefese, omzu yaralı halde dönmüş köye; zar zor sakinleştirdiklerinde,

ağabeyi ve on iki yaşındaki yeğeniyle birlikte ırmakta her zamanki yerlerinde balık tutarlarken iki yamyam devin saldırısına uğradıklarını söylemiş. Ama yaralı adamın dediğine göre bunlar sıradan dev değilmiş. Canavar kılıklı, onun gördüğü bütün devlerden daha hızlı ve daha kurnazca hareket edebilen yamyam devlermiş. İfritler –köylüler onlara bu adı vermiş– ağabeyini oracıkta öldürüp oğlanı da canlı ve çırpınır halde kaçırmışlar. Yaralı adamı ırmak yolunda uzun süre kovalamışlar; pis kokulu homurtuları giderek daha yakınında duyuyormuş, ama sonunda yakalanmamayı başarmış. İşte bak, şu adam olsa gerek Axl, kolu askıda, yabancıyla konuşuyor. Yaralanmış olduğu halde yeğeni için endişelendiğinden, bu köyün en kuvvetli erkeklerini toplayıp oraya götürmüş; kıyıya yakın bir yerde yakılmış bir kamp ateşinin dumanını görmüşler; silahları ellerinde sessizce ateşe doğru yanaşırlarken çalılar açılmış, meğer bu iki ifrit tuzak kurmuşlar. İlaççı kadın daha adamlar canlarını kurtarmak için kaçmaya yeltenemeden üçünün öldürüldüğünü söylüyor; öbürlerinde bir yara bere görünmüyormuş, ama çoğu şu anda yataklarında tir tir titreyerek kendi kendilerine bir şeyler mırıldanıyorlarmış; o kadar sarsılmışlar ki, dışarı çıkıp da on iki güçlü adamın güpegündüz yapamadığını şu anda, karanlık bastırır, sis çökerken yapmaya gönüllü bu cesur adamlara bir iyi dilekte bulunamamışlar.”

“Oğlanın hayatta olup olmadığını biliyorlar mı?”

“Hiçbir şey bildikleri yok, buna rağmen ırmağa gidiyorlar. İlk giden grup panik içinde dönünce, pirler çok ısrar etmiş, ama ikinci bir sefere katılacak kadar cesur tek kişi çıkmamış aralarında. Sonra, tesadüf bu ya, bu yabancı gelmiş köye, atının ayağı incinmiş, gece konaklayacak yer arıyormuş. Bugüne kadar oğlanın da, ailesinin de adını bile duymamış olduğu halde köylülere yardım etmeye gönüllü olduğunu söylemiş. Yanındakiler de oğlanın amcaları, görünüşlerine bakılırsa savaşçıya yardım etmekten çok ayak

bağı olacak gibiler bence. Baksana Axl, korkudan bayılmak üzereler.”

“Görüyorum gerçekten prensesim. Ama yine de cesur adamlar, bu kadar korktukları halde gidiyorlar. Bu köyün misafirperverliğine sığınmak için yanlış geceyi seçmişiz. Şimdiden ağlayanlar var, sabaha çıkıncaya kadar daha çok ağlayan olabilir.”

İlaççı kadın Axl’ın söylediklerinden bir şeyler anlamış gibiydi, çünkü kendi dilinde tekrar bir şeyler söyledi. Beatrice, “Şimdi doğrudan eski uzuneve gitmemizi söylüyor,” dedi, “sabaha kadar da ortalıkta görünmeyin diyor. Köyde dolaşırsak böyle bir gecede nasıl karşılanacağımız belli olmazmış.”

“Ben de aynen öyle düşündüm prensesim. Madem öyle, yolu hatırlıyorsan eğer, bu hanımefendinin tavsiyesine uyalım.”

Ama tam o anda kalabalıktan bir ses yükseldi, ardından ses tezahürata dönüştü, kalabalık şekil değiştirmek ister gibi tekrar dalga dalga kıpırdandı. Sonra, ortasına yakın bir yerde duran savaşçı ve iki yoldaşıyla birlikte harekete geçti. Alçak sesle ilahi gibi bir şarkı başladı, çok geçmeden gölgelerin arasındaki seyirciler de –ilaççı kadın da dahil olmak üzere– şarkıya katıldı. Alay onlara doğru ilerliyordu, ateşin ışığı geride kalmıştı, ama meşale taşıyanlar çoktu; Axl bu sayede kimi korku, kimi heyecan içindeki çehreleri görebiliyordu. Savaşçının zaman zaman bir meşalenin ışığıyla aydınlanan yüzü sakindi, sağa sola bakarak tezahürata karşılık veriyordu; eli yine kılıcının kabzasındaydı. Axl’la Beatrice’in önünden geçtiler, iki sıra kulübenin arasından yola devam edip gözden kayboldular, ama hafifleyen şarkı bir süre daha işitildi.

Axl’la Beatrice, belki ortalığa hâkim olan hava gözlerini korkuttuğu için bir süre yerlerinden kıpırdamadılar. Sonra Beatrice uzuneve hangi yoldan gitmenin iyi olacağı konusunda ilaççı kadına sorular sordu; Axl’a sanki iki kadın az sonra bambaşka bir yere nasıl gidileceğini

tartışıyorlarmış gibi geldi; çünkü köyün üzerindeki tepelerin yönünde, uzakta bir yerleri gösteriyorlardı parmaklarıyla.

Ancak köy sessizliğe gömülünce konaklayacakları yere doğru yola çıktılar. Karanlıkta yol bulmak iyice zordu; bazı köşe başlarında yanan meşalelerin gölgeleri insanın kafasını daha beter karıştırıyordu. Kalabalığın yürüdüğü yönün tersine doğru ilerliyorlardı, önlerinden geçtikleri evlerin hepsi karanlıktı, hiçbirinde hayat belirtisi yoktu.

"Yavaş yürü prensesim," dedi Axl alçak sesle. "İkimizden biri burada tökezleyip bir yerini incitecek olsa yardıma gelecek tek bir kul olduğunu sanmıyorum."

"Axl, galiba yine yolumuzu kaybettik. Son döndüğümüz köşeye geri gidelim, bu sefer kesin bulacağım."

Bir süre sonra yol düzleşti; tepeden gördükleri çevre çitinin yanı başında yürür buldular kendilerini. Çitin üzerlerinde yükselen sivriltilmiş direkleri gece göğünden de karaydı; yürürken Axl yukarıda bir yerlerden mırıltılar işitiyordu. Sonra artık yalnız olmadıklarını gördü; ta tepede, surlar boyunca belirli aralıklarla, sonradan insan olduğunu anladığı şekiller yerleşmişti; çitin üzerinden ötedeki karanlık kırları gözlüyorlardı. Bu gördüğünü Beatrice'le konuşmaya fırsat bulamadan arkalarından yaklaşan ayak seslerini işittiler. Adımlarını hızlandırdılar, ama bu sefer de yakında hareket eden bir meşale ve hızla sallanan gölgeler gördüler. Axl önce ters yönde yürüyen bir grup köylüye rastladıklarını sandı, ama sonra etraflarının tamamen çevrilmiş olduğunu gördü. Dört bir yanda çeşitli yaş ve cüssede, kimileri mızraklı, kimileri çapa, tırpan ve benzeri aletler taşıyan Sakson erkekleri itişip kakışıyordu. Birçok kişi birden onlara seslendi, başkaları da gelmekteydi. Axl yüzlerine yaklaştırılan meşalelerin sıcaklığını hissediyordu; Beatrice'i kendine çekip grubun liderini bulmaya çalışarak bakındı, ama öyle birini göremedi. Üstelik bu yüzlerin hepsinde panik vardı; dikkatsiz en ufak bir hareketin felakete yol açabileceğini anladı. Beatrice'i iyice kendine çekti, titreyen eliyle bıçağını havaya kaldırmış, gözleri deli

deli bakan bir delikanlıdan uzaklaştırdı ve hafızasında Sakson dilinde birkaç kelime bulmaya çalıştı. Hatırlayamayınca azılı bir atı sakinleştirmek istermiş gibi yatıştırıcı sesler çıkarmakla yetindi.

"Kes şunu Axl," diye fısıldadı Beatrice. "Onlara ninni söylemenden hoşlanmayacaklardır." Beatrice Sakson dilinde adamlardan biriyle, sonra bir başkasıyla konuştu, ama genel havada bir değişiklik olmadı. Yüksek sesle bağrışmalar, tartışmalar başlamıştı; bir köpek ipini çekiştire çekiştire sıraları yararak onlara hırladı.

Sonra etraflarındaki gergin karaltıların hepsi bir anda gevşeyiverdi sanki. Bütün sesler kesildi; bir tek, öfkeyle haykıran, diğerlerinden daha uzakta bir ses kaldı geriye. Ses giderek yaklaştı, kalabalık yol açtı ve tıknaz, çarpık çurpuk bir adam, kalın bir asadan destek alarak, ayaklarını sürüye sürüye ışık havuzuna girdi.

Sırtı görece dik sayılırdı ama oldukça yaşlıydı; boynu ve başı omuzlarının üzerinde çok garip bir açıda yükseliyordu. Buna rağmen herkes onun otoritesine boyun eğiyordu – köpek de havlamayı kesip gölgelerin arasında gözden kayboldu. Sakson dilini pek az bilmesine rağmen, Axl çarpık çurpuk adamın köylülere sırf yabancılara yaptıkları muameleden ötürü öfkelenmediğini anladı; nöbet yerlerini terk ettikleri için azarlıyordu onları; meşalelerin ışığında görülen çehreler şaşkın olmakla birlikte mahzunlaştı. Sonra, pirin sesi öfkenin doruğuna ulaştığında, adamlar yavaş yavaş bir şeyleri hatırlamışçasına, birer birer tekrar gecenin karanlığında gözden kayboldular. Ama geriye tek bir kişi kalmamasına, adamlar merdivenlerden tırmanıp uzaklaşmalarına rağmen, çarpık çurpuk adam peşlerinden hakaretler savurmaya devam etti.

Sonunda Axl'la Beatrice'e dönüp kendi dillerinde konuştu onlarla, konuşması aksansızdı: "Nasıl oluyor da bunu bile unutabiliyorlar; üstelik hiçbirinin cesaret edemediği şeyi yapmak üzere yabancının iki soydaşlarını da

yanına alıp gidişini daha demin görmüşken? Hafızalarını bu kadar zayıflatan şey utanç mı yoksa sadece korku mu?”

“Gerçekten de korkuyorlar Ivor,” dedi Beatrice. “Şu anda yanlarına bir örümcek düşse birbirlerine girerler. Bizi karşılamaya gönderdiğiniz ekibe bakın.”

“Kusura bakmayın Beatrice Hanım. Siz de beyim. Genellikle böyle karşılamazlar insanı burada, ama gördüğünüz gibi korkunun hâkim olduğu bir geceye denk geldiniz.”

“Eski uzuneve giderken yolumuzu kaybettik Ivor,” dedi Beatrice. “Bize yolu gösteriverirseniz çok minnettar oluruz. Hele bu karşılamadan sonra, kocamla ben bir an önce başımızı bir çatının altına sokup dinlenmek istiyoruz.”

“Dostlarım, size uzunevde misafirperverlik göreceğinizi söylemek isterdim, ama böyle bir gecede komşularımın neye kalkışacakları belli olmaz. Karı koca geceyi benim çatımın altında geçirmeye razı olursanız içim daha rahat eder, orada başınıza bir iş gelmeyeceğinden emin olurum.”

“Bu nazik teklifinizi seve seve kabul ederiz beyim,” diye atıldı Axl. “Karımın da, benim de dinlenmeye çok ihtiyacımız var.”

“Öyleyse düşün peşime dostlar. Arkada kalmayın, eve varıncaya kadar da sesinizi yükseltmeyin.”

Karanlıkta Ivor’u izleyerek, ötekilere benzemekle birlikte onlardan daha büyük olan ve ayrı duran bir eve vardılar. Alçak kemerden içeriye girdiklerinde, Axl’ın göğsünü sıkıştırsa da sıcaklık ve yuva duygusu veren kesif bir odun dumanı onları karşıladı. Ateş odanın ortasında için için yanıyordu; etrafında dokuma kilimler, hayvan postları ve meşeyle dişbudaktan yapılmış mobilyalar vardı. Axl bohçalarından battaniye çıkarırken Beatrice minnetle bir sallanan koltuğa çöktü. Ama Ivor yüzünde endişeli bir ifadeyle eşikte durmaya devam ediyordu.

Ivor, “Az önce maruz kaldığınız muameleyi düşündükçe utanıyorum, tüylerim ürperiyor,” dedi.

“Rica ederim, üzerinde durmayalım beyim,” dedi Axl. “Bize layık olamayacağımız bir nezaket gösterdiniz. Ayrıca bu akşam o cesur adamların tehlikeli bir sefere çıkışını gördük. Dolayısıyla köye hâkim olan korkuyu gayet iyi anlıyoruz, bazılarının sersemce davranmaları şaşırtıcı sayılmaz.”

“Siz yabancılar dertlerimizi gayet iyi hatırlıyorsunuz da, bu sersemler nasıl şimdiden unutuyor? Bir çocuğun bile anlayacağı şekilde söylendi kendilerine: Ne olursa olsun çitteki nöbet yerlerinizi katiyen terk etmeyin, bütün köyün güvenliği buna bağlı, ayrıca kahramanlarımız peşlerinde canavarlarla kapıda boy gösterirse onlara yardım etmek gerekecek, dendi. Onlar tutup ne yaptı? Yoldan geçen iki yabancı gördüler, verilen emirleri, sebeplerini tamamen unutup kudurmuş kurtlar gibi üzerinize çullandılar. Böyle garip unutkanlıklar burada bu kadar sık görülmese ben kendi aklımdan şüphe ederdim.”

“Bizim memleketle de durum aynı beyim,” dedi Axl. “Karımla ben komşularımız arasında buna benzer unutkanlıklara birçok kez şahit olduk.”

“Bu söylediğiniz çok ilginç beyim. Ben bunun sadece bizim memlekette yayılan bir salgın olmasından korkuyordum. Acaba yaşlı olduğum ya da burada Saksonların arasında yaşayan bir Briton olduğum için mi çoğu kez başkalarının unuttuğu olaylar benim hafızamdan çıkmıyor?”

“Biz de aynı durumdayız beyim. Biz de sisten –karımla ben bu adı veriyoruz ona– epeyce mustaribiz, ama gençler kadar değil galiba. Siz buna bir açıklama getirebilir misiniz beyim?”

“Bu konuda çok şey geldi kulağıma dostlar, çoğu Saksonların batıl inançları. Ama geçen kış buradan geçen bir yabancının bu konuda söylediklerine düşündükçe daha fazla aklım yatıyor. O da ne?” Elinde asasıyla eşikten ayrılmamış olan Ivor çarpık bedeninden beklenemeyecek bir hızla arkasına döndü. “Ev sahibinize izin verin lütfen

dostlar. Cesur adamlarımız dönmüş olabilir. Sizin şimdilik burada kalıp ortalıkta görünmemeniz daha iyi olur.”

O gittikten sonra Axl’la Beatrice bir süre konuşmayıp gözleri kapalı, dinlenebildikleri için minnet duyarak koltuklarında oturdular. Sonra Beatrice alçak sesle sordu:

“Ivor ne diyecekti sence Axl?”

“Hangi konuda prensesim?”

“Sisten, sebebinden bahsediyordu.”

“Bir ara duyduğu bir rivayetten bahsediyordu sadece. Ama anlatmasını rica edelim tabii. Takdire şayan bir adam. Öteden beri Saksonların arasında mı yaşıyor?”

“Yıllar önce bir Sakson kadınıyla evlendiğinden beri diye duydum. Kadına ne olduğunu hiç bilmiyorum. Axl, bu sisin sebebini öğrenmek ne güzel olurdu, değil mi?”

“Güzel olurdu gerçekten, ama ne yararı dokunur, bilemiyorum.”

“Nasıl böyle dersin Axl? Nasıl bu kadar gaddarca bir şey söylersin?”

“Ne oldu prensesim? Ne var?” Axl oturduğu yerde doğrulup karısına baktı. “Sebebini bilmek burada da, kendi memleketimizde de sisi dağıtmayacağı için öyle dedim.”

“Sisi anlayabilme ihtimali bile bizim için çok önemli olabilir. Nasıl bu kadar hafife alabiliyorsun Axl?”

“Özür dilerim prensesim, niyetim bu değildi. Aklım başka yerdeydi.”

“Daha bugün kayıkçıdan o sözleri duymuşken aklın nasıl başka yerde olabiliyor?”

“Prensesim, o cesur adamların gelip gelmediğini, çocuğun sağ salim olup olmadığını düşünüyordum. Yoksa nöbetçileri korku içindeki, kapısı derme çatma bu köy, bu gece kendilerine hoyratça davranılmasının intikamını almaya niyetli ifritlerin istilasına mı uğrayacak? Sisle tuhaf kayıkçıların batıl inançları dışında düşünecek o kadar çok şey var ki.”

“Sert sözlere gerek yok Axl. Ben kavga aramıyorum.”

“Affet prensesim. Buraya hâkim olan hava beni de etkiledi herhalde.”

Ama Beatrice’in gözleri dolmuştu. “Sert sözlere gerek yok,” diye mırıldandı, kendi kendine konuşur gibi.

Axl yerinden kalkıp sallanan koltuğa gitti ve hafifçe çömelerek Beatrice’i göğsüne bastırdı. “Özür dilerim prensesim,” dedi. “Buradan ayrılmadan önce Ivor’la sisi mutlaka konuşacağız.” Bir süre birbirlerine sarılmış sessizce durduktan sonra, “Açık konuşmak gerekirse prensesim,” dedi, “az önce aklımda başka bir şey vardı.”

“Neymiş o Axl?”

“İlaççı kadının ağrıların hakkında ne dediğini merak ediyordum.”

“Önemli bir şey olmadığını, bu yaşta normal olduğunu söyledi.”

“Ben de hep aynı şeyi söylemiyor muydum prensesim? Endişelenmeye gerek yok dememiş miydim?”

“Endişelenen ben değildim kocam. Kadına bu gece gidelim diye ısrar eden sendin.”

“İyi ki de gittik, artık ağrıların için endişelenmemize gerek yok, zaten önceden de yoktu.”

Beatrice Axl’ın kollarından yavaşça sıyrılıp koltuğunu hafifçe arkaya yatırdı. “Axl,” dedi, “ilaççı kadın yaşlı bir keşişten bahsetti, dediğine göre kendisinden daha bilgiliymiş. Bu köyden birçok kişiye yardım etmiş, Jonus adında bir keşiş. Manastırı buradan bir günlük yoldaymış, doğuya giden dağ yolunda.”

“Doğuya giden dağ yolu.” Axl, Ivor’un aralık bırakmış olduğu kapıya gidip dışarıdaki karanlığa baktı. “Düşünüyorum da prensesim, yarın ormandan geçen alt yoldan gideceğimize üst yoldan da gidebiliriz pekâlâ.”

“Zahmetli bir yol o Axl. Çok tırmanmak gerekiyor. Yolculuğumuzu en az bir gün uzatır, oğlumuz gözü yollarda bizi bekliyor.”

“Doğru söylüyorsun. Ama buraya kadar gelmişken şu bilgili keşişe uğramamak da yazık olur.”

“İlaççı kadın bizim yolumuz oradan geçiyor sandı da, öylesine söyledi. Oğlumuzun köyüne alt yoldan daha kolay gidildiğini söyledim, o da zahmete değmeyeceğini kabul etti; yaşın getirdiği her zamanki ağrılardan başka bir şeyim yok çünkü.”

Axl eşikten karanlığı seyretmeyi sürdürdü. “Öyle de olsa prensesim, bir düşünelim derim. Bak, Ivor geliyor, canı sıkkın gibi.”

Ivor sesli sesli nefes alarak, bir hışım içeri girip üzerine postlar yığılmış geniş bir koltuğa oturdu ve asasını gürültüyle yere, ayaklarının dibine bıraktı. “Sersem delikanlının teki çitimize dışarıdan bir ifritin tırmandığına ve şu anda çitin tepesinden bize baktığına yeminler ediyor. Kopan kargaşayı tahmin edersiniz, doğru mu diye gidip bakmak için birkaç adamı zor toparladım. Elbette işaret ettiği yerde gece göğünden başka şey yok, ama o hâlâ ifrit orada, bize bakıyor diyor, ötekiler ellerinde çapaları, mızraklarıyla çocuklar gibi korkudan arkama saklanıyor. Sonra bizim sersem nöbet tutarken uyuyakaldığını ve ifriti rüyasında gördüğünü itiraf ediyor, o zaman bile alelacele nöbetlerinin başına mı dönüyorlar? Ne gezer, o kadar korkmuşlar ki, kendi aileniz sizi koyun etinden ayırt edemeyecek hale getirinceye kadar döverim diye yemin etmek zorunda kaldım.” Sesli sesli nefes almaya devam ederek etrafına bakındı. “Dostlar, ev sahibinizin kusuruna bakmayın. Ben bu gece içeriki odada uyuyacağım, uyuyabilirsem tabii; siz burada rahat etmeye çalışın, gerçi pek bir konfor da yok ya.”

“Aksine beyim,” dedi Axl, “bize çok konforlu bir barınak sundunuz, minnettarız size. Az önce daha iyi bir haberle çağrılmış olmamanıza üzüldüm.”

“Bekleyeceğiz, belki gecenin geç vaktine, belki sabaha kadar. Sizin yolculuk nereye dostlar?”

“Yarın doğuya doğru yola çıkacağız beyim, oğlumuzun köyüne gidiyoruz, gözü yollarda bizi bekliyor. Bu konuda bize yardımcı olabilirsiniz, karımla ben de az önce hangi

yoldan gitsek daha iyi olur diye konuşuyorduk. Dağ yolunda, çok da önemli olmayan bir konuda akıl danışabileceğimiz, Jonus adında bilgili bir keşiş varmış diye duyduk.”

“Ben şahsen tanışmadım ama Jonus çok saygıdeğer biridir. Gidin elbette, ama uyarmış olayım, manastırın yolu çok zorludur. Günün büyük bölümünde çok dik bir patikadan yukarı tırmanacaksınız. Patika nihayet düzleştiğinde de yolunuzu kaybetmemek için çok dikkat etmeniz gerekecek, çünkü Querig ülkesinde olacaksınız.”

“Dişi ejderha Querig mi? Ne zamandır duymamıştım ondan söz edildiğini. Bu memlekette hâlâ korkuluyor mu ondan?”

“Artık dağdan nadiren uzaklaşıyor,” dedi Ivor. “Aklına esip geçen bir yolcuya saldırma ihtimali olsa da, çoğu kez vahşi hayvanlarla haydutların marifetleri de ona mal ediliyor muhtemelen. Bana kalırsa Querig eylemleriyle değil, süregiden varlığıyla tehdit oluşturuyor. O serbest oldukça her türlü fesat topraklarımızda veba gibi yayılacaktır ister istemez. Bu geceki lanetimiz, ifritler mesela. Nereden gelmişler? Bunlar sıradan yamyam devler değil. Burada hiç kimse onlara benzer bir şey görmemiş daha önce. Niye buraya gelip ırmağımızın kıyısında kamp kurdular? Querig nadiren ortalıkta görünüyor olabilir, ama birçok karanlık güç ondan kaynaklanıyor; bunca yıl sağ bırakılmış olması yüz karası.”

“Ama Ivor,” dedi Beatrice, “onun gibi bir canavarla çarpışmaya kim gönüllü olur? Querig’in müthiş yırtıcı bir ejderha olduğunu ve zorlu arazide gizlendiğini söylüyor herkes.”

“Haklısınız Beatrice Hanım, göz korkutucu bir görev. Arthur zamanından kalma yaşlı bir şövalye var, ulu kral yıllar önce onu Querig’i öldürmekle görevlendirmiş. Dağ yolundan giderseniz ona rastlayabilirsiniz. Onu bezgin atının üzerinde, paslı örme zırhıyla görünce şıp diye tanırsınız; her daim kutsal görevini beyan etmeye heveslidir, ama bizim dişi ejderhanın bir an olsun o ihtiyar

sersem yüzünden kaygılandığını sanmam. O görevini yapsın diye daha çok bekleriz. Elbette gidin manastıra dostlar, ama dikkatli olun, karanlık çökmeden önce güvenli bir barınağa varmanız da şart."

Ivor içerideki odaya doğru hamle yaptı, ama Beatrice hemen doğrulup konuştu:

"Ivor, dışarı çıkmadan önce sisten söz ediyordunuz. Nedeniyle ilgili bir şeyler duyduğunuzu söylemiştiniz, sonra sizi çağırdılar, sözünüz yarım kaldı. Sizin bu konuda söyleyeceklerinizi çok merak ediyoruz."

"Evet, sis. Güzel bir ad koymuşsunuz. Beatrice Hanım, duyduklarımızın ne kadar doğru olduğunu kim bilebilir? Geçen yıl at üstünde memleketimize uğrayıp burada konaklayan yabancıdan söz edecektim herhalde. Tıpkı bu geceki cesur konuğumuz gibi o da bataklıklar ülkesindendi, ama anlamakta zorlandığımız bir lehçe konuşuyordu. Tıpkı sizi davet ettiğim gibi bu fakirhaneye onu da davet etmiştim; gece boyunca birçok konuda konuştuk, konulardan biri de, sizin isabetli adlandırmanızla bu sisti. Garip derdimizle çok ilgilendi, bu konuda peş peşe sorular sordu. Sonra benim o sırada kale almadığım, ama daha sonra uzun uzun kafa yorduğum bir şey söyledi. Yabancı bizzat Tanrı'nın bizim geçmişlerimizi, çok eski olayları, o gün yaşanmış olayları büyük ölçüde unutmuş olabileceğini düşünüyordu. Herhangi bir şey Tanrı'nın zihninde yer almıyorsa ölümlü insanların zihninde kalabilmesi ihtimali var mıdır?"

Beatrice gözlerini iri iri açarak Ivor'a baktı. "Böyle bir şey mümkün mü Ivor? Her birimiz Tanrı'nın sevgili evladıyız. Tanrı gerçekten bizim yaptıklarımızı, başımızdan geçenleri unutabilir mi?"

"Ben de aynen bu soruyu sordum Beatrice Hanım, yabancı hiçbir cevap veremedi. Ama o zamandan beri söylediklerini giderek daha fazla düşünür oldum. Sizin sis adını verdiğiniz şeyin açıklaması bu da olabilir pekâlâ. Şimdi

izninizi rica edeceğim dostlar, fırsat bulmuşken dinlenmem lazım.”

* * *

Axl, Beatrice’in omzunu sarstığını hissetti. Ne kadar uyudukları hakkında hiçbir fikri yoktu; hava hâlâ karanlıktı, ama dışarıdan sesler geliyordu, başucundan Ivor’un sesini duydu: “Dua edelim de bu sonumuz değil, hayırlı haber olsun.” Ama Axl doğrulduğunda ev sahibi gitmişti bile, Beatrice, “Çabuk ol Axl, bakalım hangisiymiş,” dedi.

Axl mahmur gözlerle karısının koluna girdi, birlikte paldır küldür karanlık geceye çıktılar. Şimdi çok daha fazla sayıda meşale yanıyordu, surlarda alev alev yanan meşaleler sayesinde önünü görmek çok daha kolaydı. Etrafa dağılmış insanlar hareket halindeydi, köpekler havlıyor, çocuklar ağlıyordu. Sonra ister istemez bir düzene girildi, Axl’la Beatrice kendilerini tek yönde hızla ilerleyen bir kafilenin içinde buldular. Ansızın durdular; Axl köyün ortasındaki meydana gelmiş olduklarını görünce şaşırdı; belli ki Ivor’un evine giden, onların daha önce gittiği yoldan daha kestirme bir yol vardı. Ortadaki büyük ateş iyice harlanmıştı; o kadar ki, Axl bir an köylülerin ateşin harareti yüzünden durduklarını sandı. Ama sıra sıra kafaların ötesine bakınca, savaşçının dönmüş olduğunu gördü. Ateşin solunda, oldukça sakin duruyordu; yüzünün bir yanı aydınlıktı, öteki yanı karanlık. Görünür yanı Axl’ın minik kan damlaları olduğunu hemen anladığı bir serpintiyle kaplıydı; sanki bir kan sisinin içinden yürüyüp gelmiş gibi. Uzun saçları hâlâ bağlı olmakla birlikte dağılmıştı ve ıslak görünüyordu. Giysileri çamurla, belki ayrıca kanla kaplıydı; yola çıkarken kayıtsızca omzuna attığı harmanisi birçok yerinden yırtılmıştı. Ama adamın kendisine bir şey olmamış gibiydi; pirlerden üçüyle alçak sesle konuşmaktaydı,

aralarında Ivor da vardı. Axl savaşçının kıvrık kolunda bir şey tuttuğunu da görebiliyordu.

Bu arada kalabalık yine alçak sesle tezahürata başladı, nakarat giderek güçlendi, sonunda savaşçı dönüp karşılık vermek zorunda kaldı. Tavrında çiğlikten, kasıntıdan eser yoktu. Kalabalığa hitap ettiğinde sesi herkesin işitebileceği kadar yüksek olmakla birlikte, nasılsa, ciddi konuların gerektirdiği alçak, samimi tonda konuşuyormuş izlenimi uyandırıyordu.

Dinleyicileri onun hiçbir sözünü kaçırmamak için seslerini kestiler; çok geçmeden kalabalıktan onaylama ve dehşet ünlemleri yükselmeye başladı. Savaşçı bir ara arkasında bir yeri işaret etti; savaşçıyla birlikte gitmiş olan iki adamın ışık dairesinin sınırında oturmakta olduğunu Axl o zaman fark etti. Oraya çok yüksek bir yerden düşmüş ve ayağa kalkamayacak kadar sersemlemiş gibi görünüyorlardı. Kalabalık tezahürata başladı, ama o ikisi, hiç farkında değillermiş gibi boş boş karşıya bakmaya devam ettiler.

Savaşçı sonra yine kalabalığa döndü ve tezahüratı kesen bir şey söyledi. Ateşe biraz daha yaklaştı, kolunda taşıdığı şeyi eline alıp havaya kaldırdı.

Axl'ın gördüğü şey, kalın boyunlu bir yaratığın boğazın hemen dibinden kesilmiş kafasına benziyordu. Tepesinden aşağıya dökülen siyah bukleler tüyler ürperten, boş bir çehreyi çerçeveliyordu: Gözlerin, burnun ve ağzın olması gereken yerde sadece kaz eti gibi sivilceli bir et, yanaklarında da tek tük, tüy gibi kıllar vardı. Kalabalıktan bir homurtu yükseldi; Axl korkudan geri çekildiklerini görür gibi oldu. Ancak o zaman, gördükleri şeyin bir kafa değil, anormal derecede büyük, insana benzer bir yaratığın omzuyla kolunun üst kısmı olduğunu anladı. Savaşçı ganimetini pazısına yakın yerinden, omuz yukarı bakacak şekilde tutuyordu; o anda Axl saç sandığı şeylerin de, kolun bedenden koptuğu yerdeki kesikten sarkan damarlarla sinirler olduğunu gördü.

Savaşçı çok uzatmadan ganimetini indirdi ve aşağılayan bir tavırla yaratığın kalıntılarını ayaklarının dibine attı. Kalabalık tekrar ürküp geri çekildi, sonra yine öne ilerledi ve tezahürat tekrar başladı. Ama bu sefer birkaç saniye sürdü sadece, çünkü savaşçı yeniden konuşmaya başlamıştı; Axl söylediklerinden hiçbir şey anlayamadığı halde, etrafındaki coşkulu gerginliği eliyle tutarmış gibi hissediyordu. Beatrice kulağına fısıldadı:

"Kahramanımız iki canavarı da öldürmüş. Biri ölümcül bir yara alıp ormana kaçmış, sabaha çıkmazmış. Öteki kaçmayıp savaşmış, işlediği günahların bedeli olarak da, savaşçı şu yerde gördüğün parçalarını getirmiş. İfritin bedeni acısını dindirmek için sürüne sürüne göle gitmiş ve kara sulara dalıp batmış. Çocuk bak şurada, Axl, çocuğu görüyor musun?"

Ateşten yayılan ışığın neredeyse dışında, bir taşın üzerine oturmuş, zayıf, siyah saçlı bir delikanlının etrafına birkaç kadın toplanmıştı. Boyu adam boyuna ulaşmıştı neredeyse, ama etrafına sardıkları battaniyenin altında hâlâ bir oğlan çocuğunun leylek gibi bedeni olduğu belliydi. Kadınlardan biri bir kova getirmiş, oğlanın yüzünü, boynunu temizliyordu, ama o farkında bile değilmiş gibiydi. Gözlerini hemen önündeki savaşçının sırtına dikmişti, ama ara sıra, savaşçının bacaklarının arasından yere atılmış nesneye bakmak ister gibi başını yana eğiyordu.

Axl sağ kurtarılan ve ciddi bir yara almadığı aşikâr olan çocuğu görünce içinde rahatlama ve sevinç yerine belli belirsiz bir huzursuzluğun uyanmasına şaşırdı. Önce çocuğun tuhaf haline yordu sebebini, ama sonra esas garipliği anladı: Daha çok kısa bir süre önce köyün en büyük derdi bu çocuğun canını kurtarmakken şimdi onu karşılayışlarında normal olmayan bir şey vardı. Çekimser, neredeyse soğuk tavırları Axl'a kendi köyündeki Marta olayını hatırlattı; acaba bu delikanlı da o kız gibi unutulmakta mı diye merak etti. Ama burada durum farklıydı besbelli. Hatta bazı insanlar şimdi parmaklarıyla

oğlanı işaret ediyor, onunla ilgilenen kadınlar ise onu savunurcasına dik dik bakıyorlardı.

"Ne dediklerini duyamıyorum Axl," diye fısıldadı Beatrice kulağına. "Çocukla ilgili bir kavga, oysa sağ salim dönmesi Tanrı'nın lütfu; genç gözleri neler gördüğü halde şaşılacak kadar da sakin üstelik."

Savaşçı hâlâ kalabalığa sesleniyordu; sesinde şimdi bir yakarı tonu vardı. Neredeyse suçlar gibiydi, Axl kalabalığın havasının değişmekte olduğunu seziyordu. Huşu ve minnet, yerlerini başka bir duyguya bırakmaktaydı, etrafında dalga dalga yükselen seslerin gümbürtüsünde kararsızlık, hatta korku vardı. Savaşçı sert bir tonda, arkasındaki oğlanı işaret ederek tekrar konuştu. Sonra Ivor ateşin aydınlattığı alana girdi ve savaşçının yanında durup bir şeyler söyledi; bunun üzerine dinleyicilerin bir bölümü çekingenliğini atıp açıkça, homurdanarak itiraz etti. Axl'ın arkasında biri haykırdı, sonra her tarafta tartışmalar başladı. Ivor sesini yükseltti, kısa bir an bir sessizlik olduysa da haykırışlar hemen yeniden yükseldi; gölgelerin arasında itişmeler de başladı.

"Ah Axl, ne olur hemen gidelim buradan!" diye haykırdı Beatrice Axl'ın kulağına. "Burası bize göre bir yer değil."

Axl, Beatrice'e sarılarak kalabalığın içinde kendilerine yol açmaya çalışırken nedense son bir kez arkasına bakma ihtiyacı duydu. Oğlan hâlâ aynı pozisyondaydı, gözleri savaşçının sırtına dikiliydi ve görünüşe bakılırsa etrafındaki patırtının farkında değildi. Ama onunla ilgilenen kadın yanından uzaklaşmıştı; kararsız bakışları bir oğlana çevriliyordu, bir kalabalığa. Beatrice Axl'ın kolunu çekiştirdi. "Axl, ne olur götür bizi buradan. Başımıza bir şey gelecek diye korkuyorum."

Bütün köy meydanda toplanmış olmalıydı, Ivor'un evine geri dönerlerken hiç kimseyle karşılaşmadılar. Axl ancak evi karşısında gördüğünde sordu: "Prensesim, son konuşulanlar neydi?"

“Hiç bilemiyorum Axl. Bir anda o kadar çok konuşmayı takip edebilecek kadar bilmiyorum dillerini. Kurtarılan oğlanla ilgili kavga ediyorlardı, bazıları çileden çıktı. Onlardan uzaklaşmakla iyi ettik, zamanı gelince ne olup bittiğini öğreniriz.”

* * *

Axl ertesi sabah uyandığında oda güneş ışınlarıyla çizgi çizgiydi. Yerde yatıyordu, ama yumuşak halıların üstünde, sıcak battaniyelere sarınarak uyumuştu –bu kadar lükse alışkın değildi–; bacakları, kolları gayet güzel dinlenmişti. Üstelik morali de iyiydi, çünkü tam zihninden hoş bir anı geçerken uyanmıştı.

Yanı başındaki Beatrice kıpırdandı, ama gözlerini açmadı, nefesi değişmedi. Axl sık sık yaptığı gibi, şefkatli bir mutluluğun içine dolmasını bekleyerek onu seyretti. Az sonra beklediği his içine doldu, ama o sabah içine azıcık keder de karışmıştı. Bu duygu onu şaşırttı; sanki bu hareketle gölgeyi koyabilecekmişçesine elini hafifçe karısının omzunda gezdirdi.

Dışarıdan sesler duyuyordu, ama gece onları uyandıran seslerin aksine, sıradan bir sabah vakti işlerini gören insanların sesleriydi bunlar. Böyle geç saate kadar uyumakla akılsızlık ettiklerini düşündü, buna rağmen Beatrice’i uyandırmaktan kaçınıp seyretmeyi sürdürdü. Bir süre sonra dikkatle doğruldu, ahşap kapıya gitti ve biraz araladı. Kapı –tahta menteşeli, “doğru dürüst” bir kapıydı büyük ihtimalle– gıcırdadı, aralıktan içeriye güneş tüm şiddetiyle vurdu, ama Beatrice uyumaya devam ediyordu. Axl bu sefer biraz kaygılanarak onun yattığı yere döndü; yanı başına çömelirken dizlerindeki tutukluğu hissetti. Sonunda karısı gözlerini açtı ve ona baktı.

“Kalkma vakti prensesim,” dedi Axl, hissettiği rahatlamayı gizleyerek. “Köy canlandı, ev sahibimiz gideli

çok oldu.”

“Keşke daha önce uyandırsaydın Axl.”

“O kadar huzurlu görünüyordun ki; ayrıca dün uzun bir gündü, uykuya ihtiyacın olduğunu düşündüm. Haklıymışım, baksana, genç kız gibi görünüyorsun.”

“Saçma sapan konuşmalara başladın yine, daha gece neler olduğunu bilmiyoruz. Dışarıdan gelen seslere bakılırsa döve döve birbirlerinin canını çıkarmamışlar. Çocuk sesleri duyuyorum; köpeklerin havlamasından da karınlarının tok ve mutlu oldukları belli. Axl, burada yıkanacak su var mı?”

Biraz sonra, kendilerine ellerinden geldiğince çekidüzen verip –Ivor da henüz dönmediğinden– yiyecek bir şeyler bulmak niyetiyle güneşe, ayaza çıktılar. Köy şimdi Axl’ın gözüne çok daha munis görünüyordu. Karanlıkta karmakarışık yerleştirilmiş gibi görünen yuvarlak kulübeler şimdi önünde düzgün sıralar halinde uzanıyor, birörnek gölgeleri köyü boydan boya geçen düzenli bir cadde oluşturuyordu. Ellerinde aletlerle, leğenlerle telaşla koşuşturan erkeklerle kadınlar, onların peşine takılmış çocuklar vardı. Köpekler yine çok sayıda olmakla birlikte uysal görünüyorlardı. Axl’a bir gece önce ayak bastığı keşmekeşi hatırlatan tek şey, bir kuyunun tam karşısında memnun mesut ihtiyacını gören bir eşekti. Hatta yanından geçtikleri köylülerden onları başıyla ya da bir iki kelimeyle selamlayanlar oldu, ama kimse konuşacak kadar ileri gitmedi.

Sokağın az ilerisinde, kafa kafaya vermiş konuşan Ivor’la savaşçının birbirine zıt karaltılarını gördüler. Axl’la Beatrice yaklaştıklarında Ivor geriye doğru bir adım atıp hafif utanarak gülümsedi.

“Sizi yok yere erkenden uyandırmak istemedim,” dedi onlara. “Pek berbat bir ev sahibiyim, açlıktan ölüyorsunuzdur. Benimle birlikte uzuneve gelin de karnınızı doyuralım. Ama önce dün geceki kahramanımızla

tanıştırayım sizi dostlar. Wistan Efendi dilimizi anlamakta zorlanmıyor.”

Axl savaşçıya dönüp başını eğerek selam verdi. “Böylesine cesur, cömert ve mahir bir adamla tanışmak bizler için büyük şeref. Dün geceki başarınız dikkate şayandı.”

“Başarımın olağanüstü bir yanı yoktu beyim, maharetimin de öyle.” Savaşçının sesi geceki gibi yumuşaktı, gözlerinde bir tebessüm gezinir gibiydi. “Dün gece şansım yaver gitti, ayrıca cesur yoldaşlarım da ustalıkla destek verdiler.”

“Sözünü ettiği yoldaşlar,” dedi Ivor, “altlarına etmekle meşgul olduklarından çarpışmaya katılamamışlar. İfritlerin hakkından bu adam tek başına geldi.”

“Gerçekten beyim, bu konuda daha fazla söze gerek yok.” Savaşçı bunu Ivor’a söylemişti, ama sonra, sanki yüzünde çok ilgisini çeken bir işaret varmışçasına dikkatle Axl’a bakmaya başladı.

“Dilimizi iyi konuşuyorsunuz beyim,” dedi, savaşçının ilgisine şaşıran Axl.

Axl’ı incelemeyi sürdüren savaşçı bir süre sonra kendini toparlayıp güldü. “Affedersiniz beyim. Bir an sandım ki... Özür dilerim. Ben safkan Saksonum, ama buradan fazla uzak olmayan bir memlekette büyüdüm, sık sık Britonlarla bir arada bulundum. Dolayısıyla kendi dilimin yanı sıra sizin dilinizi de öğrendim. Şu aralar uzakta, bataklıklar ülkesinde yaşadığım için pek konuşma fırsatım olmuyor; oralarda birçok yabancı dil duymak mümkün, ama sizin dilinizi değil. Bu yüzden hatalarımı mazur görün.”

“Katiyen efendim,” dedi Axl. “Anadiliniz olmadığı dahi anlaşılmıyor. Hatta dün gece kılıcınızı kullanış şekliniz de ister istemez dikkatimi çekmişti; Saksonlara oranla gövdenize daha yakın ve daha yukarıda; yürüdükçe eliniz rahatça kabzasına düşüyordu. Britonların kılıç kuşanışına çok benziyor dersem alınmazsınız umarım.”

Wistan yine güldü. “Sakson arkadaşlarım kılıcı yalnız kuşanışımla değil, kullanışımla da sürekli alay ederler. Ne var ki ben becerilerimi Britonlardan öğrendim, hiçbir zaman da pişman olmadım. Aldığım eğitim beni nice tehlikelerden korudu, dün gece de keza. Münasebetsizlik etmek istemem beyim, ama sizin de buralı olmadığınızı anlıyorum. Acaba memleketiniz batıda mı?”

“Biz komşu memleketteniz beyim. Yakındır, bir günlük yürüyüş mesafesinde.”

“Peki eski günlerde daha batıda yaşadınız mı?”

“Dediğim gibi beyim, ben komşu memlekettenim.”

“Terbiyesizliğimi mazur görün. Bu kadar batıya gelince çocukluğumun memleketine özlem kapladı içimi, gerçi daha epey uzakta olduğunu biliyorum. Her yanımda belli belirsiz hatırladığım çehrelerin gölgelerini görür gibi oluyorum. Siz ve saygıdeğer eşiniz bu sabah memleketinize mi dönüyorsunuz?”

“Hayır beyim, doğuya, oğlumuzun köyüne gidiyoruz, iki gün içinde varmayı umuyoruz oraya.”

“Ya. Orman yolundan gideceksiniz öyleyse.”

“Aslında üstteki dağ yolundan gitmeye niyetliyiz beyim; oradaki manastırda bizi kabul edeceğini umduğumuz bir bilge varmış.”

“Öyle mi?” Wistan düşünceli bir edayla başını salladı, sonra tekrar dikkatle Axl’a baktı. “Sarp bir tırmanışmış diye duydum.”

“Konuklarım henüz kahvaltı etmedi,” dedi Ivor araya girerek. “İzninizle Wistan Efendi, uzuneve kadar onlara eşlik edeceğim. Sonra da, mümkünse beyim, az önceki tartışmamıza devam ederiz.” Sesini alçaltıp Sakson dilinde devam etti, Wistan başıyla onayladı. Sonra Ivor Axl’la Beatrice’e dönüp başını iki yana sallayarak ciddiyetle konuşlu: “Bu adamın dün geceki müthiş çabalarına rağmen sorunlarımız çözülmüş değil. Neyse, beni izleyin dostlar, açlıktan ölüyor olmalısınız.”

Ivor aksayarak yola koyuldu; her adımda asasını toprağa bastırıyordu. Dalgınlıktan, konuklarının kalabalık ara sokaklarda arkada kaldıklarını fark etmiyor gibiydi. Bir ara, Ivor epey önlerindeyken Axl, "Su savaşçı takdire şayan bir adam, sana da öyle gelmedi mi prensesim?" dedi Beatrice'e.

"Kuşkusuz," dedi usulca Beatrice. "Ama sana çok tuhaf bakıyordu Axl."

Ne var ki daha fazla konuşmaya fırsat olmadı; çünkü Ivor kaybolabileceklerini nihayet fark etmiş, bir köşede durmuştu.

Çok geçmeden güneşli bir avluya geldiler. Ortada gezinen kazlar vardı; bahçe yapay bir dereyle –toprağa kazılmış sığ bir kanalla– ikiye bölünmüştü; su telaşla, incecik akıyordu. Kanalın en geniş yeri, iki düz taştan oluşan basit ve küçük bir köprüden geçerek aşılabiliyordu; o sırada büyükçe bir çocuk taşlardan birinin üzerine çömelmiş çamaşır yıkıyordu. Bu sahne Axl'a neredeyse şiirsel geldi; Ivor kararlı ve hızlı adımlarla bahçenin karşı kenarı boyunca uzanan ağır saz damlı, alçak binaya doğru yürümeyi sürdürmese, Axl durup uzun uzun seyrederdi.

Uzunevin içine girdiğinizde, birçoğunuzun şu veya bu kurumda rastlamış olacağı basit kafeteryalardan pek farklı sayılmayacağını düşünebilirdiniz. Yan yana dizilmiş uzun masalar ve sıralar, bir uçta da mutfak ve servis bölümü vardı. Çağdaş bir kafeteryadan en önemli farkı, içeride saman bulunmasıydı; kafanızın tepesinde, ayaklarınızın altında, kasten değil ama içeriyi sürekli yalayan rüzgârın savurması sonucu masaların hepsinin üzerinde samanlar vardı. Böyle bir sabah vakti, yolcularımız kahvaltıya otururlarken lombozu andıran pencerelerden içeri giren güneşin aydınlattığı havanın kendisi bile uçuşan saman parçalarıyla dolu olsa gerekti.

Onlar geldiğinde uzunev bomboştu. Ivor mutfak bölümüne geçti, bir dakika sonra da iki yaşlıca kadın ellerinde ekmek, bal, peksimet, süt ve su testileriyle çıkageldi. Sonra Ivor, didilmiş kümes hayvanı etiyle

tepeleme dolu bir tepsi getirdi; Axl'la Beatrice minnetle yemeye koyuldular.

Başta konuşmadan yiyorlardı; ne kadar acıktıklarını ancak şimdi anlamışlardı. Karşılarında oturan Ivor kara kara düşünmeye devam ediyordu; gözleri uzaklara dalmıştı. Beatrice epey bir süre sonra konuştu:

"Bu Saksonlar size büyük yük Ivor. Oğlan sağ salim dönüp yamyam devler de öldürüldüğüne göre, belki siz de kendi insanlarınızın arasına dönmek istiyorsunuzdur."

"Onlar yamyam dev değildi hanımcığım, buralarda daha önce görülmüş yaratıklar değildi. Artık köy kapılarına dayanamayacaklarını bilmek büyük bir korkuyu giderdi. Ama oğlan ayrı mesele. Sağ dönmüş olabilir, ama salim değil katiyen." Ivor masanın üzerinden onlara doğru uzanıp tek başlarına olmalarına rağmen sesini alçalttı. "Haklısınız Beatrice Hanım, bu vahşilerin arasında nasıl yaşadığıma kendim de şaşıyorum. Sıçan yuvasında yaşasanız daha iyi. Şu cesur yabancı hakkımızda ne düşünüyordur acaba, hele dün gece yaptıklarından sonra?"

"Neden beyim, ne oldu ki?" diye sordu Axl. "Biz dün gece ateşin oraya gitmiştik, ama şiddetli bir kavga çıkacakmış gibi olunca ayrıldık, neler olduğunu bilmiyoruz."

"Saklanmakla iyi etmişsiniz dostlar. Bu putperestler dün gece birbirlerinin gözünü oyacak hale geldiler. Aralarındaki iki yabancı Briton'a nasıl davranabileceklerini düşünmeye korkarım. Oğlan, Edwin sağ salim döndü, ama daha köy halkının sevinmesine kalmadan, kadınlar üzerinde küçük bir yara buldu. Diğer pirler gibi ben de yarayı inceledim. Göğsünün hemen altında bir iz, düşmüş de yaralanmış gibi. Ama kadınlar, üstelik bunlar çocuğun akrabası, ısırık izi olduğunu ileri sürdüler, bu sabah bütün köyde de bu şekilde anlatılıyor. Çocuğu emniyette tutabilmek için bir barakaya kilitlemek zorunda kaldım; buna rağmen arkadaşları, hatta öz ailesi kapıyı taşlıyor, dışarı çıkarılsın, öldürülsün diye bağırıp çağırıyorlar."

“Ama nasıl olabilir Ivor?” dedi Beatrice. “Çocuğun daha dün yaşadığı onca dehşeti tamamen unutmuş olmaları yine sisin marifeti mi acaba?”

“Keşke öyle olsaydı hanımcığım. Ama bu sefer aksine, gayet iyi hatırlıyorlar. Putperestler batıl inançlarının ötesini göremezler. Onların inancına göre oğlan bir kez ifrit tarafından ısırıldı mı çok geçmeden kendi de ifrite dönüşecek ve burada, surlarımızın içinde ortalığı birbirine katacak. Ondan korkuyorlar, burada kalırsa, dün gece Wistan Efendi sayesinde kurtulduğu kaderden daha beterini yaşayacak.”

“Beyim,” dedi Axl, “karşı çıkacak kadar aklı başında, bilge adamlar da vardır mutlaka burada.”

“Varsa da az sayıdayız, bir iki gün boyunca zapt etmeyi başarsak da, çok geçmeden cahiller kendi bildiklerini yaparlar.”

“Ne yapmak gerekiyor öyleyse beyim?”

“Savaşçı da sizin gibi dehşet içinde, sabahtan beri tartışıyoruz kendisiyle. Emrivaki gibi oldu, ama giderken çocuğu yanına almasını, kendine yeni bir hayat kurma ihtimali olacak kadar uzak bir köye bırakmasını önerdim. Bizim için canını tehlikeye atmış bir adamdan bir de böyle bir şey istediğim için utancımdan yerin dibine girdim, ama başka bir çözüm yolu da bulamadım. Wistan şu anda önerimi düşünüyor, üstelik kralının verdiği bir vazifeyi yerine getirmesi gerektiği ve hem atının incinmesi, hem de dün geceki olaylar yüzünden zaten gecikmiş olduğu halde. Neyse, benim şimdi çocuğu yoklamam, sonra da savaşçının karar verip vermediğini öğrenmem gerekiyor.” Ivor ayağa kalkıp asasını eline aldı. “Gitmeden önce uğrayın da vedalaşalım dostlar. Gerçi bu duyduklarınızdan sonra buradan alelacele, arkanıza bakmadan gitmek istemenizi de anlarım.”

* * *

Axl kapıdan çıkıp güneşli avluda kararlı adımlarla ilerleyen Ivor'u bakışlarıyla izledi. "Haberler berbat prensesim," dedi.

"Öyle Axl, ama bizi ilgilendirmez. Burada daha fazla oyalanmayalım. Bugünkü yolumuz sarp bir patika."

Yiyecekler de, süt de çok tazeydi, bir süre sessizce yediler. Sonra Beatrice, "Sence Ivor'un dün gece sis hakkında söyledikleri, bizzat Tanrı'nın bize anıları unutturduğu doğru olabilir mi Axl?" dedi.

"Ben de ne düşüneceğimi bilemedim prensesim."

"Axl, bu sabah tam uyanırken aklıma bir fikir geldi bununla ilgili."

"Ne gibi bir fikir prensesim?"

"Öylesine bir fikir. Belki Tanrı bizim yaptığımız bir şeye öfkelenmiştir. Belki de öfkelenmemiştir de, utanıyordur."

"İlginç bir fikir prensesim. Ama dediğin gibiyse niye cezalandırmıyor bizi? Daha bir saat önce olmuş şeyleri bile sersem gibi unutturuyor?"

"Belki Tanrı bizden, yaptığımız bir şeyden o kadar utanıyor ki, kendi de unutmak istiyor. Yabancının Ivor'a dediği gibi. Tanrı hatırlamıyorsa bizim hatırlamayışımızda şaşılacak bir şey yok."

"Biz Tanrı'yı bu kadar utandıracak ne yapmış olabiliriz ki?"

"Bilmiyorum Axl. Ama senin ya da benim yaptığımız bir şey olmadığı kesin. Tanrı bizi hep çok sevdi. Ona dua edersek, dua edip en azından bizim için çok değerli olan birkaç şeyi hatırlaması için yakarırsak, kim bilir, belki sesimizi duyup dileğimizi yerine getirir."

Dışarıdan kahkahalar işitildi. Axl başını hafifçe eğince bahçede birkaç çocuğun küçük derenin üzerindeki düz taşlarda dengelerini korumaya çalıştıklarını gördü. Axl bakarken çocuklardan biri çığlık çığlığa suya düştü.

"Kim bilir prensesim," dedi, "dağdaki bilge keşiş açıklar belki bize. Bu sabah uyanırken dedin de, bu sabah benim de

aklıma bir şey geldi, belki tam senin bunları düşündüğün anda. Bir anıydı, basit bir anı, ama beni çok memnun etti.”

“Ah, Axl! Ne hatırladın?”

“Bir pazarda ya da şenlikte dolaşmamızı hatırladım. Bir köydeydik, ama kendi köyümüzde değil, senin üzerinde o kukuletalı, açık yeşil harmani vardı.”

“Sen ya rüya görmüşsün ya da çok uzun zaman önceki bir şeyi hatırlamışsın kocam. Benim yeşil harmanim yok ki.”

“Dediğin gibi çok uzun zaman öncesinden söz ediyorum prensesim. Bir yaz günüydü, ama o bulunduğumuz yerde buz gibi bir rüzgâr esiyordu, sen o yüzden yeşil harmaniye sarınmıştın, ama kukuletanı takmamıştın. Ya bir pazardı ya da bir şenlik. Hemen girişinde keçi ağılı olan, yamaçta bir köydü.”

“Peki biz orada ne yapıyorduk Axl?”

“Kol kola yürüyorduk öyle, sonra bir yabancı, köyden biri ansızın yolumuza çıktı. Seni gördü, sonra tanrıça gürmüşçesine takılıp kaldı. Hatırlıyor musun prensesim? Genç bir adamdı, gerçi o zamanlar biz de gençtik herhalde. Hayatında bu kadar güzel bir kadın görmediğini söylüyordu. Sonra uzanıp koluna dokundu. Hatırlıyor musun prensesim?”

“Bir şeyler hatırlar gibiyim, ama net değil. Bu sözünü ettiğin adam sarhoştu herhalde.”

“Belki biraz sarhoştu, bilemiyorum prensesim. Dediğim gibi, şenlik vardı. Ama seni gördü ve hayret etti. Hayatında daha güzel bir manzara görmediğini söylüyordu.”

“Öyleyse bu gerçekten uzun zaman önce olmalı! Senin kıskanıp adamla kavga ettiğin, neredeyse köyden kovulduğumuz gün olmasın bugün?”

“Ben öyle bir şey hatırlamıyorum prensesim. Benim dediğim gün senin üzerinde yeşil harmanin vardı, şenlik günüydü ve o yabancı senin benimle birlikte olduğunu görünce bana dönüp dedi ki: Bu benim hayatımda karşılaştığım en güzel görüntü, ona çok iyi bak dostum. Öyle dedi.”

“Hayal meyal hatırlıyorum, ama senin kıskançlık edip kavgaya giriştiğine eminim.”

“Şimdi bile yabancının sözlerini hatırlayınca gururlandığıma göre nasıl kavga etmiş olabilirim? Hayatında karşılaştığı en güzel görüntü. Ayrıca sana çok iyi bakmamı söylüyordu.”

“Gurur duymuş olabilirsin Axl, ama aynı zamanda kıskanmışsındır. Adam sarhoş olduğu halde meydan okumadın mı ona?”

“Ben öyle hatırlamıyorum prensesim. Belki âdet yerini bulsun diye kıskanmış gibi yapmış olabilirim. Ama adamın kötü bir niyeti olmadığını anlamışımdır. Aradan onca yıl geçmiş olmasına rağmen bu sabah bu anıyla uyandım.”

“Madem öyle hatırlıyorsun Axl, öyle olsun. Başımızda bu sis varken her anı değerli, sıkı sıkı tutmamız gerek onu.”

“O harmaniye ne oldu acaba. Hep çok özenli kullanırdın.”

“Harmani işte Axl, her harmani gibi yıllar içinde yıpranmış olmalı.”

“Onu bir yerde kaybetmemiş miydik? Güneşli bir kayanın üstünde bırakmamış mıydık?”

“Bak bunu hatırladım işte. Senin yüzünden kaybettik diye başının etini yemiştim.”

“Evet, yemiştin prensesim, gerçi şimdi haklı mıydın, haksız mıydın bilemiyorum ya.”

“Ah Axl, sise rağmen hâlâ birkaç şey hatırlayabilmemiz ne büyük teselli. Belki de Tanrı sesimizi duydu bile, vakit geçirmeden yardım ediyor hatırlamamıza.”

“Daha çok şeyler hatırlayacağız prensesim, yeter ki aklımıza koyalım. O zaman hiçbir sinsi kayıkçı bizi kandıramaz, eğer ki onun saçma sapan gevezeliklerine kulak vereceğimiz bir gün gelirse. Neyse, şimdi yemeğimizi bitirelim. Güneş yükseldi, şu sarp patika bizi bekler.”

* * *

Ivor’un evine yürürlerken, bir gece önce az kalsın saldırıya uğradıkları yeri geçtikten hemen sonra, yukarıdan birinin seslendiğini duydular. Etrafa bakınınca surların ta tepesinde, bir gözetleme çıkıntısına tünemiş olan Wistan’ı gördüler.

“Hâlâ burada olmanıza sevindim dostlar,” diye seslendi savaşçı aşağıya eğilip.

“Hâlâ buradayız beyim,” diye cevap verdi Axl, çite doğru bir iki adım atarak. “Ama yola koyulmak üzereyiz. Ya siz beyim? Siz bugün kalıp dinlenecek misiniz?”

“Benim de gecikmeden yola çıkmam gerekiyor. Fakat mümkünse sizinle biraz konuşabilsem çok minnettar olurum. Fazla vaktinizi almam.”

Axl’la Beatrice bakıştılar, Beatrice usulca, “Konuş istersen Axl,” dedi. “Ben Ivor’un evine dönüp yolculuk için erzak hazırlarım.”

Axl başıyla onaylayıp Wistan’a döndü ve seslendi: “Pekâlâ beyim. Yukarı mı çıkmamı istersiniz?”

“Siz nasıl isterseniz beyim. Ben aşağı inebilirim, ama çok güzel bir sabah, buradaki manzara insanın ruhunu yüceltiyor. Merdiveni tırmanmakta zorlanmazsanız siz bana katılın derim.”

“Git bak bakalım, ne istiyormuş Axl,” dedi Beatrice alçak sesle. “Ama dikkatli ol; sadece merdiveni de kastetmiyorum.”

Axl her basamağı dikkatle çıkarak savaşçının yanına vardı; Wistan elini uzatmış onu bekliyordu. Axl dar yükseltide dengesini buldu, sonra aşağı bakıp Beatrice’in onları izlediğini gördü. Axl neşeyle el sallayınca, Beatrice biraz gönülsüzce Ivor’un evine doğru yöneldi; Axl durduğu noktadan Ivor’un evini rahatlıkla görebiliyordu. Beatrice’in arkasından birkaç saniye baktıktan sonra başını çitin ötesine çevirdi.

“Görüyorsunuz ya, yalan söylemiyordum beyim,” dedi Wistan; yan yana duruyorlardı, rüzgâr yüzlerini yalıyordu. “Göz alabildiğine harika bir manzara.”

O sabah karşılarında gördükleri manzara, günümüzde İngiltere'de bir kır evinin üst kat pencerelerinden görülebilecek manzaradan pek farklı değildi muhtemelen. İki adam sağda düzenli yeşil şeritler halinde uzanan vadinin yamacını görüyorlardı büyük ihtimalle; solda, ufuktaki dağların karaltılarıyla birleşen, çam ağaçlarıyla kaplı karşı yamaç ise daha uzakta olduğundan o kadar net görülmüyor olsa gerekti. Tam karşılarındaki vadinin zemini rahatça seçiliyordu; geçidin yumuşak kıvrımlarını izleyen ırmak bir süre sonra gözden kayboluyordu; biraz daha uzakta, yer yer göletler ve göllerle bölünen geniş bataklıklar vardı. Suyun yakınında karaağaçlarla söğütler, ayrıca o günlerde muhtemelen bir felaket önsezisi uyandıran sık ormanlık araziler olsa gerekti. Irmağın sol yakasında, tam güneş ışınlarının gölgelere gömüldüğü yerde çoktandır terk edilmiş bir köyün kalıntıları görülebiliyordu.

"Dün at üzerinde şu tepenin yamacından aşağıya indim," dedi Wistan. "Kısrağım ben hiç dürtmeden, adeta sevinçten dörtnala koşmaya başladı. Tarlaları, gölü ve ırmağı süratle aştık, ruhum havalandı sanki. Garip bir duyguydu, önceki bir hayattan sahnelere dönmüş gibiydim, oysa bildiğim kadarıyla bu memlekete daha önce hiç gelmedim. Acaba çocukken, nerede olduğumu bilemeyecek kadar küçük, ama bu manzaraları hatırlayacak kadar da büyükken buralardan geçmiş olabilir miyim? Burada ağaçlar, bozkırlar, gökyüzünün kendisi bile, kaybolup gitmiş bir hatırayı canlandırmaya çalışıyor sanki."

"Belki de," dedi Axl, "bu topraklarla sizin doğduğunuz daha batıdaki memleket birbirine çok benziyordur."

"Öyle olsa gerek beyim. Bizim bataklıklar ülkesinde pek öyle tepeler, dağlar yoktur, ağaçlarla çimenler de şu gördüklerimiz kadar renkli değildir. Ne yazık ki kısrağım sevinçle dörtnala koşarken nalı kırıldı; buranın iyi yürekli insanları bu sabah nalını yenilediler, ama bir toynağı incindiğinden yavaş sürmek zorunda kalacağım. Doğruyu söylemem gerekirse beyim, sizi buraya çıkarmamın nedeni

sadece güzel manzara değil, aynı zamanda kulak misafirlerinden de uzak olmak isteyişim. Oğlanın, Edwin'in başına gelenleri duymuşsunuzdur herhalde?"

"Ivor Efendi anlattı, sizin cesur müdahalenizden sonra pek kötü bir haber gibi geldi bize."

"Burada çocuğun başına gelebileceklerden korkan pirlerin onu bugün götürmem için bana yakardığını da biliyorsunuzdur belki. Çocuğu uzakta bir köye bırakmamı, onu yolda kaybolmuş, aç biilaç bulduğumu söylememi istiyorlar. Seve seve yapardım istediklerini, ne var ki bu planın onu kurtarabileceğinden şüpheliyim. Söylentiler bu topraklarda kolayca yayılacaktır; belki bir ay, belki bir yıl sonra çocuk kendini bugünkü zor durumda bulabilir tekrar; üstelik bu sefer sonradan gelmiş biri olacak, kimlerden olduğu bilinmeyecek. Durumu anlıyor musunuz beyim?"

"Böyle bir sonuçtan korkmanız büyük basiret Wistan Efendi."

Manzaraya bakarak konuşan savaşçı rüzgârın savurduğu bir tutam düğümlü saçı, yüzünden geriye attı. O sırada Axl'ın yüzünde bir şey görmüş ve bir an, neden söz ettiğini unutmuş gibi oldu. Başını eğip dikkatle Axl'a baktı. Sonra hafifçe gülüp konuştu:

"Özür dilerim beyim. Bir şey hatırladım da. Neyse, konumuza döneyim. Ben dün geceye kadar bu çocuğu hiç tanımıyordum, ama karşısına çıkan her yeni felaketle sarsılmadan yüzleşmesi beni etkiledi. Dün geceki yoldaşlarım yola çıktığımızda cesurdular, ama ifritlerin kamp kurduğu yere yaklaştığımızda korkuya yenildiler. Oysa oğlan saatler boyunca ifritlerin insafına kalmış olduğu halde sergilediği sükûnet beni şaşırttı. Kaderinin böyle neredeyse mühürlenmesi beni çok üzecek. Bir çözüm yolu bulmaya çalıştım, siz ve saygıdeğer karınız bir yardım eli uzatmaya razı olursanız çocuğu kurtarabiliriz belki."

"Elimizden geleni seve seve yaparız beyim. Teklifiniz nedir?"

“İhtiyar meclisi oğlanı uzak bir köye götürmemi söylerken kuşkusuz bir *Sakson* köyünü kastediyorlardı. Ama çocuk bir Sakson köyünde asla güvende olmayacaktır, çünkü bedenindeki ısırık iziyle ilgili batıl inanç Saksonlara özgü. Oysa Britonlara teslim edilse, onlar bunu saçmalık olarak gördüklerinden, öyküsü peşini bırakmasa bile tehlikeden uzak olur. Oğlan güçlü ve az konuşsa da, dediğim gibi dikkate değer bir cesarete sahip. Herhangi bir toplulukta bileğinin gücüyle daha vardığı gün işe yarayacaktır. Beyim, siz doğuya, oğlunuzun köyüne gittiğinizi söylemiştiniz. Tahminime göre o köy tam bizim aradığımız Hıristiyan köylerinden biri. Siz ve karınız, belki oğlunuzun da yardımıyla ona destek çıkıp köylülerle konuşsanız bir sonuç alınabilir. Aynı iyi yürekli insanlar ben götürsem de oğlanı kabul ederler belki, ama ben yabancı olduğumdan korku ve şüphe uyandırabilirim. Üstelik beni bu memlekete getiren vazifem o kadar doğuya gitmeme de mâni.”

“Yani,” dedi Axl, “oğlanı buradan karımla benim götürmemi teklif ediyorsunuz.”

“Evet, teklifim budur beyim. Ne var ki aynı yolun hiç değilse bir bölümünde size eşlik etmemi vazifem engellemiyor. Dağ yolundan gideceğinizi söylemiştiniz. Hiç değilse öbür yamaca kadar sizlere ve oğlana seve seve eşlik ederim. Varlığımla size yük olmak istemem, ama dağlarda çeşitli tehlikeler olduğu malum, kılıcımla size yardımım dokunabilir. Bohçalarınızı da at taşır; ayağı aksıyor ama sesini çıkarmaz. Ne diyorsunuz beyim?”

“Bence mükemmel bir plan. Karımla ben çocuğun başına gelenlere çok üzüldük, bir çözüm bulunmasına yardımcı olabilirsek ne âlâ. Dediğiniz çok doğru beyim. Şu anda en güvende olacağı yer Britonların arasındadır. Oğlumun köyünde iyi karşılanacağından hiç kuşkum yok; oğlum köyünde saygın biridir, yaşı genç olmasa, köyün pirlerinden sayılırdı. Eminim oğlanı destekler, iyi karşılanmasını sağlar.”

“Çok rahatladım. Ivor Efendi’ye planımızı anlatıp oğlanı samanlıktan sessizce çıkarmanın bir yolunu bulacağım. Siz ve karınız birazdan yola çıkmaya hazır mısınız?”

“Karım şu anda yollukları hazırlıyor.”

“Öyleyse güney kapısında bekleyin lütfen. Ben de kısrak ve Edwin’le birlikte geleceğim. Bu derdi benimle paylaştığınız için size minnettarım beyim. Bir iki gün arkadaşlık edeceğimiz için de çok memnunum.”

Dördüncü Bölüm

Köyünü hiç bu kadar yüksekten ve bu kadar uzaktan görmediğinden, çok şaşırdı. Eline alıverebileceği bir şey gibi görünüyordu; ikindi pusunda manzaraya elini uzatıp parmaklarını büktü, kavramayı denermiş gibi. Tırmanışını kaygıyla izleyen yaşlı kadın hâlâ ağacın dibinden daha fazla tırmanmasın diye kendisine sesleniyordu. Ama Edwin ona kulak asmadı, çünkü ağaçları herkesten iyi tanırdı. Savaşçı ona nöbet tutmasını söylediğinde bu karaağacı özenle seçmişti; cılız gibi görünse de kendine has, inceden bir güce sahip olacağını ve onu iyi karşılayacağını biliyordu. Ayrıca köprüyü ve köprüye giden dağ yolunu en iyi gören noktadaydı, atlıyla konuşmakta olan üç askeri net olarak görebiliyordu. Atlı aşağıya inmiş, huzursuz atını dizgininden tutarak askerlerle hararetli bir tartışmaya girişmişti.

Ağaçları tanırdı; bu karaağaç tıpkı Steffa gibiydi. "Ormana götürülüp orada çürümeye bırakılmalı." Büyük oğlanlar Steffa'yla ilgili olarak hep böyle derdi. "Artık çalışamayan sakat ihtiyarların kaderi bu değil mi?" Ama Edwin Steffa'nın gerçek yüzünü görebilmişti: gizliden gizliye hâlâ güçlü, pirlerden bile üstün kavrayışlı, kadim bir savaşçı. Köyde bir zamanlar savaş meydanlarında bulunmuş tek kişi Steffa'ydı –bacaklarını savaş meydanında kaybetmişti–; bu sayede, Edwin'in gerçek yüzünü gören tek kişi de Steffa olmuştu. Edwin'i yere devirip dövmekten zevk alan, ondan daha kuvvetli oğlanlar vardı. Ama savaşçı ruhuna sahip olan onlar değil, Edwin'di.

“Seni izledim oğlum,” demişti ihtiyar Steffa bir keresinde. “Yumruklar yağarken gözlerin her bir yumruğu ezberlermiş gibi hep sakin. Ben o bakışları binek savaş galeyanında soğukkanlılıkla hareket eden en büyük savaşçılarda gördüm. Çok geçmeden korkulacak biri olacaksın.”

İşte başlıyordu. Gerçekleşiyordu, aynı Steffa’nın öngördüğü gibi.

Kuvvetli bir esinti ağacı sallayınca Edwin başka bir dala tutunup sabahki olayları hatırlamaya çalıştı tekrar. Teyzesinin yüzü tanınmayacak şekilde çarpılmıştı. Çığlık çığlığa Edwin’e lanet okuyordu, ama Pir Ivor laneti tamamlamasına izin vermemiş, teyzesini samanlığın kapısından itip uzaklaştırmış, bu arada Edwin’in onu görmesini de engellemişti. Teyzesi o güne kadar Edwin’e hep iyi davranmıştı, ama şimdi ona lanet okumak istiyorsa okusundu, Edwin aldırmıyordu. Çok uzun sayılmayacak bir süre önce teyzesi, ona “anne” desin diye uğraşmış, ama Edwin bir kez olsun anne dememişti. Çünkü gerçek annesinin yollarda olduğunu biliyordu. Gerçek annesi olsa ona böyle bağırmaz, Pir Ivor onu çeke çeke sürüklemek zorunda kalmazdı. Edwin o sabah samanlıkta gerçek annesinin sesini duymuştu.

Pir Ivor Edwin’i içeriye, karanlığa itmiş, kapı kapanmış ve hem teyzesinin çarpılmış yüzü hem de öteki bütün yüzler görünmez olmuştu. Başlangıçta yük arabası samanlığın ortasında heyula gibi kara bir kütle olarak görünmüştü gözüne. Edwin sonra yavaş yavaş şeklini seçmiş, yanına gidip dokunduğunda ahşabın ıslak ve çürümüş olduğunu hissetmişti. Dışarıdakiler yine bağırmaya başlamış, ardından çarpma sesleri gelmişti. Önce gelişigüzel, sonra aynı anda birçok çarpmayla birlikte bir parçalanma sesi; bunun ardından samanlığın içindeki karanlık biraz aydınlanır gibi olmuştu.

Edwin bu seslerin derme çatma duvarlara çarpan taşların sesi olduğunu biliyordu, ama onlara kulak vermeyip

karşısındaki yük arabasına yoğunlaştı. Ne kadar zamandır kullanılmıyordu acaba? Niye böyle yamuk duruyordu? Artık işe yaramaz halde ise, niye samanlıkta tutuyorlardı?

İşte o sırada işitti sesini; dışarıdaki patırtı ve taş sesleri yüzünden başlangıçta ayırt etmekte zorlandı, ama ses giderek belirginleşti. "Önemli değil Edwin," diyordu annesi. "Hiç önemli değil. Rahatlıkla dayanırsın sen buna."

"Ama pirler onları ne kadar zaman dizginleyebilir?" demişti Edwin önündeki karanlığa, fısıldar gibi; eli yük arabasının kenarında gezinmişti.

"Önemli değil Edwin. Hiç önemli değil."

"Taşlar bu incecik duvarları parçalayabilir."

"Merak etme Edwin. Bilmiyor musun? O taşlar senin kontrolünde. Baksana, şu önünde duran ne?"

"Eski, kırık bir yük arabası."

"İşte gördün mü? Yük arabasının etrafında dolaş Edwin. Dolaş etrafında, çünkü sen büyük çarka bağlı katırsın. Dön dur Edwin. Büyük çark ancak sen döndürürsen dönebilir; ancak sen onu döndürürsen taşlar yağmaya devam edebilir. Dön yük arabasının etrafında Edwin. Dön dur etrafında."

"Çarkı niçin döndürmek zorundayım anne?" Daha bu sözler ağzından çıkarken ayakları yük arabasının etrafında dönmeye başlamıştı.

"Çünkü sen katırsın Edwin. Dön dur. O duyduğun çatırtılar var ya. Sen çarkı döndürmezsen kesilir. Döndür Edwin, durmadan dön. Yük arabasının etrafında dön dur."

Böylece Edwin annesinin emirlerine uymuş, ivmesini yitirmemek için ellerini yük arabasının üst kenarlarına koyup destek almıştı. Bu şekilde kaç kere dönmüştü etrafında? Yüz mü? İki yüz mü? Her defasında bir köşede esrarengiz bir toprak yığını görmüştü; bir başka köşede ise, ince bir güneş ışınının samanlığın zeminine vurduğu yerde, tüyleri olduğu gibi duran, yan yatmış ölü bir karga. Yarı karanlıkta bu iki görüntü –toprak yığını ve ölü karga– tekrar tekrar karşısına çıkmıştı. Bir ara yüksek sesle, "Teyzem gerçekten lanet okudu mu bana?" diye sormuş, ama cevap

alamamıştı; annem gitti mi acaba, diye düşünmüştü. Ama sonra annesinin sesini tekrar duymuştu: “Görevini yap Edwin. Sen katırsın. Durma daha. Her şey senin kontrolünde. Sen durursan bu sesler de durur. Madem öyle onlardan korkmana ne gerek var?”

Bazen tek bir çarpma sesi duymadan yük arabasının etrafında üç, hatta dört kere döndüğü oluyordu. Ama sonra, sanki bunu telafi etmek istercesine, bir anda çok sayıda çatırtıyla birlikte dışarıdaki bağırışlar da yükseliyordu.

“Neredesin anne?” diye sormuştu bir ara. “Hâlâ yollarda mısın?”

Bir cevap gelmemişti, ama Edwin yük arabasının etrafında birçok kez döndükten sonra annesi, “Sana kızlı erkekli, bol bol kardeş vermek istiyordum Edwin,” demişti. “Ama tek başınasın. Bu yüzden benim için güçlen. On iki yaşındasın, neredeyse yetişkin sayılırsın. Kendi başına dört beş kuvvetli erkek evlada bedel olman gerekiyor. Güçlen ve gelip beni kurtar.”

Yine bir esinti karaağacı sallarken, Edwin acaba içinde bulunduğu o samanlık, kurtların köye indiği gün insanların saklandığı samanlık mıydı diye merak etti. İhtiyar Steffa bu öyküyü ona kaç kez anlatmıştı kim bilir.

“Sen o sırada çok küçüktün oğlum, belki hatırlayamayacak kadar küçüktün. Güpegündüz tam üç kurt sakin sakin yürüyüp köye girdiler dosdoğru.” Bu noktada Steffa’nın sesinde bir küçümseme duyulurdu. “Bütün köy korkup saklandı. Evet, bazı erkekler tarlalardaydı. Ama köyde kalan çok erkek de vardı. Harman yerindeki samanlığa saklandılar. Yalnız kadınlarla çocuklar değil, erkekler de. Kurtların gözleri bir garip diyorlardı. En iyisi hiç bulaşmamak. Bu sayede kurtlar istedikleri her şeyi aldılar. Tavukları katlettiler. Keçileri mideye indirdiler. Bütün bu süre boyunca köy halkı saklandı. Bazıları evlerinde. Çoğu harman yerindeki samanlıkta. Beni bu kötürüm halimle olduğum yerde, Mindred Hanım’ın evinin önündeki hendekte, el arabasında oturmuş, şu kopuk

bacaklarım dışarı fırlamış vaziyette bıraktılar. Kurtlar bana doğru koştu. Gelin yiyin beni, dedim, bir kurt yüzünden samanlıkta saklanacak değilim. Ama benimle ilgilenmediler bile, kürkleri neredeyse bu işe yaramaz bacaklarıma sürtünerek yanımdan geçip giderlerken izledim onları. Canları ne istediyse hepsini aldılar; o cesur adamlar, kurtlar gittikten çok sonra çıkabildiler gizlendikleri yerden. Güpegündüz üç kurtla kapışacak tek adam yokmuş köyde."

Edwin yük arabasının etrafında dönüp dururken Steffa'nın öyküsünü düşünmüştü. "Hâlâ yollarda mısın anne?" diye sormuştu bir kez daha ve yine bir cevap alamamıştı. Bacakları yorulmaya başlamış, toprak yığınıyla ölü kargayı görmekten ikrah getirmişken, nihayet annesi konuşmuştu:

"Yeter Edwin. Çok çalıştın. Şimdi istiyorsan çağır savaşçını. Bitir bu işi."

Edwin bu sözleri duyduğunda rahatlamış, ama yük arabasının etrafında dönmeye devam etmişti. Wistan'ı çağırmanın müthiş bir güç gerektireceğini biliyordu. Tıpkı dün geceki gibi, gelmesini kalbinin en derinlerinden dilemesi gerekecekti.

Ama Edwin bu gücü bir şekilde kendinde bulmuş, ancak savaşçının ona doğru geldiğinden emin olunca hızını kesmişti –çünkü katırlar bile günün sonunda daha yavaş sürülürdü–; ardından çatırtıların seyreldiğini memnuniyetle fark etmişti. Yine de durmak için sessizliğin uzun bir süre devam etmesini beklemiş, durunca da yük arabasının kenarına yaslanıp soluklanmıştı. Sonra samanlığın kapısı açılmış, göz kamaştıran güneşte savaşçı belirmişti karşısında.

Wistan içeri girdiğinde az önce dışarıda toplanan düşmanca güçleri küçümsediğini göstermek istercesine kapıyı ardına kadar açık bırakmıştı. Böylece samanlıktan içeriye genişçe bir güneş dikdörtgeni girmişti; Edwin etrafına baktığında, karanlıkta mekâna hâkim olan yük arabası acınacak derecede köhne görünmüştü gözüne.

Wistan ona doğrudan “genç yoldaşım” mı demişti? Emin değildi, ama savaşçının kendisini o güneşli dikdörtgene götürdüğünü, gömleğini kaldırıp yarasını incelediğini hatırlıyordu. Wistan sonra doğrulmuş, temkinli bir edayla arkasına bakmış ve alçak sesle konuşmuştu:

“Evet, genç dostum, dün geceki sözünü tuttun mu? Şu yarayla ilgili.”

“Evet beyim. Aynen dediğiniz gibi yaptım.”

“Kimseye, sevgili teyzene bile söylemedin, değil mi?”

“Hiç kimseye söylemedim beyim. Yaramı yamyam dev ısırığı sandıkları ve bu yüzden benden nefret ettikleri halde.”

“Bırak öyle sansınlar genç yoldaşım. Aslını bilseler on misli nefret ederler.”

“Peki ama sizinle birlikte olan iki amcam gerçeği bilmiyorlar mı beyim?”

“Amcaların çok cesur olmakla birlikte kampa girecek gücü bulamadılar kendilerinde. Yani bu sırrı saklaması gerekenler ikimiziz sadece, yara kapandıktan sonra zaten merak eden de olmayacak. Mümkün olduğunca temiz tut yarayı ve gece ya da gündüz, asla kaşıma. Anladın mı?”

“Anladım beyim.”

Daha önce, vadinin yamacını tırmanırlarken Edwin iki yaşlı Briton’u beklemek üzere durduğunda yarayla ilgili ayrıntıları hatırlamaya çalışmıştı. O seferinde, kırpık süpürge otlarının arasında Wistan’ın kısrağını yularından çekiştirirken zihninde açıkça bir şey belirmemişti. Ama şimdi, karaağacın dallarının arasında, köprünün üstündeki minik karaltılara bakarken Edwin rutubetli havayı ve karanlığı hatırladı, küçük ahşap kafesi örten ayı postunun kesif kokusunu da; bir de, kafes sarsıldıkça kafasına ve omuzlarına dökülen minnacık böcekleri. Kafes yerde sürüklenirken oradan oraya savrulmamak için duruşunu değiştirdiğini ve önündeki sallanan parmaklığa sıkıca tutunduğunu hatırladı. Sonra bütün hareket kesilmiş, Edwin ayı postunun çıkarılmasını, soğuk havanın kendisini

sarmalamasını ve yakındaki ateşin ışığında geceyi görmeyi beklemişti. Çünkü bunlar o gece iki kere daha olmuştu; bu tekrarlar korkusunu biraz köreltmişti. Başka şeyler de hatırladı: Yamyam devlerin berbat kokusunu, kafesin dingildek direklerine kendini fırlatan küçük, fesat yaratığı, kendisinin de mümkün olduğunca geri çekilmek zorunda kalışını.

Yaratık o kadar hızlı hareket ediyordu ki açıkça seçilemiyordu. Edwin büyüklüğünü ve şeklini yavru horoza benzetmişti, ama gagası ve tüyleri yoktu. Tiz ciyaklamalarla, dişleri ve pençeleriyle saldırıyordu. Edwin kafesin ahşap direklerinin diş ve pençelere karşı onu koruyacağına güveniyordu, ama ara sıra küçük yaratığın kuyruğu kazara kırbaç gibi kafese çarptığında çok daha savunmasız hissediyordu kendini. Neyse ki yaratık –Edwin onun henüz bebeklik döneminde olduğunu tahmin ediyordu– kuyruğundaki gücün farkında değil gibiydi.

O sırada bu saldırılar saatlerce sürmüş gibi gelmişti ona, ama Edwin şimdi düşündüğünde yaratığın yularından çekilip alınışına kadar fazla zaman geçmediğini tahmin ediyordu. Sonra ayı postu gürültüyle tepesine iniyor, her yer karanlığa gömülüyor, kafes başka bir yere sürüklenirken direklere tutunmak zorunda kalıyordu.

Bu tekrarlanan silsileye kaç kere maruz kalmıştı? İki üç kere miydi sadece? Yoksa on, hatta on iki mi? Belki ilk defadan sonra o koşullarda bile uyuyakalmış ve geri kalan saldırıları rüyasında görmüştü.

Son defasında ayı postu uzun süre çekilmemişti tepesinden. Yaratığın bazen uzaktan, bazen çok daha yakından gelen ciyaklamalarını, yamyam devlerin birbirleriyle konuşurken çıkardıkları homur homur sesleri dinleyerek beklemiş, az sonra farklı bir şeyler olacağını sezmişti. Ve o korkunç bekleme anlarında bir kurtarıcı istemişti. Dileği varlığının derinliklerinden yükselmişti, bir duaydı adeta; dileği zihninde biçimlendiği anda da, yerine getirileceğinden emin olmuştu.

Tam o anda kafes titremeye başlamış, Edwin kafesin ön kısmının koruyucu parmaklıkla birlikte yana çekildiğini anlamıştı. Bunu anlayınca geriye doğru çekilip büzüşmüş, o sırada ayı postu kaldırılmış ve yırtıcı yaratık üzerine atılmıştı. Oturur pozisyonda içgüdüsel olarak ayaklarını kaldırıp tekme atmaya başlamıştı, ama yaratık çevikti, Edwin onu yumruklarıyla, kollarıyla uzaklaştırmaya çalışmıştı. Bir ara yaratığa yenildiğini sanıp gözlerini kapatmış, ama sonra tekrar açtığında rakibinin tasmasından geriye çekilirken havaya pençeler atmakta olduğunu görmüştü. Yaratığı iyice görme fırsatını birkaç kez bulmuştu sadece, bu da onlardan biriydi; önceki izleniminin yanlış olmadığını anlamıştı: Yaratık gerçekten tüyleri yolunmuş bir pilice benziyordu, ama kafası yılan kafasıydı. Sonra yaratık tekrar saldırmış, Edwin yine elinden geldiğince kendini savunmuştu. Sonra birdenbire kafesin ön kısmı yerine takılmış, ayı postu onu karanlığa gömmüştü. Ve ancak o zaman, küçük kafesin içinde büzülmüş otururken, sol yanında, kaburgalarının hemen altında bir karıncalanma ve ıslaklık hissetmişti.

Edwin karaağacın dallarına ayaklarını daha sağlam basıp sağ eliyle usulca yarasını yokladı. Acısı çok hafiflemişti. Vadinin yamacını tırmanırlarken gömleğinin sert kumaşı yüzünden acıyla kıvrandığı olmuştu zaman zaman, ama şimdiki gibi hareketsiz dururken neredeyse hiçbir şey hissetmiyordu. Zaten o sabah savaşçı samanlığın kapısında incelediğinde de, yara minik deliklerden oluşan bir kümeden ibaretmiş gibi görünüyordu. Derin bir yara değildi, bundan çok daha ciddi yaralar aldığı olmuştu. Bununla birlikte, insanlar yamyam dev ısırığı sandığı için bunca sorun yaratmıştı. Yaratıkla daha kararlı biçimde savaşmış olsa, herhangi bir yara almayabilirdi belki.

Ama bu zorlu sınavdan hiç de utanç verici bir şekilde geçmediğini biliyordu. Bir an bile korkudan çığlık atmamış, yamyam devlere yakarıp aman dilememişti. Küçük yaratığın –kendisini gafil avlayan– ilk hamlelerinden sonra Edwin başı

dik dövüşmüştü hep. Hatta yaratığın bebek olduğunu ve muhtemelen tıpkı azgın bir köpek gibi korkutulabileceğini anlayacak kadar soğukkanlı düşünebilmişti. Bunun üzerine gözlerini açık tutup yaratığa dik dik bakmıştı. Annesinin özellikle bu hareketinden dolaylı onunla gurur duyacağını biliyordu. Gerçekten, şimdi düşünüyordu da, ilk hamlelerden kısa bir süre sonra yaratığın saldırıları hafiflemiş, çarpışmada Edwin giderek üstünlük sağlamıştı. Tekrar hatırladığında Edwin'e öyle geldi ki, yaratığın havaya pençeler atışı muhtemelen kavgaya devam etme hevesinin değil, boğazını sıkan tasmadan ötürü kapıldığı paniğin işaretiydi. Hatta büyük ihtimalle yamyam devler çarpışmadan Edwin'in galip çıktığına hükmetmişlerdi ve saldırıları kesmelerinin sebebi de buydu.

"Seni izledim oğlum," demişti ihtiyar Steffa. "Sende az bulunur bir şey var. Bir gün savaşçı ruhuna uygun becerileri sana öğretecek birini bulacaksın. İşte o zaman gerçekten korkulacak biri olacaksın. Alelade kurtlar köyde başıboş gezerken samanlığa saklanan biri olmayacaksın."

Şimdi bunların hepsi gerçekleşmekteydi. Savaşçı onu seçmişti ve birlikte bir vazifeyi yerine getirmeye gideceklerdi. Ama neydi görevleri? Wistan açıklamamış, sadece kralının ta uzaklardaki bataklıklar ülkesinde sonucu beklediğini söylemişti. Ne diye her dönemeçte dinlenmeleri gereken bu yaşlı Britonlarla birlikte seyahat ediyorlardı acaba?

Edwin aşağıya, onlara baktı. Savaşçıyla ciddi ciddi tartışıyorlardı. Yaşlı kadın onu ikna etme çabasından vazgeçmişti; üçü şu anda iki dev çam ağacının arkasına gizlenmiş, köprünün üstündeki askerleri izliyorlardı. Edwin gözetleme noktasından bakıp, atlının tekrar atına binerek el kol hareketleri yaptığını gördü. Sonra üç asker ondan uzaklaştılar, atlı atını köprünün ters yönüne çevirdi ve dörtnala tekrar dağdan aşağıya koşturdu.

Edwin savaşçının niçin esas dağ yolundan uzak durup, vadinin yamacındaki sarp kestirmeden gitmek konusunda

ısrar ettiğini başta anlayamamıştı; şimdi ise, az önce gördükleri atlı gibi yolculara rast gelmek istemediğini biliyordu. Fakat bu kez de devam edebilmek için yola inip köprüden geçerek şelaleyi aşmaları gerekiyordu, askerlerse hâlâ köprüdeydi. Wistan aşağıdan, bulunduğu yerden atlının gitmiş olduğunu görebilmiş miydi? Edwin bu gelişmeyi ona bildirmek, onu uyarmak istiyordu, ama askerler bir şekilde duyar diye ağaçtan bağırmaması gerektiğini düşündü. Aşağı inip söylemesi lazımdı. Dört olası rakip varken savaşçı onları göğüslemeye çekinmişti belki, ama şimdi köprünün üstünde sadece üç kişi varken şansın kendisinden yana döndüğünü düşünebilirdi. Edwin'le savaşçı yalnız olsalar, çoktan askerlerin karşısına çıkmış olurlardı kuşkusuz, ama Wistan yaşlı karı koca yüzünden temkinli davranıyordu muhtemelen, Wistan mutlaka geçerli bir nedenle getirmişti onları yanlarında, şimdilik Edwin'e de iyi davranıyorlardı; yine de, bu yoldaşların ayak bağı oldukları açıktı.

Teyzesinin çarpılmış çehresi geldi yine aklına. Çığlık çığlığa lanet okumaya başlamıştı, ama bütün bunların bir önemi kalmamıştı artık. Çünkü şimdi savaşçıyla birlikteydi ve yoldaydı, tıpkı gerçek annesi gibi. Yolda onunla karşılaşmamaları için bir sebep var mıydı? Edwin'i böyle savaşçıyla yan yana görse annesi ne kadar gurur duyardı. Yanındaki adamlar korkudan tir tir titrerdi.

Beşinci Bölüm

Sabahın büyük bölümünü meşakkatli bir tırmanışla geçiren kafilenin yolu hızlı akan bir ırmak tarafından kesilmişti. Bunun üzerine esas dağ yolunu bulmak için korunaklı ormanların içinden geçerek biraz aşağı inmişlerdi; o yolda mutlaka ırmağı aşabilecekleri bir köprü olacağını düşünüyorlardı.

Köprü konusunda yanılmamışlardı, ama üzerindeki askerleri görünce, adamlar gidinceye kadar çam ağaçlarının arasında dinlenmeye karar vermişlerdi. Çünkü ilk başta askerler orada mevzilenmiş gibi değil de, hem serinlemek hem de atlarına su içirmek için şelale başında durmuş gibi gelmişti onlara. Ama zaman geçmiş, askerler yola devam etme emaresi göstermemişti. Sırayla yüzüstü yatıp köprüden aşağı uzanarak yüzlerini yıkıyor, sırtlarını ahşap köprü korkuluğuna dayayıp zar atıyorlardı. Sonra at üzerinde dördüncü adam çıkagelince öbürleri ayağa kalkmış, yeni gelenin verdiği talimatları dinlemişlerdi.

Ağacın ta tepesindeki Edwin kadar iyi göremeseler de Axl, Beatrice ve savaşçı ağaçların arkasına gizlenerek bütün bu olan biteni pekâlâ izlemişler, atlı gittikten sonra sorgulayan gözlerle bakışmışlardı.

“Daha uzun süre burada kalabilirler,” dedi Wistan. “Siz ikiniz ise bir an önce manastıra varmak istiyorsunuz.”

“Karanlık çökmeden varsak iyi olur beyim,” dedi Axl. “Duyduğumuza göre dişi ejderha Querig o topraklarda geziniyormuş, karanlıkta oralarda ortalıkta dolaşmak için ahmak olmak gerekir. Sizce bunlar kimin askerleri?”

“Bu mesafeden anlamak zor beyim, yerel kıyafetleri de pek bilmiyorum. Ama tahminimce Britonlar, Lord Brennus’a bağlı askerler. Beatrice Hanım, yanılıyor muyum?”

“Benim yaşlı gözlerim uzağı seçemiyor,” dedi Beatrice, “ama haklısınız gibi geliyor bana, Wistan Efendi. Aynı koyu renk üniformayı Lord Brennus’un adamlarında çok gördüm.”

“Onlardan gizleyecek bir şeyimiz yok,” dedi Axl. “Durumumuzu açıklarsak sorun çıkarmadan geçmemize izin verirler.”

“Eminim öyledir,” dedi savaşçı, sonra birkaç saniye susup aşağıya, köprüye baktı. Tekrar yerlerine oturan askerler oyuna geri dönüyor gibiydiler. “Öyle olsa da,” diye devam etti, “köprüden geçerken gözleri üzerimizde olacaksa, en azından şunu önereyim; Axl Efendi, siz ve Beatrice Hanım önden gidip adamlarla münasip şekilde konuşursunuz. Oğlan peşinizden kısrakla gelir, ben de onun yanı sıra, çenem ahmaklar gibi aşağı sarkmış, gözlerim boş boş bakarak yürürüm. Askerlere benim dilsiz ve yarım akıllı olduğumu, oğlanla benim alacaklarınıza karşılık yanınıza verilmiş iki kardeş olduğumuzu söylersiniz. Kılıcımla kuşağımı atın heybesinin içine, diplere saklayacağım. Bulurlarsa sizin olduğunu söylersiniz.”

“Böyle bir tiyatro şart mı gerçekten Wistan Efendi?” diye sordu Beatrice. “Bu askerler genellikle kaba saba tavırlı olabilir, ama daha önce çok askerle karşılaştık, hiç sorun çıkmadı.”

“Şüphesiz hanımcığım. Ama komutanları başlarında olmayan silahlı adamlara kolay kolay güvenmem. Beni görünce, yabancıyım ya, sırf eğlence olsun diye alay edip kışkırtmaya kalkışabilirler. En iyisi çocuğu çağıralım, insin ağaçtan, dediğim gibi yapalım.”

* * *

Ormandan çıktıklarında köprü hâlâ epey uzaktaydı, ama askerler onları anında görüp ayağa kalktılar.

“Wistan Efendi,” dedi Beatrice alçak sesle, “korkarım o kadar kolay olmayacak. Ne kadar ahmak rolü yapsanız da savaşçı olduğunuzu açıkça belli eden bir haliniz var.”

“Hanımcığım, ben usta bir oyuncu değilim. Rolümü daha iyi oynamama yardımcı olabilirseniz memnun olurum.”

“Yürüyüşünüzden ötürü beyim,” dedi Beatrice. “Savaşçı gibi yürüyorsunuz. Küçük küçük adımlarla, arada bir daha büyük bir adım atarak, her an tökezleyebilirmiş gibi yürüseniz daha iyi olur.”

“Tavsiyeniz pek isabetli, teşekkür ederim hanımcığım. Artık susmam lazım, dilsiz olmadığımı anlamasınlar. Axl Efendi, siz münasip bir şekilde konuşup bizi bu adamların yanından geçirin.”

Köprüye yaklaştıklarında, kayaların üzerinden dökülüp nöbet tutan üç askerin ayaklarının altından akan suyun çağıltısı yükseldi; Axl bu gürültüyü hayra alamet bulmadı. Önden gidiyordu, kulağı arkada, atın yosunlu toprak üzerindeki nal seslerindeydi; adamlara sesini duyurabileceği mesafeye geldiklerinde kafileyi durdurdu.

Askerlerin örme zırhları, miğferleri yoktu, ama koyu renk, birörnek tunikleri ve sağ omuzlarından sol kalçalarına inen çapraz şeritler mesleklerini açıkça belli ediyordu. Kılıçları şimdilik kınlarındaydı, ama ikisi elleri kılıçlarının kabzalarında bekliyorlardı. Biri kısa boylu, tıknaz ve kaslı bir adamdı; yaşça Edwin’den pek büyük görünmeyen öteki de kısa boylu bir delikanlıydı. İkisinin de saçları kısa tıraşlıydı. Buna karşılık üçüncü asker uzun boylu, uzun kır saçlıydı; saçları çok bakımlıydı, omuzlarına iniyordu ve kafasını çepeçevre saran koyu renk bir iple tutturulmuştu. Yalnız görünümü değil, tavrı da öteki askerlerden çok farklıydı; ötekiler köprüden geçişi engellemek üzere kaskatı duruyorlardı; üçüncü askerse onlardan birkaç adım geride kalmış, köprünün korkuluğuna gevşek şekilde yaslanmış,

kollarını önünde kavuşturmuş, gece vakti ateş başında masal dinler gibi duruyordu.

Tıknaz asker ileri doğru bir adım atınca Axl ona hitaben konuştu: “İyi günler beyler. Kötü bir niyetimiz, kimseyle kavgamız yok, geçip gitmek istiyoruz.”

Tıknaz asker cevap vermedi. Yüzünde bir kararsızlık okunuyor, Axl’a panikle karışık bir küçümsemeyle, dik dik bakıyordu. Arkasındaki genç askere bir göz attı, yardım bulamayıp tekrar Axl’a döndü.

Axl bir yanlış anlaşılma olduğunu anladı: Askerler başka bir kafileyi bekliyorlardı ve yanıldıklarının henüz farkında değillerdi. Bunun üzerine, “Biz çiftçiyiz beyler, oğlumuzun köyüne gidiyoruz,” dedi.

Tıknaz asker kendini toparlayıp lüzumsuz derecede yüksek sesle cevap verdi Axl’a: “Yanmınızdakiler kim, çiftçi? Görünüşlerine bakılırsa Sakson bunlar.”

“Bunlar iki kardeş, kısa süre önce teslim edildiler bize, eğitmeye çalışıyoruz. Gerçi gördüğünüz gibi biri hâlâ çocuk, öteki de yavaş akıllı bir dilsiz, yani bize pek de faydaları dokunmayabilir.”

Axl bunları söylerken, uzun boylu, kır saçlı asker ansızın bir şey hatırlamış gibi korkuluğa yasladığı sırtını dikleştirip doğruldu, başını yana eğip dikkat kesildi. Bu arada tıknaz asker öfke içinde Axl’la Beatrice’in ötesine bakıyordu. Sonra, eli hâlâ kılıcının kabzasında, ötekileri incelemek üzere yanlarından yürüyüp geçti. Kısrağın dizginini tutan Edwin askerin gelişini ifadesiz bakışlarla izliyordu. Ama Wistan kendi kendine kıkır kıkır gülüyor, gözleri yuvalarında dönüp duruyordu, ağzı açıktı.

Tıknaz asker bir ipucu yakalamaya çalışırcasına bir birine, bir ötekine bakıyordu. Sonra çaresizliğine yenildi. Wistan’ı saçından yakalayıp öfkeyle çekti. “Saçını kesen olmadı mı, Sakson?” diye bağırdı savaşçının kulağına, sonra Wistan’a diz çöktürmek istercesine tekrar saçını çekti. Wistan tökezledi, ama ayakta kalmayı başardı, acıklı iniltiler çıkıyordu ağzından.

“Konuşamıyor beyim,” dedi Beatrice. “Gördüğünüz gibi budala. İtilip kakılınca ses çıkarmıyor, ama henüz terbiye edemediğimiz bir hırçınlığı var.”

Karısı konuşurken ufacık bir hareket, Axl’ın dönüp arkaya, hâlâ köprünün üstünde duran askerlere bakmasına sebep oldu. Uzun boylu, kır saçlı adamın bir kolunu kaldırmış olduğunu gördü; parmakları bir şeyi işaret edecek gibi olurken gevşedi, manasız bir hareketle aşağı düştü. Sonra kolunu tamamen indirdi, ama bakışlarından, olanları tasvip etmediği anlaşılıyordu. Bunu gören Axl ansızın kır saçlı askerin az önce yaşadığı şeyi anladığı, hatta tanıdığı hissine kapıldı: Öfkeli bir azar dilinin ucuna gelmiş, ama tıknaz meslektaşı üzerinde resmen bir otoritesi olmadığını vaktinde hatırlamıştı. Axl kendisinin de bir zamanlar bir yerde neredeyse aynı şeyi yaşadığından emindi, ama bu düşünceyi zihninden uzaklaştırıp uzlaştırıcı bir tonda konuştu:

“Beyler, sizin kendi işleriniz vardır, alıkoyduğumuz için kusura bakmayın. Geçip gitmemize izin verirseniz oyalanmadan çekiliriz ayakaltından.”

Ama tıknaz asker hâlâ Wistan’a işkence ediyordu. “*Bana* hırçınlık etmese iyi olur!” diye bağırdı. “Hırçınlık etsin de görsün gününü!”

Sonunda Wistan’ı bırakıp köprüdeki yerine döndü. Hiçbir şey söylemedi, niye öfkelendiğini tamamen unutmuş öfkeli bir adam gibi görünüyordu.

Hızla akan suyun sesi havaya daha bir gerginlik katıyordu sanki; Axl dönüp kafilesini tekrar ormana doğru yürütse askerler ne tepki gösterir acaba diye düşündü. Ama tam o anda, kır saçlı asker öne doğru yürüyüp ötekilerle aynı hizaya geldi ve ilk kez konuştu:

“Bu köprünün birkaç kalası kırık amca. Galiba onun için duruyoruz burada, sizin gibi namuslu insanları dikkatli geçmeleri için uyaralım diye; yoksa dalgalara kapılıp yamaç aşağı yuvarlanırsınız.”

“Sağ olun beyim. Dikkatli geçeriz öyleyse.”

“Amca, senin şu at. Gelirken topallıyor gibi göründü bana.”

“Bir ayağını incitti beyim, ama ciddi bir şey olmadığını umuyoruz, yine de gördüğünüz gibi binmiyoruz.”

“Kalaslar sudan çürümüş, biz o yüzden buradayız, ama yoldaşlarım başka bir vazifemiz daha olması gerektiğini düşünüyor. Bu yüzden soruyorum amca: Saygıdeğer hanımınla ikiniz, yollarda hiç yabancıyla karşılaştınız mı?”

“Buralarda biz kendimiz de yabancıyız beyim,” dedi Beatrice, “o yüzden yabancıları hemen tanıyamayabiliriz. Ama iki gündür yoldayız, olağandışı bir şey görmedik.”

Kır saçlı asker Beatrice’e bakınca gözleri yumuşar, gülümser gibi oldu. “Hanımcığım, sizin yaşınızda bir kadın için oğlunun köyüne bunca yolu yürüyüp gitmek zor. Böyle yoldaki bin bir tehlikeyi göze alarak yürümek zorunda kalacağınıza onun yanında yaşasanız, her gün ihtiyaçlarınızı karşılasa daha iyi olmaz mı?”

“Benim de istediğim bu, beyim, oğlumuzu gördüğümüzde kocamla ben bu konuyu konuşacağız onunla. Ama onu uzun zamandır görmedik, bizi nasıl karşılayacak acaba, diye düşünüyoruz ister istemez.”

Kır saçlı asker Beatrice’e hâlâ şefkatle bakıyordu. “Belki de hanımcığım,” dedi, “merak edilecek hiçbir şey yoktur. Ben de annemle babamdan uzaktayım, uzun zamandır görmedim onları. Belki bir zamanlar sert sözler söylenmiştir, kim bilir? Ama onlar yarın bir gün beni arayıp bulsa, sizin gibi onca yol yürümüş olsa, onları mutluluktan havalara uçarak karşılayacağımdan şüphe edebilir misiniz? Oğlunuz nasıl bir adamdır bilmiyorum hanımcığım, ama benden pek farklı olmasa gerek. Sizi görür görmez mutluluk gözyaşları dökeceğinden kuşkum yok.”

“Bu güzel sözleriniz için teşekkür ederim beyim,” dedi Beatrice. “Haklısınız herhalde, kocamla ben de hep aynı şeyi söylüyoruz birbirimize, ama başkasının söylemesi insanı rahatlatıyor, hele evinden uzakta bir evlat söyleyince.”

“Selametle gidin hanımcığım. Olur da yolda benim ana babam çıkarsa karşınıza, güzel sözler söyleyin onlara, devam etsinler yollarına, boşuna yürümüş olmayacaklar.” Kır saçlı asker kenara çekilip onlara yol verdi. “Lütfen çürük kalasları unutmayın. Amca, şu kısrağı sen kendin geçirsen daha iyi olur. Çocuğun ya da Tanrı’nın ahmağının yapacağı iş değil.”

Sıkkın bir edayla konuşmayı izleyen tıknaz asker ister istemez meslektaşının doğal otoritesine boyun eğdi. Herkese sırtını dönüp asık suratla korkuluğun üstünden eğilerek suya baktı. Genç asker biraz duraksadı, sonra kır saçlı adamın yanına gidip durdu, Axl onlara son bir kez teşekkür edince ikisi de başlarıyla kibarca selamladılar; Axl aşağıyı görmesin diye elini gözlerine siper ederek kısrağı köprüden geçirdi.

* * *

Askerler ve köprü görünmez olunca Wistan durdu; ana yoldan ayrılıp ormana giden dar patikayı izlemelerini önerdi.

“Orman içinde yolumu hep içgüdüyle bulurum,” dedi. “Bu patikanın bize çok zaman kazandıracak bir kestirme olduğundan eminim. Ayrıca böyle askerlerle, haydutlarla dolu bir yoldan uzak durmak daha güvenli olur.”

Bir süre boyunca kafilenin başını savaşçı çekti; yolda bulduğu bir sopayla dikenli dalları, çalıları yarıyordu. Kısrağı burunluğundan tutup sık sık kulağına bir şeyler fısıldayan Edwin hemen arkasından yürüyordu; böylece arkalarından gelen Axl’la Beatrice için yol epeyce açılmış oluyordu. Buna rağmen kestirme –eğer gerçekten kestirmeyse– giderek daha meşakkatli olmuştu; etraflarındaki ağaçlar sıklaşmıştı, birbirine dolaşmış kökler ve devedikenleri yüzünden attıkları her adıma dikkat etmek zorundaydılar. Her zamanki gibi yürürken fazla

konuşmuyorlardı, ama bir ara, Axl'la Beatrice biraz arkada kaldıklarında Beatrice arkasına doğru seslendi: "Orada mısın Axl?"

"Buradayım prensesim." Gerçekten de Axl birkaç adım gerisindeydi. "Merak etme, bu ormanlarda bilindiği kadarıyla özel bir tehlike yok, Büyük Ova'dan da epey uzak."

"Düşünüyordum da Axl, bizim savaşçı fena oyuncu sayılmaz hani. Ben olsam kanardım rolüne, o kaba saba adam saçını çekerken bile açık vermedi."

"Güzel oynadı, doğruya doğru."

"Düşünüyordum da Axl, köyümüzden epey uzun süre uzak kalacağız. Sence daha hâlâ ekilecek onca şey, onarılacak çitle kapı varken gitmemize izin vermeleri çok garip değil mi? Bize ihtiyaçları olduğunda yokluğumuzdan yakınacaklar mı acaba?"

"Eksikliğimizi çekecekler kuşkusuz prensesim. Ama uzun kalmayacağız, papaz da oğlumuzu görmek istememize anlayış gösterdi."

"Umarım öyledir Axl. Tam onlara en çok ihtiyacımız olduğu zamanda gittiler, demelerini istemem."

"Öyle diyecek biri her zaman çıkar, ama daha aklı başında olanlar bizi anlar, bizim yerimizde olsalar onlar da aynı şeyi ister."

Bir süre konuşmadan yürüdüler. Sonra Beatrice tekrar, "Orada mısın Axl?" dedi.

"Buradayım prensesim."

"Haksızlık ettiler. Mumu elimizden almakla."

"Şimdi mumdan bize ne prensesim? Üstelik yaz geliyor."

"Hatırlıyordum işte Axl. Bu ağrı mumsuzluktan dolayı olabilir diye düşünüyordum."

"Ne diyorsun prensesim? Nasıl olabilir?"

"Belki karanlık yüzünden oldu."

"Şu çakal eriğine dikkat et, düşülecek yer değil burası."

"Dikkat ederim Axl, sen de dikkat et."

"Karanlık senin ağrına nasıl sebep olur prensesim?"

“Hatırlıyor musun Axl, geçen kış köyümüzün yakınında bir cin görüldüğü söyleniyordu. Biz kendimiz hiç görmedik, ama karanlığı seven bir cin olduğunu söylüyorlardı. Onca saat karanlıkta kaldık, bazen biz farkında olmadan odamızın içine kadar girip yanımıza gelmiş, başıma bu derdi sarmış olabilir diye düşünüyorum.”

“Karanlık da olsa, yanımıza geldiğini fark ederdik prensesim. Zifiri karanlıkta bile olsa, hareket ettiğini, nefesini duyardık.”

“Düşünüyorum da Axl, galiba geçen kış bazı geceler uyandığım oluyordu; sen yanımda derin derin uyuyordun, odadaki tuhaf bir sese uyanıyordum.”

“Muhtemelen bir fare ya da başka bir hayvandı prensesim.”

“O tür bir ses değildi, hem de birkaç kere duyar gibi oldum o sesi. Şimdi düşünüyorum da, bu ağrılar da aşağı yukarı o zaman başladı.”

“Peki, diyelim cin yüzünden, ne fark eder prensesim? Ağrın pek ufak bir dert, fesat değil, oyunbaz bir yaratığın marifeti; hani bir keresinde yaramaz bir çocuk sırf korkudan ortalıkta koşuşmasını seyretmek için Enid Hanım’ın dokuma sepetine bir sıçan kafası bırakmıştı, onun gibi.”

“Doğru diyorsun Axl. Fesat değil, oyunbaz. Haklısın galiba. Yine de kocam...” Beatrice birbirine yaslanmış iki asırlık ağaç gövdesinin arasından zar zor geçerken sözlerine ara verdi. Sonra devam etti: “Yine de, döndüğümüzde geceleri bir mumumuz olsun istiyorum. O cinin veya başka birinin başımıza daha beter bir dert açmasını istemiyorum.”

“İcabına bakarız prensesim, merak etme. Döner dönmez papazla konuşuruz. Ama manastırdaki keşişler sana ağrınla ilgili isabetli öğütler verecek, kalıcı bir zararı olmayacak.”

“Biliyorum Axl. Beni çok da fazla kaygılandıran bir şey değil zaten.”

* * *

Kestirme konusunda Wistan'ın haklı olup olmadığını söylemek zordu, ama ne olursa olsun, saat öğleni geçtikten az sonra ormandan tekrar anayola çıktılar. Tekerlek izleriyle çukurlaşmış yol yer yer çamurlu olmasına karşın artık daha rahat yürüyorlardı, zamanla yol kuruyup düzleşti. Tepedeki dalların arasından süzülen tatlı güneş ışığında yürürken moralleri yüksekti.

Sonra Wistan tekrar durdurdu onları ve önlerindeki araziyi işaret etti. "Tek başına bir atlı var önümüzde, uzak sayılmaz," dedi. Çok geçmeden, yol kenarında bir açıklık ve oraya dönen taze izler gördüler. Birbirlerine bakıp dikkatle ilerlediler.

Açıklığı iyice görecekleri bir noktaya vardıklarında epey büyük bir yer olduğunu anladılar; eskiden, daha müreffeh devirlerde birisi buraya bir ev yapıp etrafına da meyve ağaçları dikmeye niyetlenmiş olabilirdi. Ana yoldan ayrılan patika, şimdi ot bürümüş olmakla birlikte özenle açılmıştı; geniş, yuvarlak bir alana varıyordu, tam ortasındaki dallı budaklı, devasa meşe ağacının olduğu yer hariç, üstü açıktı. Şu anda durdukları yerden, meşenin gölgesinde, sırtını ağacın gövdesine yaslamış oturan biri görülüyordu. Profilden görüyorlardı onu, üstünde zırh vardı muhtemelen; iki demir bacak, çocuksu bir şekilde çimenlerin üzerinde kaskatı öne uzatılmıştı. Ağacın kabuğundan fışkıran yapraklar adamın yüzünü kapatıyordu, ama miğferi olmadığını görebiliyorlardı. Eyerli bir at yakında memnun mesut otluyordu.

"Kimsiniz, nesiniz?" diye seslendi adam ağacın altından. "Haydutlarla hırsızları elimde kılıcımla karşılarım!"

"Siz cevap verin Axl Efendi," diye fısıldadı Wistan. "Bakalım kimin nesiymiş."

"Sıradan yolcularız beyim," diye seslendi Axl. "Kimseyle kavgamız yok, geçip gideceğiz."

"Kaç kişisiniz? O duyduğum ses at sesi mi?"

“At topal beyim. Onun dışında dört kişiyiz. Karımla ben iki yaşlı Britonuz, yanımızda da Sakson akrabaları tarafından yakın zamanda bize verilmiş, bıyıkları terlememiş bir oğlanla yarım akıllı bir dilsiz var.”

“Öyleyse yanıma gelin dostlar! Sizinle paylaşacak ekmeğim var, dinlenmeye can atıyorsunuzdur, ben de sizinle sohbete can atıyorum.”

“Gidelim mi yanına Axl?” diye sordu Beatrice.

“Ben gidelim derim,” dedi Wistan, Axl cevap verme fırsatı bulamadan. “Bize zararı olmaz, yaşını başını almış bir adam, sesine bakılırsa. Yine de önceki gibi rol yapalım. Ben yine çenemi sarkıtıp boş boş bakacağım.”

“Ama bu adam zırhlı, silahlı beyim,” dedi Beatrice. “Sizin silahınız atın üstünde, battaniyelerle bal tekneleri arasına saklanmışken hazırda sayılır mı?”

“Kılıcımın şüpheci gözlerden ırak olmasında fayda var hanımcığım. İhtiyacım olursa vaktinde çıkarırım ben onu. Edwin dizgini elinden bırakmaz, kısrağın benden fazla uzaklaşmasına izin vermez.”

“Çıkın ortaya dostlar!” diye bağırdı yabancı, kaskatı duruşunu değiştirmeden. “Benden size zarar gelmez. Şövalyeyim, ben de Britonum. Evet, silahlıyım, ama yakına gelirseniz saçı sakalına karışmış sersem bir ihtiyar olduğumu görürsünüz. Bu kılıçla zırhı sırf kralıma, yıllardır mekânı cennet olan yüce ve aziz Arthur’a karşı görev bildiğim için taşıyorum; kılıcımı öfkeyle kınından son çektiğimden bu yana da bir o kadar yıl geçmiştir. Bakın eski savaş atım Horace şurada. Bunca demirin yükünü o çekti hep. Baksanıza şuna, bacakları eğrilmiş, sırtı göçmüş. Ah, üzerine her bindiğimde ne ıstırap çektiğini bilmez miyim. Ama Horace’ımın yüreği altın gibidir, başka türlüsüne razı olmaz, bilirim. İkimiz de artık bir adım daha atamayacak hale gelinceye kadar da, yüce kralımız namına böyle baştan aşağı zırhlı yol alacağız. Gelin dostlar, korkmayın benden!”

Açıklığa döndüler, meşeye yaklaşırlarken Axl şövalyenin gerçekten de korkutucu bir görünümü olmadığını gördü.

Çok uzun boylu görünüyordu, ama zırhın altındaki beden, Axl'ın tahminince güçlü olsa da zayıftı. Zırhı yıpranıp paslanmıştı, oysa onu korumak için elinden geleni yapmış olsa gerekti. Bir zamanlar beyaz olan tuniğinde yamalar çoktu. Zırhın tepesindeki çehre mülayim ve kırışıktı; dazlak kafasında tek tük kar beyazı uzun saç telleri uçuşuyordu. Öyle yere sabitlenmiş, bacakları öne doğru açılmış otururken acınası bir görüntü oluşturabilirdi, ancak tepedeki dalların arasından süzülen güneşin ışık-gölge lekeleriyle adeta tahtta otururmuş gibi görünüyordu.

"Zavallı Horace bu sabah kahvaltı edemedi, çünkü uyandığımızda kayalık arazideydik. Sonra da sabah boyunca durmadan yol almak konusunda ben inat ettim; itiraf etmem gerekir ki huysuzluğum da üstümdeydi. Durmasına izin vermedim. Adımları yavaşladı, ama artık onun numaralarını çok iyi biliyorum, hiçbirine kulak asmadım. Yorgun olmadığını biliyorum! dedim ona ve hafifçe mahmuzladım. Böyle numaralar yaptığında hiç gözünün yaşına bakmam dostlar! Ama o giderek yavaşladı, ben de onun bıyık altından güldüğünü bile bile, yufka yürekliliğimden pişman oldum; pekâlâ Horace, dur da otla bakalım, dedim. İşte gördüğünüz gibi yine enayi yerine kondum. Gelin, katılın bana dostlar." Zırhı inleyerek öne doğru uzanıp çimenlerin üstünde duran çuvaldan bir somun ekmek çıkardı. "Taze pişmiş, önünden geçtiğim bir değirmenden verdiler, daha bir saat olmadı. Gelin dostlar, oturun yanıma, paylaşalım."

Beatrice meşenin yamru yumru köklerinin üstüne otururken Axl kolundan tutup ona destek oldu, sonra kendisi de karısıyla yaşlı şövalyenin arasına oturdu. Ve anında arkasındaki yosunlu ağaç kabuğuna, tepede itişip kakışan ötücü kuşlara minnet duydu; elden ele geçen ekmek de yumuşak ve tazeydi. Beatrice başını Axl'ın omzuna yasladı, bir süre boyunca göğsü inip kalktı, sonra o da iştahla yemeye koyuldu.

Ama Wistan oturmamıştı. Kıkırdayarak yaşlı şövalyeye geri zekâlılığını hakkıyla sergiledikten sonra uzun otların

arasında kısrağın dizgini elinde, ayakta duran Edwin'in yanına gitti. Sonra Beatrice ekmeğini bitirip öne uzanarak yabancıyı selamladı.

"Sizi daha önce selamlamadığım için affedin beyim," dedi. "Ama biz şövalye görmeye alışık değiliz, düşüncesi beni ürküttü. Umarım gücenmemişsinizdir."

"Kesinlikle gücenmedim hanımcığım, yârenlik edeceğimize de seviniyorum. Daha çok yolunuz var mı?"

"Oğlumuzun köyü bir günlük mesafede; bu dağlardaki manastırda yaşayan bilge bir keşişi ziyaret etmek istediğimizden dağ yolundan geldik."

"Ha, Mübarek Pederler. Eminim sizi iyi karşılayacaklardır. Geçen baharda Horace'ın toynağı zehirlenip kurtulamayacak sandığımda çok yardımcı olmuşlardı ona. Birkaç yıl önce düştüğümde, ben de merhemlerinin çok yararını görmüştüm. Ama dilsiz için şifa arıyorsanız, korkarım onun dilini bir tek Tanrı açabilir."

Şövalye bunları söylerken Wistan'a bir göz atmış, savaşçının hiçbir ahmaklık belirtisi göstermeden kendisine doğru yürüdüğünü görmüştü.

"Öyleyse sizi şaşırtacağım beyim," dedi Wistan. "Dilim açıldı."

Yaşlı şövalye irkildi, sonra zırhı gıcırdayarak dönüp sorgularcasına Axl'a baktı.

"Dostlarımın suçu yok sayın şövalye," dedi Wistan. "Onlar sadece benim ricamı yerine getiriyordu. Ama artık sizden korkmama gerek kalmadığına göre rol yapmamın da lüzumu yok. Affınızı dilerim."

"Önemli değil beyim," dedi yaşlı şövalye, "bu dünyada temkinli olmak iyidir. Ama şimdi kimsiniz nesiniz, söyleyin ki, benim de sizden korkmama gerek kalmasın."

"Adım Wistan beyim, doğudaki bataklıklar ülkesinden geliyorum, kralımın verdiği vazifeyle bu topraklardayım."

"Ya. Memleketten epey uzaktasınız yani."

"Çok uzaktayım beyim, bu yolların bana yabancı olması gerekirdi. Oysa her dönemeçte sanki hafızamın

derinliklerinde yeni hatıralar kıpırdanıyor.”

“Öyleyse buralara daha önce gelmiş olmalısınız beyim.”

“Öyle olsa gerek, benim bataklıklar ülkesinde değil, buranın batısında bir memlekette doğduğumu söylemişlerdi. Bu yüzden de size rastlamamız büyük şans beyim, tahminimce siz de batıdaki topraklardansınız, buralarda at üstünde gezdiği bilinen Sir Gawain’siniz.”

“Doğrudur, Gawain’im, bir zamanlar bu toprakları bilgelikle, adaletle yöneten yüce Arthur’un yeğeni. Uzun yıllar batıda yaşadım, ama sonra Horace’la yollara düştük, durmadan geziyoruz.”

“Zamanım bana ait olsaydı, hiç durmaz batıya gider, o toprakların havasını solurdum. Ama vazifemi tamamlayıp vakit kaybetmeden haberini vermek üzere dönmek zorundayım. Fakat yüce Arthur’un şövalyelerinden biriyle, üstelik de yeğeniyle tanışmak gerçekten büyük şeref. Ben Sakson olmama rağmen kendisini takdir ederim.”

“Bunu duyduğuma sevindim beyim.”

“Sir Gawain, dilim mucizevi şekilde açılmışken, size bir şey sormak isterim.”

“Hiç çekinmeden sorun.”

“Şu yanınızda oturan bey, Axl Efendi, iki günlük mesafedeki bir Hıristiyan köyünde yaşayan namuslu bir çiftçi. Sizin yaşlarınızda bir adam, Sir Gawain, sizden rica ediyorum, dönüp dikkatle bakın kendisine. Yüzünü çok uzun zaman önce olsa da, görmüşlüğünüz var mı?”

“Yüce Tanrım, Wistan Efendi!” dedi Beatrice, yine öne doğru uzanarak, Axl onun uykuya dalmış olduğunu sanıyordu. “Bu ne biçim soru?”

“Kötü bir niyetle sormadım hanımcığım. Sir Gawain batı ülkesinden olduğu için, geçmişte kocanızı görmüş olabileceğini düşündüm. Bunda ne kötülük var?”

“Wistan Efendi,” dedi Axl, “ilk karşılaşmamızdan beri ara sıra bana bir garip baktığınızın farkındayım, sizden bir açıklama bekliyordum. Benim kim olduğumu düşünüyorsunuz?”

Ulu meşenin altında yan yana oturan üç yaşlının yakınında, ayakta duran Wistan yere çömeldi. Korkutucu görünmemek için çömelmiş olabilirdi, ama Axl'a sanki savaşçı yüzlerini daha da yakından incelemek istiyormuş gibi geldi.

"Şimdilik Sir Gawain ricamı yerine getirsin," dedi Wistan. "Tek yapacağı başını hafifçe çevirmek. İsterseniz çocuksu bir oyun olarak düşünün. Yalvarırım beyim, yanınızdaki adama bakıp söyleyin: Onu geçmişte görmüşlüğünüz var mı?"

Sir Gawain güldü ve gövdesini öne uzattı. Gerçekten de bir oyuna katılması teklif edilmişçesine, eğlenceye hevesli görünüyordu. Ama Axl'ın yüzüne bakarken ifadesi şaşkınlığa, hatta dehşete dönüştü. Şövalye adeta ağacın gövdesine yapışırcasına geri çekilirken Axl da içgüdüyle başını çevirdi.

"Ne diyorsunuz beyim?" diye sordu, ilgiyle izleyen Wistan.

"Beyefendiyle daha önce karşılaştığımızı sanmıyorum," dedi Sir Gawain.

"Emin misiniz? Yıllar yanıltıcı olabilir."

"Wistan Efendi," diye araya girdi Beatrice, "kocamın yüzünde aradığınız nedir? Şu ana kadar hiçbirimizin tanımadığı bu kibar şövalyeye niçin böyle bir şey soruyorsunuz?"

"Affınızı dilerim hanımcığım. Bu topraklar o kadar çok anıyı canlandırdı ki; gerçi her an esintiyle kaçıp gidiverecek huzursuz birer serçe gibi hepsi. Kocanızın yüzü gün boyunca bana önemli bir anıyı vadetti durdu; doğrusunu isterseniz, yolda size eşlik etmeyi önermemin bir nedeni de buydu; elbette ayrıca bu yabani yollardan ikinizin de sağ salim geçmenizi samimiyetle istiyorum."

"Peki ama kocam öteden beri bu yakınlarda yaşadığı halde onu nasıl olup da batıdan tanıyabilirsiniz?"

"Önemli değil prensesim. Wistan Efendi beni eskiden tanıdığı biriyle karıştırmış."

“Öyle olsa gerek dostlarım!” dedi Sir Gawain. “Horace ve ben karşılaştığımız çehreleri geçmiştekilerle sık sık karıştırırız. Baksana Horace, derim ben. Şu önümüzde giden adam eski dostumuz Tudur; oysa biz onu Mons Badonicus’ta öldü sanıyorduk. Sonra biraz yaklaşırız, Horace burnundan sesli sesli solur, ne ahmaksın Gawain, demek ister gibi; bu adam Tudur’un torunu yaşında, üstelik hiç de benzemiyor ona!”

“Wistan Efendi,” dedi Beatrice, “söyler misiniz? Kocam çocukken sevdiğiniz birini mi hatırlatıyor size? Yoksa korktuğunuz birini mi?”

“Prensesim, kapatalım bu konuyu.”

Ama topukları üzerinde hafifçe ileri geri sallanan Wistan gözlerini Axl’ın yüzünden ayırmadı. “Sevdiğim biri olsa gerek hanımcığım. Çünkü bu sabah karşılaştığımızda kalbim sevinçle çarptı. Ama bir süre sonra...” Susup Axl’a bakmayı sürdürdü, bakışları neredeyse hülyalıydı. Sonra yüzü karardı, tekrar ayağa kalkıp başını çevirdi. “Size cevap veremeyeceğim Beatrice Hanım, çünkü ben de bilmiyorum. Sizinle birlikte yolculuk yaparken anıların canlanacağını sanmıştım, ama henüz canlanmadılar. Sir Gawain, iyi misiniz?”

Gerçekten de Gawain öne doğru iki büklüm oturuyordu. Wistan’ın sorusu üzerine doğrulup içini çekti. “İyi sayılırım, teşekkür ederim. Ama Horace da ben de gecelerdir yumuşak bir yatak, doğru dürüst bir barınak görmedik, ikimiz de bitkiniz. Başka bir şey yok.” Elini kaldırıp alnını sıvazladı; gerçek amacının yanındaki çehreyi görmemek olabileceği geçti Axl’ın aklından.

“Wistan Efendi,” dedi Axl, “madem artık açık konuşuyoruz, ben de size bir şey sormak istiyorum. Kralınızın verdiği vazifeyle bu topraklarda olduğunuzu söylediniz. Peki ama, uzun zamandır barışın hâkim olduğu bir memlekette kimliğinizi gizlemeye niçin bu kadar önem veriyorsunuz? Karım ve şu zavallı çocukla birlikte sizinle seyahat edeceksek eğer, yol arkadaşımızın tam olarak neyin

nesi, dostlarının, düşmanlarının kimler olduğunu iyice bilmek isteriz.”

“Haklısınız beyim. Bu memlekette barış hüküm sürüyor. Yine de ben Britonların hâkimiyetindeki topraklardan geçen bir Saksonum; bu yörede Lord Brennus’un muhafızları mısır ve hayvan vergilerini toplamak için çekinmeden her yerde geziniyorlar. Bir yanlış anlaşılma yüzünden kavga çıkmasını istemem. Bu yüzden kimliğimi gizliyorum; hepimiz bu sayede daha güvenli hareket ederiz.”

“Haklı olabilirsiniz Wistan Efendi,” dedi Axl. “Ne var ki köprüde Lord Brennus’un muhafızlarının vakitlerini aylaklık ederek geçirmediklerini, orada belirli bir amaçla bulunduklarını gördüm; sis zihinlerini bulandırmasa sizi daha dikkatli inceleyebilirlerdi. Acaba Lord Brennus’un düşmanı olabilir misiniz beyim?”

Wistan bir süre düşüncelere dalmış gibi durdu; meşenin gövdesinden kendi bulunduğu yere kadar uzanan ve orada toprağa gömülen boğum boğum bir köke bakıyordu. Sonunda tekrar diğerlerine yaklaştı ve bu kez kırpık otların üstüne oturdu.

“Pekâlâ beyim,” dedi, “her şeyi açıkça anlatacağım. Sizin ve bu değerli şövalyenin bilmesinde mahzur yok. Sakson kardeşlerimizin bu topraklarda Britonlardan kötü muamele gördüğü söylentileri geldi doğuda kulağımıza. Soydaşları için kaygılanan kralım, işin aslını araştırmam için beni özel olarak görevlendirdi. Benim tek amacım budur beyim, atımın ayağı incindiğinde kavgasız gürültüsüz vazifemi yapıyordum.”

“Durumunuzu gayet iyi anlıyorum beyim,” dedi Gawain. “Horace’la ben sık sık Sakson yönetimindeki topraklarda buluruz kendimizi; biz de aynı şekilde temkinli davranma ihtiyacı duyarız. Böyle durumlarda bu zırhtan kurtulup basit bir çiftçi kılığına girmeyi çok isterim. Ama bu demirleri bir yerlerde bıraksak sonra nasıl buluruz bir daha? Ayrıca, Arthur göçeli yıllar geçmiş olsa da, bize onun armasını herkesin göreceği şekilde, gururla taşımak düşmez mi? Bu

yüzden biz de cesurca ilerleriz; insanlar benim Arthur'un şövalyelerinden biri olduğumu görünce, memnuniyetle söyleyeyim ki, bize iyi davranırlar."

"Bu yörede iyi karşılanmanızda şaşılacak bir şey yok Sir Gawain," dedi Wistan. "Ama Arthur'un bir zamanlar onca korkulan bir düşman olduğu memleketlerde de aynı şey geçerli olabilir mi gerçekten?"

"Horace'la ben kralımızın adının her yerde iyi karşılandığına şahit olduk beyim, dediğiniz memleketlerde bile. Çünkü Arthur mağlup ettiklerine karşı o kadar cömertti ki, çok geçmeden kendi krallarıymış gibi sevgiyle bağlanırlardı ona."

Bir süredir –Arthur'un adı ilk geçtiği andan itibaren– Axl'ın zihnini bir tedirginlik kemiriyordu. Nihayet, Wistan'la yaşlı şövalyenin konuşmasını dinlerken bir anıya ait parçalar canlandı kafasında. Fazla bir şey değildi, ama yakalayıp inceleyebileceği bir şey bulmak onu rahatlattı. Bir çadırın içinde ayakta durduğunu hatırlıyordu; orduların savaş meydanı yakınında kurdukları cinsten, iri bir çadır. Gece vaktiydi, kalın bir mum titrek titrek yanıyor, dışarıdaki rüzgâr çadırın kenarlarını bir şişirip bir büzüyordu. Çadırda başkaları da vardı. Çok sayıda insan da olabilirdi, ama yüzlerini hatırlayamıyordu. Kendisi bir şeye öfkelenmiş, ama öfkesini en azından bir süre belli etmemesinin çok önemli olduğunu anlamıştı.

"Wistan Efendi," diyordu Beatrice yanında, "size şu kadarını söyleyeyim: Bizim kendi köyümüzde en saygın aileler arasında birçok Sakson ailesi vardır. Bugün yola çıktığımız Sakson köyünü kendi gözünüzle gördünüz. Refah içinde yaşayan insanlar; zaman zaman sizin büyük cesaret gösterip alt ettiğiniz cinsten ifritlerden zarar görseler de, Britonlardan zarar gelmez onlara."

"Hanımefendi doğru söylüyor beyim," dedi Sir Gawain. "Aziz Arthur burada Britonlarla Saksonlar arasında kalıcı bir barış sağladı; uzak yerlerde hâlâ savaşıldığını duysak da, burada çoktandır dostuz, hısımız."

“Gördüğüm her şey söylediklerinizi doğruluyor,” dedi Wistan. “Olumlu bir rapor vermeye de hevesliyim, ancak şu tepelerin ardındaki toprakları henüz görmedim. Sir Gawain, bu soruyu sizin kadar bilge birine sorma fırsatını bir daha bulur muyum bilmem, o yüzden şimdi sormak istiyorum. Yüce kralınız bu topraklarda savaşın açtığı yaraları bugün bir yolcunun en ufak bir izini, gölgesini göremeyeceği şekilde tamamen kapatmayı nasıl becerdi?”

“Sorunuz çok isabetli beyim. Dayım kendini asla Tanrı’dan yüce görmeyen ve yol göstersin diye daima Tanrı’ya dua eden bir hükümdardı. İşte bu yüzden, onun yanında çarpışanlar kadar mağlup ettikleri de hakkaniyetini görüp kendi kralları olmasını istediler.”

“Beyim, yine de bir insanın daha dün çocuklarını katletmiş olan bir başkasına kardeşim demesi tuhaf değil mi? Arthur tam da bunu başarmış gibi görünüyor.”

“Meselenin özüne parmak bastınız Wistan Efendi. Çocuklarını katletmiş dediniz. Oysa Arthur bizlere daima savaş hengâmesinin ortasına düşmüş masumları esirgememizi emrederdi. Hatla ister Briton olsunlar, ister Sakson, bütün kadın, çocuk ve yaşlıları mümkünse kurtarıp korumamızı emrederdi. Onun bu tutumu sayesinde, savaş bütün şiddetiyle devam ederken bile güven bağlan oluştu.”

“Söylediklerinizi kulağa doğru geliyor, yine de bana çok garip, olağanüstü görünüyor,” dedi Wistan. “Axl Efendi, Arthur’un bu memleketi bu şekilde birleştirmesi size olağanüstü gelmiyor mu?”

“Wistan Efendi, yine mi!” diye haykırdı Beatrice. “Siz benim kocamı kim sanıyorsunuz? O savaştan filan anlamaz beyim!”

Ama konuşma o noktada kesildi, çünkü anayola doğru gitmiş olan Edwin bağırmaktaydı, ardından hızla yaklaşan nal sesleri işitildi. Axl daha sonra düşününce, Wistan’ın geçmişe dair tuhaf yorumlarına gerçekten kendini kaptırmış olduğu geçti aklından, çünkü genellikle tetikte olan savaşçı daha ayağa kalkarken atlı açıklığa girmişti;

sonra da atını hayran olunacak bir hâkimiyetle yavaşlatıp ulu meşeye doğru tırıs sürdü.

Köprüde Beatrice'le kibarca konuşmuş olan uzun boylu, kır saçlı askeri Axl derhal tanıdı. Adamın yüzünde hâlâ hafif bir gülümseme vardı, ama onlara doğru gelirken kılıcını kınından çekmişti; fakat kılıcı yere bakıyordu, kabzası da eyerin kenarına dayalıydı. Ağaca sadece birkaç adım kala durdu. "İyi günler Sir Gawain," dedi başını hafifçe eğerek.

Yaşlı şövalye oturduğu yerden küçümseyen bir edayla baktı. "Buraya kılıcınızı kınından çekip gelmek de ne demek oluyor beyim?"

"Affedersiniz Sir Gawain. Şu konuklarınıza birkaç soru sormak istiyorum sadece." Atının tepesinden, aşağıda yine çenesini sarkıtmış kendi kendine kıkırdayan Wistan'a baktı. Asker gözlerini savaşçıdan ayırmadan seslendi: "Delikanlı, o atı daha fazla yaklaştırma buraya!" Gerçekten de Edwin arkasından Wistan'ın kısrağıyla yaklaşmaktaydı. "Dediğimi yap delikanlı! Dizgini bırakıp buraya gel, karşıma geç, budala ağabeyinin yanında dur. Bekliyorum delikanlı."

Edwin askerin söylediği sözleri anlamasa da ne istediğini anlamış olacak ki, kısrağı bırakıp Wistan'ın yanına geldi. O gelirken asker atını birazcık döndürdü. Bunu fark eden Axl, askerin ani bir çarpışma ihtimalinde en büyük avantajı sağlayacak şekilde kendisiyle hasımları arasında belirli bir açıyı ve mesafeyi koruduğunu hemen anladı. Daha önce, Wistan o noktada dururken, askerin kendi atının başı ve boynu bir anlığına kılıcın ilk hamlesini engelleyecek, Wistan da atı ürkütmesine veya kör yanına koşmasına fırsat tanıyacak o hayati saniyeleri kazanmış olacaktı; atın kör yanında kılıç bedenin ters tarafından hamle yaptığı için askerin erimi de, gücü de azalacaktı. Ama şimdi atını hafifçe döndürmüşken, Wistan gibi silahsız birinin atlıya saldırması intiharla eşanlamlıydı. Askerin yeni pozisyonu, arkasında, biraz uzağında serbest kalmış olan Wistan'ın kısrağını da ustalıkla saf dışı bırakıyordu. Wistan bu durumda atına koşmak istese atlının kılıcı tutan elinden uzak durmak için

geniş bir yay çizmek zorunda kalacak, o zaman da kısrağının yanına varamadan atlı ona yetişecekti büyük ihtimalle.

Axl bütün bunları fark edince hem askerin stratejik becerisini takdir etti, hem de olası sonuçlarından ürktü. Axl da bir zamanlar tıpkı bunun gibi küçük ama incelikli ve hayati bir manevrayla atını sürerek, birlikte yol aldığı atlının hizasına gelmişti. O gün ne yapıyordu? İkisi, Axl ve öteki atlı, at üzerinde bekliyor, önlerinde uzanan uçsuz bucaksız, kurşuni bozkıra bakıyorlardı. O ana kadar yoldaşının atı öndeydi, hatırlıyordu, atın kuyruğu önünde sallanırken Axl bu hareketin ne kadarının hayvanın reflekslerinden, ne kadarının ıssız toprakları şiddetle yalayan rüzgârdan kaynaklandığını merak etmişti.

Axl kafasını karıştıran bu düşünceleri zihninden uzaklaştırıp zorlanarak ayağa kalktı, sonra da karısının kalkmasına yardım etti. Meşenin dibine yapışmış gibi görünen Sir Gawain oturduğu yerden yeni gelene dik dik bakmayı sürdürdü. Sonra alçak sesle Axl'a, "Beyim, kalkmama yardım edin," dedi.

Yaşlı şövalyeyi ayağa kaldırmak için Axl'la Beatrice'in birer koluna girmeleri gerekti, ama nihayet üstünde zırhı, kalkıp doğrulduğunda, omuzlarını dikleştirdiğinde, görünümü etkileyici bir hal aldı. Fakat Sir Gawain karamsar bakışlarla askeri izlemekle yetinince, sonunda konuşan Axl oldu:

"Niye böyle üzerimize geliyorsunuz beyim? Biz basit yolcularız. Hatırlamıyor musunuz, bizi şelalenin başında sorguya çekmiştiniz, daha üzerinden bir saat geçmedi."

"Seni gayet iyi hatırlıyorum amca," dedi kır saçlı asker. "Ancak son karşılaştığımızda, köprüde nöbet tutarken tuhaf bir büyü çökmüştü üzerimize, niye orada olduğumuzu bile unutmuştuk. Ancak şimdi, nöbetim bitip ordugâha giderken ansızın hatırladım her şeyi. Sonra da senin ve kafilenin geçip gidiverişini düşünüp peşinizden hızla sürdüm atımı.

Delikanlı! Uzaklaşma dedim! Budala ağabeyinin yanından ayrılma.”

Edwin suratını asarak Wistan’ın yanına döndü ve soran gözlerle savaşçıya baktı. Wistan hâlâ alçak sesle kıkırdıyor, ağzının köşesinden salyalar akıyordu. Gözleri boş boş etrafta dolanıyordu, ama Axl savaşçının aslında kendi atıyla arasındaki mesafeyi, hasmının yakınlığını ölçtüğünü ve büyük ihtimalle Axl’la aynı sonuca vardığını tahmin etti.

“Sir Gawain,” diye fısıldadı Axl, “bir kavga çıkacak olursa, yalvarırım sevgili karımı savunmama yardım edin.”

“Şerefim üzerine söz veririm beyim. Hiç merak etmeyin.”

Axl minnetle başını salladı; bu arada kır saçlı asker atından inmekteydi. Axl yine ustalığını takdir etti: Yere bastığında, Wistan’la oğlanın karşısında yine doğru mesafede ve açıda duruyor, ayrıca kılıcını da kolunu yormayacak şekilde tutuyordu; atı ise arkadan gelecek, beklenmedik bir saldırıya karşı siper oluşturuyordu.

“Son karşılaştığımızda aklımızdan uçup giden şeyi söyleyeyim amca. Yakındaki bir köyden, bir Sakson savaşçının yanında yaralı bir delikanlıyla yola çıkmış olduğunu öğrenmiştik.” Asker, başıyla Edwin’i işaret etti. “Şu delikanlının yaşında bir oğlan. Bak amca, senin ve hanımının bu konuyla ne ilgisi var bilemem. Ben sadece dediğim Sakson’la oğlanı arıyorum. Açık konuşursan size bir zarar gelmez.”

“Burada savaşçı falan yok beyim. Sizinle ve tahminimce efendiniz olan Lord Brennus’la bir alıp veremediğimiz de yok.”

“Sen ne dediğini biliyor musun amca? Düşmanlarımızı saklıyorsan yaşın kaç olursa olsun bize hesap vermek zorunda kalırsın. Bu yanınızdakiler, şu dilsizle şu delikanlı kimdir?”

“Daha önce de söylediğim gibi beyim, onları bize borcu olan birileri mısır ve teneke yerine verdiler. Ailenin borcunu ödemek üzere bir yıl çalışacaklar.”

“Yanılmadığından emin misin amca?”

“Sizin kimi aradığınızı bilmiyorum beyim, ama bu zavallı Saksonları arıyor olamazsınız. Hem siz bizimle vakit kaybederken düşmanlarınız başka yerde serbestçe yol alıyor.”

Asker bu sözler üzerine düşündü –Axl’ın ses tonu beklenmedik derecede otoriterdi– ve kararsızlığa düştü. “Sir Gawain,” dedi, “siz bu insanlar hakkında ne biliyorsunuz?”

“Horace’la ben burada dinlenirlerken karşılaştık onlarla. Basit insanlar olduklarını sanıyorum.”

Asker bir kez daha Wistan’ın yüzünü inceledi. “Dilsiz bir ahmak, öyle mi?” Öne doğru iki adım alıp kılıcını kaldırarak ucunu Wistan’ın boğazına yaklaştırdı. “Ama hepimiz gibi ölümden korkuyordur o da.”

Axl askerin ilk kez bir hata yaptığını fark etti. Hasmına fazla yaklaşmıştı; feci tehlikeli olmakla birlikte Wistan şimdi çok seri hareket ederek kılıcı tutan kolu hamle yapamadan yakalamayı düşünebilirdi. Ne var ki Wistan kıkırdamaya devam etti, sonra yanındaki Edwin’e bakıp aptal aptal güldü. Nedense bu son hareketi Sir Gawain’in öfkelenmesine yol açtı.

“Beyim, bu insanlar daha bir saat önce benim için yabancıydılar, evet,” diye gürledi, “ama onlara kaba davranılmasına izin verememem.”

“Bu mesele sizi ilgilendirmez Sir Gawain. Sizden karışmamanızı rica edeceğim.”

“Beyim, Arthur’un şövalyelerinden biriyle bu şekilde konuşmaya nasıl cüret edersiniz?”

“Acaba,” dedi asker, Sir Gawain’i hiç dikkate almayarak, “bu budala kılık değiştirmiş bir savaşçı olabilir mi? Üzerinde silah olmadığına göre pek de fark etmez. Hangisi olursa olsun, kılıcım yeterince keskin.”

“Bu ne cüret!” diye homurdandı Sir Gawain kendi kendine.

Kır saçlı asker, belki ansızın hatasını fark ettiğinden iki adım geri çekilerek tam önceki yerine geçti ve kılıcını bel

hizasına indirdi. “Delikanlı,” dedi, “öne çık, bana yaklaş.”

“Sadece Sakson dilini biliyor beyim, ayrıca utangaç bir çocuk,” dedi Axl.

“Konuşmasına gerek yok amca. Gömleğini kaldırıp bakmamız yeterli, o zaman savaşçıyla birlikte köyden ayrılan o mu, değil mi, anlarız. Delikanlı, bir adım daha yaklaş.”

Edwin yaklaşırken asker serbest elini öne uzattı. Edwin onu kendinden uzaklaştırmaya çalışınca bir itişme oldu, ama gömlek çok geçmeden yukarı sıyrıldı ve Axl kaburgaların hemen altında, etrafı benek benek kurumuş kanla çevrili bir şişlik gördü. İki yanındaki Beatrice’le Gawain daha iyi görebilmek için öne eğilmişlerdi, ama Wistan’dan gözünü ayırmak istemeyen asker bir süre yaraya bakmadı. Nihayet bakmak üzere başını hızla çevirdiği anda Edwin’den keskin, tiz bir ses çıktı –tam çığlık denemezdi, Axl’a gamlı bir tilkiyi çağrıştıran bir ses. Ses askerin dikkatini bir an dağıtınca Edwin fırsatı kaçırmayıp ondan kurtuldu. Axl ancak o zaman sesin oğlandan değil, Wistan’dan çıktığını anladı; cevaben de, savaşçının o ana kadar tembel tembel otlamakta olan kısrağı ansızın döndü ve doğru üzerlerine koşmaya başladı.

Askerin atı ise arkasında paniğe kapılıp harekete geçmiş, sahibini iyice zor durumda bırakmıştı; at sakinleştiğinde Wistan kılıcın ulaşamayacağı bir mesafedeydi. Kısrak ürkütücü bir süratle koşmaya devam ediyordu; Wistan ise bir yana dönecekmiş gibi yapıp öbür yana seğirterek bir işaret daha verdi. Kısrak yavaşlayıp tırısa geçerek Wistan’la hasmının arasına geldi; böylece savaşçı neredeyse gezinircesine hareket ederek meşeden birkaç adım uzakta mevzilenme fırsatı elde etti. Kısrak ustalıkla sahibini izleyerek tekrar döndü. Axl’ın tahmininee Wistan’ın niyeti yanından geçerken kısrağın üstüne atlamaktı; çünkü savaşçı şimdi iki kolu havada bekliyordu. Hatta Axl savaşçının tam kısrak önünden geçerken eyere doğru uzandığını gördü. Ne var ki kısrak az önce otladığı noktaya

doğru, üstünde binicisi olmadan tırıs gitti. Wistan olduğu yerde neredeyse hiç kıpırdamadan duruyordu, ama artık elinde kılıcı vardı.

Beatrice'ten bir şaşkınlık nidası koptu; Axl ona sarılıp kendine doğru çekti. Öbür yanındaki Gawain, Wistan'ın manevrasını takdir ettiğini belirtmek istercesine homurdandı. Yaşlı şövalye meşenin toprak üzerindeki köklerinden birine ayağını dayamış, bir eli dizinde, ilgiyle izliyordu.

Kır saçlı askerin sırtı şimdi onlara dönüktü; seçme şansı pek yoktu tabii, çünkü Wistan'la yüz yüze olmak zorundaydı. Axl daha birkaç saniye önce son derece kontrollü ve ustalıklı olan askerin şimdi epey şaşkın görünmesine şaşırdı. Panik içinde tırısa kalkarak uzaklaşmış olan atına ondan destek bulmak ister gibi bakıyordu; sonra kılıcını iki eliyle sıkı sıkı tutarak, kılıcın ucu omuz hizasının hemen üzerine gelecek şekilde kaldırdı. Axl bu pozisyonun zamansız olduğunu ve kol kaslarını yormaktan başka işe yaramayacağını biliyordu. Buna karşılık Wistan sakin, neredeyse lakayıt görünüyordu; tıpkı bir gece önce, onu köyden çıkarken ilk gördüklerinde olduğu gibi. Yavaşça askere yaklaştı, aralarında birkaç adım kalınca durdu; kılıcı tek eliyle alçakta tutuyordu.

"Sir Gawain," dedi asker, bu kez farklı bir ses tonunda, "arkamda hareket ettiğinizi duyuyorum. Bu düşmana karşı benimle birlikte misiniz?"

"Ben bu namuslu karı kocayı korumak üzere buradayım beyim. Bunun haricinde, sizin de az önce belirttiğiniz gibi bu kavga beni ilgilendirmez. Bu savaşçı sizin düşmanınız olabilir, ama henüz benim düşmanım değil."

"Bu adam bir Sakson savaşçısı, Sir Gawain, niyeti de bize kötülük etmek. Onunla çarpışmama yardım edin; ben görevimi yerine getirmeye hazırım, ama bu aradığımız adamsa, herkesin dediğine göre korkulacak birisi."

"Sırf yabancı olduğu için ne diye bir adama silah çekeyim? Bu sakin yere kaba tavırlarla gelen sizsiniz beyim."

Bir süre sessizlik oldu. Sonra asker Wistan'a, "Dilsizliğe devam mı edeceksiniz beyim?" dedi. "Yoksa şimdi göğüs göğüse gelmişken gerçek kimliğinizi açıklayacak mısınız?"

"Beyim, adım Wistan, bu memleketi ziyaret eden doğulu bir savaşçıyım. Anladığım kadarıyla efendiniz Lord Brennus benim canımı yakmak istiyor, ama sebebini bilemiyorum; ben kralımın verdiği vazifeyle geldim buraya, kimseyle kavgam yok. Şu masum çocuğu incitmek niyetinde olduğunuz kanısındayım, bu yüzden de sizi engellemeye mecburum."

"Sir Gawain," diye haykırdı asker, "tekrar soruyorum, Briton bir kardeşinize yardım edecek misiniz? Bu adam Wistan'sa, tek başına elliden fazla Norveçliyi telef ettiği söyleniyor."

"Elli azılı Viking'i telef ettiyse, yaşlı ve bitkin bir şövalye sonucu nasıl değiştirebilir beyim?"

"Yalvarırım Sir Gawain, alay etmeyin. Bu adam vahşi, bir anda saldıracak. Bakışlarından belli. Hepimize kötülük etmek için gelmiş buraya, inanın bana."

"Nasıl bir kötülük, söyleyin," dedi Wistan, "vahşi hayvanlarla haydutlardan kendimi korumak için tek bir kılıçla, kavgasız gürültüsüz memleketinizden geçiyorum. Suçumu söyleyebiliyorsanız şimdi söyleyin, çünkü saldırmadan önce işitmek isterim."

"Ne gibi bir kötülük olduğunu bilmiyorum beyim, ama Lord Brennus sizden kurtulmak istiyor, ona inanıyorum."

"Demek suçumun adını koyamıyorsunuz, ama beni katletmek için buraya koşuyorsunuz."

"Sir Gawain, yalvarırım yardım edin bana! Ne kadar azılı olsa da ikimiz sağlam bir stratejiyle hakkından gelebiliriz."

"Beyim, tekrar hatırlatayım, ben Arthur'un şövalyesiyim, sizin Lord Brennus'unuzun neferi değilim. Rivayete istinaden ya da başka kandan oldukları için yabancılara silah çekmem. Bana öyle geliyor ki ona cephe almak için geçerli bir sebep de gösteremiyorsunuz."

“Beyim, bu durumda beni konuşmaya zorluyorsunuz; bizzat Lord Brennus’un ağzından duymama rağmen, benim mütevazı mevkim bu tür sırları ifşa etmeme izin vermez aslında. Bu adamı bu ülkeye getiren özel görev, ejderha Querig’i öldürmektir. Bunun için geldi buraya!”

“Querig’i öldürmek mi?” Sir Gawain gerçekten afallamış gibiydi. Ağaçtan öne doğru yürüdü ve ilk kez görüyormuş gibi dikkatle baktı Wistan’a. “Doğru mu bu beyim?”

“Bir Arthur şövalyesine yalan söylemek istemem, bu yüzden açıkça itiraf edeceğim. Daha önce bahsettiğim vazifeye ek olarak, kralım beni bu memlekette başıboş gezen dişi ejderhayı öldürmekle de görevlendirdi. Ama böyle bir görevin itiraz edilecek bir yanı olabilir mi? Fark gözetmeden herkes için tehlike oluşturan azılı bir ejderha. Söylesenize asker, bu özel görevim beni size niçin düşman ediyor?”

“Querig’i öldürmek mi?! Gerçekten Querig’i öldürmeye mi niyetlisiniz?!” Sir Gawain bağırıyordu. “Ama beyim, bu özel görev *bana* verilmişti! Bundan haberiniz yok mu? Bu özel görevi bana bizzat Arthur verdi.”

“Bu konuyu başka zaman tartışalım Sir Gawain. Önce beni ve dostlarımı kimseyle kavgamız olmadığı halde düşman bilen bu askerle ilgileneyim.”

“Sir Gawain, bana yardım etmezseniz, korkarım birazdan son nefesimi vereceğim! Yalvarırım beyim, Lord Brennus’un Arthur’a ve hatırasına bağlılığınızı hatırlayın ve bu Sakson’a silahınızı çekin!”

“Querig’i öldürmek *benim* görevim Wistan Efendi! Horace’la ben onu kandırıp ininden çıkarmak için özenle plan yaptık, yardıma da ihtiyacımız yok!”

“Beyim, kılıcınızı yere bırakın,” dedi Wistan askere. “O zaman size zarar vermeyebilirim. Yoksa şu bastığınız toprakta can verirsiniz.”

Asker duraksadı, sonra, “Beyim,” dedi, “kendimi sizinle tek başıma çarpışabilecek kadar güçlü zannetmem aptallıkmış, şimdi anlıyorum. Kibrim yüzünden

cezalandırılabilirim. Ama bir korkak gibi kılıcımı yere bırakmam.”

“Beyim,” diye haykırdı Sir Gawain, “kralınız ne hakla başka memleketten gelip Arthur’un şövalyesine verilmiş olan görevi gasbetmenizi emrediyor?”

“Affınızı dilerim Sir Gawain, ama siz uzun yıllardır Querig’i öldürmekle görevlisiniz, bu arada küçük çocuklar koca adam oldu. Ben bu memlekete bir yardımda bulunup onu bu musibetten kurtarabileceksem, niye kızıyorsunuz?”

“Niye mi kızıyorum beyim? Siz ne dediğinizi bilmiyorsunuz! Querig’i öldürmek kolay iş mi sanıyorsunuz? Azılı olduğu kadar akıllıdır da! Sizin ahmaklığınız onu kızdırmaktan başka işe yaramayacak, bu memleketin tamamı gazabına uğrayacak, oysa son yıllarda lafı bile edilmiyor. Bu işin büyük bir titizlikle ele alınması gerekiyor beyim, yoksa bu memleketin masum insanları için felaket olur! Horace’la ben niye bu kadar zaman bekledik sanıyorsunuz? Yanlış atılan tek bir adım bile vahim sonuçlar doğuracaktır beyim!”

“Öyleyse yardım edin bana Sir Gawain,” diye haykırdı asker, artık korkusunu gizlemeye çalışmıyordu bile. “Bu tehdidi birlikte ortadan kaldıralım!”

Sir Gawain askere bir an kim olduğunu unutmuş gibi şaşkınlıkla baktı. Sonra daha sakin bir tonda konuştu: “Size yardım etmeyeceğim beyim. Efendinizin dostu değilim, çünkü karanlık emellerinden korkuyorum. Burada bulunan diğer kişilere vereceğiniz zarardan da korkarım, bizim içinde bulunduğumuz entrika her neyse, onların masum olduğu kesin.”

“Sir Gawain, örümcek ağına düşmüş bir sinek gibi hayatla ölüm arasında asılı vaziyetteyim. Size son kez yakarıyorum; bu meselenin tamamını anlamasam da, yalvarırım size, bir düşünün, bu adam bize kötülük etmek için değilse ne için geldi memleketimize?”

“Buradaki vazifesini tam olarak söyledi beyim; tedbirsiz planlarıyla beni kızdırsa da, bu sizin yanınızda onunla

çarpışmama sebep teşkil etmez.”

“Çarpışalım asker,” dedi Wistan, neredeyse uzlaşma tonunda. “Çarpışalım da bir an önce bitsin.”

“Wistan Efendi,” dedi Beatrice ansızın, “bu askerin kılıcını teslim edip atına binerek gitmesine izin verseniz ne zararı olur? Daha önce köprüde bana yakınlık göstermişti, belki kötü bir adam değildir.”

“Beatrice Hanım, dediğinizi yaparsam dönüp haber verecek, çok geçmeden en az otuz askerle birlikte geri dönecek mutlaka. O zaman insaf etmeyecekler. Üstelik dikkatinizi çekerim, oğlana ciddi zarar vermek niyetinde.”

“Belki bize ihanet etmeyeceğine ant içmeye razı olur.”

“İyi yürekliliğiniz beni duygulandırdı hanımcığım,” diye araya girdi kır saçlı asker, gözlerini Wistan’dan ayırmadan. “Ama ben hain değilim, iyiliğinizi suiistimal etmeyeceğim. Sakson’un dediği doğru. Canımı esirgerseniz aynen dediğini yaparım, çünkü görevim bunu emrediyor. Yine de güzel sözleriniz için size teşekkür ederim, eğer son dakikalarımı yaşıyorsam, bu dünyayı sözleriniz sayesinde biraz daha huzurlu terk edeceğim.”

“Ayrıca beyim,” dedi Beatrice, “ana babanızla ilgili önceki ricanızı unutmuş değilim. O sırada şakadan söylemiştiniz, biliyorum, onlarla karşılaşma ihtimalimiz pek yok. Ama olur da karşılaşırsak, onları bir daha görmeye nasıl can attığınızı öğrenecekler.”

“Tekrar teşekkür ederim hanımcığım. Ama şimdi zihnimi bu tür düşüncelerle yumuşatmanın sırası değil. Bu adamın şöhreti ne olursa olsun, talih bu çarpışmada beni kayırabilir, o zaman bana iyilik etmek istediğinize pişman olabilirsiniz.”

“Öyle olur herhalde,” dedi Beatrice içini çekerek. “Öyleyse Wistan Efendi, bizler için elinizden geleni yapmalısınız. Ben başımı çevireceğim, kan dökülmesinden hoşlanmam. Edwin Efendi’ye de aynı şeyi yapmasını söyleyin lütfen, çünkü ancak siz emrederseniz dinleyecektir, eminim.”

“Özür dilerim hanımcığım,” dedi Wistan, “ama ben oğlanın her şeye tanık olmasını isterim, ben onun yaşında sık sık buna mecbur kaldım. Savaşçıların eylemlerine tanık olduğunda irkilmeyeceğini, öğürmeyeceğini biliyorum.” Wistan sonra Sakson dilinde birkaç cümle söyledi; biraz uzakta tek başına dikilen Edwin ağacın oraya yürüyüp Axl’la Beatrice’in yanında durdu. Dikkatle bakan gözlerini bir an olsun kırpmıyor gibiydi.

Axl şimdi kır saçlı askerin her seferinde pes bir hırıltıyla çıkan nefesinin sesini işitebiliyordu. İleriye doğru hamlesini kılıcını çok yüksekte tutarak, beceriksizce, hatta intihar gibi görünen bir şekilde yaptı, ama Wistan’a ulaşmadan bir adım önce aniden yön değiştirip sola çalım attı, kılıcını kalça hizasına indirdi. Axl kır saçlı askerin çarpışırsa fazla bir şansı olmayacağını bilerek bu umarsız taktikten medet umduğunu anlayıp birden ona acıdı. Ama Wistan öyle yapacağını öngörmüş, belki de içgüdüleri yeterli olmuştu. Sakson ustalıkla yana çekildi ve kendi kılıcını tek bir hareketle adama sapladı. Asker kuyuya indirilen bir kovanın suya çarptığı andaki sesini çağrıştıran bir ses çıkardı, sonra yüzüstü yere devrildi. Sir Gawain bir dua mırıldandı, Beatrice sordu: “Bitti mi Axl?”

“Bitti prensesim.”

Edwin az öncesinden farksız bir yüz ifadesiyle yerdeki adama bakıyordu. Axl oğlanın bakışlarını izleyince askerin düşüşünün otların arasındaki bir yılanı yerinden çıkarmış olduğunu gördü; sürünerek bedenin altından çıkmaktaydı. Hayvan koyu renkti, ama sarı beyaz benekleri vardı, toprağın üzerinde hızla ilerleyerek uzadıkça Axl’ın burnuna insan iç organlarının keskin kokusu geldi. Hayvan ayaklarına gelir korkusuyla, içgüdüyle, Beatrice’i de çekerek yana doğru bir adım attı. Yaratık onlara doğru ilerlemeye devam ediyordu; bir devedikeni çalısında, kayanın iki yanından akan bir ırmak gibi ikiye bölündü, sonra yine birleşip iyice yaklaştı.

“Bu tarafa gel prensesim,” dedi Axl, Beatrice’in kolundan tutarak. “Bitti, iyi de oldu. Sebebini hâlâ tam anlamasak da, bu adamın niyeti bize zarar vermekti.”

“Sizi elimden geldiğince aydınlatayım Axl Efendi,” dedi Wistan. Kılıcını toprakta temizlemeye ara verip yanlarına geldi. “Bu memleketteki Sakson soydaşlarımızın insanlarınızla uyumlu bir birliktelik içinde yaşadıkları doğru. Ama bizim kendi memleketimizde duyduğumuza göre, Lord Brennus bu toprakları kendi adına fethetme hırsıyla şu anda üzerinde yaşayan bütün Saksonlara savaş açmak niyetindeymiş.”

“Aynı şeyi ben de duyuyorum beyim,” dedi Sir Gawain. “Şimdi alabalık gibi deşilmiş olan şu biçarenin tarafını tutmayışının bir nedeni de buydu. Korkarım bu Lord Brennus, Arthur’un sağladığı muazzam barışı bozmak istiyor.”

“Bizim memlekette dahasını da duyduk beyim,” dedi Wistan. “Brennus şatosunda tehlikeli bir konuğu ağırlıyormuş. Ejderha terbiye etme ilmini haiz olduğu söylenen bir Norveçli. Kralım, Lord Brennus’un Querig’i ordusunda savaştırmak üzere yakalamaya kalkmasından korkuyor. Dişi ejderha gerçekten yaman bir asker olur, Brennus’un hırsları da gerçeğe dönüşebilir. İşte bu yüzden, ejderhanın vahşeti Lord Brennus’a karşı çıkan herkese yönelmeden önce onu yok etmek üzere buraya gönderildim. Sir Gawain, dehşete düşmüş gibi görünüyorsunuz, ama ben samimi konuşuyorum.”

“Dehşete düşmemin sebebi sözlerinizin kulağa mantıklı gelmesi beyim. Bir zamanlar, bir delikanlıyken, düşman ordusunda çarpışan bir ejderhayla karşı karşıya gelmiştim, korkunç bir şeydi. Daha bir an önce zafer hırsıyla yanan silah arkadaşlarım onu görünce korkudan donakaldı; üstelik bu yaratık güç bakımından da, kurnazlık bakımından da Querig’in yarısı etmezdi. Querig Lord Brennus’un hizmetkârı olursa mutlaka yeni savaşlar çıkacaktır. Yine de ben onun insan eliyle ehlileştirilemeyecek kadar vahşi

olduğu umudunu taşıyorum.” Gawain sözlerine ara verip yerdeki ölü askere bakarak başını iki yana salladı.

Wistan Edwin’in durduğu yere yürüdü, oğlanı kolundan tutup yavaşça cesedin olduğu yere götürdü. Sonra ikisi yan yana, bir süre askerin başında durdular; Wistan alçak sesle konuşuyor, ara sıra parmağıyla bir şeyi işaret ediyor, tepkisini görmek için Edwin’in yüzüne bakıyordu. Axl bir ara Wistan’ın parmağının havada düz bir çizgi çizdiğini gördü, oğlana kılıcının hareketini açıklıyor olabilirdi. Edwin bütün bu süre boyunca boş gözlerle yerdeki ölüye bakmaya devam etti.

Sir Gawain Axl’ın yanına gelip, “Tanrı’nın bütün yorgun yolculara armağanı olan bu huzurlu mekânın kana bulanmış olması yazık,” dedi. “Başka birileri çıkıp gelmeden, bir an önce gömelim şu adamı; ben atını Lord Brennus’un ordugâhına götürür, ona yolda rastladığımı, haydutların saldırısına uğramış olduğunu söylerim, mezarının yerini tarif ederim.” Sonra dönüp Wistan’a, “Bu arada, beyim,” dedi, “size tavsiyem derhal doğuya dönmenizdir. Querig’i düşünmenize gerek yok. Horace’la ben, bugün duyduklarımızdan sonra onu yok etme çabamızı iki misline çıkaracağız, hiç merak etmeyin. Şimdi gelin dostlar, şu adamı toprağa verelim de huzur içinde yaradanına kavuşsun.”

İkinci Kısım

Altıncı Bölüm

Axl bütün yorgunluğuna rağmen uykuya dalamıyordu. Keşişler onlara üst katta bir oda vermişlerdi; topraktan yükselen soğukla boğuşmaları gerekmemesi iyiydi, ama Axl öteden beri yüksekte rahat uyuyamazdı. Samanlıklarda, ahırlarda barındığında bile, merdiveni çıktıktan sonra, altındaki mağaramsı boşluk onu gece boyunca huzursuz ederdi çoğunlukla. Ama bu geceki huzursuzluğu yukarıda, karanlığın içindeki kuşların varlığından kaynaklanıyor olabilirdi. Şimdilik sessizdiler genelde, ama ara sıra küçük bir hışırtı ya da bir kanat çırpışı işitiliyor, Axl yanında uyuyan Beatrice'i kollarıyla sarmalayıp tepeden düşebilecek pis tüylerden koruma ihtiyacı duyuyordu.

Gündüz odaya ilk girdiklerinde kuşlar oradaydı. Axl daha o anda bile bu kargaların, karatavukların, tahtalı güvercinlerin çatı kirişlerinin arasından onlara bakışında bir fesatlık sezmemiş miydi zaten? Yoksa sonraki olaylar hafızasını mı çarpıtmıştı?

Belki de uyku tutmamasının sebebi, yakacak odun kıran Wistan'ın manastır arazisinde şu anda bile yankılanan balta sesleriydi. Beatrice gürültüye rağmen kolaylıkla uykuya gömülmüştü; odanın karşı tarafından, yemek yedikleri masa olduğunu bildiği karanlık kütlenin arkasından ise Edwin'in düzenli ve hafif horultusu geliyordu. Ama Wistan, Axl'ın bildiği kadarıyla hiç uyumamıştı. Savaşçı karşı köşede oturup son keşişin de aşağıdaki avludan ayrılmasını beklemiş, sonra dışarının karanlığına çıkmıştı. İşte şimdi de

–Peder Jonus uyarmış olduğu halde– yine yakacak odun kırıyordu.

Keşişler toplantıdan çıkar çıkmaz dağılmamışlardı. Axl birçok kez tam dalacak gibiyken aşağıdaki sesler yüzünden uyanmıştı. Konuşanlar dört beş kişiyi buluyordu bazen; hep alçak sesle, birçok kez de öfke ya da korkuyla konuşuyorlardı. Şimdi bir süredir sesler kesilmişti; buna rağmen, Axl tekrar uykuya kayarken, keşişlerin hâlâ pencerenin altında olduğu hissinden sıyrılamıyordu; hem de birkaç keşiş değil, ay ışığında sessizce durup Wistan'ın yankılanan balta seslerini dinleyen onlarca cüppeli karaltı.

Gündüz, ikindi güneşi odaya dolmuşken, Axl pencereden dışarı baktığında, anladığı kadarıyla cemaatin tamamının –kırkı aşkın keşişin– avluda gruplar halinde beklediğini görmüştü. Tavırları, sanki kendi aralarında bile konuşmalarının duyulmamasına özen gösterirmişçesine kaçamaktı; Axl bazıları arasında düşmanca bakışmalar gördü. Hepsinin kıyafeti aynı kahverengi kumaştandı, bazılarının kukuletası yoklu, bazılarının kolu. Karşıdaki büyük taş binaya bir an önce girmek istedikleri belliydi, ama bir gecikme olmuş, sabırsızlıkları elle tutulur hale gelmişti.

Axl birkaç dakikadır aşağıdaki avluyu seyrediyordu ki, duyduğu bir ses pencereden iyice dışarıya sarkıp tam altına bakmasına sebep oldu. Güneşle sarı tonlarına bürünen açık renk taştan binanın dış duvarını ve duvara oyulmuş, yerden kendisine yükselen merdiveni gördü. Merdivenin ortasında bir keşiş –Axl kafasının tepesini görüyordu– üzerinde yemek ve bir testi süt bulunan bir tepsiyle yukarı çıkmaktaydı. Adam tepsiyi daha iyi yerleştirmek için durduğunda Axl hareketlerini kaygıyla izledi; basamakların aşınmaktan eğri büğrü olduğunu, merdivenin bir yanında korkuluk olmadığı için de, sert döşeme taşlarının üstüne düşmemek için sürekli duvara yapışık kalmak gerekliğini biliyordu. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, şu anda yukarıya çıkmakta olan keşiş topallıyor gibiydi; her şeye rağmen ağır ağır, sebatla geliyordu.

Axl tepsiyi almak üzere kapıya gitti, ama keşiş –az sonra adının Peder Brian olduğunu öğreneceklerdi– tepsiyi masaya kadar ille de kendi taşıdı, "Siz misafirsiniz, bırakın da sizi gereğince ağırlayalım," dedi.

Wistan'la oğlan gitmişlerdi bu arada; baltalarının sesi belki havada yankılanmaya başlamıştı bile. Bu yüzden Axl'la Beatrice ahşap masaya yan yana oturarak ekmek, meyve ve sütü minnetle, tek başlarına yiyip içmişlerdi. Onlar yerken Peder Brian neşeyle, bazen hülyalı bir edayla çene çalmış, geçmişteki ziyaretçilerini, yakındaki ırmaklarda tutulabilecek balıkları, onların yanında yaşayan ve geçen kış ölen sahipsiz köpeği anlatmıştı. Yaşına rağmen kıpır kıpır bir adam olan Peder Brian ara sıra masadan kalkıp sakat bacağını sürüye sürüye odada dolaşıyor, konuşmaya hiç ara vermiyor, arada bir pencereye gidip aşağıdaki keşişlerin ne yaptığına bakıyordu.

Bu sırada tepelerinde kuşlar çatı aralığında gidip geliyor, zaman zaman dökülen tüyleri sütün yüzeyini pisletiyordu. Axl kuşları kovmak istemiş, ama belki keşişler onları seviyordur diye kendini tutmuştu. Biraz sonra, dışarıdaki basamaklarda telaşlı ayak seslerinin yankılanmasının ardından kara sakallı, yüzü al al olmuş iri yarı bir keşiş odaya dalınca neye uğradığını şaşırdı.

"İblisler! İblisler!" diye bağırdı adam, çatı kirişlerine dik dik bakarak. "Kana bulamazsam onları!"

Yeni gelen keşişin elinde hasırdan bir çanta vardı, içinden bir taş çıkarıp kuşlara doğru fırlattı. "İblisler! Murdar iblisler, iblisler, iblisler!"

İlk taş geri dönüp yere çarparak sekince ikinci taşı, sonra bir üçüncüyü fırlattı. Taşlar masadan uzağa düşüyordu, ama Beatrice başını iki koluyla örtmüştü. Axl ayağa kalkıp sakallı adama doğru yürümeye başladı. Fakat Peder Brian daha önce vardı yanına, adamı iki kolundan tutup konuştu:

"Irasmus Birader, yalvarırım, yapma böyle, sakin ol!"

Kuşlar bu arada keskin çığlıklarla odanın dört bir yanında uçuyorlardı; sakallı keşiş patırtıda sesini duyurmak için bağırdı: “Biliyorum ben onları! Biliyorum!”

“Sakin ol Birader!”

“Bana mâni olmayın Peder! Şeytanın vekilleri bunlar!”

“Tanrı’nın vekilleri de olabilirler Irasmus. Henüz bilmiyoruz.”

“Ben şeytanın vekili olduklarını biliyorum! Gözlerine bakın! Tanrı’nın vekili olup da bize bu gözlerle bakabilirler mi hiç?”

“Irasmus, toparla kendini. Misafirlerimiz var.”

Sakallı keşiş bu sözleri duyunca Axl’la Beatrice’i fark etti. Onlara öfkeyle bakıp Peder Brian’a döndü: “Böyle bir zamanda misafir ağırlamanın ne anlamı var? Niye gelmişler buraya?”

“Bunlar namuslu insanlar Birader, yolları buradan geçiyormuş, her zamanki gibi yolculara misafirperverlik gösteriyoruz.”

“Peder Brian, yabancılara işlerimizden bahsetmeniz ahmaklık! Baksanıza, bizi gözetliyorlar, casus bunlar!”

“Kimseyi gözetledikleri yok, bizim dertlerimizle de ilgilenmiyorlar, eminim kendi dertleri kendilerine yetiyordur.”

Sakallı adam ansızın çantasından bir taş daha çıkarıp fırlatmaya yeltendi, ama Peder Brian onu engellemeyi başardı. “Sen aşağıya in Irasmus, şu çantayı da bırak elinden. Bana bırak istersen. Böyle her yere taşımak olmuyor.”

Sakallı adam yaşlı keşişi itip çantasını sıkı sıkı göğsüne bastırdı. Irasmus’un bu küçük zaferi kazanmasına izin veren Peder Brian onu kapıya kadar geçirdi, Irasmus öfkeli bakışlarını tekrar çatıya çevirirken de hafifçe merdivene doğru iteledi.

“İn aşağı Irasmus. Aşağıda sana ihtiyaçları var. İn aşağı, dikkat et, düşme.”

Adam nihayet gidince Peder Brian havada uçuşan tüyleri eliyle dağıtarak odaya döndü.

“İkinizden de özür dilerim. İyi bir insandır, ama bu hayat tarzı artık ona uygun değil. Lütfen oturup yemeğinizi rahat rahat bitirin.”

“Peder,” dedi Beatrice, “aslında adam haklı olabilir, sıkıntılı bir zamanınızda gelip rahatsız ettik sizleri. Fazladan yük olmak istemeyiz, bilgeliğiyle ün salmış Peder Jonus’a vakit geçirmeden akıl danışmamıza izin verirseniz, biz de oyalanmadan yolumuza devam ederiz. Onunla görüşüp görüşemeyeceğimiz konusunda haber geldi mi?”

Peder Brian başını iki yana salladı. “Daha önce de söylediğim gibi hanımcığım, Jonus hasta, başkeşiş kendi izni olmadan kimsenin onu rahatsız etmemesi konusunda çok sıkı talimat verdi. Jonus’la görüşmek istediğinizi ve buraya gelmek için ne güçlüklere katlandığınızı bildiğimden, geldiğinizden beri başkeşişin dikkatini çekmeye çalışıyorum. Ama gördüğünüz gibi sıkışık bir zamanda geldiniz, sonra da başkeşişe önemli bir ziyaretçi geldi, görüşmemiz iyice ertelendi. Başkeşiş tekrar çalışma odasına gitti, ziyaretçiyle görüşmeye, hepimiz onu bekliyoruz.”

Beatrice pencerede durup sakallı keşişin taş basamaklardan aşağı inişini izlemişti; parmağını uzatarak, “Aziz Peder, şu gelen başkeşiş değil mi?” dedi.

Beatrice’in yanına gelen Axl, hâkimane bir tavırla avlunun ortasına yürüyen zayıf, kemikli bir adam gördü. Keşişler konuşmalarını yarıda kesmiş hep birlikte ona doğru yürüyorlardı.

“Ah, evet, başkeşiş dönmüş. Şimdi siz yemeğinizi rahat rahat bitirin. Jonus konusunda da sabırlı olun, çünkü korkarım bu toplantı bitmeden size başkeşişin kararını bildiremeyeceğim. Ama söz veriyorum, sizi unutmayacağım, lehinizde konuşacağım.”

Hiç kuşkusuz, şimdi olduğu gibi o sırada da savaşçının balta vuruşları avluda yankılanmaktaydı. Hatta Axl keşişlerin karşıdaki binaya tek sıra halinde girişlerini

izlerken odun kıranların bir mi, iki kişi mi olduklarını merak ettiğini net olarak hatırlıyordu; ilk vuruşu ikincisi o kadar çabuk izliyordu ki, gerçek bir ses mi yoksa yankı mı olduğunu anlamak zordu. Axl şu anda, karanlıkta yatarken düşündüğünde, Edwin'in de Wistan'la birlikte, savaşçıyla aynı tempoda odun kırdığından emin oldu. Büyük ihtimalle oğlan zaten odun kırmakta ustaydı. Gündüz daha manastıra varmadan, yakınında bulduğu iki yassı taşı kullanarak toprağı süratle kazışı afallatmıştı onları.

Axl o arada kazmayı bırakmıştı; gücünü manastıra doğru yapacakları tırmanışa saklamasının daha iyi olacağına savaşçı ikna etmişti onu. O da askerin içi dışına sızmaya devam eden bedeninin yanında durmuş, onu dallarda toplanmış kuşlardan korumuştu. Wistan'ın mezarı kazmak için askerin kılıcını kullandığını hatırlıyordu Axl; kendi kılıcını bu şekilde köreltmek istemediğini söylemişti. Ancak Sir Gawain, "Efendisinin entrikaları ne olursa olsun, bu asker şerefli şekilde öldü; ona mezar kazmak bir şövalyenin kılıcına yaraşır," demişti. Ama ikisi de durup Edwin'in basit aletleriyle ne kadar hızlı kazdığını şaşkınlıkla seyretmişlerdi. Sonra tekrar kazmaya başladıklarında, Wistan, "Sir Gawain," demişti, "korkarım Lord Brennus bu öyküye inanmayacak."

"İnanır beyim, inanır," diye cevap vermişti Gawain, kazmaya devam ederek. "Aramızda bir soğukluk var, ama o beni dolambaçlı hikâyeler uyduracak zekâsı olmayan namuslu bir ahmak olarak görür. Hatta askerin kollarımda can verirken haydutlardan bahsettiğini söyleyebilirim. Böyle bir yalan uydurmanın büyük günah olduğunu düşünebilirsiniz, ama ben Tanrı'nın bu yalanı hoş göreceğini biliyorum; çünkü ne de olsa daha fazla kan dökülmesini önlemek için uydurulmuş bir yalan. Brennus'u inandıracağım beyim. Siz yine de tehlikedesiniz, vakit kaybetmeden memleketinize dönseniz iyi olur."

"Vakit kaybetmeden döneceğim Sir Gawain, buradaki vazifem biter bitmez. Kısrağımın toynağı çabuk iyileşmezse

onu başkasıyla değiştirebilirim, çünkü bataklıklar ülkesi hayli uzak. Ama üzülürüm, az bulunur bir at çünkü."

"Gerçekten de az bulunur! Benim Horace ne yazık ki artık bu kadar çevik değil, buna rağmen tıpkı sizin kısrağınızın az önce size geldiği gibi, ihtiyacım olduğunda o da kim bilir kaç kere bana gelmiştir. Az bulunur bir at, üzüleceksiniz ondan ayrılırsanız. Bununla birlikte sürat çok önemli, siz iyisi mi yola koyulun, vazifenizi de boş verin. Horace'la ben dişi ejderhanın icabına bakarız, artık onu düşünmenize gerek yok. Zaten biraz düşünme fırsatı buldum da, Lord Brennus'un Querig'i ordusuna katmayı asla beceremeyeceğini anladım. Querig ehlileştirilmesi imkânsız bir yaratıktır, Brennus'un hasımlarına olduğu kadar kendi saflarına da ateş kusar. Son derece saçma bir fikir beyim. Hiç üzerinde durmayıp düşmanlarınız sizi köşeye sıkıştırmadan, bir an önce dönün memleketinize." Sonra, Wistan cevap vermeden kazmaya devam edince Sir Gawain sordu: "Bana söz veriyor musunuz Wistan Efendi?"

"Hangi konuda Sir Gawain?"

"Dişi ejderhayı düşünmekten vazgeçip bir an önce memleketinize döneceğinize."

"Dönmemi çok istiyor gibisiniz."

"Beyim, ben sadece sizin değil, onu kışkırttığınız takdirde Querig'in hışmına uğrayacak onca insanın da can güvenliğini düşünüyorum. Birlikte yolculuk yaptığınız bu insanlar ne olacak?"

"Doğru, bu dostların güvenliği beni kaygılandırıyor. Onlarla manastıra kadar gideceğim; bu vahşi yollarda savunmasız bırakamam onları. Manastırdan sonra yollarımızı ayırmak en iyisi olur belki."

"Yani manastırdan sonra memleketinize doğru yola çıkacaksınız."

"Hazır olduğumda dönüş yoluna çıkacağım saygıdeğer şövalye."

Ölünün iç organlarından yükselen koku yüzünden Axl birkaç adım uzaklaşmak zorunda kalmıştı; çekildiğinde, Sir

Gawain'i daha iyi görebildiğini fark etti. Şövalye beline kadar toprağa batmış, alnı ter içinde kalmıştı; belki bu yüzden, yüz ifadesi her zamanki iyi niyetliliğini kaybetmişti. Wistan'a derin bir düşmanlıkla bakıyor, berikiyse farkına bile varmadan kazmaya devam ediyordu.

Beatrice askerin ölümünden ötürü allak bullaktı. Mezar derinleşirken ağır ağır ulu meşeye yürümüş, tekrar gölgesine oturup başını öne eğmişti. Axl gidip yanına oturmak istemişti, kargalar toplanmasa giderdi. Şimdi karanlıkta yatarken, o da öldürülen adama üzüldü. Askerin küçük köprünün üzerinde kendilerine ne kadar kibar davrandığını, Beatrice'le ne kadar şefkatli konuştuğunu hatırladı. Açıklığa ilk girdiğinde atını ne kadar ustalıkla konumlandırmış olduğunu da hatırladı. O sırada bu konumlanış Axl'ın hafızasını dürtmüştü; şimdi, gecenin sessizliğinde Axl yükselip alçalan bozkırı, kasvetli gökyüzünü ve süpürge otlarının arasından gelen koyun sürüsünü hatırladı.

Kendisi at üstündeydi; önünde de, yine at üstündeki arkadaşı vardı, adı Harvey'di, ağır bedeninin kokusu atlarınkini bile bastırıyordu. Uzakta bir hareket fark ettikleri için rüzgârın yaladığı kırların ortasında durmuşlardı; bir tehlike olmadığı anlaşılınca, Axl kollarını açıp gerinmiş –uzun süredir at üzerindeydiler– ve Harvey'in atının sinekler sağrısına konmasın diye kuyruğunu sağa sola sallayışını izlemişti. O anda arkadaşının yüzünü görememekle birlikte, Harvey'in sırtının şekli, hatta baştan ayağa duruşu, yaklaşmakta olan kafileyi görünce içinde uyanan kötü niyeti açığa vuruyordu. Axl Harvey'in arkasına baktığında, koyunların siyah noktalar gibi görünen yüzlerini ve onların arasında ilerleyen dört adamı seçebiliyordu; adamlardan biri eşek sırtındaydı, öbürleri yaya. Görünürde köpek yoktu. Axl çobanların kendilerini uzun süre önce görmüş olacaklarını tahmin ediyordu, siluetleri gökyüzünün aydınlığıyla tezat oluşturan iki atlıydılar; ama çobanlar korkmuş olsalar da sebatla, ağır ağır ilerleyişlerinde

korkudan iz yoktu. Zaten bozkırı kateden tek bir uzun yol vardı; Axl'ın tahminine göre, çobanlar ancak geri dönerek onlarla karşılaşmaktan kaçınabilirlerdi.

Sürü yaklaştıkça adamların dördünün de, katiyen yaşlı olmamakla birlikte hasta ve zayıf göründüklerini fark etmişti. Bu gözlemi üzmüştü onu, çünkü adamların durumunun arkadaşını iyice vahşileştireceğini biliyordu. Axl kafile neredeyse sesini duyurabileceği mesafeye gelinceye kadar beklemiş, sonra atını ilerletip Harvey'in yanına, çobanların ve sürünün büyük çoğunluğunun geçeceğini bildiği tarafına yerleşmişti dikkatlice. Arkadaşının kıdemlilik kuruntusunu bozmamak için kendi atını bir baş geride tutmaya özen gösteriyordu. Yine de Axl şimdi Harvey'in kırbacıyla ya da eyerine asılı sopayla yapabileceği ani saldırılardan çobanları koruyabileceği bir pozisyona gelmişti. Manevrasının görünürde yârenlikten başka amacı yoktu, zaten Harvey gerçek amacını hayalinden geçirebilecek zihinsel inceliğe sahip değildi. Gerçekten de, Axl hatırlıyordu, yanına geçtiğinde arkadaşı dalgınlıkla başını sallamış, sonra yine dönüp asık suratla bozkıra dikmişti gözlerini.

Axl birkaç gün önce bir Sakson köyünde yaşanan bir olay yüzünden, yaklaşan çobanlar adına özellikle endişelenmişti. Güneşli bir sabah vaktiydi, o seferinde Axl da köylüler kadar şaşırmıştı. Harvey ansızın atını topuklayıp ileri atılarak kuyudan su çekmek için sırada bekleyen insanlara girişmişti. Harvey o seferinde kırbacını ya da sopasını kullanmış mıydı? Axl o gün bozkırda bu ayrıntıyı hatırlamaya çalışmıştı. Harvey geçen çobanlara kırbacıyla saldırmayı tercih ederse hem erimi daha fazla olurdu hem de kolunun o kadar kaldıraç gücü harcaması gerekmezdi; hatta kırbacını Axl'ın atının üzerinden savurmayı göze alabilirdi. Fakat kırbaç yerine sopayı tercih ederse, Axl'ın şu andaki pozisyonunda Harvey atını Axl'ın atından ileriye sürüp kısmen döndürmeden saldıramayacaktı. Böyle bir manevra arkadaşına fazlasıyla kasıtlı gelirdi: Harvey

vahşetinin fevri ve çabasız görünmesinden hoşlanan bir tipti.

Axl dikkatli hareketlerinin çobanları kurtarıp kurtarmadığını şimdi hatırlayamıyordu. Yanlarından geçip giden masum koyunlar hatırlıyordu belli belirsiz, ama çobanlar hafızasında kuyu başında saldırıya uğrayan köylülerle birleştiğinden kafası karışıyordu. İkisi o sabah köye niçin gitmişlerdi? Axl dehşet çığlıklarını, ağlayan çocukları, nefret dolu bakışları ve kendi öfkesini hatırlıyordu; öfkesi bizzat Harvey'e değil, yanına böyle bir arkadaş verip onu zor durumda bırakanlara yönelikti. Özel görevlerini yerine getirirlerse kuşkusuz yepyeni, benzersiz bir başarı kazanmış olacaklardı; öyle yüce bir başarı ki, bizzat Tanrı, o an insanlığın kendisine bir adım yaklaştığına hükmedecekti. Fakat Axl böyle bir canavara bağlı haldeyken herhangi bir şey yapmayı umabilir miydi?

Kır saçlı asker ve köprünün üzerindeki, yarım kalan küçük hareketi geldi tekrar aklına. Tıknaz silah arkadaşı bağırıp çağırır, Wistan'ın saçını çekerken kır saçlı adam kolunu biraz kaldırmış, parmakları bir şeyi işaret edecek gibi olmuş, ağzından bir azar çıkmasına ramak kalmıştı. Sonra indirmişti kolunu. Axl kır saçlı askerin o saniyelerde neler yaşadığını birebir anlamıştı. Asker bunun ardından Beatrice'le özellikle şefkatli bir tonda konuşmuş, Axl da ona minnet duymuştu. Beatrice'in yüzünün köprünün önünde durduğu sırada önce ciddi ve ihtiyatlıyken sonra Axl'ın o çok sevdiği yumuşak ve gülümseyen çehreye dönüştüğünü hatırladı. Bu görüntü hem kalbini hoplattı, hem de korkuttu Axl'ı. Bir yabancı –üstelik tehlikeli de olabilecek bir yabancı– iki sevecen söz söylemeyegörsün, Beatrice yine herkese güvenecek hale geliyordu. Bu düşünce Axl'ı rahatsız etti, o anda yanındaki omzu hafifçe okşamak geçti içinden. Ama Beatrice hep böyle olmamış mıydı? Onu Axl için böylesine değerli kılan şeylerden biri değil miydi bu? Ayrıca Beatrice başına pek de büyük bir bela gelmeden bunca yıl hayatta kalmayı başarmamış mıydı?

Beatrice’in endişeli, gergin bir sesle kendisine, “Biberiye olamaz beyim,” dediğini hatırlıyordu. Axl çömelip bir dizini yere dayamıştı, hava güneşli, toprak kuruydu. Beatrice arkasında duruyordu herhalde, çünkü Axl elleriyle çalıları aralarken önünde, ormanın zemininde Beatrice’in gölgesini gördüğünü hatırlıyordu. “Biberiye olamaz beyim. Böyle sarı çiçekli biberiye hiç görülmüş şey mi?”

“Demek ki ismini yanlış biliyorum hanım kız,” demişti Axl. “Ama her yerde görülen, zararsız bir bitki olduğunu çok iyi biliyorum.”

“Peki siz bitkileri gerçekten iyi tanır mısınız beyim? Anam bana bu topraklarda kendiliğinden yetişen bütün bitkileri öğretti, şu karşımızda gördüğümüz bitkiyi tanımıyorum ama.”

“Öyleyse bu yöreye yabancı, dışarıdan yeni gelmiş bir bitki. Niye bu kadar dertlisiniz hanım kız?”

“Dertleniyorum beyim, çünkü bu benim korkulması gerektiğini öğrendiğim bir zararlı ot büyük ihtimalle.”

“Zararlı bir ottan zehri yüzünden korkulur, dokunmazsınız, olur biter. Halbuki siz hemen elinizi daldırdınız arasına, bana da yaptırdınız aynısını!”

“Yok, zehirli değil beyim! En azından sizin kastettiğiniz anlamda zehirli değil. Ama anam bir keresinde bana bir bitkiyi ayrıntılı şekilde tasvir etmiş ve bu bitkiyi süpürge otlarının arasında gören genç kıza uğursuzluk getireceği konusunda uyarmıştı.”

“Ne tür bir uğursuzluk hanım kız?”

“Size söylemeye utanırım beyim.”

Ama genç kadın –o gün Beatrice genç bir kadındı– daha bunu söylerken bir an dirsekleri değecek kadar yakınına, yere çömelmiş ve gülümseyerek, güvenle Axl’ın gözlerine bakmıştı.

“Onu görmek bu kadar uğursuzluk getiriyorsa,” demişti Axl, “beni yoldan buraya sırf ona bakayım diye getirmek kötülük sayılmaz mı?!

“Yok beyim, *size* uğursuzluk getirmez! Sadece bekâr genç kızlara. Sizin gibi erkeklere feci uğursuzluk getiren başka bir bitki var.”

“O nasıl bir şey, söyleyin ki, ben de sizin bundan korktuğunuz gibi korkayım ondan.”

“Benimle istediğiniz kadar alay edin beyim. Günün birinde tökezleyip o otu burnunuzun dibinde bulacaksınız. O zaman görürsünüz gülünecek şey miymiş.”

Axl süpürge otlarının arasından elini geçirdiği an tenindeki hissi, tepedeki dalların arasındaki rüzgârı ve yanındaki genç kadının varlığını şimdi hatırlıyordu. Acaba o gün ilk kez mi konuşmuşlardı? Birbirlerini şahsen tanıyor olmalılardı; Beatrice’in bile tamamen yabancı birine bu kadar güvenebileceği düşünülemezdi.

Bir süre kesilen balta vuruşları tekrar başladı; savaşçının bütün gece dışarıda kalabileceği geçti Axl’ın aklından. Wistan çarpışma sırasında bile sakin ve düşünceli görünüyordu; bununla birlikte gündüz ve bir önceki gece yaşanan gerginlikler sinirlerine baskı yapmış olabilirdi, belki bu şekilde rahatlaması gerekiyordu. Yine de davranışı tuhaftı. Peder Jonus daha fazla odun kırılmamasını özellikle tembih etmişti, buna rağmen Wistan tekrar başlamıştı, üstelik karanlık çoktan çökmüşken. Daha önce, ilk geldiklerinde savaşçının odun kırması basit bir nezaket olarak görünmüştü Axl’ın gözüne. Wistan’ın o sırada odun kırmak için özel nedenleri olduğunu öğrenmişti sonra.

“Odunluğun konumu çok uygun,” diye açıklamıştı savaşçı. “Oğlanla ikimiz, çalışırken bile geleni gideni iyice gözleyebildik. Daha da iyisi, odunları gerekli yerlere götürürken etrafı keyfimizce gezip inceleyebildik, bize açılmayan birkaç kapı vardı ama.”

İkisi manastırın yüksek duvarında, çepeçevre uzanan ormana bakarak konuşuyorlardı. Keşişler o arada çoktan toplantıya girmişlerdi, arazinin üzerine sessizlik çökmüştü. Birkaç dakika önce, Beatrice odada uyuklarken Axl akşamüzeri güneşinde dışarı çıkmış, Wistan’ın tepesinde

durup aşağıdaki sık yapraklara baktığı aşınmış taş basamakları tırmanmıştı.

"Peki ama bunca zahmete niye katlanıyorsunuz Wistan Efendi?" diye sormuştu Axl. "Bu iyi yürekli keşişlerden şüpheleniyor olmanız mümkün mü?"

Savaşçı elini gözlerine siper edip konuşmuştu: "Bugün şu patikayı tırmanırken bir köşeye kıvrılıp rüyalara dalmaktan başka şey istemiyordum. Ama şimdi, geldikten sonra, buranın bizim için birçok tehlike barındırdığı duygusundan kurtulamıyorum."

"Yorgunluk şüphelerinizi bilediği için olmalı Wistan Efendi. Burada sizi rahatsız edecek ne olabilir?"

"Şimdilik kesin olarak işaret edebileceğim bir şey yok. Ama bakın bir şey anlatayım. Bir ara kısrağı yoklamak için ahırlara gittiğimde arkadaki bölmeden sesler geliyordu. Demek istediğim şu beyim: Bölme duvarla ayrılmış olduğu halde, arkasından at sesi geliyordu, oysa ilk geldiğimizde, ben kısrağı ahıra soktuğumda orada başka at yoktu. Sonra, ahırın öteki tarafına dolaştığımda, kapının kapalı olduğunu gördüm, anahtarsız açılamayacak koca bir kilit vardı üstünde."

"Bunun çeşitli masum açıklamaları olabilir Wistan Efendi. At belki otlaktaydı, sonra getirildi."

"Ben de bu ihtimali düşünerek bir keşişle konuştum ve kendi sırtlarındaki yükü azaltmayı uygun bulmadıklarından burada at beslemediklerini öğrendim. Öyle anlaşılıyor ki bizden sonra bir başka ziyaretçi geldi; varlığını gizli tutmak konusunda titizlenen bir ziyaretçi."

"Siz öyle deyince aklıma geldi Wistan Efendi, hatırlıyorum da, Peder Brian başkeşişe önemli bir ziyaretçi geldiğinden bahsetmişti; onun gelişi yüzünden büyük toplantı gecikmiş. Burada olup bitenler hakkında hiçbir bilgimiz yok, büyük ihtimalle hiçbiri de bizi ilgilendirmiyordur."

Wistan düşünceli düşünceli başını salladı. "Haklı olabilirsiniz Axl Efendi. Biraz uyusam şüphelerim yatışır.

Ben yine de oğlanı etrafta biraz daha dolaşsın diye gönderdim; onun yaşındaki birinin doğal merakı bir yetişkininkine göre daha kolay affedilir diye düşündüm. Biraz önce gelip haber verdi, şu taraftaki –Wistan dönüp parmağıyla işaret etti– bir odadan iniltiler duymuş, acı çeken bir erkek gibi gelmiş ona. Bu sesi izleyerek gizlice içeriye girince Edwin Efendi kapalı bir odanın önünde hem eski, hem yeni kan lekeleri görmüş."

"Kuşkusuz garip. Yine de keşişin biri kazaya uğramış olabilir pekâlâ, şu basamaklarda tökezlemiş olabilir mesela."

"Beyim, kabul ediyorum, burada bir terslik olduğunu gösterecek somut bir kanıtım yok. Belki savaşçı içgüdüm yüzünden keşke kılıcım belimde olsaydı, çiftçi rolü yapmasaydım diye geçiyor içimden. Belki de korkularım bu duvarların bana geçmiş günler hakkında fısıldadıklarından kaynaklanıyor sadece."

"Ne demek istiyorsunuz beyim?"

"Çok uzun zaman önce sayılmaz, burası manastır değil, kaleydi mutlaka, hem de düşmanlara karşı savunma amacıyla yapılmış sağlam bir kale. Tırmandığımız zahmetli yolu hatırlıyor musunuz? Patikanın sanki gücümüzü tüketmek ister gibi nasıl zikzaklar çizdiğini hatırlıyor musunuz? Beyim, şu aşağıya bakın, o yolların üzerinde uzanan mazgallı kale duvarlarına bakın. Kaleyi savunanlar bir zamanlar işte o duvarlardan aşağıdaki konuklarına ok, taş, kaynar su yağdırıyorlardı. Sırf kapıya ulaşmak bile büyük başarı olsa gerekti."

"Görüyorum. Tırmanış kolay değildi muhtemelen."

"Üstelik Axl Efendi, bahse girerim bu kale bir zamanlar Saksonların elindeydi, çünkü burada soydaşlarıma ait, belki sizin için görünmez olan birçok işaret görüyorum. Bakın şurada," dedi Wistan, aşağıda duvarlarla çevrili taş döşeli bir bahçeyi işaret ederek, "tam şurada ikinci bir kapı olduğunu sanıyorum; ilkinden çok daha sağlam olduğu halde yoldan yukarı tırmanan istilacıların göremeyeceği bir

kapı. İstilacılar sadece ilk kapıyı görüp hücum ediyordu, ama o, biz Saksonların, ırmağın akışını kesen kapaklardan esinlenerek savak dediğimiz türden bir kapıydı. Bu savaktan içeriye belirli sayıda düşmanın girmesine kasten izin veriliyordu. Sonra gelenlerin üzerine savak kapağı iniveriyordu. Tam şu alanda, iki kapının arasına sıkışıp kalanlar bir kez daha sayıca üstün olan yukarıdakilerin saldırısına uğruyordu. Ancak onlar katledildikten sonra bir sonraki grup içeri alınıyordu. İşte böyle işliyordu beyim. Buraya bugün barış ve dua hâkim, ama kan ve korkuyu bulmak için pek de derine bakmanız gerekmiyor."

"Güzel okuyorsunuz Wistan Efendi, gösterdikleriniz tüylerimi ürpertti."

"Yine bahse girerim, burada Sakson aileleri de vardı; dört bir yandan kaçıp bu kaleye sığınmaya gelmiş aileler. Kadınlar, çocuklar, yaralılar, yaşlılar, hastalar. Şuraya bakın, keşişlerin az önce toplanmış olduğu bahçeye. En âcizler hariç başka herkes gelip orada toplanıyor, iki kapının arasında kapana kısılmış fareler gibi ciyaklayan istilacıları seyrediyordu mutlaka."

"İşte buna inanamam beyim. Aşağıda gizlenip kurtulmak için dua ediyor olsalar gerekti."

"Onu sadece en korkakları yapıyordur. Çoğu şu bahçede duruyordu mutlaka, hatta bizim şu anda durduğumuz yere tırmanıyor, aşağıda çekilen işkencenin tadına varmak için serseri bir oka ya da mızrağa hedef olma tehlikesini göze alıyorlardı."

Axl başını iki yana salladı. "Sözünü ettiğiniz türden insanlar, düşmanın kanı da olsa kan dökülmesini seyretmekten zevk alıyor olamazdı."

"Aksine beyim. Ben amansız bir yolun sonundaki insanlardan bahsediyorum, çocuklarının, yakınlarının sakatlanıp tecavüze uğradığını görmüş insanlar. Bu sığınağa uzun işkencelerden geçerek, peşlerinden kovalayan ölümü atlatarak varmış kişiler. Şimdi koskocaman istilacılar ordusu gelmiş. Kalenin düşmesi günler, hatta bir

ya da iki hafta sürebilir. Ama sonunda kendilerinin de katledileceğini biliyorlar. Kucaklarında tuttukları bebelerin çok geçmeden şu döşeme taşlarının üzerinde oradan oraya tekmelenen kanlı oyuncaklara dönüşeceğini biliyorlar. Biliyorlar, çünkü kaçıp geldikleri yerde görmüşler daha önce. Düşmanın yakıp yıktığını, kesip biçtiğini, yaralanmış, can çekişen genç kızların ırzına geçmek için sıraya girdiğini görmüşler. Bunların olacağını biliyorlar, bu yüzden de düşmanın daha sonra yapacaklarının bedelini peşinen ödediği ilk kuşatma günlerinin tadını çıkarıyorlar. Bir başka deyişle Axl Efendi, intikamı gerektiğinde alamayanların kıymetini bildiği *peşin* intikam. İşte bu yüzden diyorum ki beyim, Sakson soydaşlarım burada durup tezahürat yapar, alkışlardı; ölüm ne kadar acımasızsa onlar da o kadar neşelenirdi."

"Buna inanamam beyim. Henüz yapılmamış işler yüzünden böylesine nefret etmek mümkün olabilir mi? Buraya sığınan masum insanlar muhtemelen umutlarını sonuna kadar canlı tutuyor, dost olsun düşman olsun, herkesin çektiği acıyı merhamet ve dehşetle seyrediyordu."

"Yaşça benden çok büyüksünüz Axl Efendi, ama kan meselesine gelince ben yaşlı, siz gençsiniz belki de. Benim yaşlı kadınların, ufacık çocukların yüzünde deryalar kadar dipsiz, kapkara bir nefret gördüğüm oldu; bazı günler aynı nefreti kendi içimde hissettim."

"Böyle bir şeyi kabul etmem mümkün değil beyim, üstelik bir daha dönmeyeceğini umduğumuz barbarca bir geçmişten bahsediyoruz. Tartışmamızın sınanması gerekmiyor Tanrı'ya şükür."

Savaşçı Axl'a tuhaf tuhaf baktı. Bir şey söyleyecekmiş gibi olup fikrini değiştirdi. Sonra dönüp arkalarındaki taş binaları inceledi. "Bugün kollarım yakacak odunla dolu, arazide dolaşırken," dedi, "her köşede o geçmişin büyüleyici izlerini buldum. Aslında beyim, ikinci kapı geçilse bile, bu kalede bazıları şeytanca bir kurnazlığın eseri daha birçok tuzak düşmanı bekliyordu mutlaka. Buradaki keşişler her

gün yanından geçtikleri şeylerin ne olduğunu bile bilmiyorlar. Neyse, bırakalım bunları. Şu sakin anda yan yana otururken, daha önce size verdiğim rahatsızlık için özür dilemek isterim Axl Efendi. O saygıdeğer şövalyeyi sizinle ilgili sorguya çekmemden bahsediyorum."

"Hiç üzerinde durmayın beyim. Gerçi beni de, karımı da şaşırttınız, ama gücenmedim. Beni başkasıyla karıştırdınız, herkes aynı hataya düşebilir."

"Anlayışınız için teşekkür ederim. Çehresini son gördüğümde küçük bir çocuk olmama rağmen asla unutmayacağım biriyle karıştırdım sizi."

"Batı ülkesinde demek ki."

"Evet beyim, devşirilmeden önceydi. Bahsettiğim adam savaşçı değildi, buna rağmen kılıç taşırdı, güzel bir aygırı vardı. Köyümüze sık sık gelirdi, çiftçilerle kayıkçılardan başka kimseyi tanımayan biz oğlanlar hayrandık ona."

"Evet. Nasıl biri olduğunu tahmin edebiliyorum."

"Hatırlıyorum, köyde nereye gitse biz de peşinden gider, ama çekindiğimizden arada bir mesafe bırakırdık hep. Bazı günler acele acele hareket eder, pirlerle konuşur ya da köy halkını meydana toplardı. Bazı günler de keyfince dolaşır, bol bol zamanı varmış gibi herkesle sohbet ederdi. Bizim dilimizi pek bilmezdi, ama köyümüz ırmağın üstünde olduğu ve kayıklar gidip geldiği için onun dilini bilen çok kişi vardı, bu yüzden yalnız kalmazdı hiç. Bazen gülümseyerek bize dönerdi, ama biz çocuk olduğumuzdan kaçıp saklanırdık."

"Dilimizi böyle güzel konuşmayı o köyde mi öğrendiniz peki?"

"Hayır, o daha sonraydı. Devşirildiğim zaman."

"Devşirildiğiniz mi Wistan Efendi?"

"Askerler beni o köyden alıp çocuk yaştan itibaren eğittiler, bugün gördüğünüz savaşçı oldum. Beni devşirenler Briton'du, dolayısıyla kısa sürede onlar gibi konuşup onlar gibi savaşmayı öğrendim. Bunlar uzun zaman önceydi, olaylar zihinde garip biçimlere bürünüyor. Bugün sizi o köyde ilk gördüğümde, belki sabah ışığının

oyunu yüzünden, yine o günlere döndüm; dökümlü harmanisiyle köyümüzde domuzlarla ineklerin arasındaki bir aslan gibi yürüyen o büyük adamı çekinerek gözetleyen çocukmuşum hissine kapıldım. Tahminimce tebessümünüzdeki minik bir ayrıntı ya da bir yabancıyı başınızı hafifçe eğerek selamlayışınız yüzündendi. Oysa şimdi yanıldığımı anlıyorum, siz o adam olamazsınız. Bırakalım bu konuyu. Karınız nasıl beyim? Çok yorulmamıştır umarım."

"Nefesi yerine geldi, ilginize teşekkür ederim; ben yine de biraz daha dinlenmesini söyledim az önce. Zaten keşişler toplantıdan dönüp de başkeşiş bilge hekim Jonus'u ziyaret etmemize izin verinceye kadar beklemeye mecburuz."

"Eşiniz kararlı bir hanım beyim. Buraya kadar hiç yakınmadan nasıl geldiğini gördüm. Hah, işte oğlan dönüyor."

"Wistan Efendi, bakın nasıl yarasını tutarak yürüyor. Onu da Peder Jonus'a götürmeliyiz."

Wistan bunu duymamış gibi duvardan uzaklaşıp Edwin'i karşılamak üzere dar basamaklardan aşağıya indi; ikisi birkaç dakika alçak sesle, kafa kafaya verip konuştular. Oğlan el kol hareketleri yapıyor, savaşçı sık sık başıyla onaylayarak, kaşları çatık dinliyordu. Axl basamaklardan inip yanlarına geldiğinde Wistan alçak sesle konuştu:

"Edwin Efendi ilginç bir şey keşfetmiş, biz de kendi gözümüzle görsek iyi olur. Onu izleyelim, ama olur da şu yaşlı keşiş kasten, bizi gözetlemek üzere orada bırakılmışsa diye belirli bir amacımız yokmuş gibi yürüyelim."

Gerçekten de tek başına bir keşiş avluyu süpürmekteydi; yaklaştıklarında Axl adamın kendi dünyasında kaybolmuş, dudaklarını sessizce oynatarak kendi kendine konuştuğunu fark etti. Edwin onları avludan geçirip iki bina arasındaki bir boşluğa götürdüğünde dönüp bakmadı bile. Geçitten ince otlarla kaplı, engebeli ve eğimli bir araziye çıktılar; bir sıra halinde dizili, adam boyunu geçmeyen kurumuş ağaçlar

bir patikanın işaretiydi. Gün batımında Edwin'i izlerlerken Wistan alçak sesle konuştu:

"Bu oğlan pek hoşuma gidiyor. Axl Efendi, onu oğlunuzun köyüne bırakma planımızda değişiklik yapabiliriz. Oğlanı yanımda biraz daha uzun süre tutmak işime gelirdi."

"Bunu duyduğuma üzüldüm beyim."

"Niye ama? Oğlan hayatını domuz besleyip soğuk toprağı kazarak geçirmeye can atmıyor ki."

"Yine de, sizin yanınızda sonu ne olacak?"

"Ben özel görevimi tamamladıktan sonra bataklıklar ülkesine götürürüm onu."

"Peki orada ne yapacak beyim? Ömrü boyunca Norveçlilerle mi savaşacak?"

"Tasvip etmiyorsunuz beyim, ama delikanlının olağandışı bir mizacı var. Ondan iyi savaşçı olur. Ama şimdi susalım da, bizi nereye getirmiş bakalım."

Geldikleri yerde yol kenarında yan yana duran üç ahşap kulübe vardı; o kadar harap haldeydiler ki, her biri yanındakine yaslanarak ayakta duruyormuş gibi görünüyordu. Islak toprakta tekerlekler çukur açmıştı, Edwin durup bu izleri işaret etti. Sonra onları üç kulübeden en uzakta duranına götürdü.

Kulübenin kapısı yoktu, tepesi de büyük ölçüde açıktı. İçeri girdiklerinde çok sayıda kuş müthiş bir şamata koparak havalanıp uçtu; Axl kuşlardan boşalan karanlık yerde kabaca yapılmış –belki bizzat keşişlerin yaptığı– bir araba gördü; iki tekerleği çamura gömülmüştü. Dikkati çeken şey, gövdesine yerleştirilmiş iri kafesti; Axl yaklaştığında, kafesin kendisi demirden olduğu halde kalın ahşap bir direkle alttaki kalaslara sağlam şekilde sabitlenmiş olduğunu fark etti. Direğin üzerine zincirler, kelepçeler ve baş hizasında da, kararmış demirden, maske benzeri, ama göz delikleri bulunmayan, ağız yerinde de çok küçük bir delik olan bir nesne asılmıştı. Araba ve çevresi olduğu gibi tüylerle ve kuş pislikleriyle kaplıydı. Edwin

kafesin kapısını çekip açtı ve gıcırdayan menteşesinin üzerinde ileri geri hareket ettirdi. Yine heyecanla bir şeyler anlatıyor, barakayı gözleriyle kolaçan etmekte olan Wistan ara sıra başını sallayarak anlattıklarını onaylıyordu.

"Bu keşişlerin böyle bir nesneye ihtiyaç duymaları tuhaf," dedi Axl. "Kuşkusuz dini bir ayinde kullanılıyor."

Savaşçı arabanın etrafında dönmeye başladı, kokuşmuş su birikintilerine basmamak için adımlarını dikkatli atıyordu. "Böyle bir şeyi daha önce de gördüm bir kere," dedi. "Bu düzeneğin, içindeki insanı acımasız hava koşullarına maruz bırakmak üzere tasarlandığını düşünebilirsiniz. Oysa bakın, parmaklıklar birbirinden uzak, omzumu geçirebiliyorum aralarından. Bir de buraya bakın: Şu tüyler kuruyup sertleşmiş kanlarla demire nasıl yapışmış. Kafesin içindeki kişi bağlanarak dağ kuşlarına sunuluyor. Şu kelepçeler takılınca aç gagaları kendinden uzaklaştıramıyor. Demir maske, korkunç görünse de aslında insaflı bir nesne, çünkü onu takınca hiç değilse gözler yem olmuyor."

"Bundan daha masum bir amacı da olabilir," dedi Axl, ama Edwin yine konuşmaya başlamıştı, Wistan dönüp barakadan dışarı baktı.

"Oğlan şu izleri takip ederek yakında, uçurum kenarında bir yere gitmiş," dedi savaşçı bir süre sonra. "Orada toprakta derin çukurlar varmış, bu yük arabasının sık sık oraya götürüldüğü belliymiş. Yani bütün işaretler tahminimi destekliyor, ayrıca bu arabanın çok kısa bir süre önce buradan çıkarıldığını da görebiliyorum."

"Bütün bunların manası nedir bilmiyorum Wistan Efendi, ama itiraf etmem gerekir ki ben de artık tedirginliğinizi paylaşıyorum. Bu nesne içimi ürpertiyor, karımın yanına dönmek istiyorum."

"Dönsek daha iyi olur beyim. Daha fazla kalmayalım burada."

Ama kulübeden çıkarlarken, yine önden giden Edwin ansızın durdu. Axl ilerideki akşam karanlığına baktığında,

yakınlarında, uzun otların arasında cüppeli birinin durduğunu gördü.

“Bana kalırsa biraz önce bahçeyi süpüren keşiş bu,” dedi savaşçı Axl’a.

“Bizi görüyor mu?”

“Bence görüyor, bizim onu gördüğümüzü de biliyor. Yine de olduğu yerde, ağaç gibi kıpırtısız duruyor. Neyse, gidelim yanına.”

Keşiş patikanın yan tarafında bir yerde, diz boyu otların arasında duruyordu. Yaklaştıklarında, rüzgâr cüppesini ve uzun beyaz saçlarını savurduğu halde adam yerinden kıpırdamadı. Neredeyse bir deri bir kemik denecek kadar zayıftı, pörtlek gözleri ifadesiz bakıyordu onlara.

“Bizi izliyorsunuz beyim,” dedi Wistan durarak, “az önce ne bulduğumuzu da biliyorsunuz. Bu durumda belki siz keşişlerin o aygıtı ne amaçla kullandığınızı bize açıklarsınız.”

Keşiş hiçbir şey demeden manastırı işaret etti parmağıyla.

“Sessizlik yemini etmiş olabilir,” dedi Axl. “Belki de sizin bir süre önce sözümona olduğunuz gibi dilsizdir Wistan Efendi.”

Keşiş otların arasından çıkıp patikaya geldi. Tuhaf gözleri sırayla her birinde sabitlendi; sonra tekrar parmağıyla manastırı işaret edip yürümeye koyuldu. Onlar da arada kısacık bir mesafe bırakarak peşine düştüler; keşiş sürekli dönüp arkasına, onlara bakıyordu.

Manastır binaları akşam göğünde kapkara şekillerdi şimdi. Yaklaştıklarında keşiş durdu, işaretparmağını dudaklarına götürdü, sonra daha temkinli adımlarla yürümeye devam etti. Etraftan görülmemeye özen gösteriyor, orta avluya yaklaşmaktan kaçınıyordu. Onları binaların arka tarafından, toprağın çukurlarla kaplı ya da çok eğimli olduğu dar geçitlerden geçirdi. Bir ara, bir duvarın dibinden, başlarını öne eğmiş yürürlerken, hemen yukarıdaki pencerelerden toplantıdaki keşişlerin sesleri

geldi. Bir ses curcunayı bastıracak şekilde yükselmişti, sonra ikinci bir ses –belki başkeşişin sesi– düzeni sağlamaya çalıştı. Ama oyalanacak vakit yoktu, az sonra ana avluya açılan bir kemerin altında durdular. Keşiş telaşlı işaretlerle mümkün olduğunca hızlı ve sessiz hareket etmeleri gerektiğini belirtti.

Aslında şimdi meşalelerin yandığı avluyu bir baştan ötekine geçmeleri gerekmiyordu; sıra sütunların gölgesinde kalan bir köşeyi geçeceklerdi sadece. Keşiş tekrar durunca Axl fısıldadı:

"Beyim, bizi bir yere götürmeye niyetlisiniz herhalde; izin verirseniz gidip karımı da alayım, onu yalnız bıraktığım için tedirginim."

Derhal dönüp gözlerini Axl'a dikmiş olan keşiş başını iki yana salladı ve parmağıyla yarı karanlıkta bir noktayı gösterdi. Axl ancak o zaman revakın biraz ilerisindeki bir kapı eşiğinde Beatrice'in durduğunu gördü. Rahatlayıp el salladı; hep birlikte Beatrice'e doğru yürürlerken arkalarından, keşişler toplantısından öfkeli sesler yükseldi.

"Nasılsın prensesim?" diye sordu Axl, Beatrice'in öne uzanmış ellerini tutarak.

"Huzur içinde dinlenmekteyken bu sessiz keşiş karşımda beliriverdi Axl; öyle ki hayalet sandım onu. Ama bizi ille bir yere götürmek istiyor, onu izlesek iyi olur."

Keşiş tekrar sessiz olmalarını, sonra onu izlemelerini işaret etti ve Beatrice'in beklemekte olduğu eşikten içeriye girdi.

Girdikleri geçitler tıpkı kendi kovanlarının geçitleri gibi dehlizi andırıyordu; küçük girintilerde titrek titrek yanan lambalar karanlığı pek dağıtamıyordu. Axl bir elini öne uzatarak ilerliyor, Beatrice onu kolundan tutuyordu. Bir ara tekrar açık havaya çıktılar, sürülmüş arsalar arasındaki çamurlu bir bahçeden geçtiler, sonra da bir başka alçak taş binaya girdiler. Burada geçit daha genişti, daha büyük alevlerle aydınlatılıyordu, keşiş de nihayet rahatlamış gibiydi. Nefeslenip bir kez daha onları süzdü, sonra

beklemelerini işaret edip bir kemerin altında gözden kayboldu. Bir süre sonra keşiş tekrar belirip ilerlemelerini işaret etti. O sırada içeriden cılız bir ses geldi: “Buyurun sevgili konuklar. Sizi bu odada ağırlamam yakışık almıyor, yine de hoş geldiniz.”

* * *

Axl uykuyu beklerken, sessiz keşişle birlikte dördünün minik hücreye nasıl sığıştıklarını hatırladı tekrar. Yatağın yanında bir mum yanıyordu; Beatrice’in yataktaki adamı görünce irkildiğini hissetmişti. Beatrice sonra bir nefes alıp odanın içine doğru ilerlemişti. Hepsi birlikte zor sığıyorlardı, ama çok geçmeden yatağın etrafına yerleştiler; savaşçıyla oğlan en uzak köşede duruyordu. Axl’ın sırtı soğuk taş duvara yapışıktı; hemen önünde duran ve destek almak istercesine ona yaslanmış olan Beatrice ise hasta yatağının çok yakınındaydı. İçeride hafif bir kusmuk ve idrar kokusu vardı. Bu arada sessiz keşiş yataktaki adamla ilgileniyor, onu doğrultup oturur pozisyona getirmeye çalışıyordu.

Onları ağırlayan adam beyaz saçlı ve yaşlıydı. İri kemikliydi, yakın zamana kadar dinçliğini korumuş olsa gerekti, ama şimdi sırf doğrulmak bile belli ki ona çok acı veriyordu. Doğrulurken üstündeki kaba battaniye sıyrıldı, kan lekeleriyle dolu geceliği çıktı ortaya. Fakat Beatrice’in geri çekilmesine neden olan şey, yatağın yanındaki mumun çiğ şekilde aydınlattığı boyun ve çehreydi. Çenesinin bir yanında, alt tarafındaki koyu mordan solgun sarıya dönüşen şişkin bir tümsek yüzünden adam başını hafif eğik tutmak zorundaydı. Tümseğin tepesi patlamış, üstü iltihap ve kan pıhtısıyla kabuk bağlamıştı. Yüzünde ise, elmacık kemiğinin hemen altından çeneye uzanan bir yarıktan ağzının içi ve diş etleri görülüyordu. Gülümsemek onun için çok zahmetli

olsa gerekti, ama keşiş yeni pozisyonuna yerleştikten sonra gülümsedi.

"Hoş geldiniz, hoş geldiniz. Ben Jonus, biliyorum, beni görmek için uzaklardan geldiniz. Sevgili konuklarım, bana öyle acıyarak bakmayın. Bu yaralar taze değil, ilk başlaki kadar acı vermiyorlar."

"Peder Jonus," dedi Beatrice, "yabancıların sizi rahatsız etmesini değerli başkeşişinizin neden hiç istemediğini şimdi anlıyoruz. Biz onun izin vermesini bekleyecektik, ama bu iyi yürekli keşiş size getirdi bizi."

"Ninian benim en güvendiğim dostumdur; sessizlik yemini etmiş olsa da, birbirimizi mükemmelen anlarız. Geldiğinizden beri her birinizi gözledi ve bana sık sık rapor verdi. Başkeşişin haberi olmasa da, artık tanışmamızın zamanı geldi diye düşündüm."

"Bu yaralar nasıl oldu Peder?" diye sordu Beatrice. "Siz ki iyi yürekliliği ve bilgeliğiyle ünlü birisiniz."

"Bu konuyu bir yana bırakalım hanımcığım, cılız kuvvetim pek uzun konuşmamıza izin vermeyecek. Aranızdan iki kişinin, sizin ve bu cesur oğlanın benden tavsiye beklediğinizi biliyorum. Önce oğlanı göreyim, anladığım kadarıyla yaralıymış. Söyle ışığa yaklaş bakalım delikanlı."

Keşişin ses tonu yumuşak olmakla birlikte doğal bir otoriteye sahipti; Edwin ona yaklaşacak oldu. Ama Wistan derhal atılıp oğlanı kolundan tuttu. Belki mum alevinin veya savaşçının arkadaki duvara düşen titrek gölgesinin yarattığı bir göz aldanmasıydı, ama Axl Wistan'ın yaralı keşişe dikilen gözlerinde bir an delici, hatta nefret dolu bir bakış görür gibi oldu. Savaşçı oğlanı geriye, duvar dibine çekti ve ona siper olmak istercesine kendisi öne doğru bir adım attı.

"Ne var çoban?" diye sordu Peder Jonus. "Yaralarımdan akan zehrin kardeşine bulaşacağından mı korkuyorsun? Elimle dokunmam gerekmez. Biraz yaklaşsın, sadece gözlerimle incelerim yarasını"

“Oğlanın yarası temiz,” dedi Wistan. “Sizden yardım isteyen sadece bu kadıncağız.”

“Wistan Efendi,” dedi Beatrice, “nasıl böyle söylersiniz? Şimdi temiz olan bir yaranın bir dakika sonra alevlenebileceğini gayet iyi biliyor olmalısınız. Oğlan bu bilge keşişin öğütlerini almalı mutlaka.”

Wistan Beatrice’in söylediklerini duymamış gibi keşişe bakmaya devam etti. Peder Jonus ise savaşçıya hayran olunacak bir şeymiş gibi bakıyordu. Bir süre sonra konuştu:

“Basit bir çoban olduğun düşünülürse gözü pekliğin dikkate değer.”

“Meslek alışkanlığı olsa gerek. Çobanlar uzun saatler boyunca gecenin karanlığında bir araya toplanan kurtları kollamak zorundadır.”

“Öyledir mutlaka. Ayrıca çobanların karanlıkta bir ses duyduklarında, bir tehlikenin mi, yoksa yaklaşan bir dostun mu habercisi olduğuna hızla karar vermeleri gerekiyordur tahminimce. Bu tür kararları doğru ve hızlı verebilmek çok önemli olsa gerek.”

“Karanlıkta bir dalın çıtırdadığını duyan ya da bir şekil gören çobanın bir arkadaşı nöbeti devralmaya geldi diye düşünmesi için aptal olması gerekir. Biz temkinli adamlarızdır beyim; üstelik sizin samanlıktaki aygıtı da az önce kendi gözlerimle gördüm.”

“Ya? Er veya geç rastlayacağınızı düşünmüştüm. Keşfin hakkında ne düşünüyorsun peki çoban?”

“Öfke duyuyorum.”

“Öfke mi?” Peder Jonus bunu kendi de ansızın öfkelenmiş gibi biraz sertçe söyledi. “Niçin öfke duyuyorsun?”

“Yanılıyorsam söyleyin beyim. Tahminimce keşişlerin bu memlekette bir zamanlar işlenmiş ve ne zamandır cezalandırılmamış suçların kefaretini ödemek amacıyla, sırayla kafese girip bedenlerini vahşi kuşların saldırısına maruz bırakması burada âdet edinilmiş. Karşımda gördüğüm çirkin yaralar bile bu şekilde açılmış; bilemiyorum, inancınızın kuvveti ıstırabınızı hafifletiyordur

belki. Yine de şunu söyleyeyim ki, yaralarınızı görünce ben acımıyorum size. Beyim, iğrenç eylemlerin üzerine perde çekmeyi nasıl kefaret kabul edersiniz? Sizin Hıristiyan tanrınız rüşvet niyetine kendinize çektirdiğiniz acılar ve birkaç duayla böyle kolaycacık kandırılabilen bir tanrı mı? Adaletin yerini bulmaması hiç mi umurunda değil?"

"Bizim tanrımız merhametlidir çoban, sen bir putperest olarak bunu anlamakta zorlanabilirsin. Suç ne kadar büyük olursa olsun, böyle bir tanrıdan af dilemek aptallık değildir. Bizim tanrımızın merhameti sınırsızdır."

"Sınırsız merhameti olan bir tanrı ne işe yarar beyim? Putperest olduğum için beni aşağılıyorsunuz, oysa benim atalarımın tanrıları tutumlarını açıkça belirtirler ve yasalarını çiğnediğimizde bizi sertçe cezalandırırlar. Sizin merhametli Hıristiyan tanrınız insanların ihtiraslarını, toprak ve kana düşkünlüklerini tatmin etmelerine izin veriyor; çünkü insanlar birkaç duayla azıcık kefaretin bağışlanma ve kutsanma getireceğini biliyorlar."

"Bu manastırda böyle şeylere hâlâ inanan birkaç kişi olduğu doğrudur çoban. Ama emin ol, Ninian'la ben bu hayallerden çoktan vazgeçtik, yalnız da değiliz. Tanrımızın merhametini suiistimal etmemek gerektiğini biliyoruz; oysa başkeşiş de dahil keşiş biraderlerimden birçoğu bunu kabul etmeye yanaşmıyor. O kafesin ve sürekli dua etmemizin yeterli olacağına inanıyorlar hâlâ. Halbuki bu kara kargalarla kuzgunlar Tanrı'nın öfkesinin işareti. Daha önce hiç gelmezlerdi. Daha geçen kış, rüzgâr en kuvvetli olanlarımızı bile ağlatırken kuşlar yaramaz çocuklardan farksızdı, gagaları pek az acı veriyordu. Zincirleri şakırdatmak, bağırmak onları uzakta tutmaya yetiyordu. Ama şimdi yeni bir cins geldi, daha iri, daha cesur, gözleri öfkeli. Ne kadar çırpınsak, haykırsak da, sakin bir öfkeyle parçalıyorlar bizleri. Geçtiğimiz aylarda üç aziz dostumuzu kaybettik, birçoğumuz da derin yaralar taşıyoruz. Bunlar işaret olmalı mutlaka."

Wistan yumuşama eğilimi göstermekle birlikte kararlı şekilde oğlanın önünde durmaya devam etmişti. “Bu manastırda dostlarım olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?” diye sordu.

“Bu odada evet, dostların var çoban. Bu odanın dışında bölünmüş vaziyetteyiz; hatta şu anda ne şekilde devam edileceğini tartışıyorlar hararetle. Başkeşiş her zamanki gibi devam etmemiz gerektiğini söyleyecektir ısrarla. Bizimle aynı görüşü paylaşan başkaları artık son vermek gerektiğini, bu yolun sonunda bizi bağışlanmanın beklemediğini, gizlenenleri açığa çıkarıp geçmişle yüzleşmemizin şart olduğunu söyleyecektir. Ama korkarım bu sesler azınlıkta kalacak ve üstünlük sağlanamayacak. Çoban, şimdi bana güvenip şu oğlanın yarasını gösterecek misin?”

Wistan bir an kıpırdamadan durdu. Sonra kenara çekilip Edwin’e öne çıkması için işaret etti. Sessiz keşiş derhal Peder Jonus’un doğrulmasına yardım etti –keşişlerin ikisi de ansızın hareketlenmişti–; ardından başucundaki şamdanı yakalayıp Edwin’i çekiştirdi. Peder Jonus görebilsin diye sabırsızlıkla oğlanın gömleğini kaldırdı. Sonra, uzunca gibi gelen bir süre boyunca, Ninian’ın değişik açılarda tuttuğu ışıkta, iki keşiş oğlanın yarasına sanki içine minyatür bir dünya yerleştirilmiş bir havuzmuşçasına baktılar. Sonunda Axl’a muzafferane gibi gelen ifadelerle bakıştılar, ama hemen ardından Peder Jonus titreyerek arkasındaki yastıklara bıraktı kendini; yüzündeki ifade daha çok teslimiyet ya da üzüntüydü. Ninian ona yardım etmek üzere aceleyle mumu kenara bırakırken Edwin usulca geriye, gölgeye çekildi ve Wistan’ın yanında durdu.

“Peder Jonus,” dedi Beatrice, “oğlanın yarasını gördünüz; temiz mi, kendi kendine iyileşir mi, söyleyin bize.”

Peder Jonus’un gözleri kapalıydı, hâlâ nefes nefeseydi, ama oldukça sakin bir tonda konuştu: “İyi bakarsa iyileşir bence. Peder Ninian ona bir merhem hazırlar gitmeden.”

“Peder,” diye devam etti Beatrice, “Wistan Efendi’yle az önceki konuşmanızı tam olarak anlamadım. Buna rağmen çok ilgilendim.”

“Öyle mi hanımcığım?” dedi nefesi hâlâ normale dönmemiş olan Peder Jonus; gözlerini açıp Beatrice’e baktı.

“Dün gece aşağıda bir köyde,” dedi Beatrice, “ilaç konusunda bilgili bir kadınla konuştum. Hastalığım hakkında çok şey söyledi, ama ona bu sisi, bizlere bir saat öncesini yıllar önceki bir sabah vakti kadar kolay unutturan sisi sorduğumda, neyin nesi, kimin marifeti olduğunu hiç bilmediğini itiraf etti. Dediğine göre bunu bilecek kadar bilge biri varsa, o da bu tepedeki manastırın keşişlerinden Peder Jonus’muş, yani siz. Bunun üzerine kocamla ben, gözü yollarda bizi bekleyen oğlumuzun köyüne gitmemizi geciktireceği halde buraya geldik. Bize bu sis hakkında, Axl’la benim ondan nasıl kurtulabileceğimiz hakkında bir şeyler söylersiniz diye umuyordum. Ahmaklığımdandır belki, ama az önce, Wistan Efendi’yle siz de çoban laflarına rağmen bu sisten bahsediyormuşsunuz ve geçmişimizin bir bölümünün kaybolmuş olmasından çok rahatsızmışsınız gibi geldi bana. Size ve Wistan Efendi’ye şunu sormak istiyorum: Bu sisin niye üzerimize çöktüğünü sizler biliyor musunuz?”

Peder Jonus’la Wistan bakıştılar. Sonra Wistan alçak sesle konuştu:

“Bu tepelerde dolaşan ejderha Querig yüzünden, Beatrice Hanım. Sözünü ettiğiniz sisin sebebi o. Ama buranın keşişleri onu koruyor, yıllardır koruyorlar. Bahse girerim, eğer kim olduğumu anlamışlarsa, beni ortadan kaldırmak için birilerini çağırmışlardır bile.”

“Peder Jonus, doğru olabilir mi bu?” diye sordu Beatrice. “Sis bu dişi ejderhanın marifeti mi?”

Bir an çok uzaklara dalmış gibi görünen keşiş Beatrice’e döndü. “Çoban doğru söylüyor hanımcığım. Bu toprakları istila eden ve bizden anılarımızı çalan, Querig’in nefesidir.”

“Duydun mu Axl? Sisin sebebi dişi ejderhaymış! Wistan Efendi ya da başka biri, hatta yolda karşılaştığımız o yaşlı

şövalye yaratığı öldürürse anılarımıza kavuşacağız! Axl, niye hiçbir şey söylemiyorsun?”

Axl gerçekten de düşüncelere dalmıştı; karısının söylediklerini duyduğu ve heyecanını fark ettiği halde ona elini uzatabildi sadece. Onun bir şey söylemesine fırsat vermeden Peder Jonus, “Çoban,” dedi Wistan’a, “başındaki tehlikeyi biliyorsan niye burada oyalanıyorsun? Oğlanı da alıp niye yola düşmüyorsun?”

“Oğlanın dinlenmesi lazım, benim de.”

“Ama dinlenmiyorsun ki çoban. Odun kırıyorsun, aç kurt gibi dolaşıyorsun.”

“Geldiğimizde yakacak odununuz azdı, bu dağlarda geceler soğuk olur.”

“Merak ettiğim bir şey daha var çoban. Lord Brennus niye senin peşinde? Askerleri günlerdir bütün memlekette seni arıyor. Hatta ta geçen yıl, doğudan bir adam Querig’i avlamaya geldiğinde, Brennus sen olabilirsin diye adam göndermişti peşine. Buraya kadar gelip seni sordular. Çoban, sen Brennus’un nesi oluyorsun?”

“Delikanlıyken tanıyorduk birbirimizi, şu oğlandan daha küçüktük.”

“Sen bu memlekete bir vazifeyle geldin çoban. Eski hesapları kapatmak için vazifeni tehlikeye atmaya değer mi? Sana tavsiyem oğlanı da alıp yola koyulmandır, hem de keşişler toplantıdan çıkmadan önce.”

“Lord Brennus bu gece beni bulmaya buraya gelme nezaketini gösterirse, karşısına çıkıp onunla yüzleşmeye mecburum.”

“Wistan Efendi,” dedi Beatrice, “Lord Brennus’la aranızda ne var bilemem. Ama eğer koca ejderha Querig’i öldürmek için özel olarak görevlendirildiyseniz, yalvarırım size, oyalanmayın. Daha sonra hesaplarınızı görmeye vaktiniz olacaktır.”

“Hanım doğru söylüyor çoban. Korkarım bunca odun kırmanın sebebini de biliyorum. Sözümüzü dinle çoban. Bu

oğlan senin için bir daha bulamayacağın eşsiz bir fırsat. Al onu yanına ve yola koyul.”

Wistan düşünceli bir ifadeyle Peder Jonus’a baktı, sonra kibarca başını öne eğdi. “Sizinle tanıştığımıza sevindim Peder. Biraz önce kabalık ettiysem özür dilerim. Şimdi oğlanla ben izninizi isteyelim. Beatrice Hanım’ın daha soracakları olduğunu biliyorum, cesur ve iyi yürekli bir kadın o. Sizden ricam, biraz gücünüzü toparlayıp onunla ilgilenmenizdir. Tavsiyeleriniz için teşekkür ederim, hoşça kalın.”

Karanlıkta, yattığı yerde hâlâ uykuya yenilmeyi uman Axl, Peder Jonus’un hücresinde bulundukları süre boyunca niçin öylesine tuhaf biçimde sustuğunu hatırlamaya çalışıyordu. Bir sebebi vardı; sisin kaynağını öğrendiğine sevinen Beatrice ona dönüp haykırdığında bile ancak ona elini uzatabilmiş, konuşmamıştı. Güçlü ve garip bir duyguyla mücadele halindeydi, kendisini neredeyse rüyalara gark eden, ama etrafında bütün konuşulanları net olarak işitmesini engellemeyen bir duygu. Kış mevsimi ırmakta bir kayıkta ayakta durarak yoğun sise bakan, sisin her an dağılabileceğini, ilerideki toprakların canlı görüntülerinin ortaya çıkacağını bilen biri gibi hissetmişti kendini. Ve korkuya kapılmıştı, ama aynı zamanda bir merak da –veya daha güçlü ve karanlık bir şey de– hissetmiş ve kendi kendine, ısrarla, “Her ne ise, göreyim onu, göreyim,” demişti.

Bu sözleri yüksek sesle söylemiş miydi gerçekten? Belki söylemişti; tam o anda Beatrice ona dönüp heyecanla, “Duydun mu Axl? Sisin sebebi dişi ejderhaymış!” diye haykırmıştı.

Wistan’la oğlan Peder Jonus’un odasından ayrıldıktan sonra neler olduğunu tam hatırlamıyordu. Sessiz keşiş Ninian da onlarla birlikte çıkmış olmalıydı, herhalde oğlanın yarasına merhem hazırlamak ya da sadece onları kimselere görünmeden geri götürmek için. Her halükârda Axl’la Beatrice Peder Jonus’la yalnız kalmışlar. Peder Jonus

yaralarına ve halsizliğine rağmen karısını dikkatle muayene etmişti. Keşiş soyunmasını istememişti ondan –Axl rahatlamıştı–; gerçi hatırladıkları yine bulanıktı, ama Jonus'un kulağını Beatrice'in böğrüne dayamış, yoğunlaşabilmek için gözlerini kapamış, sanki içeriden alçak sesle bir mesaj iletilirmiş gibi dinleyişi canlanıyordu gözünde. Keşişin gözlerini açıp kapatarak Beatrice'e peş peşe sorular soruşunu da hatırlıyordu Axl. Su içtiğinde midesi bulanıyor muydu? Boynunun arkasında bir ağrı oluyor muydu hiç? Axl'ın şimdi hatırlayamadığı başka sorular da sormuştu, ama Beatrice hepsine hayır diye cevap verdikçe Axl'ın memnuniyeti artmıştı. Yalnız bir keresinde, Jonus idrarında kan gördüğü oldu mu diye sorup Beatrice evet diyerek bazen gördüğünü söylediğinde Axl huzursuz olmuştu. Ama keşiş, bu normal ve beklenen bir şeymiş gibi başıyla onaylamış ve hemen bir sonraki soruya geçmişti. Peki muayene nasıl sonuçlanmıştı? Peder Jonus'un gülümseyerek, "Yani oğlunuza gidebilirsiniz, hiçbir şeyden korkmanıza gerek yok," dediğini hatırlıyordu; Axl da, "Gördün mü prensesim, hep diyordum hiçbir şeyin yoktur diye," demişti. Sonra keşiş dikkatle yatar pozisyona geçmiş ve uzandığı yerde nefesinin normale dönmesini beklemeye başlamıştı. Ninian odada olmadığından, Axl hemen keşişin kupasına testiden su doldurmuş, kupayı hastanın ağzına götürdüğünde minik kan damlalarının alt dudağından süzülerek suya karıştığını görmüştü. Sonra Peder Jonus başını kaldırıp Beatrice'e bakmış, "Hanımcığım, sis dediğiniz şeyle ilgili gerçeği öğrenmek sizi mutlu etmiş gibi görünüyor," demişti.

"Mutluyum gerçekten Peder, çünkü artık önümüzü görüyorum."

"Dikkatli olun, çünkü bu bazılarınca sıkı sıkı saklanan bir sır; gerçi artık açığa çıkması daha iyi olacak belki de."

"Sır olup olmaması beni ilgilendirmez Peder, ama Axl'la ben öğrendik diye, şimdi buna göre hareket edebileceğiz diye seviniyorum."

“Peki ama hanımefendi, bu sisten kurtulmak istediğinizden bu kadar emin misiniz? Bazı şeylerin zihnimize görünmeyip gizli kalması daha iyi değil mi?”

“Bazıları için öyle olabilir Peder, ama bizim için değil. Axl’la ben paylaştığımız mutlu anlara tekrar sahip olmak istiyoruz. Onların bizden alınması, sanki gece bir hırsızın gelip bizim için en değerli ne varsa alıp götürmesi gibi bir şey.”

“Ne var ki sis bütün anıların üstünü örtüyor, iyilerin yanı sıra kötülerin de. Öyle değil mi hanımcığım?”

“Biz kötü anıları da geri almaya hazırız, bizi ağlatsalar ya da öfkeden tir tir titrerseler bile. Çünkü paylaştığımız hayat bu, öyle değil mi?”

“Demek ki kötü anılardan korkmuyorsunuz, öyle mi hanımcığım?”

“Korkulacak ne var ki Peder? Axl’la benim bugün kalbimizde birbirimize hissettiklerimiz, şu anda sis onu gözlerden gizlese de tuttuğumuz yolda bizim için bir tehlike olmadığını söylüyor bize. Mutlu sonla biten bir masal gibi; bir çocuk bile sona varıncaya kadarki iniş çıkışlardan korkmamayı bilir. Axl’la ben, şekli ne olursa olsun birlikte yaşadığımız hayatı hatırlamak istiyoruz, çünkü o bizim bağrımıza bastığımız bir şey.”

Tepede, tavanda bir kuş uçmuş olmalıydı. Axl sesle irkilmiş, sonra bir iki dakika uyumuş olduğunu anlamıştı. Balta sesinin kesilmiş, manastır arazisinin sessizliğe gömülmüş olduğunu da fark etti. Savaşçı odaya dönmüş müydü? Axl hiçbir şey işitmemişti, masanın kara kütlesinin ötesinde, Edwin’in tarafında uyuyan biri daha olduğuna dair herhangi bir işaret de yoktu. Peder Jonus Beatrice’i muayene ettikten, bütün sorularını sorduktan sonra ne demişti? Evet, demişti Beatrice, idrarında kan gördüğünü söylemişti, ama Peder gülümseyip başka bir soru sormuştu. Gördün mü prensesim, demişti Axl, hep diyordum hiçbir şeyin yoktur diye. Peder Jonus da yaralarına ve halsizliğine rağmen gülümsemiş, oğlunuza gidebilirsiniz, hiçbir şeyden

korkmanıza gerek yok, demişti. Ama Beatrice zaten hiçbir zaman bu sorulardan korkmamıştı. Beatrice'in kayıkçının sorularından korktuğunu Axl biliyordu; onları cevaplaması Peder Jonus'un sorularını cevaplamaktan daha zordu, Beatrice işte bu yüzden sisin sebebini öğrenince o kadar sevinmişti. "Duydun mu Axl?" Zafer kazanmış gibiydi. "Duydun mu Axl?" demişti, yüzü ışıl ışıl.

Yedinci Bölüm

Bir el onu sarsmaktaydı, ama Axl doğruluncaya kadar elin sahibi odanın öteki tarafına geçmiş, Edwin'in üstüne eğilmiş, "Çabuk ol delikanlı, çabuk! Sakın ses çıkarma!" diye fısıldamaktaydı. Axl'ın yanında yatan Beatrice de uyanmıştı; soğuk havadan çarpılan Axl sallanarak ayağa kalktı; sonra eğilip karısının öne uzanmış ellerini tuttu.

Henüz gecenin ortasındaydılar, ama dışarıda insanlar birbirlerine sesleniyordu; aşağıdaki avluda meşaleler yakılmış olmalıydı, çünkü pencerenin baktığı duvarda ışıklı lekeler vardı. Onları uyandıran keşiş hâlâ yarı uykuda olan oğlanı da yanlarına getirdi; Axl Peder Brian'ın aksayan adımlarını yüzü henüz karanlıktayken tanıdı.

"Sizi kurtarmaya çalışacağım dostlar," dedi Peder Brian, hâlâ fısıldayarak, "yalnız acele edin, ben ne dersem onu yapın. Askerler geldi, niyetleri sizi avlamak; yirmi, hatta belki otuz kişi var. Sakson kardeşlerin büyüğünü kapana kıstırdılar bile, ama o cıva gibi, oyalıyor hepsini, siz bu arada kaçabilirsiniz. Dur delikanlı, ayrılma yanımdan!" Edwin pencereye yönelmiş, fakat Peder Brian uzanıp kolundan tutmuştu. "Sizi güvenli bir yere götüreceğim, ama önce bu odadan kimseye görünmeden çıkmamız lazım. Askerlerin kendileri aşağıdaki meydanda, gözleri ise Sakson'un direndiği kulede. Tanrı yardım ederse bizim dışarıdaki merdivenden aşağı indiğimizi fark etmezler, işin en zor kısmını geride bırakmış oluruz. Ama hiç ses çıkarmayın ki dönüp bakmasınlar; merdivende tökezlememeye de dikkat edin. Ben önden inip size işaret

edeceğim. Hayır hanımcığım, bohçanızı burada bırakmak zorundasınız. Canınızı kurtardığınıza şükredin!”

Kapının dibine çömelip, Peder Brian’ın yavaşlığıyla işkenceye dönüşen ayak seslerini dinlediler. Sonunda, Axl temkinli hareketlerle eşikten baktığında, avlunun karşı tarafında hareket eden meşaleler gördü; daha ne olup bittiğini anlayamadan tam aşağısında durmuş, telaş içinde el kol hareketleri yapan Peder Brian’ı fark etti.

Duvardan aşağıya verevine inen basamakların çoğu karanlıktaydı, yalnızca yere epeyce yakın olan bir bölümüne neredeyse on dördündeki ayın ışığı vurmuştu.

“Hemen arkamdan in prensesim,” dedi Axl. “Avlunun karşı tarafına bakma, ayağını nereye basacağına dikkat et her an, yoksa fena düşersin, yardımımıza koşacak olanlar düşman. Söylediklerimi oğlana da söyle, bitirelim şu işi.”

Axl kendi verdiği talimatlara rağmen aşağı inerken ara sıra avlunun karşı tarafına bakmaktan kendini alamıyordu. Tam karşı tarafta, keşişlerin toplantı yaptığı binayı tepeden gören silindir biçimli taş bir kulenin etrafına askerler toplanmıştı. Alev alev yanan meşaleler havada savruluyordu, askerlerin arasında kargaşa çıkmış gibi görünüyordu. Axl merdiveni yarıladığında askerlerin ikisi öbürlerinden ayrılıp koşarak avluyu geçtiler; Axl görüleceklerinden emindi. Ama adamlar bir kapının eşiğinden içeri girdiler; Axl çok geçmeden içinde minnet duygusuyla hem Beatrice’i hem de Edwin’i Peder Brian’ın beklediği revakın gölgelerine itiyordu.

Dar geçitler boyunca keşişi izlediler; daha önce sessiz Peder Ninian’la bazılarından geçmiş olabilirlerdi. Çoğunlukla zifiri karanlıkta yol alıyorlar, rehber keşişin sürüdüğü ayağının ritmik hışırtısını izliyorlardı. Sonra tavanı kısmen yıkılmış bir odaya geldiler. İçeriye dolan mehtap üst üste yığılmış tahta kutularla kırık dökük mobilyaları aydınlatıyordu. Axl’ın burnuna küf ve durgun sudaki çürük kokusu geldi.

“Gözünüz aydın dostlar,” dedi Peder Brian, fısıltıyla değil, normal bir sesle. Bir köşeye gitmiş, eşyaları kenara çekiyordu. “Artık neredeyse güvende sayılırsınız.”

“Peder,” dedi Axl, “bizi kurtardığınız için minnettarız, ama lütfen neler olduğunu söyleyin.”

Peder Brian köşeyi temizlemeye devam etti ve başını kaldırmadan konuştu: “Bizim için bir muamma beyim. Gece vakti davetsiz geldiler, kapılardan, evimizden içeriye kendi evlerine girer gibi girip doluştular. Buraya yeni gelmiş iki Sakson’u sordular; sizden de, karınızdan da söz etmediler, ama size yumuşak davranacaklarından emin olamam. Bu oğlanı öldürmek isteyecekleri aşikâr, şu anda ağabeyini öldürmek istedikleri gibi. Sizin kendinizi kurtarmanız lazım, askerlerin işlerine kafa yormak için daha sonra vaktiniz olacak.”

“Wistan Efendi daha bu sabah bizim için bir yabancıydı,” dedi Beatrice, “yine de onu feci bir akıbete terk ederek kaçıp gitmek bizi huzursuz ediyor.”

“Askerler şu anda peşimizde olabilir hanımcığım, arkamızda sürgülü kapılar bırakmadık. Adam kendi hayatı pahasına da olsa, cesurca sizin kaçmanıza fırsat sağlıyorsa bu fırsatı minnetle yakalamanız gerekir. Şu gizli kapağın altında eski zamanlarda kazılmış bir tünel var. Tünel sizi yeraltından ormana götürecek, tünelden çıktığınızda peşinizdekileri çoktan arkada bırakmış olacaksınız. Şimdi beyim, yardım edin de şu kapağı kaldıralım, benim iki elime ağır gelir.”

Kapıyı karşılarında dik açıda duracak şekilde kaldırabilmek için elbirliğiyle dahi epey çabalamaları gerekti; kaldırıldığında gördükleri şey, kapkara bir dikdörtgendi.

“Önden oğlan insin,” dedi keşiş, “bizlerden biri bu dehlizi kullanmayalı yıllar oldu; basamaklar yıkılmış olabilir, bilemeyiz. Oğlan çevik, düşerse daha çabuk kalkar.”

Ama Edwin Beatrice’e bir şeyler söylüyordu; Beatrice, “Edwin Efendi Wistan Efendi’ye yardıma gitmek istiyor,”

dedi.

“Söyle ona prensesim, bu tünelden kaçarak Wistan’a yardımcı olacağız zaten. Ne istiyorsan onu söyle, ama çabuk gelsin, ikna et.” Beatrice konuşurken oğlanda bir değişim oldu. Zemindeki deliğe gözünü dikmiş bakıyordu; mehtabın aydınlattığı gözlerinde Axl o an bir tuhaflık fark etti; sanki giderek bir büyünün etkisi altına girmekleydi. Sonra, daha Beatrice sözünü bitirmeden, Edwin gizli kapağa yürüdü, dönüp onlara bakmadan karanlığın içine daldı ve gözden kayboldu. Ayak sesleri giderek hafiflerken Axl Beatrice’in elini tutup, “Biz de gidelim prensesim,” dedi. “Dibimden ayrılma.”

Yeraltına inen basamaklar alçaktı –toprağa gömülü yassı taşlardı– ve bastıklarında sağlam hissi veriyordu. Tepelerindeki gizli kapaktan sızan ışıkta önlerini biraz görüyorlardı, ama tam Axl dönüp Peder Brian’la konuşacakken kapak gök gürültüsünü andırır bir gümbürtüyle kapandı.

Üçü birden durup bir süre hiç kıpırdamadılar. Tünel Axl’ın tahmin ettiği kadar havasız değildi, hatta hafif bir esinti hisseder gibi oldu. Önlerinde bir yerde Edwin konuştu, Beatrice fısıltıyla cevap verdi. Sonra alçak sesle Axl’a açıkladı:

“Oğlan Peder Brian’ın kapağı niye öyle üstümüze kapattığını soruyor. Büyük ihtimalle tüneli gizlemek için, belki şu anda askerler odaya girmektedir, dedim. Ama bana da biraz garip geldi Axl. Şu yukarıdan gelen sesleri de o çıkarmıyor mu, eşyaları kapağın üstüne çekiyor galiba. Yol önümüzde toprak ya da suyla kesilirse, Peder kendi söyledi, yıllardır kimse geçmemiş buradan diye, nasıl dönüp açacağız o kapağı? Zaten ağır, şimdi bir de üzerinde eşyalar var.”

“Gerçekten garip. Ama manastırda askerler olduğu da kesin, kendi gözümüzle görmedik mi az önce? Yola devam edip bu tünel bizi sağ salim ormana ulaştırsın diye dua etmekten başka çaremiz yok gibi geliyor bana. Oğlana söyle

ilerlemeye devam etsin, ama yavaş gitsin, bir eli de şu yosunlu duvarda olsun, çünkü korkarım bu dehliz giderek daha karanlık olacak.”

Ne var ki ilerledikçe içeride hafif bir ışık olduğunu fark ettiler; öyle ki, bazı anlarda birbirlerinin karaltılarını bile seçebiliyorlardı. Ayakları ansızın su birikintilerine rastlayıp şaşırıyordu; yolculuklarının bu aşamasında Axl birkaç kere yukarıdan bir ses duyar gibi oldu, ama Edwin de, Beatrice de tepki göstermeyince heyecandan kuruntuya kapılmış olacağını düşündü. Fakat sonra Edwin ansızın durdu; Axl neredeyse oğlana çarpıyordu. Arkasındaki Beatrice Axl’ın elini sıktı; bir an karanlıkta tamamen kıpırtısız durdular. Sonra Beatrice ona daha da yaklaştı; sıcak nefesi Axl’ın boynunda, zor duyulan bir fısıltıyla, “Duyuyor musun Axl?” dedi.

“Neyi duyuyor muyum prensesim?”

Edwin’in eli uyarırcasına Axl’a dokundu, sonra yine sustular. Sonunda Beatrice Axl’ın kulağına, “Burada, yanımızda bir şey var Axl,” dedi.

“Yarasa olabilir prensesim. Ya da sıçan.”

“Hayır Axl. Şu anda işitiyorum. İnsan nefesi.”

Axl tekrar dinledi. Sonra keskin bir ses duyuldu, durdukları yerin hemen ilerisinde üç dört kez tekrarlanan bir çarpma sesi. Parlak kıvılcımlar göründü, sonra minik bir alev bir an uzayarak oturan bir adamı çıkardı açığa, ardından her yer tekrar karanlığa gömüldü.

“Korkmayın dostlar,” dedi bir ses. “Benim, Gawain, Arthur’un şövalyesi. Şu çıra bir yansın, birbirimizi daha iyi göreceğiz.”

Tekrar çakmaktaşı sesleri duyuldu, sonunda bir mum alev alarak yanmaya başladı.

Sir Gawain kara bir tümseğin üzerinde oturuyordu. Çok rahat bir oturak olmadığı aşikârdı; şövalye tuhaf bir açıda, her an devriliverecek dev bir taşbebek gibi oturuyordu. Elindeki mum yüzünü ve gövdesinin üst kısmını aydınlatıyor, titrek gölgeler oluşturuyordu; Gawain güçlükle nefes

alıyordu. Daha önceki gibi tunik ve zırh vardı üzerinde; kınından çekilmiş kılıcı tümseğin dibine, toprağa hafif bir açıyla saplanmıştı. Mumu çehrelerde tek tek gezdirerek dik dik, kötü kötü baktı onlara.

"Hepiniz buradasınız demek," dedi sonunda. "Rahatladım."

"Şaşırttınız bizi Sir Gawain," dedi Axl. "Ne demeye buraya saklandınız?"

"Bir süredir burada, aşağıdayım, önünüzden yürüyordum dostlar. Ne var ki bu kılıç ve zırhla, şu koskoca boyumla tökezliyorum, başımı eğmek zorunda kalıyorum, hızlı ilerleyemiyorum, sonunda yakalandım işte size."

"Bir açıklama yapmadınız beyim. Neden önümüzden yürüyorsunuz?"

"Sizi savunmak için beyim! Hazin gerçek şu ki, keşişler sizi kandırdı. Burada, aşağıda bir canavar yaşıyor, ona yem olmanızı istiyorlar. Neyse ki bütün keşişler aynı fikirde değil. Ninian, sessiz keşiş, beni buraya kimseye görünmeden getirdi, ben sizi güvenli bir yere götüreceğim."

"Haberleriniz karşısında dehşete düştük, Sir Gawain," dedi Axl. "Ama önce bize şu sözünü ettiğiniz canavarı anlatın. Ne tür bir canavar, biz şu anda burada dururken bizim için tehlike teşkil ediyor mu?"

"Ettiğini varsayın beyim. Keşişler canavarla karşılaşmanızı istemeseler sizi buraya göndermezlerdi. Onların tarzı budur. İsa'nın adamları sıfatıyla kılıç, hatta zehir kullanmak onları aşar. Bu durumda, ölmesini istedikleri kişiyi buraya gönderirler, bir iki gün sonra da tamamen unuturlar. Evet, tarzları bu, bilhassa başkeşişin. Pazar gününe kalmaz, sizleri o askerlerden kurtarmış olduğuna ikna eder kendi kendini. Bu tünelde dolaşan canavar her neyse, onun yaptıklarını da, eğer ki aklından geçecek olursa, inkâr ediverir, hatta Tanrı'nın iradesi deyiverir. Evet, görelim bakalım, bu akşam bir Arthur şövalyesi önünüzde yürürken Tanrı'nın iradesi ne olacak!"

“Sir Gawain,” dedi Beatrice, “keşişler bizim ölmemizi istiyor mu diyorsunuz?”

“Şu oğlanın ölmesini kesinlikle istiyorlar hanımcığım. Gerekli olmadığını anlatmaya çalıştım, hatta bu memleketten dışarıya, uzaklara götüreceğime resmen yemin ettim, ama yok, dinlemiyorlar beni! Wistan Efendi yakalansa, hatta ölse bile, bu oğlanın serbest kalması tehlikesini göze alamıyorlar, çünkü bir gün gelip bir başkasının bu oğlanı bulmayacağı ne malum? Çok uzaklara götürürüm dedim, ama olup biteceklerden korkuyorlar, ölmesini tercih ediyorlar. Sizin ve saygıdeğer kocanızın canını bağışlayabilirlerdi, ama ister istemez yaptıkları her şeye tanık olacaktınız. Bütün bunları önceden görebilseydim, bu manastıra gelir miydim? Kim bilir? Görevim öyle gerektiriyordu, değil mi? Ne var ki oğlanla ve masum bir Hıristiyan karı kocayla ilgili planlarına izin veremezdim! Neyse ki bütün keşişler aynı fikirde değil biliyorsunuz; Ninian, sessiz olanı, kimse görmeden buraya indirdi beni. Niyetim önden iyice ilerlemekti, ama bu zırh ve ikide bir beni tökezleten bu uzun boyum yok mu –yıllar boyunca bu boyuma ne lanetler okudum! Bu kadar uzun boylu olmanın insana ne faydası dokunabilir? Uzanabildiğim her yüksek daldaki armuda karşılık daha kısa boylu bir adamın üstünden geçip gidecek bir oka hedef oldum!”

“Sir Gawain,” dedi Axl, “bu aşağıda yaşadığını söylediğiniz canavar ne menem bir şey?”

“Ben hiç görmedim beyim, sadece keşişlerin buraya yolladığı kişilerin o canavara yem olduğunu biliyorum.”

“Ölümlü bir adamın kullandığı sıradan bir kılıçla öldürülebilecek bir canavar mı?”

“Siz ne diyorsunuz beyim? Ben ölümlü bir adamım, inkâr edecek değilim, ama gençliğimde uzun yıllar boyunca Arthur tarafından mükemmelen eğitilip terbiye edilmiş bir şövalyeyim; korku iliğe işlemişken dahi her türlü tehlikeyi sevinerek karşılamayı ondan öğrendim; madem ki ölümlüyüz, en azından bu dünyada var olduğumuz sürece

Tanrı’nın gözünde parlayalım! Beyim, Arthur’un saflarında yer almış herkes gibi ben de insanların en karanlık niyetlerinin yanı sıra cehennem melekleriyle, canavarlarla göğüs göğüse geldim ve en şiddetli çatışmanın ortasında bile, daima yüce kralımın yolundan yürüdüm. Siz ne ima ediyorsunuz beyim? Ne cesaretle ima ediyorsunuz? Siz orada mıydınız? *Ben* oradaydım beyim, şu anda size bakan bu gözler her şeyi gördü! Fakat ne çıkar dostlar, ne çıkar, şimdi bunu tartışmanın zamanı değil. Affedersiniz, ilgilenmemiz gereken başka konular var, öyle ya. Neydi sorduğunuz beyim? Ha evet, canavar, anladığım kadarıyla feci azılıymış, ama ne iblismiş ne de cin; bu kılıç onu öldürmeye yeter.”

“Ama Sir Gawain,” dedi Beatrice, “şimdi bütün bildiklerimize rağmen bu tünelde ilerlemeye devam etmemizi mi öneriyorsunuz gerçekten?”

“Başka ne yapabiliriz hanımcığım? Yanılmıyorsam manastıra dönüş yolu bize kapalı, oysa aynı kapı her an açılabilir ve içinden bu tünele askerler dökülebilir. İlerlemekten başka yapacak şey yok, yolumuza çıkabilecek şu canavarı bertaraf edersek çok geçmeden kendimizi ormanda, peşinizdekilerden çok uzakta bulabiliriz; çünkü Ninian bunun gerçek bir tünel olduğu ve bakımlı durumda tutulduğu konusunda beni temin elti. Onun için şu mum yanıp bilmeden yola koyulalım, bundan başka mumum yok.”

“Ona güvenecek miyiz Axl?” diye sordu Beatrice, Sir Gawain’e duyurmamak için herhangi bir çaba göstermeden. “Aklım şu anda serseme döndü, iyi yürekli Peder Brian’ımızın bize ihanet ettiğine inanasım yok. Öte yandan bu şövalyenin söyledikleri de doğru geliyor kulağa.”

“Onu izleyelim prensesim. Sir Gawain, zahmetiniz için çok teşekkür ederiz. Lütfen bize yol gösterin, canımızı kurtaralım; şu canavarın uyukladığını ya da karanlıkta etrafı kolaçan ettiğini umalım.”

“Korkarım o kadar şanslı olmayacağız. Ama siz gelin dostlar, cesaretle düşelim yola.” Yaşlı şövalye ağır ağır

ayağa kalktı, sonra mumu uzattı. “Axl Efendi, şu mumu siz taşısanız, ben iki elimi kılıç kullanmak üzere hazır bulundurmak zorundayım.”

Önde Sir Gawain, sonra elinde mumla Axl, onun arkasında, kolunu sıkıca tutmuş olan Beatrice, en arkada da Edwin olmak üzere, tünelde ilerlemeye koyuldular. Dehliz darlığını koruduğu için tek sıra halinde yürümekten başka çareleri yoktu; sarkan yosunlarla lif lif köklerden oluşan tavan giderek alçalıyordu, sonunda Beatrice bile başını eğmeye mecbur oldu. Axl mumu yüksekte tutmak için elinden geleni yapıyordu, ama tüneldeki esinti güçlenmişti, sık sık mumu indirip öteki elini aleve siper etmek zorunda kalıyordu. Ama Sir Gawain hiç yakınmıyor, kılıcı omzu hizasında, önden ilerleyen karaltısı hiç değişmiyordu. Sonra Beatrice haykırıp Axl’ın kolunu çekiştirdi.

“Ne oldu prensesim?”

“Ah, Axl, dur! Ayağım bir şeye çarpmıştı, ama mumun çok hızlı hareket etti, göremedim.”

“Ne fark eder prensesim? İlerlememiz lazım.”

“Axl, çocuk gibi geldi bana! Ayağım çarptı, ışığın geçip gitmeden görür gibi oldum. Ah, çoktan ölmüş küçük bir çocuk galiba!”

“Prensesim, yapma, üzme kendini. Nerede görmüştün?”

“Haydi gelin dostlar,” dedi Sir Gawain karanlığın içinden. “Burada birçok şeyi hiç görmemek daha iyidir.”

Beatrice şövalyeyi işitmiyor gibiydi. “Buradaydı Axl. Alevi bu tarafa getir. Şuraya, aşağıya Axl, şuraya tut, gerçi zavallı yüzünü tekrar görmeye de korkuyorum!”

Sir Gawain kendi tavsiyesine rağmen geri dönmüş, Edwin de Beatrice’in yanına gelmişti. Axl çömelip mumu sağa sola gezdirdi, ıslak toprak, ağaç kökleri ve taşlar göründü. Sonra alev sırtüstü yatmış iri bir yarasayı aydınlattı; kanatları boylu boyunca açılmış, huzur içinde uyuyor gibiydi. Postu ıslak ve yapışkan görünüyordu. Domuza benzeyen yüzü tüysüzdü, açılmış kanatlarının çukurlarında küçük su birikintileri oluşmuştu. Gövdesinin

ön tarafındaki şey olmasa, hayvan gerçekten uyuyor sanılabilirdi. Axl alevi iyice yaklaştırdı, hepsi yarasanın göğsünün hemen altından karnına uzanan, her iki taraftaki kaburgaların bir kısmını da kapsayan yuvarlak deliğe dikti gözlerini. Yara dikkati çekecek kadar temizdi, sanki birisi sert bir elmadan bir ısırık almış gibi.

"Nasıl bir yaratığın marifeti olabilir bu?" diye sordu Axl.

Mumu fazlasıyla hızlı hareket ettirmiş olacak ki, o anda alev titreyip söndü.

"Merak etmeyin dostlar," dedi Sir Gawain. "Şu çırayı bulayım tekrar."

"Ben sana demedim mi Axl?" dedi Beatrice, ağlamaklı bir sesle. "Ayağım çarptığı anda bebek olduğunu anlamıştım."

"Sen ne diyorsun prensesim? Bebek değil bu. Ne diyorsun?"

"Zavallı çocuğun başına ne geldi acaba? Anası babası nerede kim bilir?"

"Prensesim, bildiğimiz yarasa bu, karanlık yerlerden eksik olmazlar zaten."

"Ah Axl, bebekti, eminim!"

"Keşke şu alev sönmeseydi prensesim, tekrar gösterirdim sana. Yarasa bu, başka şey değil, ama ben de yattığı yeri görmek istiyorum. Sir Gawain, hayvanın yatağı dikkatinizi çekti mi?"

"Ne demek istediğinizi anlayamadım beyim."

"Hayvan kemiklerden bir yatak üzerinde yatıyormuş gibi geldi bana, ancak insana ait olabilecek bir iki kafatası görür gibi oldum."

"Ne ima ediyorsunuz beyim?" Sir Gawain temkini elden bırakıp sesini yükseltmişti. "Ne kafatası? Ben kafatası filan görmedim beyim! Sadece kazaya uğramış bir yarasa gördüm!"

Beatrice usulca hıçkırmaya başlamıştı, Axl doğrulup onu kucakladı.

"Çocuk değildi o prensesim," dedi daha şefkatli bir sesle. "Üzme kendini."

“Ne yalnız bir ölüm. Ana babası neredeydi acaba Axl?”

“Siz ne ima ediyorsunuz beyim? Kafatası mı? Ben kafatası filan görmedim! Hem burada birkaç eski kemik olsa ne olur? Ne var yani, o kadar acayip bir şey mi? Yerin altında değil miyiz? Ama ben kemikten yatak filan görmedim, ne ima ettiğinizi bilmiyorum Axl Efendi. Siz orada mıydınız beyim? Yüce Arthur’la yan yana durdunuz mu? Ben gururla söyleyebilirim ki onunla yan yana durdum beyim; o kahraman olduğu kadar merhametli bir komutandı. Evet, gerçekten de gelip Wistan Efendi’nin kimliği ve niyetleri konusunda başkeşişi uyaran bendim, başka seçeneğim mi vardı? Mübarek Pederler’in kalplerinin ne kadar kararabileceğini nasıl tahmin edebilirdim? İmalarınız mesnetsiz beyim! Yüce Arthur’la yan yana durmuş herkese hakaret! Burada kemikten yatak filan yok! Hem ben şu anda sizi kurtarmak üzere burada değil miyim?”

“Sir Gawain, sesiniz gümbür gümbür yankılanıyor, askerler şu anda kim bilir neredeler.”

“Ben o bilgiye sahipken ne yapabilirdim beyim? Evet, buraya gelip başkeşişle konuştum, ama o adamın kalbinin ne kadar kara olduğunu nasıl bilebilirdim? İyi kalpli olan o zavallı Jonus, ciğeri deşilmiş, günleri sayılı; oysa başkeşiş kuşlardan neredeyse sıyrık almadan yaşamaya devam ediyor...”

Sir Gawain tünelin ilerisinden bir ses duyup sözünü yarıda kesti. Yakında mı, uzakta mı olduğunu anlamak zordu, ama bir hayvanın bağırışı olduğu kesindi; kurt ulumasına benziyordu, ama ayı homurtusunun daha pes tonunu da andırıyordu. Fazla uzun sürmediği halde Axl Beatrice’i kucaklayarak sıkıca sarmış, Sir Gawain de kılıcını topraktan çekip çıkarmıştı. Sonra, birkaç dakika boyunca kıpırtısız durup sesin tekrarlanmasını beklediler. Ama başka ses duyulmadı; Sir Gawain ansızın usulca, nefesi tıkanarak gülmeye başladı. O gülmeye devam edince, Beatrice Axl’ın kulağına, “Buradan çıkıp gidelim kocam,” diye fısıldadı. “Bu

yalnız mezarı hatırlatacak daha fazla şey görmek istemiyorum.”

Sir Gawain gülmeyi kesip konuştu: “Belki canavarın sesiydi o duyduğumuz, ama devam etmekten başka çaremiz yok. Haydi dostlar, kavgaya son verelim. Birazdan mumu yine yakarız, ama şimdi bir süre mumsuz yürüyelim, canavarı bu tarafa çekmeyelim. Bakın, şurada solgun bir ışık var, yürüyecek kadar aydınlık veriyor. Gelin dostlar, bu kavgaya son verelim. Kılıcım hazır, devam edelim.”

Tünel giderek daha dolambaçlı hale geldi, her dönemeçte karşılarına çıkabileceklerden korkarak daha dikkatli ilerliyorlardı. Ama hiçbir şeyle karşılaşmadıkları gibi o bağırtıyı da bir daha duymadılar. Sonra tünel epey uzun, dik bir inişin ardından, geniş bir yeraltı odasına açıldı.

Hepsi durup soluklandılar, etraflarına baktılar. Başları toprağa sürtünerek o kadar uzun süre yürüdükten sonra tavanın hem bu kadar yüksek, hem de daha sağlam malzemeden yapılmış olması onları rahatlatıyordu. Sir Gawain mumu tekrar yaktığında, Axl anıt mezar gibi bir yerde olduklarını anladı; çepeçevre duvarlarda fresklerle Romen harflerinin kalıntıları vardı. Karşılarında iki kalın sütun, bulundukları odaya benzer boyutlarda bir başka odaya geçit veriyordu; bu eşiğe parlak ay ışığı vurmuştu. Işığın kaynağı görünmüyordu; iki sütunu birleştiren yüksek kemerin arkasında, tesadüfen o anda ay ışığının denk geldiği bir açıklık olabilirdi. Işık, sütunları kaplayan yosun ve mantarları, ayrıca öteki odanın bir bölümünü aydınlatıyordu; zemin moloz kaplı gibi görünüyordu, ama Axl çok geçmeden bunun muazzam bir kemik tabakası olduğunu anladı. Ancak o zaman, ayaklarının altında da iskelet parçaları bulunduğunu ve bu tuhaf zeminin her iki odanın tamamı boyunca uzandığını düşünebildi.

“Burası eski bir mezarlık olsa gerek,” dedi yüksek sesle. “Fakat ne çok kişi gömülü burada.”

“Mezarlık,” diye mırıldandı Sir Gawain. “Evet, mezarlık.” Bir elinde kılıcı, ötekinde mum, odada ağır ağır

yürümekteydi. Sonra kemere yaklaştı, ama ansızın, parlak ay ışığından ürkmüş gibi, ikinci odanın girişinde durdu. Kılıcını toprağa saplamıştı; Axl silahına dayanmış, mumu bitkin hareketlerle aşağı yukarı oynatan karaltısını izledi.

"Kavga etmemize gerek yok, Axl Efendi. Burada insan kafatasları var, inkâr edecek değilim. Şurada bir kol, bir bacak, ama artık sadece kemik. Eski bir mezarlık. Olabilir de. Hatta diyebilirim ki beyim, bizim bütün memleketimiz böyledir. Güzel, yeşil bir vadi. Baharda hoş bir koruluk. Toprağını kazın, papatyalarla düğün çiçeklerinin azıcık altında ölüleri bulursunuz. Üstelik sadece Hıristiyan usulünce gömülmüşleri kastetmiyorum beyim. Bizim topraklarımızın altında eski katliamların kalıntıları da duruyor. Horace'la ben bıktık usandık. Bitkin düştük, genç değiliz artık."

"Sir Gawain," dedi Axl, "ikimize tek kılıç düşüyor. Sizden rica ediyorum, hüzne kapılmayın, canavarın yakınımızda olduğunu da unutmayın."

"Canavarı unutmadım beyim. Sadece şu karşımızdaki kapıya bakıyorum. Şu yukarıya bakın, görüyor musunuz?" Sir Gawain mumu kaldırınca, kemerin alt kenarı boyunca, toprağa bakan mızrak uçlarının yan yana sıralanmış olduğu görüldü.

"Kayar kapı," dedi Axl.

"Aynen öyle beyim. Bu kapı o kadar eski değil. Tahminimce ikimizden de gençtir. Biri bizim için kaldırmış, geçelim diye. Bakın, şu ipler tutuyor kapıyı. Şurada da makaraları. Birisi buraya sık sık gelip kapıyı kaldırıyor, indiriyor, belki canavarı besliyor." Sir Gawain sütunlardan birine doğru yürüdü, ayağının altında kemikler çatırdıyordu. "Bu ipi kesersem kapı inecek kuşkusuz, dışarı çıkmamızı engelleyecek. Ama canavar kapının ötesindeyse, ondan korunmuş olacağız. O duyduğum ses Sakson oğlandan mı geliyor, yoksa yaramaz bir cin gizlice içeriye mi girmiş?"

Gerçekten de Edwin arkada, gölgelerin arasında şarkı söylemeye başlamıştı; önce çok hafif sesle söylediğinden Axl oğlanın sinirlerini yatıştırmaya çalıştığını düşünmüştü, ama daha sonra sesi giderek daha duyulur olmuştu. Şarkısı ağır bir ninni gibiydi, oğlan şarkıyı yüzü duvara dönük, bedeni hafif hafif sallanarak söylüyordu.

"Oğlan büyülenmiş gibi davranışlar sergiliyor," dedi Sir Gawain. "Siz ona aldırmayın, şimdi karar vermemiz lazım Axl Efendi. Yürümeye devam mı edelim? Yoksa bu ipi ötede her ne varsa ondan birkaç dakika korunmak için keselim mi?"

"Ben ipi keselim derim beyim. İstediğimizde kapıyı tekrar kaldırabiliriz herhalde. Önce neyle yüz yüze geleceğimizi kapı inik haldeyken bir öğrenelim."

"Akıllıca bir öneri beyim. Dediğiniz gibi yapacağım."

Sir Gawain mumu Axl'a verip ileriye doğru bir adım daha attı, kılıcını kaldırıp sütuna doğru savurdu. Taşa çarpan metal sesi duyuldu, kapının alt kısmı sarsıldı, ama havada asılı kaldı. Sir Gawain'in iç çekişinde belli belirsiz bir utanç vardı. Sonra pozisyon değiştirdi, tekrar kılıcını kaldırdı ve bir kez daha indirdi.

Bu kez bir kopma sesi duyuldu, kapı gürültüyle aşağı inerek ay ışığında bir toz bulutu kaldırdı. Çıkan ses müthişti –Edwin şarkıyı anında kesmişti–; Axl şimdi karşılarında duran demir ızgaraya gözlerini dikti, neyi çağıracağını görmek için bekledi. Ama canavardan eser yoktu, birkaç dakika sonra hepsi derin bir nefes aldılar.

Şimdi fiilen kapana kısılmış oldukları halde kayar kapının indirilmesi bir rahatlama duygusu getirmişti; dördü de anıt mezarın içinde dolaşmaya koyuldular. Kılıcını kınına sokmuş olan Sir Gawain parmaklıklara yaklaştı ve dikkatle dokundu.

"İyi demir," dedi. "İş görür."

Bir süredir suskun olan Beatrice Axl'ın yanına gelip başını göğsüne dayadı. Axl ona sarılırken yanağının gözyaşlarından ıslanmış olduğunu fark etti.

“Yapma prensesim,” dedi, “moralini bozma. Çok geçmeden geceye, açık havaya çıkmış olacağız.”

“Bunca kafatası Axl. Bu canavar gerçekten bu kadar çok insanı öldürmüş olabilir mi?”

Beatrice alçak sesle konuşmuştu, ama Sir Gawain işitip onlara döndü. “Siz ne ima ediyorsunuz hanımcığım? Bu katliamın *benim* eserim olduğunu mu?” Bunu daha önce, tünelin başında sergilediği öfkeden iz taşımayan bezgin bir tavırla, ama sesinde garip bir vurguyla söylemişti. “Bunca kafatası diyorsunuz. Peki biz yeraltında değil miyiz? Nedir ima ettiğiniz? Tek bir Arthur şövalyesi bu kadar çok insanı öldürmüş olabilir mi?” Tekrar kapıya dönüp parmaklıklardan birinin üzerinde parmağını gezdirdi. “Yıllar önce bir kere, rüyamda kendimi düşmanı öldürürken görmüştüm. Rüyamdaydı, uzun zaman önceydi. Düşman yüzlerceydi, belki bu kadar çoktu. Durmadan dövüşüyordum. Aptalca bir rüya, ama hâlâ hatırlıyorum işte.” İçini çekip Beatrice’e baktı. “Size ne cevap vereceğimi bilemiyorum hanımcığım. Tanrı’nın hoşuna gideceğini düşündüğüm şekilde davrandım. Bu kahrolası keşişlerin kalplerinin böylesine karardığını nasıl tahmin edebilirdim? Horace’la ben bu manastıra güneş batmadan önce, sizden kısa bir süre sonra geldik; o sırada başkeşişle acilen konuşmam gerektiğini düşünüyordum. Sonra, size kurduğu komployu öğrenince çok memnun olmuş gibi yaptım. Kendisiyle vedalaştım, hepsi benim gittiğimi zannetti, ama ben Horace’ı ormanda bırakıp gece karanlığında görünmeden yürüyerek buraya döndüm. Tanrı’ya şükür bütün keşişler aynı fikirde değil. İyi yürekli Jonus’un beni kabul edeceğini biliyordum. Başkeşişin entrikalarını ondan öğrendiğimde, Ninian’dan sizi beklemek üzere kimse görmeden beni buraya indirmesini istedim. Lanet olsun, oğlan yine başladı!”

Gerçekten de Edwin yine şarkı söylüyordu; önceki kadar yüksek sesle değil, ama bu kez garip bir pozisyonda. Yumruklarını şakaklarına dayamış, öne doğru eğilmiş,

gölgelerin arasında yavaşça hareket ediyordu; hayvan rolü oynayarak dans eder gibi.

“Son yaşadığı olayların baskısı altında eziliyor şüphesiz,” dedi Axl. “Bu kadar güçlü davranmış olması şaşılacak şey; buradan kurtulduğumuzda onunla ilgilenmemiz gerekiyor. Ama Sir Gawain, söyler misiniz, keşişler böylesine masum bir delikanlıyı niçin öldürmek istiyorlar?”

“Ne dediysem fayda etmedi beyim; başkeşiş oğlanı ortadan kaldırmakta ısrar etti. Ben de Horace’ı ormanda bırakıp aynı yoldan...”

“Sir Gawain, açıklayın lütfen. Yamyam devin açtığı yarayla mı ilgili bu? Oysa bu adamlar Hıristiyan eğitimi almış.”

“Oğlanın yarası yamyam dev yarası filan değil. O yarayı açan bir ejderha. Dün o asker gömleğini kaldırdığında hemen anlamıştım. Ejderhayla kim bilir nasıl karşılaştı, ama ejderha yarası olduğu kesin; şimdi kanı dişi ejderhayla münasebet kurmak için arzuyla dolup taşacak. Buna karşılık, kokusunu alabilecek kadar yakınında olan her dişi ejderha da peşinden gelecek. Wistan Efendi çırağına bu yüzden bu kadar düşkün beyim. Edwin Efendi’nin onu Querig’e götüreceğini düşünüyor. Aynı nedenle de keşişler ve bu askerler onu öldürmek istiyorlar. Bakın, oğlan iyice azdı!”

“Nedir bütün bu kafatasları beyim?” diye sordu birden Beatrice şövalyeye. “Niye bu kadar çok kafatası var? Hepsi bebek kafatası olabilir mi? Bazıları avucunuza sığabilecek kadar küçük, bakın.”

“Prensesim, üzme kendini. Mezarlık burası, başka bir şey değil.”

“Siz ne ima ediyorsunuz hanımcığım? Bebek kafatası mı? Ben erkeklerle, cehennem melekleriyle, ejderhalarla dövüştüm. Ama bebek katili olmadım! Ne cüretle ima edersiniz hanımcığım!”

Ansızın Edwin şarkı söylemeye devam ederek yanlarından geçti ve kayar kapıya gidip parmaklıklara

yaslandı.

“Geri çekil delikanlı,” dedi Sir Gawain, omuzlarından kavrayarak. “Burası tehlikeli, yeter artık, şarkı da söyleme!”

Edwin parmaklıkları iki eliyle kavradı, yaşlı şövalyeyle ikisi bir süre boğuştular. Sonra ikisi birden boğuşmayı bırakıp kapıdan uzaklaştılar. Başı Axl’ın göğsüne dayalı olan Beatrice’ten ufak bir çığlık koptu, ama tam o anda Edwin’le Sir Gawain Axl’ın görüş alanını kapladı. Sonra canavar ay ışığı havuzuna girdi, o zaman daha net göründü.

“Tanrı bizi korusun,” dedi Beatrice. “Bu yaratık resmen Büyük Ova’dan kaçmış gelmiş, hava da soğumaya başladı.”

“Merak etme prensesim. O parmaklıklardan geçemez.”

Kılıcını anında çekmiş olan Sir Gawain usulca gülmeye başladı. “Hiç de korktuğum kadar kötü değilmiş,” dedi, sonra biraz daha güldü.

“Yeterince kötü beyim,” dedi Axl. “Sırayla hepimizi mideye indirebilecekmiş gibi görünüyor.”

Karşılarındaki, derisi yüzülmüş iri bir hayvana benzetilebilirdi: Koyun işkembesinin içini kaplayan tabakayı hatırlatan ışık geçirmez bir zar, kaslarla eklemlerin üzerini gergin şekilde sarıyordu. Ay ışığıyla sarmalanmış haldeki canavar aşağı yukarı bir boğa iriliğindeydi, şekli de boğayı hatırlatıyordu, ama kafası belirgin biçimde kurt kafasına benziyordu ve daha koyu renkti; fakat doğal bir koyu renk post ya da etten ziyade alevlerin isiyle kararmış gibi görünüyordu. Canavarın çenesi iri, gözleri sürüngen gözüydü.

Sir Gawain hâlâ kendi kendine gülüyordu. “O kasvetli tünelde yürürken kurduğum çılgınca hayaller beni beterine hazırlamıştı. Bir keresinde beyim, Dumum bataklıklarında, acuze kafalı kurtlarla çarpıştım! Culwich tepesinde ise, savaş naraları atarken kan tüküren iki kafalı yamyam devlerle! Bu karşımızdaki azgın bir köpekten ibaret.”

“Buna rağmen özgürlüğe kavuşmamızı engelliyor Sir Gawain.”

“Evet, orası öyle. Bu durumda bir saat boyunca ona böyle bakarız, sonra askerler peşimizden tünele girerler. Ya da kapıyı kaldırır onunla dövüşürüz.”

“Ben onun azgın bir köpekten daha tekinsiz bir hasım olduğu kanısındayım Sir Gawain. Rica ederim kendinize fazla güvenmeyin.”

“Ben yaşlı bir adamım beyim, bu kılıcı öfkeyle savurmayalı epey yıl da oldu. Buna rağmen iyi yetişmiş bir şövalyeyim ve bu canavar bu dünyaya aitse onu alt ederim.”

“Bak Axl,” dedi Beatrice, “gözleri nasıl Edwin Efendi’yi izliyor.”

Şaşırtıcı derecede sakinleşmiş olan Edwin deneme yapar gibi bir sola bir sağa yürüyor, bu arada gözünü gözlerinden ayırmayan canavara bakıyordu hep.

“Köpek oğlanı arzuluyor,” dedi Sir Gawain düşünceli bir tavırla. “Bu canavarın içinde ejderha dölü olabilir.”

“Cibilliyeti ne olursa olsun,” dedi Axl, “biz ne yapacağız diye tuhaf bir sabırla bekliyor.”

“O halde şöyle bir öneride bulunayım dostlar,” dedi Sir Gawain. “Bu Sakson oğlanı kurtları tuzağa düşürmek için bağlanan keçi gibi kullanmayı istemezdim. Ne var ki cesur bir delikanlıya benziyor, burada silahsız dolaşması da aynı derecede tehlikeli aslında. Mumu alıp odanın arka tarafına gitsin, orada dursun. Sonra Axl Efendi, siz bir şekilde, belki sevgili karınızın yardımıyla bu kapıyı tekrar kaldırabilirseniz eğer, canavar serbestçe geçer. Benim tahminimce doğru oğlana gidecektir. Nereye hamle yapacağını bildiğime göre, ben de burada durup tam geçerken ortadan yarıya böleceğim onu. Planımı onaylıyor musunuz beyim?”

“Umarsız bir plan. Ama ben de askerlerin çok geçmeden bu tüneli keşfedeceklerinden korkuyorum. Onun için deneyelim beyim, karımla ben ipe asılıp bu kapıyı kaldırmak için elimizden geleni yaparız. Prensesim, Edwin Efendi’ye planımızı açıkla, bakalım katılacak mı bize.”

Ama Edwin Sir Gawain’in stratejisini kendisine tek kelime söylenmeden kavramış gibiydi. Mumu şövalyeden

alıp kemiklerin üzerinde arkaya doğru on uzun adım ölçtü ve gölgelere gömüldü. Yüzünü döndüğünde, çenesinin altında tuttuğu mumun alevi titremiyor, parmaklıkların ardındaki yaratığa dikilmiş çakmak çakmak iki gözü açığa çıkarıyordu.

"Çabuk olalım prensesim," dedi Axl. "Sırtıma tırman, ipin ucuna yetişmeye çalış. Bak şuradan sarkıyor."

İlk denemede neredeyse devriliyorlardı. Sonra sütunu destek olarak kullandılar, Beatrice'in ipi bir süre daha el yordamıyla bulmaya çalıştıktan sonra, "Tuttum Axl," dediği duyuldu. "Beni aşağı bırakırsan ip de benimle birlikte inecektir mutlaka. Yakala beni de birden düşmeyeyim."

"Sir Gawain," diye seslendi usulca Axl, "hazır mısınız beyim?"

"Hazırız."

"Canavar yanınızdan geçip giderse bu cesur oğlanın sonu gelmiş demektir."

"Biliyorum beyim. Geçip gitmeyecek."

"Yavaşça indir beni Axl. Elimde iple hâlâ havada kalmışsam uzanıp aşağı çek."

Axl Beatrice'i bıraktı, Beatrice bir an havada asılı kaldı; bedeninin ağırlığı kapıyı kaldırmaya yetmemişti. Sonra Axl onun iki elinin yakınında bir yerden ipi tutabildi, ikisi birden çektiler. Önce hiçbir şey olmadı, sonra bir şey serbest kaldı, kapı titreyerek yukarı kalktı. Axl çekmeye devam ediyordu, kapıyı göremediğinden seslendi: "Yeterince yükseldi mi beyim?"

Sir Gawain'in cevabı bir sessizliğin ardından geldi: "Köpek bize bakıyor, aramızda hiçbir şey yok artık."

Axl dönüp sütunun arkasından baktığında hayvanın öne doğru atılışını gördü. Yaşlı şövalyenin yüzü ay ışığında bembeyazdı; kılıcını savurdu, ama yetişemedi, yaratık yanından geçmiş hiç şaşmadan Edwin'e doğru ilerliyordu.

Oğlanın gözleri açıldı, ama mumu düşürmedi. Yana doğru hareket ederek, adeta kibarca canavara yol verirmiş gibi çekildi. Ve Axl şaşkın bakışlarla seyrederken yaratık

yolunu değiştirmeden az önce kendilerinin çıktığı tünelin karanlığına doğru koşmaya devam etti.

"Havada tutacağım kapıyı," diye bağırdı Axl. "Eşikten geçip kurtarın kendinizi!"

Ama ne yanındaki Beatrice duymuş gibiydi dediğini, ne de kılıcını indirmiş olan Sir Gawain. Hatta Edwin bile birkaç saniye önce yanından hızla geçip giden ve her an mutlaka geri dönecek olan korkunç yaratığa ilgisini kaybetmiş gibiydi. Oğlan mumu önünde tutarak yaşlı şövalyenin durduğu yere geldi, ikisi birlikte yere baktılar.

"Kapıyı bırakın insin, Axl Efendi," dedi Sir Gawain başını kaldırmadan. "Birazdan tekrar kaldırırız."

Axl yaşlı şövalyeyle oğlanın önlerinde, yerde hareket eden bir şeye büyülenmiş gibi bakmakta olduklarını anladı. Kapıyı bıraktı, o sırada Beatrice, "Korkunç bir şey Axl," dedi, "görmeme hiç gerek yok. Ama sen git bak bakalım, anlatırsın bana ne gördüğünü."

"Canavar tünele koşmadı mı prensesim?"

"Bir kısmı koştu, sonra ayak sesleri kesildi. Hadi Axl, git de şövalyenin ayaklarının dibinde kalan parçasına bak."

Axl yanlarına geldiğinde hem Sir Gawain hem de Edwin sanki rüyadan uyanırcasına irkildiler. Sonra kenara çekildiler, Axl ay ışığında yaratığın kafasını gördü.

"Çenesi durmuyor," dedi Sir Gawain endişeli bir tonda. "Kılıçla parçalayayım diyorum, ama başımıza daha fazla bela açacak bir saygısızlık olur diye korkuyorum. Yine de hareket etmese daha memnun olacağım."

Gerçekten de kesik kafanın canlı olmadığına inanmak zordu. Yerde yan duruyor, görünen tek göz bir deniz yaratığı gibi parlıyordu. Çenesi garip bir enerjiyle, ritmik biçimde hareket ediyor, öyle ki, dişlerin arasında gevşek duran dili canlanıp kıpırdanırmış gibi görünüyordu.

"Size müteşekkiriz Sir Gawain," dedi Axl.

"Bir köpekten ibaretti beyim, daha beteriyle seve seve yüzleşirim. Her şeye rağmen bu Sakson oğlan az bulunur bir cesaret sergiliyor, ona yardım ettiğime memnunum. Ama

şimdi acele edip gitmemiz gerek, temkini de elden bırakmayalım, üzerimizde neler oluyor kim bilir, hatta şu odanın ötesinde ikinci bir canavarın bekleyip beklemediği de meçhul.”

Sütunlardan birinin arkasında bir manivela buldular, ipin ucunu bağlayıp kapıyı kısa sürede, hiç zorlanmadan kaldırdılar. Canavarın kafasını düştüğü yerde bırakıp kayar kapının altından geçtiler; Sir Gawain yine kılıcı elinde önden gidiyor, Edwin arkayı çekiyordu.

Anıt mezarın ikinci odası canavara in vazifesi gördüğüne dair belirgin izler taşıyordu: eski kemiklerin yanı sıra daha yakın zamana ait koyun ve geyik leşleri, ayrıca ne olduğunu anlayamadıkları, pis kokulu başka kara şekiller vardı. Sonra tekrar dolambaçlı bir dehlizde, başlarını eğmiş nefes nefese yürürlerken buldular kendilerini. Başka canavara rastlamadılar, sonunda kuş sesleri işittiler. Uzakta bir ışık lekesi göründü, sonra ormana çıktılar, şafağın ilk ışıklarıyla çepeçevre sarmalanmışlardı.

Axl sersemlemiş bir halde, iki ulu ağacın arasında köklerden oluşan bir tümsek buldu ve Beatrice’in elinden tutarak üzerine oturmasına yardım etti. Beatrice başta konuşamayacak kadar nefes nefeseydi, ama birkaç dakika sonra başını kaldırıp konuştu:

“Yanımda yer var kocam. Şimdilik güvendeysek birlikte oturup yıldızların sönüşünü seyredelim. İkimizin de sağ salim olduğuna, o uğursuz tüneli geride bıraktığımıza şükrediyorum.” Sonra sordu: “Edwin Efendi nerede Axl? Göremiyorum onu.”

Axl alacakaranlıkta etrafına bakınınca biraz ileride Sir Gawain’in karaltısını gördü; başını öne eğmiş, bir elini dayadığı ağaç gövdesinden destek alarak soluklanıyordu. Ama oğlandan eser yoktu.

“Daha demin arkamızdaydı,” dedi Axl. “Hatta açık havaya çıktığımızda nidasını duydum.”

“Ben gördüm, süratle yola devam etti beyim,” dedi Sir Gawain başını çevirmeden, hâlâ nefes almakta zorlanıyordu.

“Bizler gibi yaşlı olmadığından, nefes nefese meşelere yaslanmaya ihtiyacı yok. Herhalde Wistan Efendi’yi kurtarmak üzere alelacele manastıra dönüyordur.”

“Ona mâni olmak gelmedi mi aklınıza beyim? Alelacele gittiği yerde tehlikeyle karşılaşacağı kesin, Wistan Efendi bu arada ya öldürülmüş ya da yakalanmış olmalı.”

“Ben ne yapabilirdim beyim? Elimden geleni yaptım ben. O havasız yerde saklandım. Bizden önce nice cesur adamı mideye indirmiş olan canavarın hakkından geldim. Bütün bunların ardından, oğlan koşa koşa manastıra döndü! Ben bu ağır zırh ve kılıçla onun peşinden mi koşayım? Bitkin düştüm beyim. Bitkinim. Görevim nedir şimdi? Durup bir düşünmem gerek. Arthur olsa ne yapmamı isterdi?”

“Sir Gawain,” dedi Beatrice, “Wistan Efendi’nin gerçek kimliğini, doğudan gelen bir Sakson savaşçı olduğunu gelip başkeşişe ilk haber veren sizdiniz, öyle mi?”

“Bunlara niye tekrar girelim hanımcığım? Ben sizi güvenliğe kavuşturmadım mı? Bu tatlı şafağa çıkıncaya kadar ne çok kafatasını çiğnedik geçtik! Ne çok. Yere bakmaya ne hacet, her adımda çatırtıları duyuluyor. Kaç ölü beyim? Yüz mü? Bin mi? Saydınız mı Axl Efendi? Yoksa siz orada değil miydiniz beyim?” Sir Gawain hâlâ ağaç yanındaki bir karaltıydı; kuşlar sabah korosuna başladığından beri sözleri zorlukla duyuluyordu.

“Bu gece yaşananlar ne olursa olsun,” dedi Axl, “size teşekkür borçluyuz Sir Gawain. Cesaretinizin de becerinizin de hiç azalmadığı aşikâr. Ancak benim de size sormak istediğim bir soru var.”

“Esirgeyin beni beyim, yeter bu kadarı. Ben bu ormanlık yamaçlarda çevik bir delikanlıyı nasıl kovalarım? Ben tükendim beyim, üstelik sadece nefes bakımından da olmayabilir.”

“Sir Gawain, biz bir zamanlar yoldaş değil miydik?”

“Esirgeyin beni beyim. Bu gece görevimi yaptım ben. Bu kadarı yetmez mi? Şimdi gidip zavallı Horace’ımı bulmam

lazım; kaybolmasın diye bir dala bağlamıştım onu, ama ya bir kurt ya da ayı rastlarsa ona?”

“Sis kalın bir perde gibi geçmişimi örtüyor,” dedi Axl. “Buna rağmen, son zamanlarda, bir zamanlar bana verilmiş bir görevi, hem de önemli bir görevi hatırlıyorum. Bütün insanları Tanrı’ya yaklaştıracak bir kanun, yüce bir kanun muydu? Sir Gawain, sizin varlığınız ve Arthur’dan söz edişiniz çoktandır silinmiş düşünceleri canlandırıyor.”

“Beyim, benim zavallı Horace’ım gece ormanda olmaktan hiç hoşlanmaz. Bir ok yağmurunu gözünü kırpmadan göğüsler, ama bir baykuş ötüşü ya da tilki çığlığı onu korkutmaya yeter. Ben şimdi onun yanına gideceğim, sizlere de burada fazla dinlenip oyalanmamanızı tavsiye ederim. Genç Saksonları unutun, ikisini de. Sizi köyünde bekleyen kendi sevgili oğlunuzu düşünün şimdi. Vakit geçirmeden yola düşün derim; artık battaniyelerinizle erzakınız da yok. Irmak yakında, doğuya doğru hızlı bir akıntı var. Bir mavnacıdan kibarca rica ederseniz sizi ırmak aşağı götürebilir. Ama burada oyalanmayın, askerlerin buraya ne zaman geleceği belli olmaz. Tanrı sizi korusun dostlar.”

Sir Gawain’in karaltısı bir hışırtı ve birkaç gümbürtünün ardından kara yaprakların arasında gözden kayboldu. Beatrice bir iki dakika sonra konuştu:

“Onunla vedalaşmadık Axl, kendimi kötü hissediyorum bu yüzden. Oysa bizden garip biçimde ayrıldı, apansız.”

“Bana da öyle geldi prensesim. Ama akıllıca bir tavsiyede bulunmuş olabilir. Vakit kaybetmeden oğlumuza gitmemiz, şimdiye kadarki yol arkadaşlarımızı unutmamız gerek. Zavallı Edwin Efendi için kaygılanıyorum, ama alelacele manastıra döndüğüne göre biz ne yapabiliriz?”

“Birkaç dakikacık daha dinlenelim Axl. Sonra yola koyuluruz, baş başa; yolculuğu hızlandırmak için bir mavna bulsak iyi olur gerçekten. Oğlumuz niye bu kadar geciktik diye merak ediyordur.”

Sekizinci Bölüm

Genç keşiş Edwin'in dilini iyi konuşan zayıf, hasta görünümlü bir Pikt'ti. Kendi yaşlarında birinin yanında olması çok hoşuna gitmişti kuşkusuz; yolculuğun ilk bölümü boyunca, şafak sislerinin arasından aşağı inerlerken şevkle konuşmuştu. Ama ağaçların arasına girdiklerinden beri genç keşiş suskundu, Edwin acaba kılavuzunu bir şekilde gücendirdi mi diye düşünüyordu. Daha büyük ihtimalle keşiş sadece bu ormanlarda gizleniyor olabilecek varlıkların dikkatini çekmekten korkuyordu; hoş kuş ötüşlerinin yanı sıra tuhaf tıslamalar ve mırıltılar da duymuşlardı. Edwin rahatlama ihtiyacından çok sessizliği bölme isteğiyle bir kez daha, "Yani ağabeyimin yaraları ölümcül değil miydi?" diye sorduğunda cevap neredeyse tersler gibiydi.

"Peder Jonus değil dedi. Ondan bilgesi yoktur."

Demek ki Wistan pek kötü yaralanmamıştı. Hatta tepeden aşağı aynı yolu kısa bir süre önce, ortalık henüz karanlıkken o da katetmiş olmalıydı. Kılavuzunun koluna bütün ağırlığıyla dayanmak zorunda mı kalmıştı? Yoksa dizginini bir keşişin tuttuğu kısrağının üstünde gitmeyi becerebilmiş miydi?

"Bu oğlanı fıçıcının kulübesine kadar götür. Dikkatli ol, manastırdan ayrıldığınızı gören olmasın." Genç keşişin dediğine göre Peder Jonus'un verdiği talimat buydu. Yani Edwin yakında savaşçının yanında olacaktı, ama nasıl karşılanacaktı acaba? Daha ilk güçlükte Wistan'ı yarı yolda bırakıvermişti. Savaşın ilk işaretinde hemen onun yanına koşacağına o uzun tünele kaçmıştı. Ama annesi tünelde

değildi; ağır rüya bulutlarının üzerinden kalktığını ancak tünelin sonu karanlığın ortasında ırak bir ay gibi nihayet göründüğünde hissedebilmiş ve olanları dehşet içinde anlamıştı.

Soğuk sabah havasına çıktıktan sonra elinden geleni yapmıştı hiç değilse. Manastıra kadar neredeyse ara vermeden koşmuş, sadece en dik yamaçlarda yavaşlamıştı. Ormanda ilerlerken kaybolduğunu düşünmüştü zaman zaman, ama sonra ağaçlar seyrelmiş, solgun gökyüzü fonunda manastır belirmişti. Böylece tırmanmaya devam edip nefes nefese, bacakları ağrıyarak büyük kapıya varmıştı.

Ana kapının yanındaki küçük kapı kilitli değildi, araziye gizlice, dikkatlice girecek kadar toparlayabilmişti kendini. Tırmanışının son dakikalarında dumanı fark etmişti, ama şimdi duman göğsünü gıdıklıyor, sesli sesli öksürmemek için kendini zor tutuyordu. Bunun üzerine saman dolu yük arabasını yerinden oynatmak için artık çok geç olduğunu kesinlikle anladı ve içinde büyük bir boşluk hissetti. Ama bu duyguyu şimdilik bir yana bırakıp manastır arazisinde süratle ilerledi.

Bir süre boyunca ne bir keşişe rastladı, ne de askere. Ama uzaktaki bir pencereden görülmemek için başını eğerek yüksek duvarın dibinden yürürken, aşağıda, ana kapının önündeki küçük avluda askerlerin bir araya sıkışmış atlarını görmüştü. Dört yanları yüksek duvarlarla çevrili hayvanlar hâlâ eyerli halde, sinirli sinirli dolaşıyorlardı, oysa birbirlerine çarpmadan adım atacakları kadar yer yoktu. Sonra, keşişlerin yaşadığı kısma gelince, kendi yaşında bir başkası olsa vakit kaybetmeden ortadaki avluya gideceği halde, Edwin soğukkanlılıkla arazinin coğrafyasını hatırlamış ve kestirmeden gitmeyip arka yollardan hatırladığı kadarını kullanmıştı. Gideceği yere vardığında bile, taş bir sütunun arkasına gizlenip etrafı kolaçan etmişti.

Ana avluyu tanımak mümkün değildi neredeyse. Üç cüppeli şahıs bitkin halde yeri süpürüyordu; Edwin onları

izlerken elinde kovayla bir dördüncüsü gelip döşeme taşlarının üzerine su attı, kuytulara gizlenmiş çok sayıda kargayı kaçırdı. Zemine yer yer saman ve kum atılmıştı, Edwin'in gözü üzeri çuval beziyle örtülmüş çok sayıda kütleye takıldı, ceset olduklarını tahmin etti. Eski taş kule, avlunun üzerinde bütün heybetiyle yükseliyordu –Wistan'ın burada direndiğini biliyordu Edwin– ama o da değişmişti; birçok yeri, özellikle kemerli girişi ve dar pencerelerin çevresi yanmış, kararmıştı. Kule bir bütün olarak büzüşüp küçülmüş gibi geldi Edwin'e. Sütunun arkasından boynunu uzatmış bakıyor, üstü örtülü kütlelerin etrafındaki gölcüklerin kan mı su mu olduğunu anlamaya çalışıyordu ki kemikli eller arkadan omuzlarını kavradı.

Arkasına döndüğünde Peder Ninian dedikleri sessiz keşiş gözlerinin içine bakıyordu. Edwin haykırmamış, alçak sesle, cesetleri işaret ederek, "Wistan Efendi, Sakson ağabeyim. Orada mı yatıyor?" demişti.

Sessiz keşiş anlamış gibi görünerek başını hararetle iki yana sallamıştı. Ama bildik hareketiyle parmağını dudaklarına götürürken Edwin'in yüzüne uyarırcasına bakmıştı. Sonra etrafını kaçamak bakışlarla kolaçan ederek Edwin'i çekiştire çekiştire avludan uzaklaştırmıştı.

"Savaşçı," demişti bir gün önce Wistan'a, "askerlerin gerçekten geleceğinden emin olabilir miyiz? Burada olduğumuzu kim söyleyecek onlara? Bu keşişler bizi basit çobanlar sanıyordur mutlaka."

"Kim bilir delikanlı. Belki rahat bırakırlar bizi. Ama burada olduğumuzu ihbar edebileceğini düşündüğüm biri var; hatta sevgili Brennus şu anda emir veriyor olabilir. İyice kontrol et genç yoldaşım. Britonlar balyalarını içeriden tahta kalaslarla ayırırlar. Bize sırf saman lazım."

Wistan'la ikisi eski kulenin arkasındaki samanlıktaydılar. Şimdilik odun kırmaktan vazgeçen savaşçı, barakanın arka tarafına yığılmış samanlarla dingildek yük arabasını tepeleme doldurmaya girişmişti. Bu işi yaparlarken Edwin düzenli aralıklarla balyaların üzerine tırmanıp bir sopayla

deşiyordu. Yerden dikkatle onu izleyen savaşçı bazen belirli bir noktayı tekrar deşmesini, bazen de belirli bir yere bacağını gittiği yere kadar daldırmasını söylüyordu.

"Bu Mübarek Pederler dalgınlığa çok yatkın," demişti Wistan açıklama olarak. "Samanların arasında bir kürek ya da yaba unutmuş olabilirler. Bu ücra yerde alet sıkıntısı çekiyorlardır, bulursak onlara bir faydamız dokunmuş olur."

Savaşçı o sırada samanın ne işe yarayacağı konusunda henüz bir ipucu vermemiş olduğu halde Edwin onları bekleyen çarpışmayla ilgili olduğunu hemen anlamıştı; balyalar üst üste yığılırken askerlerle ilgili sorusunu da bu yüzden sormuştu.

"Bizi kim ihbar edecek savaşçı? Keşişler bizden şüphelenmiyor. Kendi mübarek kavgalarına o kadar dalmışlar ki, bize bakmıyorlar bile."

"Olabilir delikanlı. Ama sen şurayı da kontrol et. Tam şurası."

"Savaşçı, bizi yaşlı karı koca mı ihbar edecek yoksa? Onlar fazlasıyla ahmak ve dürüst değil mi?"

"Briton olmalarına rağmen ihanet edeceklerinden korkmuyorum. Yine de onları ahmak zannetmekle yanılıyorsun delikanlı. En azından Axl Efendi derin bir adam."

"Savaşçı, niçin onlarla yol alıyoruz? Sürekli yavaşlatıyorlar bizi."

"Dediğin gibi yavaşlatıyorlar, yakında ayrılacağız zaten. Yine de bu sabah yola çıkarken Axl Efendi'yle bir arada olmak istedim. Bundan sonra da olmak isteyebilirim. Dediğim gibi, derin biri. İkimizin konuşacakları olabilir daha. Ama şimdi şu işe yoğunlaşalım. Bu arabayı sağlam, düzgün bir şekilde yüklemeliyiz. Sırf saman olmalı. İçinde tahta ya da demir olmamalı. Bak sana ne kadar güveniyorum delikanlı."

Ama Edwin yarı yolda bırakmıştı onu. Nasıl olmuştu da o kadar uzun süre uyuyabilmişti? Yatması hataydı zaten. Köşede dimdik oturup Wistan'ın yaptığı gibi hafifçe

uyuklamak, en ufak gürültüde ayağa fırlamaya hazır olmalıydı. Halbuki o çocuklar gibi yaşlı kadının verdiği bir bardak sütü içip odanın bir köşesinde derin uykuya dalmıştı.

Rüyasında gerçek annesi mi çağırmıştı onu? Belki bu yüzden o kadar çok uyumuştu. Peki topal keşiş onu sarsarak uyandırdığında niçin savaşçının yanına koşacağına sanki hâlâ derin rüyalardaymış gibi o uzun, tuhaf tünelde diğerlerini izlemişti?

Hiç kuşkusuz annesinin sesiydi, samanlıkta onunla konuşmuş olan sesin aynısı. “Benim için güçlen Edwin. Güçlen ve gel kurtar beni. Gel kurtar beni. Gel kurtar beni.” Bir önceki sabah duymadığı bir aciliyet vardı bu kez sesinde. O kadarla da kalmamıştı; Edwin açık duran gizli kapaktan aşağıya, karanlığa inen basamaklara gözünü diktiğinde, bir şeylerin onu kuvvetle çektiğini hissetmiş, başı dönmüş, neredeyse midesi bulanmıştı.

Genç keşiş bir sopayla çakal eriği dallarını itiyor, Edwin’in öne geçmesini bekliyordu. Sonunda alçak sesle de olsa konuştu.

“Kestirme bu. Birazdan fıçıcı kulübesinin damını göreceğiz.”

Ormandan çıkıp arazinin çekilmekte olan sise doğru alçaldığı yere geldiklerinde, Edwin yakındaki eğreltilerin arasında hareket ve tıslamalar işitiyordu hâlâ. Yaz sonlarına doğru bir gün, kızla konuştuğu o güneşli akşamüzeri geldi aklına.

Hem küçük hem de sazlarla iyice gizlenmiş olduğundan, göleti ilk anda görememişti o gün. Önünde parlak renkli böcekler bir bulut halinde havalanmıştı; başka zaman olsa dikkatini çekerdi, ama o gün suyun kenarından gelen sesle meşguldü kafası. Kapana kısılmış bir hayvan mıydı? İşte yine kuş ötüşlerinin, rüzgârın gerisinden geliyordu. Ses belirli bir düzenle tekrarlanıyordu: Çırpınışı çağrıştıran şiddetli bir hışırtı, sonra sessizlik. Çok geçmeden yine hışırtı. Edwin dikkatle yaklaştığında birinin zorlukla nefes alıp verdiğini duymuştu. Sonra kızı bulmuştu karşısında.

Sert otların arasında sırtüstü yatıyordu, belden yukarısı yana bükülmüştü. Edwin'den birkaç yaş büyüktü –on beş on altı yaşlarındaydı– ve gözleri ona korkusuz, dimdik bakıyordu. Garip duruşunun sebebini Edwin'in anlaması biraz zaman aldı: Elleri bedeninin altında bağlıydı. Etrafındaki ezilmiş otlar, çırpınışları sırasında bacaklarıyla kendini ite ite ilerlediği alanı gösteriyordu. Belden bağlı, kumaştan iş önlüğünün bir tarafı boydan boya lekeliydi –ıslanmıştı belki–; alışılmadık esmerlikteki bacaklarının ikisinde de taze devedikeni sıyrıkları vardı.

Kızın hayalet ya da cin olabileceği geçti aklından, ama kız konuştuğunda sesi hiç yankılanmadı.

"Ne istiyorsun? Niye geldin?"

Edwin kendini toparlayıp konuştu: "İstersen sana yardım edebilirim."

"Düğümler pek zor değil. Her zamankinden daha sıkı bağladılar sadece."

Edwin kızın yüzüyle boynunun tere batmış olduğunu ancak fark ediyordu. Kız konuşurken bir yandan sırtındaki elleri harıl harıl çabalıyordu.

"Yaran var mı?" diye sordu Edwin.

"Yaram yok. Ama demin dizime böcek kondu. Yapışıp ısırdı. Birazdan şişer. Sen daha çocuksun, yardım edemeyeceksin bana. Önemli değil, kendim hallederim."

Gözlerini Edwin'den ayırmayan kız yüzü gerilerek gövdesini büktü ve yerden biraz kaldırdı. Edwin büyülenmiş gibi onu seyrediyor, her an ellerinin gövdesinin altından çıkmasını bekliyordu. Ama kız pes ederek tekrar kendini yere bıraktı, otların arasından nefes nefese, öfkeyle Edwin'e baktı.

"Yardım edebilirim," dedi Edwin. "Düğümlerle aram iyidir."

"Çocuksun sen."

"Değilim. Yakında on iki olacağım."

"Birazdan dönerler. Beni çözdüğünü görürlerse döverler seni."

“Yetişkin mi onlar?”

“Öyle sanıyorlar kendilerini, aslında oğlan çocukları. Ama senden büyükler, üstelik üç kişiler. Seni dövmek onlar için büyük zevk olur. Başını zorla şu çamurlu suya batırıp bayılıncaya kadar suyun altında tutarlar. Daha önce yaparlarken gördüm.”

“Köyden oğlanlar mı?”

“Köyden mi?” Kız Edwin’e küçümseyerek baktı. “*Senin* köyün mü? Biz her gün kaç köyden geçiyoruz. Senin köyünden bize ne? Yakında dönerler, o zaman halin duman.”

“Ben korkmuyorum. İstersen seni kurtarabilirim.”

“Ben her zaman kendi kendime kurtulurum.” Kız tekrar kıvrandı.

“Niye bağladılar seni?”

“Niye mi? Seyretmek için herhalde. Kurtulmaya çalışırken seyretmek için. Ama sonra gittiler, yiyecek çalmaya.” Kız sonra, “Ben köylülerin bütün gün çalıştığını sanıyordum,” dedi. “Annen dolaşmana nasıl izin veriyor?”

“İznim var, çünkü bugün tek başıma üç köşeyi bitirdim bile.” Edwin ardından ekledi: “Benim gerçek annem köyde değil artık.”

“Nereye gitti?”

“Bilmiyorum. Aldılar onu. Şimdi teyzemle yaşıyorum.”

“Ben senin gibi çocukken,” dedi kız, “köyde yaşıyordum. Şimdi yollardayım.”

“Kimlerle birliktesin?”

“Ha... onlarla. Buradan sık sık geçeriz. Hatırlıyorum da, geçen baharda yine beni burada bağlayıp bırakmışlardı.”

“Çözeceğim seni,” dedi Edwin ansızın. “Dönseler de korkmam onlardan.”

Buna rağmen nedense harekete geçemiyordu. Kızın gözlerini başka yöne çevirmesini, en azından bedeninin Edwin yaklaşacağı için kıpırdanmasını bekliyordu. Ama kız gözlerini ondan ayırmadan sırtının altındaki elleriyle çabalamaya devam ediyordu. Ancak uzun uzun nefes

verince Edwin kızın epeyce bir süredir nefesini tuttuğunu anladı.

“Genellikle kendim yapıyorum,” dedi kız. “Sen burada olmasan şimdiye kurtulmuştum.”

“Kaçmayasın diye mi bağlıyorlar seni?”

“Kaçmayayım diye mi? Nereye kaçacağım ki? Ben yollarda onlarla birlikteyim.”

Sonra ekledi: “Sen niye benim yanıma geldin? Gidip annene yardım etsene.”

“Anneme mi?” Edwin gerçekten şaşırmıştı. “Annem ona yardım etmemi niye istesin ki?”

“Onu aldılar dememiş miydin?”

“Evet, ama bu çok uzun zaman önceydi. Şimdi mutlu.”

“Nasıl mutlu olabilir ki? Yollarda demedin mi? Biri gelip ona yardım etsin istemez mi sanıyorsun?”

“Yollarda o. İstemez benim...”

“Daha önce çocuk olduğun için istemezdi. Ama şimdi neredeyse adam olmuşsun.” Kız susup sırtını bükerek bir kere daha çabaladı. Sonra tekrar yere çöktü. “Bazen,” dedi, “döndüklerinde kurtulamamışsam çözmüyorlar beni. Tek kelime etmeden seyrediyorlar, ta ki ben kendi başıma ellerimi çözünceye kadar. O zamana kadar karşımda oturup seyrediyorlar sadece, bacaklarının arasında şeytan boynuzları büyüdükçe büyüyor. Konuşsalar o kadar ağırıma gitmezdi. Ama gözlerini dikip seyrediyorlar, hiçbir şey demiyorlar.” Sonra ekledi: “Seni gördüğümde senin de aynı şeyi yapacağını sandım. Oturup seyredeceksin, hiçbir şey söylemeyeceksin sandım.”

“Çözeyim mi seni? Onlardan korkmuyorum, düğümlerle de aram iyidir.”

“Sen daha çocuksun.” Kız ansızın ağlamaya başladı. Elem çok ani olmuştu, hem de yüzünde başka duygu belirtisi görülmediğinden, Edwin önce damlaların ter olduğunu sandı. Ama sonra gözyaşı olduğunu anladı; kızın yüzü yana dönük olduğundan gözyaşları tuhaf bir yol izliyor, burnunu aşıp öteki yanağından aşağı yuvarlanıyordu. Bütün

bu süre boyunca gözlerini Edwin’den ayırmamıştı. Gözyaşları Edwin’in kafasını karıştırdı, olduğu yerde kalakaldı.

“Hadi o zaman,” dedi kız ve ilk kez yana dönerek gözlerini sudaki sazlara çevirdi.

Edwin fırsat kollayan hırsız misali aceleyle kızın yanına gitti ve otların arasına çömelip düğümü çekiştirmeye koyuldu. İp ince ve sertti, kızın bileklerini acımasızca kesiyordu; iç içe duran açık avuçları ise aksine küçük ve yumuşaktı. Düğüm başlangıçta gıdım oynamadı, ama Edwin kendini sakin olmaya zorlayıp ipin dolambaçlarını dikkatle inceledi. Sonra tekrar deneyince, dokunduğu an düğüm gevşedi. Bu kez işe daha bir güvenli girişti; ara sıra uysal hayvanlar gibi bekleyen yumuşak avuçlara bakıyordu.

İpi çözüp çektikten sonra kız yüzü Edwin’e dönük oturdu; aralarındaki mesafe ansızın rahatsız edici derecede kısa göründü Edwin’e. Kızın çoğu insan gibi kurumuş dışkı kokmadığını fark etti; kokusu ıslak odun ateşinin kokusuna benziyordu.

“Gelirlerse,” dedi kız usulca, “seni sazların arasında sürükler, sonra yarı boğulmuş halde bırakırlar. Gitsen iyi olur. Köyüne dön.” Kız elini, denermiş gibi, kontrol edip edemeyeceğini bilemezmiş gibi uzatıp Edwin’in göğsünü itti. “Git. Acele et.”

“Onlardan korkmuyorum.”

“Korkmuyorsun. Ama yine de bütün bu dediklerimi yaparlar sana. Bana yardım ettin, ama artık gitmen lazım. Git, çabuk.”

Güneş batmadan hemen önce tekrar oraya gittiğinde kızın yattığı yerdeki otlar ezikti hâlâ, ama kız ardında başka iz bırakmamıştı. Yine de etrafta neredeyse tekinsiz bir sükûnet vardı; Edwin otların arasında bir süre oturmuş, rüzgârda salınan sazları seyretmişti.

Kızdan hiç kimseye söz etmedi; derhal kızın iblis olduğuna hükmedecek olan teyzesine de, öteki oğlanlara da. Ama sonraki haftalarda sık sık kızın canlı bir sureti

istemeden zihninde canlanmıştı; bazen geceleri, rüyasında, çoğu kez de güpegündüz, toprağı kazarken ya da bir damın onarılmasına yardım ederken; o zaman bacaklarının arasında şeytan boynuzu büyüyordu. Zamanla boynuz yok oluyor, geriye bir utanç duygusu kalıyor, sonra da kızın sözleri geliyordu aklına: “Sen niye benim yanıma geldin? Gidip annene yardım etsene.”

Ama Edwin annesine nasıl gidebilirdi? Onun “daha çocuk” olduğunu kız kendi söylemişti. Öte yandan, yine kızın dediği gibi yakında adam olacaktı. Bu sözleri her hatırlayışında utanıyordu, buna rağmen bir çıkış yolu bulamamıştı.

Ne var ki Wistan samanlığın kapısını açıp göz kamaştırıcı gün ışığını içeriye zorla soktuğunda ve özel görev için seçilen kişinin kendisi, yani Edwin olduğunu söylediği anda durum tamamen değişmişti. İşte şimdi ikisi, Edwin’le savaşçı yollara düşmüş memleketin bir ucundan bir ucuna gidiyorlardı, annesini bulmaları uzun sürmeyecekti. Bulduklarında da yanındaki adamlar korkudan tir tir titreyecekti.

Peki ama onu sürükleyip götüren gerçekten annesinin sesi miydi? Düpedüz askerlerden korkusu değil miydi? Genç keşişi bir ırmağın kıyısı boyunca yamaç aşağı inen, neredeyse insan ayağı değmemiş patikada izlerken Edwin’in aklından bu tür sorular geçiyordu. Uyandırılıp pencereden baktığında eski kulenin etrafında koşuşturan askerleri görünce paniğe kapılmış olmasındı? Ama şimdi, hepsini dikkatle düşündüğünde, hiç korku hissetmediğinden emindi. Daha önce, gündüz vakti savaşçı onu aynı kuleye götürüp de konuştuklarında Edwin’in tek hissettiği, yaklaşan düşmanın karşısında Wistan’la yan yana durmak için duyduğu sabırsızlıktı.

Wistan manastıra ilk geldikleri andan itibaren eski kuleyle ilgilenmişti. Edwin odunlukta kütükleri kırarlarken Wistan’ın sürekli başını kaldırıp kuleye baktığını hatırlıyordu. El arabasına yükledikleri yakacak odunları

manastır arazisinde dolaşarak dağıtırlarken de, iki kere sırf kulenin önünden geçmek için yollarını değiştirmişlerdi. Dolayısıyla, keşişler toplantıya girip ortadan kaybolduklarında, avlu boşaldığında savaşçının baltasını istiflenmiş odunların üzerine bırakıp, "Gel bakalım genç yoldaşım, tepeden bizi gözleyen bu uzun boylu, eski dostu biraz daha yakından inceleyelim," demesi sürpriz olmamıştı. "Bana öyle geliyor ki nereye gittiğimize bakıyor, hâlâ onu ziyaret etmedik diye güceniyor."

Alçak kemerin altından geçip kulenin içine, soğuk loşluğa girerlerken savaşçı, "Dikkat et," demişti. "İçeriye girdim sanıyorsun, ama ayaklarına bak."

Edwin aşağıya baktığında, önünde yuvarlak duvarı takip eden, çember şeklinde bir hendek görmüştü. Bir adamın atlayarak geçemeyeceği kadar genişti, ortadaki sıkıştırılmış toprak zemine ulaşmak için tek yol, iki kalastan yapılmış basit bir köprüydü. Edwin kalasların üzerine basıp aşağıdaki karanlığa baktığında arkasından savaşçının sesini duydu:

"Dikkat edersen burada su yok, genç yoldaşım. Aşağıya düşsen bile, senin boyundan daha derin değildir bana sorarsan. Sence tuhaf değil mi? *İçeride* niye hendek olsun? Böyle küçük bir kulede hendeğin ne anlamı var zaten? Ne işe yarar?" Wistan kendi de kalasların üzerinden geçti ve ortadaki zemini topuğuyla yokladı. "Belki," diye devam etti, "eskiler bu kuleyi hayvan kesmek için yapmışlardı. Belki bir zamanlar bu zemin kesim yeriydi. Bir hayvanın istemedikleri parçalarını da itip kenardan hendeğe atıyorlardı. Ne diyorsun delikanlı?"

"Olabilir savaşçı," dedi Edwin. "Yine de hayvanları böyle dar kalasların üstünden geçirmek pek kolay olmasa gerekti."

"Belki eski zamanlarda burada daha iyi bir köprü vardı," dedi Wistan. "Bir öküzü ya da boğayı taşıyabilecek sağlam bir köprü. Hayvan bir kere öteki tarafa geçtikten sonra, başına gelecekleri anladığında ya da tek vuruşla dizlerinin

üzerine çökertilemediğinde, hendek sayesinde kolay kolay kaçamıyordu. Düşünsene, hayvan çırpınıyor, koşmak istiyor, ama hangi yana dönse hendekle karşılaşıyor. Tek bir küçük köprüyü o telaşla bulmak çok zordur. Buranın bir zamanlar hayvan kesim yeri olması akla yakın bir fikir. Söyle bakalım delikanlı, başını kaldırıp baktığında ne görüyorsun?"

Edwin ta tepedeki yuvarlak gökyüzünü görünce, "Tepesi açık savaşçı," dedi. "Baca gibi."

"İlginç bir şey söyledin. Tekrar söyle bakayım."

"Baca gibi savaşçı."

"Buna ne diyorsun?"

"Eskiler burayı hayvan kesmek için kullanıyorduysa savaşçı, şu anda bizim durduğumuz yerde ateş de yakabilirlerdi. Hayvanı parçalayıp etini ateşte pişirdiklerinde duman da gökyüzüne gidiyordu."

"Aynen dediğin gibi olsa gerekti, delikanlı. Merak ediyorum, Hıristiyan keşişler bir zamanlar burada neler olduğunu hiç akıllarından geçirmişler midir acaba? Tahminimce bu beyefendiler bu kuleye sessiz ve tenha olduğu için geliyorlardır. Bak çevre duvarı ne kadar kalın. Hiç ses geçirmiyor neredeyse, oysa biz girerken kargalar çığlık çığlığaydı. Ayrıca ışığın yüksekten gelmesi onlara tanrılarının ihtişamını hatırlatıyordur. Ne diyorsun delikanlı?"

"Evet, beyefendiler gerçekten buraya gelip dua ediyor olabilir savaşçı. Gerçi bu toprağa çömelemezler, çok pis."

"Belki buranın bir zamanlar kesip biçme ve yakma yeri olduğu akıllarından geçmeden, ayakta dua ediyorlardır. Yukarı baktığında başka ne görüyorsun delikanlı?"

"Hiçbir şey beyim."

"Hiçbir şey mi?"

"Sadece basamakları görüyorum savaşçı."

"Ya, basamaklar. Anlat bakalım şu basamakları."

"Duvarın yuvarlaklığına uygun, döne döne yukarı çıkıyorlar. Sonunda, en tepede, gökyüzüne ulaşıyorlar."

“Güzel bir gözlem. Şimdi dikkatli dinle.” Wistan Edwin’e yaklaşıp sesini alçalttı. “Bahse girerim ki eskiden burası, sırf bu eski kule değil, mekânın tamamı, insanların bugün manastır dediği yerin tamamı bizim Sakson atalarımızın savaş zamanı inşa ettiği bir kaleydi. Bu yüzden de istilacı Britonları ağırlamak üzere birçok kurnazca tuzakla dolu.” Savaşçı Edwin’den uzaklaşıp ağır adımlarla, gözleri hendeğe dikili çepeçevre dolaştı. Sonunda tekrar başını kaldırdı, “Burayı kale olarak hayal et delikanlı,” dedi. “Kuşatma günler sonra sona ermiş, düşman içeri akın ediyor. Her avluda, her duvarın üstünde çarpışılıyor. Şimdi şunu canlandır gözünde. Sakson soydaşlarımızdan ikisi, şurada, avluda mevzilenmiş, kalabalık bir Briton grubuna geçit vermiyorlar. Cesurca savaşıyorlar, ama düşman sayıca çok üstün, kahramanlarımız geri çekilmek zorunda. Farz edelim ki buraya, bu kuleye çekiliyorlar. Küçük köprüden atlayıp geçiyor ve dönüp tam burada düşmanla yüz yüze geliyorlar. Britonlar artık kendinden emin. Soydaşlarımızı köşeye sıkıştırmışlar. Kılıçlarıyla, baltalarıyla ilerleyip süratle köprüden geçerek kahramanlarımızın üstüne geliyorlar. Cesur soydaşlarımız ilk gelenleri püskürtüyor, ama çok geçmeden biraz daha geri çekilmeleri gerekiyor. Şuraya bak delikanlı. Şu döne döne duvar boyunca yükselen basamakları tırmanarak geri çekiliyorlar. Hendeği geçen Britonların sayısı artıyor, sonunda bizim durduğumuz şu yer doluyor. Bununla birlikte Britonların sayı üstünlüğü henüz avantaja dönüştürülemiyor. Çünkü cesur soydaşlarımız basamaklarda yan yana durarak savaşıyor, istilacılar onlarla ancak ikişer ikişer çarpışabiliyorlar. Kahramanlarımız maharetli, gitgide yükseğe tırmanarak geri çekildikleri halde istilacılar onları alt edemiyor. Britonlar can verdikçe yerlerini başkaları alıyor, sonra onlar da can veriyor. Ama soydaşlarımız yoruluyor mutlaka. Geri çekilerek tırmandıkça tırmanıyorlar; istilacılar onları basamak basamak takip ediyor. Ama o ne? Ne o Edwin? Soydaşlarımız sonunda yılıyor mu? Dönüp geri kalan

basamakları koşarak tırmanıyor, ancak ara sıra arkalarına dönüp bir hamle yapıyorlar. Bu artık onların sonu olsa gerek. Britonlar muzaffer. Buradan, aşağıdan bakanlar, bir ziyafetin öncesindeki aç adamlar gibi sırıtıyorlar. Ama dikkatli bak delikanlı. Ne görüyorsun? Sakson soydaşlarımız yukarıdaki gökyüzü halesine yaklaştıkça ne görüyorsun?" Wistan Edwin'in omuzlarını kavrayıp döndürdü, açıklığı parmağıyla gösterip sordu: "Söyle delikanlı. Ne görüyorsun?"

"Soydaşlarımız kapan kuruyorlar beyim. Yukarı doğru geri çekilmelerinin tek amacı, karıncaları bal teknesine çeker gibi Britonları bir araya toplamak."

"Pek güzel söyledin delikanlı! Peki nasıl bir kapan bu?"

Edwin biraz düşündü, sonra cevap verdi: "Merdivenin en yüksek noktasının hemen altında, buradan bakınca girintiye benzeyen bir şey görüyorum savaşçı. Yoksa bir kapı mı?"

"Güzel. Peki orada gizlenen ne sence?"

"En yaman savaşçılarımızdan on on beşi olabilir mi? O zaman ilk iki soydaşımızla birlikte çarpışa çarpışa aşağıya kadar inip burada, aşağıdaki Britonların saflarını yarabilirler."

"Bir daha düşün delikanlı."

"Öyleyse azgın bir ayı, savaşçı. Ya da bir aslan."

"En son ne zaman aslan gördün delikanlı?"

"Ateş, savaşçı. O girintinin arkasında ateş var."

"İyi dedin delikanlı. Bunca zaman önce ne olup bittiğini tam olarak bilemeyiz. Yine de bahse girerim yukarıda bekleyen şey ateşti. Buradan, aşağıdan zor görünen o küçük girintide bir meşale, belki iki üç meşale duvarın ardında yanıyordu. Devamını sen anlat delikanlı."

"Soydaşlarımız meşaleleri aşağıya fırlatıyor."

"Ne, düşmanın kafasına mı?"

"Hayır savaşçı. Aşağıya, hendeğe."

"Hendeğe mi? Suyla mı dolu hendek?"

"Hayır savaşçı. Hendek yakacak odunla dolu. Tıpkı bizim ter döküp kırdıklarımıza benzer odunlarla."

“Aynen öyle delikanlı. Ay tepede yükselmeden daha da kıracağız. Bol bol kuru saman da bulacağız. Baca demiştin delikanlı. Haklısın. Şu anda bir bacanın içinde duruyoruz. Atalarımız bu bacayı tam olarak bu amaçla yapmış. Yoksa burada niye bir kule olsun, kulenin tepesinden bakan kişi, dışarıdaki duvarın tepesinden bakandan daha fazla bir şey göremeyecekken? Ama bu sözde hendeğe bir meşale atıldığını hayal et delikanlı. Sonra bir meşale daha. Daha önce burayı çepeçevre dolaştığımızda, arka tarafta, toprağa yakın bir yerde taşta yarıklar olduğunu gördüm. Bu demektir ki, bu geceki gibi sert bir doğu rüzgârı estiğinde alevler körüklenip iyice yükselecektir. Britonlar bu cehennemden nasıl kurtulur? Etraflarında sağlam bir duvar, özgürlüğe açılan tek bir dar köprü, hendekse alevler içinde. Gel biz buradan ayrılalım delikanlı. Bu kadim kule bu kadar çok sırrını tahmin ettik diye terslenmesin.”

Wistan kalaslara döndü, ama Edwin hâlâ kulenin tepesine bakıyordu.

“Ama savaşçı,” dedi. “Bizim iki cesur soydaş. Düşmanlarıyla birlikte alev alev yanacaklar mı?”

“Yansalar da şanlı şerefli bir ölüm olmaz mı? Ama iş oraya varmayabilir de. Belki kavurucu sıcaklık yükselince iki soydaşımız açıklığın kenarına koşarak tepeden aşağı atlar. Yaparlar mı delikanlı? Kanatları olmadığı halde?”

“Kanatları yok,” dedi Edwin, “ama yoldaşları kulenin arkasına bir yük arabası getirmiş olabilir. Ağzına kadar samanla dolu bir araba.”

“Olabilir delikanlı. Geçmiş günlerde burada neler olduğunu kim bilebilir? Şimdi artık hayal kurmayı bırakalım da biraz daha odun kıralım. Yaz gelene kadar kim bilir kaç soğuk gece bu saygıdeğer keşişleri bekler.”

Çarpışma sırasında uzun uzadıya bilgi alışverişinde bulunmaya vakit yetmezdi. Süratli bir bakış, bir el işareti, gürültüyü bastıran tek bir haykırış; gerçek savaşçıların isteklerini birbirlerine bildirmek için bundan fazlasına ihtiyaçları yoktu. Wistan o öğleden sonra kulede

düşüncelerini Edwin'e bu nedenle açıklamış, Edwin'se onu yarı yolda bırakmıştı resmen.

Yoksa savaşçı çok mu fazla şey beklemişti? İhtiyar Steffa bile Edwin'in parlak bir gelecek vadettiğini söylemekle yetinmişti, *savaşçı olmanın yolunu yordamını öğrendikten sonra.* Wistan daha onu eğitmeyi tamamlamamıştı, bu durumda Edwin nasıl her şeyi kavrayarak karşılık verebilirdi? Şimdi de anlaşılan savaşçı yaralıydı, ama bu sırf Edwin'in kabahati olmasa gerekti.

Genç keşiş dere kenarında durmuş ayakkabılarının bağcıklarını çözüyordu. "Buradan yürüyerek geçeceğiz," dedi. "Köprü çok daha aşağıda, orada arazi tamamen açıklık. Bir sonraki tepeden bile görülebiliriz." Sonra Edwin'in ayakkabılarını işaret etti: "Bunlar pek ustaca yapılmış. Kendin mi yaptın?"

"Baldwin Efendi yaptı bana bunları. Köyün en maharetli ayakkabıcısıdır, ama her dolunayda nöbet geçirir."

"Çıkart bakalım. Islanırlarsa mahvolurlar. Üstüne basacağın taşları görüyor musun? Başını biraz daha eğ, suyun yüzeyinin altına bakmaya çalış. Bak, görüyor musun? İşte bizim yolumuz o. Onları gözden kaybetmezsen ıslanmazsın."

Genç keşişin ses tonu biraz tersti yine. Yola çıktıklarından beri, Edwin'in olup bitenlerde oynadığı rolü kafasında kurgulamaya vakit bulmuştu da ondan mıydı? Yola ilk düştüklerinde genç keşiş hem ona daha sıcak davranmış, hem de çenesi hiç durmamıştı.

Peder Jonus'un hücresinin dışındaki soğuk koridorda buluşmuşlardı; Edwin orada beklerken içeride birçok kişi alçak ama hararetli seslerle tartışmaktaydı. Birazdan kendisine neler söylenecek diye artan bir korkuyla bekleyen Edwin içeriye çağrılacağı yerde genç keşişin yüzünde neşeli bir gülümsemeyle dışarı çıktığını görünce rahatlamıştı.

"Senin kılavuzun olarak ben seçildim," demişti muzaffer bir tavırla, Edwin'in dilinde. "Peder Jonus derhal gitmemizi,

görünmeden sıvışmamızı söyledi. Korkma genç soydaşım, çok geçmeden ağabeyinin yanında olacaksın.”

Genç keşişin yürüyüşü bir tuhaftı; her iki kolu cüppesinin içinde kaybolmuş, çok üşürmüş gibi kollarıyla kendini sıkı sıkı sarmıştı; o kadar ki, dağ yolundan aşağı onu izleyen Edwin ilk başta onun kolsuz doğmuş olabileceğini düşünmüştü. Ama manastır geride kalıp gözden kaybolduğu anda genç keşiş Edwin’in yanı sıra yürümeye başlamış, cüppesinin altından çıkardığı ince uzun kolunu koruyucu bir tavırla Edwin’in omzuna dolamıştı.

“Böyle dönüp geri gelmekle aptallık ettin, üstelik kaçmayı başarmışken. Peder Jonus duyunca çok kızdı. Ama neyse, kurtuldun gene, şansın varsa döndüğünden de kimsenin haberi olmaz. Ne iş ama! Ağabeyin hep böyle kavgacı mıdır? Yoksa askerlerden biri yanından geçerken çok ağır bir hakaret mi etti? Yeğenim, ağabeyinin başucuna vardığında sorarsın belki nasıl başlamış diye; çünkü bizler hiçbir şey anlayamadık. Eğer ağabeyin askerlere hakaret ettiyse gerçekten ağır bir hakaret olmalı, çünkü bütün askerler başkeşişi niçin görmeye geldiklerini unutup deliye döndüler, küstahlığının bedelini ödetmeye çalıştılar. Benim odam avludan uzak olduğu halde bağırış çağırışla uykumdan uyandım. Bir telaş hemen koştum gittim, ama ben de öteki keşişler gibi çaresiz durup dehşet içinde olan bitenleri seyrettim. Etrafımdakiler anlattı: Ağabeyin askerlerin gazabından kurtulmak için eski kuleye kaçmış, askerler onu paramparça etmek niyetiyle peşinden gitmişler, ama o elinden geldiğince çarpışmaya başlamış. Şaşılacak kadar da iyi savaşıyormuş, üstelik onlar otuz, belki daha fazla kişi, kendisiyse tek bir Sakson çoban olduğu halde. Olduğumuz yerden seyrediyor, ağabeyinin kanlar içindeki cesedini görmeyi bekliyorduk her an; oysa aksine, peş peşe askerler koşarak geliyordu kuleden, panik içinde ya da sendeleyerek, yaralı yoldaşlarını taşıyarak. Gözlerimize inanamıyorduk! Kavga bir an önce bitsin diye dua ediyorduk, çünkü ilk başta ki hakaret ne olursa olsun,

bu kadar şiddete gerek yoktu herhalde. Ama bir türlü bitmiyordu; sonra yeğenim, korkunç kaza meydana geldi. Kim bilir, belki de bizzat Tanrı, kendi kutsal mekânında böyle çirkin bir kavgayı tasvip etmeyip parmağını uzatarak ateşi üzerlerine yağdırdı. Daha büyük ihtimalle elinde meşale oradan oraya koşuşturan askerlerden biri tökezledi ve ölümcül hatayı yaptı. O ne dehşetti! Kule bir anda alev aldı! Eski, rutubetli bir kulede bu kadar çok çalı çırpı olacağını kim tahmin ederdi? Ama alev alev yanıyordu işte, ağabeyinle birlikte Lord Brennus'un adamları da içeriye kısılmıştı. Derhal aralarındaki kavgayı unutup tabana kuvvet dışarı koşsalar iyi ederlerdi, ama herhalde alevleri söndürmeye çalıştılar ve çepeçevre alevlerle çevrili olduklarını çok geç fark ettiler. Gerçekten feci bir kaza, kurtulan birkaç kişi de toprağın üstünde kıvrana kıvrana can verdi. Ama şu mucizeye bak ki yeğenim, ağabeyin kaçmış meğer! Peder Ninian arazinin karanlık bir yerinde dolaşırken, sersemlemiş, yaralı halde ama yine de canlı bulmuş onu; bizler yanan kuleyi seyrederek içeriye kısılmış insanlar için dua ederken. Ağabeyin yaşıyor, ama yaralarıyla bizzat ilgilenen Peder Jonus bu gerçeği bilen birkaç kişiye, bizlere sır olarak saklamamızı, başkeşişten bile gizlememizi salık verdi. Çünkü haber yayılırsa, Lord Brennus adamlarının çoğunu ağabeyinin öldürmediğine, kazaya kurban gittiklerine aldırmadan intikam almak için daha çok asker gönderir diye korkuyor. Hiç kimseye tek laf etmesen iyi olur, en azından ikiniz de bu memleketten iyice uzaklaşıncaya kadar. Peder Jonus kendini tehlikeye atarak manastıra dönmene kızdı, yine de ağabeyinle seni birbirinize daha çabuk kavuşturabileceği için memnun. 'İkisi birlikte bu memleketten gitmeli,' dedi. Peder Jonus çok iyi bir insandır, hâlâ en bilgemizdir, kuşların bütün yaptıklarından sonra bile. Doğrusunu istersen ağabeyin hayatını ona ve Peder Ninian'a borçlu."

Ama bütün bunlar daha önceydi. Şimdi genç keşiş mesafeliydi, kollarını yine cüppesinin içinde sımsıkı

kavuşturmuştu. Edwin onun peşinden derenin karşısına geçerken, süratle akan suyun altındaki taşları görmeye çalışırken, savaşçıya her şeyi açıkça itiraf etmesi gerektiğini düşündü; annesini, onu çağırdığını anlatmalıydı. Her şeyi baştan dürüstçe, açıkça anlatırsa Wistan onu anlayabilir, bir şans daha tanıyabilirdi belki.

Edwin iki elinde birer ayakkabısıyla bir sonraki taşa sıçrayıverdi; bu ihtimal birazcık neşelendirmişti onu.

Üçüncü Kısım

Gawain’in İlk Tahayyülü

O kara dullar. Tanrı onları hangi amaçla bu dağ yolunda karşıma çıkardı? Tevazumu sınamak mı istiyor? O mülayim karı kocayı, yaralı oğlanı kurtardığımı, şeytani bir köpeği öldürdüğümü, çiyden ıslanmış yaprakların üstünde henüz bir saat uyumamışken kalkıp daha yapılacak nice işlerim olduğunu öğrendiğimi, Horace’la ikimizin mecburen tekrar yola düştüğümüzü, barınabileceğimiz bir köye gideceğimize tekrar tepemizde kurşuni bir gök, bayır yukarı dimdik tırmandığımızı gördü, yetmedi mi? O dulları yoluma kasten çıkardı, eminim, kibar konuşmakla iyi ettim. Onlar ahmakça hakaretler edip Horace’ın sağrısına topak topak toprak fırlatacak kadar alçaldığı halde –sanki Horace’ın paniğe kapılıp dörtnala koşmaya başlaması mümkünmüş gibi! – ben dönüp arkama bakmadım bile; Horace’ın kulağına eğilip fısıldayarak bu tür sınavlara dayanmamız gerektiğini, fırtına bulutlarının toplanmakta olduğu o ırak tepelerde bizi bekleyen çok daha büyük bir sınav olduğunu hatırlattım. Ayrıca sağa sola savrulan paçavralar içindeki o kocamış kadınlar da bir zamanlar masum genç kızlardı, bazıları güzeldi, zarifti, en azından tazeydi, bu da çoğu zaman bir erkek için yeterlidir. Böyle kasvetli bir sonbahar gününde önümde uçsuz bucaksız, bomboş, ıssız topraklar uzandığında bazen hatırladığım o genç kız da öyle değil miydi? Güzel sayılmazdı, ama benim gözümde çok hoştu. Onu sadece bir tek kere, gençliğimde görmüştüm, üstelik o zaman da konuşmuş muydum sanki? Yine de bazen zihnimde gözümün önüne geliyor, uykumda ziyaretime

geldiğini sanıyorum, çünkü çoğu kez rüya benden uzaklaşırken esrarlı bir memnuniyetle uyanıyorum.

Bu sabah Horace dün geceki yorgunluğun ardından uzandığım yumuşak orman zeminine ayaklarını vura vura beni uyandırdığında da aynı böyle bir duygunun geride bıraktığı mutluluk kalıntısını yaşıyordum. Artık eski gücümün kalmadığını, öyle bir gecenin üstüne bir saatlik uykuyla tekrar yola dökülmenin benim için hiç de kolay olmadığını gayet iyi biliyor. Buna rağmen ormanın gölgelik çatısının üstünde güneşin çoktan yükselmiş olduğunu görünce uyutmadı beni. Ben örme zırhım inim inim inleyerek kalkıncaya kadar tepindi de tepindi. Bu zırha gittikçe daha çok lanet ediyorum. Aslında pek bir şeyden kurtardı mı beni? Olsa olsa bir iki küçük yara. Sıhhatimin baki olmasını zırha değil, kılıca borçluyum. Kalkıp etrafımdaki yaprakları inceledim. Niye bu kadar çok dökülmüş yaprak vardı, daha yazın sonuna gelmemişken? Bize korunak olan bu ağaçlar hasta mıydı? Yükseklerdeki yaprakları yarıp geçen bir güneş ışını Horace'ın burnuna vurdu, ışın sanki ona işkence etmeye gelmiş bir sinekmişçesine burnunu sağa sola salladı. Onun da gecesi pek hoş geçmedi, etrafını çeviren ormanın seslerini dinleyerek, şövalyesinin kendini kim bilir hangi tehlikelere attığını merak ederek. Beni bu kadar erken uyandırdığı için hoşnutsuz olduğum halde ona yaklaşıp boynunu usulca iki kolumun arasına aldım, başımı yelesine yasladım azıcık. Zor bir efendisi var, biliyorum. Yorgun olduğunu bile bile zorla yürütürüm onu, hiçbir kabahati yokken lanet okurum. Ayrıca bunca demir bana olduğu kadar ona da yük. Birlikte daha ne kadar yol alacağız? Yavaşça, pat pat vurarak, "Birazdan dost bir köy buluruz," dedim, "deminkinden daha iyi bir kahvaltı edersin o zaman."

Wistan Efendi meselesinin hallolduğunu zannettiğimden öyle söyledim. Ama daha yola yeni koyulmuşken, henüz ormandan çıkmadan, önümüzde ayakkabıları parçalanmış, perperişan Lord Brennus'un ordugâhına koşan keşişle

karşılaştık; Wistan Efendi'nin manastırdan kaçtığını söylemesin mi! Gece peşine düşenler ölmüş, çoğu kavrulmuş kemik yığınlarından ibaretmiş. Ne adam! Haberi duyduğumda kalbimin sevinçle dolması tuhaf; tamamladık zannettiğim zor bir görevle tekrar karşı karşıya kalmama rağmen. Böylece Horace'la ikimiz saman, ızgara et ve hoş sohbet hayallerimizi bir yana bırakıp bir kez daha bayır yukarı tırmanmaya koyulduk. Şükür ki en azından o lanetli manastırdan uzaktayız. Evet, içten içe Wistan Efendi o keşişlerle pis Brennus'un elinde can vermedi diye rahatladım. Ama ne adam! Her gün döktüğü kanlar Severn'i taşırır! Perişan keşiş yaralı olduğunu sanıyormuş, ama Wistan Efendi gibi birinin kolay kolay yatıp öleceğine güvenilir mi? Edwin denen delikanlının öyle kaçıp gitmesine nasıl izin verdim, ne ahmaklık, şimdi birbirlerini bulmayacaklarını kim garanti edebilir? Ne ahmaklık; gerçi bitkin haldeydim, ayrıca Wistan Efendi'nin kaçabileceği de aklımdan geçmiyordu. Ne adam! Bizim zamanımızda yaşamış olsa, Sakson olmasına rağmen Arthur'un takdirini kazanırdı. En güçlü olanlarımız bile onu karşımızda hasım olarak bulmaktan korkardık. Ne var ki dün, Brennus'un askeriyle çarpışırken izlediğimde, sol yanında küçük bir zaaf fark eder gibi oldum. Yoksa o an kullandığı zekice bir taktik miydi? Onu bir kere daha izlersem daha iyi anlarım. Her şeye rağmen maharetli bir savaşçı; fark etmek için Arthur şövalyesi olmak gerekir, ama dün çarpışmayı izlerken öyle geldi bana. Bak, sol yanında küçük bir kusur, dedim kendi kendime. Kurnaz bir rakibin derhal kullanacağı cinsten. Buna rağmen hangimiz ona saygı duymazdı ki?

Peki bu kara dullar niye çıkıyor karşımıza? Günümüz yeterince yoğun değil mi? Sabrımız yeterince zorlanmadı mı? Bir sonraki tepede duracağız, diyordum Horace'a yamaç yukarı tırmanırken. Kara bulutlar toplandığı, muhtemelen fırtına çıkacağı halde durup dinleneceğiz. Ağaç yoksa bile çorak fundalığın orta yerine oturacağım, dinleneceğiz. Ama yol nihayet düzleştiğinde ne görelim:

Kayaların üstüne tünemiş koca koca kuşlar hep birden kararan göğe değil, bize doğru havalanmasın mı? Sonra onların kuş filan değil, harmanilerini savura savura önümüzde, yolda toplaşan kocakarılar olduklarını gördüm.

Toplaşmak için neden böyle çorak bir yer seçsinler? Yeri işaretleyecek ne bir taş yığını ne bir kurumuş kuyu. Güneşte, yağmurda yolcuyu rahat ettirecek cılız bir ağaççık, bir çalı bile yok. Bir tek üzerlerinden kalktıkları, yolun iki yanı boyunca toprağa gömülmüş o tebeşirli kayalar. Emin olalım, dedim Horace'a, yaşlı gözlerimin beni yanıltmadığından, bunların bize saldırmaya hazırlanan haydutlar olmadıklarından emin olalım. Ama kılıcı çekmeme gerek yoktu –uyumadan önce toprağa iyice batırdığım halde o şeytani köpeğin iğrenç kokusu çıkmadı hâlâ üstünden–; bunlar gerçekten kocakarıydı; yine de bir iki kalkanımız olsa, onlardan korunmak için işe yarardı. Hanımlar, artık geride bıraktık nasılsa, öyle hatırlayalım onları Horace, hanımlar olarak; acınacak halde değiller mi ne de olsa? Halleri tavırları öyle olsa da acuze demeyelim onlara. Unutmayalım ki bir zamanlar en azından bazıları zarafet ve güzellikten yoksun değildi.

"Geliyor işte," diye haykırdı aralarından biri, "şarlatan şövalye!" Ötekiler de nakarata katıldı, ben yaklaşmaya devam ettim, aralarından tırıs geçip gidebilirdik, ama ben zorluktan kaçacak adam değilim. Bu yüzden tam ortalarına geldiğimde Horace'ı durdurdum; toplanan bulutları incelermiş gibi bir sonraki tepeye baktım. Ancak lime lime giysileri etrafımda dalgalandığında, haykırışlarını birer patlama gibi hissettiğimde eyerimden aşağıya, onlara baktım. On beş kişi miydiler? Yirmi mi? Eller uzanıp Horace'ın sağrısına dokundu, fısıldayarak Horace'ı yatıştırdım. Sonra doğrulup konuştum: "Hanımlar, konuşacaksak bu gürültüyü kesmeniz gerekecek!" Bunun üzerine duruldular, ama bakışları öfkeliydi hâlâ; sonra dedim ki: "Benden ne istiyorsunuz hanımlar? Niye böyle üzerime geldiniz?" Kadınlardan biri sesini yükseltip cevap

verdi: “Biz seni kendisine verilen görevi tamamlamaya çekinen ahmak şövalye olarak tanıyoruz.” Bir başkası, “Tanrı’nın senden istediğini ta o zamanlar yapmış olsaydın, şimdi bu topraklarda böyle kederli gezer durur muyduk?” dedi. Bir üçüncüsü atıldı: “Görevinden korkuyor! Yüzüne baksanıza, besbelli. Görevinden korkuyor!”

Öfkemi dizginleyip ne demek istediklerini sordum. Bunun üzerine diğerlerinden daha kibar biri öne çıktı. “Affedin bizi şövalye. Bu göğün altında günlerdir geziyoruz, sizin bizzat çekinmeden yolumuza çıktığınızı görünce haliyle şikâyetimizi size duyurmak istedik.”

“Hanımcığım,” dedim ona, “yılların altında ezilirmiş gibi görünüyor olabilirim. Ama yine de yüce Arthur’un şövalyesiyim. Bana dertlerinizi anlatırsanız elimden geldiğince yardımcı olmaya çalışırım seve seve.”

Kadınlar –kibar olanı da dahil– alaylı alaylı gülmeye başlayınca şaşırdım kaldım; ardından bir ses yükseldi: “Sen ta o zamanlar görevini yapıp dişi ejderhayı öldürseydin biz umutsuzluk içinde bu topraklarda dolaşıyor olmayacaktık.”

Bu söylenenler beni sarstı, haykırdım: “Siz ne biliyorsunuz? Querig’i siz ne biliyorsunuz?” Ama kendimi tutmam gerektiğini vakitlice anladım. Bu yüzden sakin konuştum: “Anlatın hanımlar, sizi böyle yollara düşmeye mecbur eden nedir?” Arkadan kupkuru bir ses yükseldi: “Benim niye yollara düştüğümü soruyorsan seve seve anlatırım şövalye. Kayıkçı bana sorularını sorduğunda sevdiğim kayıktaydı, öne uzanmış bineyim diye bana yardım etmeye hazırlanıyordu, ama ben en değerli anılarımın benden çalınmış olduğunu gördüm. O zaman bilmiyordum, ama şimdi biliyorum, onları benden çalan hırsız, Querig’in nefesi, senin çoktan öldürmüş olman gereken yaratığın ta kendisi.”

“Bunu nereden bilebilirsiniz hanımcığım?” diye sordum, artık şaşkınlığımı gizleyemeyerek. Bu avareler bu kadar iyi saklanan bir sırrı nasıl bilebilirdi? Bunun üzerine kibar olanı

tuhaf tuhaf gülümseyip şöyle dedi: “Biz duluz şövalye. Artık bizden pek bir şey gizlenemez.”

Ancak o zaman Horace’ın titrediğini hissettim, kendi sesimi duydum: “Hanımlar, siz nesiniz? Ölü müsünüz, diri misiniz?” Bunun üzerine kadınlar tekrar gülmeye başladı; kahkahalarının alaylı tınısını duyan Horace bir toynağını huzursuz huzursuz oynattı. Bir yandan usulca pat pat vurarak onu sakinleştirirken bir yandan sordum: “Hanımlar, niye gülüyorsunuz? O kadar aptalca bir soru muydu?” Arkadan o kısık ses duyuldu tekrar: “Bakın nasıl korkuyor! Şimdi ejderha kadar bizden de korkuyor!”

“Bu ne saçmalık, hanım?” diye bağırıyorum, biraz daha sert bir sesle; bu arada Horace bana karşı gelip geriye bir adım atıyor, dizgine asılıp mâni oluyorum. “Benim ejderhadan falan korkum yok; evet Querig azgındır, ama ben zamanında çok daha beterleriyle yüz yüze geldim. Onu öldürmem uzun sürdüyse, o yüksek kayaların arasında pek kurnazca saklandığı içindir. Beni azarlıyorsunuz hanımefendi, ama şimdilerde Querig’le ilgili ne duyuyoruz ki? Bir zamanlar her ay hiç çekinmeden en az bir köyü basıyordu; oysa son vukuatını duyduğumuzdan beri küçük çocuklar koca adam oldu. Benim giderek yaklaştığımı biliyor, onun için de bu tepeleri aşıp kendini göstermeye cesaret edemiyor.”

Ben konuşurken kadınlardan biri paçavraya dönüşmüş harmanisini açtı, bir çamur topağı Horace’ın boynuna isabet etti. Bu kadarı fazla, dedim Horace’a, yolumuza devam edelim. Bu karakoncoloslar bizim özel görevimizi ne bilecek? İlerlesin diye Horace’ı dürtükledim, ama Horace bir tuhaftı, donmuş gibiydi; ileri atılsın diye mahmuzumu saplamak zorunda kaldım. Şükür ki önümüzdeki karaltılar yol verdi, tekrar uzaktaki tepelere diktim gözümü. O ıssız, yüksek yerleri düşününce yüreğim ezildi. Şu fesat acuzelerin varlığı bile o soğuk rüzgârlardan iyi olabilir, diye düşündüm. Ama kadınlar, adeta beni bu yanılgıdan kurtarmak istercesine arkamda bir nakarat tutturdular;

yine çamur topaklarının atıldığını fark ettim. Ama bunlar ne diyor böyle? “Korkak,” diye haykırmaya cüret edebilirler mi? Döneyim de görsünler gazabımı, diye geçti aklımdan, ama kendimi tuttum. Korkak, korkak. Onlar ne bilecek? Onlar orada mıydı? Querig’le göğüs göğüse gelmek üzere atlara binip gittiğimiz o yıllar öncesindeki gün onlar orada mıydı? O zaman korkak diyebilirler miydi bana ya da beşimizden herhangi birine? O büyük görev gününden sonra da –geriye üçümüz dönebilmiştik ancak–, hanımlar, ben daha durup dinlenemeden, o genç kıza verdiğim sözü yerine getirmek üzere vadinin kenarına gitmedim mi alelacele?

Edra’ymış adı, sonra söyledi. Güzel sayılmazdı, giysileri kaba ottan yapılmıştı, ama tıpkı ara sıra rüyalarıma giren kız gibi onda da kalbimi hoplatan bir tazelik vardı. Yol kenarında gördüm onu, çapasını kucağına yatırmış taşıyordu. Daha yeni kadın olmuştu, ufak tefek, zayıftı, böyle masum masum, benim daha yeni döndüğüm cehennemin bu kadar yakınında, korunmasız gezindiğini görünce, beni bekleyen özel görevime rağmen geçip gidemedim.

“Geri dön, hanım kız,” diye seslendim aygırımın tepesinden; Horace’tan önceki günlerdi; ben bile gençtim o zamanlar. “O tarafa gidilir mi, ahmak mısın? Bu vadinin aşağısında kıyasıya savaş var, bilmiyor musun?”

“Biliyorum elbette beyim,” dedi, korkmadan gözümün içine bakarak. “Buraya gelmek için çok uzun yol yürüdüm, yakında vadiye inip savaşa katılacağım.”

“Hanım kız, sana bir cin büyü mü yaptı? Ben vadinin dibinden yeni döndüm; yıllanmış savaşçılar korkudan midelerinde ne var ne yok kusuyordu. O savaşın uzaktan sesini duymana dahi izin veremem. Hem o koskoca çapanın kucağında ne işi var?”

“Şu anda vadinin aşağısında olduğunu bildiğim bir Sakson beyi var; bütün kalbimle dua ediyorum, ölmüş olmasın. Tanrı onu korusun diye. Sevgili annemle ablalarıma yaptıklarından sonra onu benden başkası öldürmesin

istiyorum çünkü; bu çapayı da o iş için taşıyorum. Bu çapa kış sabahlarında topraktaki buzu kırar, Sakson'un kemiklerinin de işini görecektir."

Bunun üzerine aygırımdan inmek zorunda kaldım; onu kolundan tuttuğumda kurtulmaya çalıştı. Bugün hâlâ hayattaysa –Edra'ymış adı, sonra söyledi– şimdi aşağı yukarı sizin yaşlarınızdadır hanımlar. Hatta az önce aranızdaydı belki de, nereden bilebilirim? Öyle güzeller güzeli değildi, ama ötekiyle olduğu gibi bunun da masumiyeti dokunmuştu bana. "Bırakın beni beyim!" diye bağırdı, ben de, "O vadiden aşağı inmeyeceksin," dedim. "Kenarından baktığında gördüklerin yüzünden bayılacaksın zaten." "Ben öyle çıtkırıldım değilim beyim!" diye haykırdı. "Bırakın beni!" Yol kenarında durmuş, çocuklar gibi kavga ediyorduk; sonunda şu sözlerimle sakinleşti:

"Hanım kız, görüyorum ki seni hiçbir şey vazgeçiremeyecek. Ama düşün, almak istediğin intikamı tek başına alabilme ihtimalin ne kadar az. Oysa ben sana yardım etsem kat kat fazla şansın olur. Onun için sabırlı ol, şu güneşin altından çekilip bekle biraz. Bak şuraya, şu mürverin altına oturup benim dönmemi bekle. Ben dört yoldaşımla buluşup özel bir görevi yerine getireceğim, çok tehlikeli bir görev, ama uzun sürmez. Ölürsem beni şu atın eyerine bağlanmış halde yine burada göreceksin, o zaman sözümü tutamayacağımı anlarsın. Aksi takdirde, yemin ediyorum, döneceğim, birlikte aşağıya inip intikam hayalini gerçekleştireceğiz. Sabırlı ol hanım kız, eğer davan haklı bir davaysa, ki öyle olduğuna inanıyorum. Tanrı o beyi biz yanına gidinceye kadar yaşatır."

Hanımlar, o gün Querig'le yüzleşmeye giderken söylediğim bu sözler bir korkağın sözleri miydi sizce? Bir kez görevimizi yerine getirdikten ve canımın esirgendiğini gördükten sonra –gerçi beşimizden ikisinin canı esirgenmemişti– bitkin düşmüş olmama rağmen hiç vakit kaybetmeden o vadinin kenarına, genç kızın kucağında çapasıyla altına oturmuş beklediği mürvere gittim. Hemen

ayağa fırladı; onu görünce kalbim tekrar hopladı. Ama onun o vadiye girmesinden öyle korkuyordum ki, niyetinden bir kez daha vazgeçirmeye çalıştığımda öfkeyle, “Beyim, siz yalancı mısınız?” dedi. “Bana verdiğiniz sözü tutmayacak mısınız?” Bunun üzerine onu eyere oturttum –dizgini tutarken bir yandan çapasını da sımsıkı kucaklamıştı– ve kendim yaya giderek, hem atı hem genç kızı vadiye inen yamaçlardan aşağı indirdim. Patırtıyı ilk duyduğumuzda benzi mi attı? Ya çarpışmanın sınırına vardığımızda, kovalanmakta olan çaresiz Saksonlarla karşılaştığımızda? Yerlere serilmiş yaralarını kaşıyan tükenmiş savaşçılarla karşılaştığımızda cesareti mi kırıldı? Minik yaşlar belirdi gözlerinde, çapasının titrediğini gördüm, ama başını çevirmedi. Çünkü gözleri o kanlı savaş meydanının sağını solunu, uzağı yakını taramakla görevliydi. Sonra ben de atın üzerine bindim, o masum bir kuzucukmuş gibi önümde, birlikte savaşın ortasına daldık. O zaman, kılıcımı savurarak, kalkanımla kızı koruyarak, savaş ikimizi birden çamurun ortasına fırlatıncaya kadar atımı bir o yana bir bu yana çevirirken ürkek mi görünüyordum? Ama o hemen kalktı ayağa; çapasını alıp ezilmiş, parçalanmış insan yığınları arasından kendine yol açmaya koyuldu. Kulaklarımız garip haykırışlarla doluyordu, ama o duymuyordu sanki; tıpkı yanından geçen kaba saba adamların şehvetli haykırışlarını duymayan iyi bir Hıristiyan genç kız gibi. O zamanlar gençtim, çeviktim, elimde kılıcım kızın etrafında dönüyor, ona zarar vermeye kalkışanları biçiyor, kalkanımı gerip üzerimize yağan oklardan koruyordum onu. Nihayet aradığı kişiyi gördü; ne var ki dalgalı bir denizde sürüklenir gibiydik; ada yakın görünür, ama dalgalar yüzünden bir türlü ulaşılamaz. İşte bizim o günkü halimiz de böyleydi. Çarpıştım, dövüştüm, onu koruyabildim, ama adamın karşısına varabilmemiz sanki yıllar sürdü; sonra da özellikle onu korumakla görevli üç adamı aşmamız gerekti. Kalkanımı genç kıza uzatıp, “İyi kolla kendini, çünkü ganimetin elinde sayılır,” dedim; karşımda üç kişi, üstelik

gördüğüm kadarıyla maharetli savaşçılar olmasına rağmen onları tek tek mağlup ettim ve sonunda kızın öylesine nefret ettiği Sakson beyiyle yüz yüze geldim. Dizlerine kadar kana batmıştı, ama karşımdakinin savaşçı filan olmadığını gördüm; yere devirdim onu, toprağın üstünde yattığı yerde soluyordu, bacaklarının artık ona faydası yoktu, nefreti göğe çevrili gözlerinden fışkırabiliyordu ancak. İşte o zaman genç kız gelip tepesinde durdu, kalkanı bir yana fırlattı; gözlerindeki bakış o korkunç savaş meydanında görebileceğim her şeyden çok dondurdu kanımı. Sonra çapayı var gücüyle indireceğine azıcık dürttü, sonra biraz daha dürttü, toprakta patates arar gibi; sonunda ben haykırmak zorunda kaldım: “Bitir şu işi hanım kız, yoksa ben bitireceğim!” Bunun üzerine o, “Bırakın şimdi beni beyim,” dedi. “Yardımınız için teşekkür ederim, ama sizin işiniz bitti.” “Tam bitmedi hanım kız,” diye haykırdım, “bu vadiden seni sağ salim çıkarayım da...”; ama beni dinlemeyip hunharca işine devam etti. Sürdürürdüm kavgayı, ama o sırada kalabalığın içinden o çıktı geldi. Axl Efendi’yi diyorum; şimdiki adıyla; elbette o gün daha gençti, ama o zaman dahi bilge bir yüzü vardı; onu gördüğümde sanki etrafımızdaki savaş sesleri kesildi, sessizlik oldu.

“Niye öyle açıkta duruyorsunuz beyim?” diyorum kendisine. “Kılıcınız da kınında hâlâ. Hiç değilse yerden bir kalkan alın da üstünüzü örtün.”

Ama o, bir sabah vaktinin rayihasında papatya tarlasında durumuşçasına dalgın bir ifadeyle bakmayı sürdürüyor. “Tanrı bir oku buraya yönlendirmeye karar verirse,” diyor, “ben mâni olmam. Sir Gawain, sizi iyi sıhhatte gördüğüme sevindim. Yeni mi geldiniz, yoksa başından beri burada mıydınız?”

Sanki yaz panayırında karşılaşmışız gibi söylüyor bunları, ben yine haykırmak zorunda kalıyorum: “Örtün üstünüzü beyim! Meydan hâlâ düşman kaynıyor!” O manzarayı seyretmeye devam edince, ben sorduğu soruyu hatırlayıp cevap veriyorum: “Savaş başladığında buradaydım, ama

sonra Arthur çok önemli bir özel göreve gönderdi bizi, beş kişiyi. O görevden az önce döndüm.”

Sonunda dikkatini çekmeyi başarıyorum. “Çok önemli bir özel görev mi? İyi sonuçlandı mı peki?”

“Maalesef iki yoldaşımızı kaybettik, ama Merlin Efendi sonuçtan memnun kaldı.”

“Merlin Efendi,” diyor, “bilge olabilir, ama o ihtiyar ürpertiyor beni.” Sonra bir kez daha etrafına bakınıyor ve ekliyor: “Kaybettiğiniz arkadaşlara üzüldüm. Bugün bilmeden daha çok arkadaş kaybedeceğiz.”

“Yine de zafer bizim olacak,” diyorum. “Lanet olası Saksonlar. Bu şekilde savaşmayı sürdürmeleri Ölüm’den başka kimin işine yarar?”

“Sanıyorum sırf bize olan öfkelerinden, nefretlerinden savaşıyorlar,” diyor. “Köylerde bıraktıkları masumlara yapılanlar kulaklarına gelmiştir mutlaka. Ben bizzat oradan geldiğime göre, haberler Sakson saflarına niye yayılmasın?”

“Nedir bu dediğiniz haberler Axl Efendi?”

“Kadınlar, çocuklar ve yaşlılarla ilgili haberler; onlara zarar vermeyeceğimize dair ciddi bir anlaşma yaptık, sonra hepsini katlettik, minicik bebeleri bile. Böyle bir şey bizim başımıza yeni gelmiş olsa, nefretimiz biter miydi? Biz de onlar gibi sonuna kadar savaşmaz mıydık, açtığımız her yara bize merhem olmaz mıydı?”

“Bu konunun üstünde niye duruyorsunuz Axl Efendi? Biz bugün zaferi teminat altına aldık, hem de tarihe geçecek bir zafer.”

“Niye mi üstünde duruyorum? Beyim, bunlar benim Arthur’un namına dost olduğum köyler. Bu köylerin birinde bana Barış Şövalyesi derler, bugün bizim on on beş adamımızın o köyden merhametin zerresini taşımadan geçişini gözlerimle gördüm; boyları daha omzumuza gelmeyen oğlan çocuklarından başka karşılarında durabilecek kimse yoktu köyde.”

“Bunu duyduğuma üzüldüm. Ama tekrar rica ediyorum, beyim, en azından bir kalkan alın elinize.”

“Köy köy dolaşıp hep aynı manzarayı gördüm, kendi adamlarımız yaptıklarıyla böbürleniyordu.”

“Kendinizi suçlamayın beyim, dayımı da. Bir zamanlar sizin arabuluculuğunuzla konulan müthiş kanun, devam ettiği sürece gerçekten harika bir şeydi. Yıllar boyunca Briton olsun, Sakson olsun, kaç masumun hayatını kurtarmıştır? Sonsuza dek sürmemiş olması sizin suçunuz değil.”

“Ama onlar vardığımız anlaşmaya bugüne kadar inandılar. Eskiden sadece korkuyla nefretin hüküm sürdüğü yerde onların güvenini kazanan bendim. Bugün yaptıklarımız yüzünden ben şimdi yalancıyım, kasabım, Arthur’un zaferi beni sevindirmiyor.”

“Böyle deli deli konuşmak ne işinize yarayacak beyim? Aklınızda ihanet varsa hiç oyalanmadan paylaşalım kozlarımızı!”

“Dayınıza benden zarar gelmez beyim. Ama siz böyle bir bedel karşılığında kazanılmış bir zafere nasıl sevinirsiniz Sir Gawain?”

“Axl Efendi, bugün bu Sakson kentlerinde yapılanları dayım yüreği parçalanarak, barış başka şekilde sağlanamayacağı için emretmiştir mutlaka. Şöyle düşünün beyim. Ardından ağladığınız o küçük Sakson oğlanlar çok geçmeden bugün öldürülen babalarının intikamını almak için yanıp tutuşan savaşçılar olacaklardı. O küçük kızlar çok yakında yenilerini doğuracaklardı ve bu katliam döngüsü asla kırılamayacaktı. Bakınız intikam hırsı ne kadar derinde yatıyor! Şu karşınızdaki güzel genç kıza bakın, bizzat getirdim onu buraya, hâlâ işini tamamlamadı, bakın! Oysa bugün kazanılan müthiş zafer zor bulunur bir fırsat yaratacak. Bu uğursuz döngüyü temelli kırabiliriz, güçlü bir kralın korkusuzca hareket etmesi gerekir. Bugün tarihe geçecek Axl Efendi, bundan böyle uzun yıllar boyunca topraklarımızda barış hüküm sürecek.”

“Sizi anlayamıyorum beyim. Bugün savaşçısıyla bebesiyle derya kadar Sakson’u katlettik gerçi, ama bu topraklarda

daha çok Sakson var. Doğudan geliyorlar, gemilerle sahillerimize çıkıyorlar, her gün yeni köyler kuruyorlar. Bugün yapılanlarla bu nefret döngüsü kırılmış filan değil beyim, aksine, demire vurulmuş oldu. Şimdi dayınızın yanına varıp gördüklerimi anlatacağım. Tanrı'nın bu tür işlere gülümseyerek bakacağına inanıp inanmadığı yüzünden belli olur."

Bebek katili. Biz o gün bebek katili miydik? Ya refakat ettiğim kız, o ne oldu? Az önce aranızda mıydı hanımlar? Ben görevimi yerine getirmek üzere yol alırken neden böyle etrafıma toplanıyorsunuz? İhtiyarım ben, bırakın selametle geçip gideyim. Bebek katili. Ama ben orada değildim; diyelim ki oradaydım, yüce bir kralla, üstelik dayımla tartışmamın ne faydası olurdu? Ben o zamanlar gencecik bir şövalyeydim, ayrıca her geçen yıl onun haklı olduğu kanıtlanmıyor mu? Hepiniz barış yıllarında yaşayıp barış döneminde yaşlanmadınız mı? Öyleyse arkamızdan hakaret yağdırmadan bırakın yolumuza gidelim. Masumlar Kanunu, muazzam bir kanun gerçekten, insanları Tanrı'ya yaklaştıracak bir kanun –bizzat Arthur hep öyle derdi, yoksa öyle diyen Axl Efendi miydi? O zamanlar Axelum ya da Axelus derdik ona, ama şimdi Axl olmuş adı, iyi bir karısı var. Bana niye sataşıyorsunuz, hanımlar? Siz matemdeyseniz kabahat bende mi? Benim de fazla zamanım yok, ben sizin gibi dönüp bu topraklarda gezmeyeceğim. Kayıkçıyı memnun mesut selamlayıp dalgada hafif hafif salınan kayığa bineceğim, kulağımda küreğin şıpırtısı, biraz uyuyacağım belki. Uyuklarken gözümü aralayıp bakacağım, güneş suyun üstünde iyice alçalmış, kıyı iyice uzaklaşmış olacak, başım düşerek yine rüyalara dalacağım, sonra kayıkçının sesi yine usulca uyandıracak beni. Kimilerinin dediğine bakılırsa sorular sorduğu takdirde, dürüstçe cevap vereceğim sorularına; benim gizleyecek neyim kaldı ki? Zaman zaman eksikliğini çektiysem de karım olmadı hiç. Ama görevini tamamlayan iyi bir şövalyeydim. Bunları duyduğunda yalan

söylemediğimi anlayacak. Aldırmayacağım ona. Tatlı gün batımı, kayıkçı sandalın bir tarafından ötekine geçerken üzerime düşen gölgesi. Ama bunlar daha sonra olacak. Bugün Horace’la birlikte bu kurşuni göğün altında tırmanmak zorundayız, çorak bayırdan yukarı, bir sonraki tepeye; çünkü işimizi henüz tamamlamadık, Querig bizi bekler.

Onuncu Bölüm

Savaşçıyı kandırmaya niyetlenmiş değildi. Kandırmaca sanki kendiliğinden sessizce tarlaları aşıp gelmiş ve ikisini sarmalamıştı.

Fıçıcının kulübesi derin bir hendeğin içine inşa edilmiş gibi görünüyordu; saz damı toprağa o kadar yakındı ki, altından başını eğerek geçen Edwin bir deliğe girermiş gibi hissetti kendini. Karanlığı bekliyordu, ama boğucu sıcak –ve kesif odun dumanı– onu gafil avladı; öksürüğü gelişini haber verdi.

“Sağ salim olduğuna sevindim genç yoldaşım.”

Wistan’ın sesi için için yanan ateşin ötesindeki karanlıklardan geliyordu; Edwin bir ot şilte üzerinde savaşçının karaltısını seçebildi.

“Yaran ağır mı savaşçı?”

Wistan yavaşça doğrulup aydınlığa çıktığında Edwin yüzünün, boynunun ve omuzlarının tere batmış olduğunu gördü. Ama ateşe uzanan elleri üşürmüş gibi titriyordu.

“Yaralar derin değil. Ama onlarla beraber bu humma da geldi. Daha da kötüydü, buraya gelişimi pek hatırlamıyorum. Saygıdeğer keşişlerin dediğine göre kısrağın sırtına bağlamışlar beni; tıpkı ormanda çenesini toplayamayan geri zekâlı rolü yaptığım zamanki gibi sürekli bir şeyler mırıldanıyordum herhalde. Ya sen yoldaşım? Öncekinden başka yara almamışsındır umarım.”

“Gayet iyiyim savaşçı, ama karşında utanç duyuyorum. Benim gibi yoldaş olmaz olsun, sen çarpışırken ben

uyudum. Bana lanet oku, karşına çıkmamı yasakla, hak ettim çünkü."

"Yavaş ol bakalım Edwin Efendi. Dün gece beni yarı yolda bıraktığına göre, ben de birazdan sana borcunu ne şekilde ödeyebileceğini söyleyeceğim."

Savaşçı dikkatli hareket ederek iki ayağını toprak zemine bastı, aşağı uzanıp ateşe bir kütük attı. Edwin o sırada sol kolunun sıkıca çuval bezine sarılmış olduğunu ve yüzünün bir tarafındaki morluğun yayılarak bir gözünü kısmen kapadığını gördü.

"Evet," dedi Wistan, "o yanan kulenin tepesinden aşağı ilk bakıp da onca özenle hazırladığımız yük arabasının aşağıda olmadığını görünce sana lanet okumak geçti içimden. O kadar yüksekten taş zemine düşüş; etrafımı sıcak dumanlar sarmaya başlamış bile. Aşağıdaki düşmanlarımın can çekişmesini dinlerken, acaba aralarına karışıp onlarla birlikte kül mü olsam? diye düşündüm. Yoksa karanlık göğün altında tek başına can vermek daha mı iyi? Ama daha ben cevabını bulamadan araba geldi, kendi kısrağım arabayı, bir keşiş de kısrağın dizginini çekiyordu. O keşiş dost mudur düşman mıdır diye düşünmeyip o bacanın ağzından aşağı atladım; daha önce iyi iş çıkarmışız yoldaşım, çünkü samanların arasına suya dalar gibi daldığım halde hiçbir şey batmadı bir yerime. Uyandığımda bir masanın üzerindeydim; Peder Jonus'a sadık mülayim keşişler etrafıma sanki akşam yemeğiymişim gibi toplanmışlardı. Yaralardan mı, alevlerin sıcağından mı bilinmez, humma o sırada başlamış olacak ki, beni güvende olabileceğim yere, buraya getirene kadar sayıklamalarım duyulmasın diye ağzımı kapatmak zorunda kalmışlar. Ama tanrılar bize yardım ederse humma yakında geçer, vazifemizi tamamlamak üzere yola koyuluruz."

"Savaşçı, ben hâlâ karşında utanç duyuyorum. Uyanıp kulenin etrafındaki askerleri gördükten sonra bile bir cinin aklımı çelmesine izin verdim ve o yaşlı Britonların peşinden manastırdan kaçtım. Beni lanetle, döv diye yalvaracağım,

ama az önce dün geceki rezaleti telafi etmemin bir yolu olduğunu söyledin. Nedir, söyle savaşçı, bana ne görev verirsen yapmak için sabırsızlanıyorum.”

Edwin bunları söylerken annesinin sesini duymuş, çağrısı küçük viranede yankılanmıştı; dolayısıyla Edwin bu sözleri yüksek sesle söylediğinden de pek emin değildi. Ama söylemiş olacak ki, Wistan şöyle cevap verdi:

“Benim seni sırf cesaretinden ötürü mü seçtiğimi sanıyorsun, genç yoldaşım? Doğru, hayran olunacak bir cesaretin var; bu vazifeden sağ çıkarsak gerçek bir savaşçı olman için gerekli becerileri öğreteceğim sana. Ama şimdilik hamsın, henüz yontulmamışsın. Başkalarını değil seni seçtim Edwin Efendi, çünkü senin savaşçı ruhuna ek olarak avcılık cevherine de sahip olduğunu gördüm. İkisi birden gerçekten pek az kişide bulunur.”

“Nasıl olur savaşçı? Ben avcılıktan anlamam.”

“Ana sütünden kesilmemiş bir kurt yavrusu ormandaki avın kokusunu alır. Ben bunun tabiat vergisi olduğuna inanırım. Humma beni bıraktığında şu tepelerin içlerine gireceğiz, bahse girerim gökyüzü hangi yoldan gitmemiz gerektiğini sana fısıldayacak ve kendimizi dişi ejderhanın ininin önünde bulacağız.”

“Savaşçı, korkarım inancını sağlam ellere teslim etmiyorsun. Benim atalarımdan hiçbirinde böyle cevherler yoktu, bende bulunduğundan şüphelenen de olmadı. Benim savaşçı ruhumu gören Steffa bile buna benzer bir maharetten hiç bahsetmedi.”

“Öyleyse bırak tek inanan ben olayım genç yoldaşım. Senin böyle bir şeyle böbürlendiğini asla söylemeyeceğim. Bu humma beni bırakır bırakmaz şu doğudaki tepelere doğru yola çıkacağız; Querig’in ini oradaymış, herkes öyle söylüyor; ben her sapakta bir adım geriden seni izleyeceğim.”

Kandırmaca o zaman başlamıştı işte. Edwin bu kandırmacayı planlamamış, karanlık köşesinden çıkan yaramaz bir cin misali yanlarına sokulduğunda varlığından

hoşlanmamıştı. Annesi seslenmeyi sürdürmüştü. “Benim için güçlen Edwin. Büyüdün artık. Güçlen ve gel kurtar beni.” Ve Edwin, savaşçının gözüne tekrar girmeyi istediği kadar annesinin gönlünü almaya da hevesli olduğundan, “Tuhaf şey, savaşçı,” demişti. “Şimdi sen söyleyince fark ediyorum da, şu dişi ejderhanın çekimini hissetmeye başladım bile. Hissettiğim şey kokudan çok rüzgârın tadında sanki. Vakit kaybetmeden gitmeliyiz, ne kadar süreyle hissedeceğim bilinmez ki.”

Daha bunları söylerken zihnine sahneler üşüşüyordu: Kampa nasıl gireceği, yarım daire halinde oturmuş, kendini kurtarmaya çalışan annesini sessizce izlerlerken onları nasıl gafil avlayacağı. Artık yetişkin adamlar olmalılar hepsi; büyük ihtimalle sakallı, koca göbekli; o gün kasıla kasıla köylerine gelen kıvrak gençler değillerdir artık. İri kıyım, kaba saba adamlar; tam baltalarına davranırken Edwin’in peşindeki savaşçıyı göreceklerdi, gözleri korkuyla dolacaktı.

Ama savaşçıyı nasıl kandırırdı –öğretmeni, herkesten çok takdir ettiği kişi! İşte, Wistan memnuniyetle başını sallıyor, “Seni görür görmez anlamıştım Edwin Efendi,” diyordu. “Daha ırmak kıyısında seni yamyam devlerden kurtardığım zaman.” Kampa girecekti. Annesini kurtaracaktı. İri kıyım adamlar ölecekti, belki de sisli dağlara kaçmalarına izin verilecekti. Sonra ne olacaktı? Edwin acilen vazifelerini tamamlamaya çalışırlarken, savaşçıyı niçin kandırdığını açıklamak zorunda kalacaktı.

Kısmen bu tür düşünceleri kafasından uzaklaştırmak için –artık geri dönmek için çok geç olduğunu seziyordu– dedi ki: “Savaşçı, bir şey sormak istiyorum. Ama münasebetsizlik gibi gelebilir sana.”

Wistan tekrar karanlığa çekilmiş, yatağına uzanmıştı. Edwin şimdi sadece bir yandan bir yana yavaşça hareket eden çıplak dizini görebiliyordu.

“Sor, genç yoldaşım.”

“Merak ediyorum savaşçı. Lord Brennus’la aranızda bir kan davası mı var ki manastırdan kaçıp Querig’in yanına

yarım gün önce varabilecekken kalıp askerleriyle savaşmayı tercih ettin? Vazifeni bile bir yana bıraktırıyorsa önemli bir sebep olmalı.”

Bunu izleyen sessizlik o kadar uzun sürdü ki, Edwin savaşçının boğucu havada bayıldığını düşündü. Ama dizi hâlâ ağır ağır hareket ediyordu; karanlığın içinden nihayet sesi geldiğinde, hummanın hafif ürpertisi yok olup gitmişti:

“Hiçbir mazeretim yok genç yoldaşım. Çılgınlık ettiğimi itiraftan başka çarem yok; üstelik muhterem Peder görevimi unutmamamı tembihlemişken! Görüyorsun ya, hocanın iradesi ne kadar zayıf. Ne var ki ben her şeyden önce savaşçıyım; kazanabileceğimi bildiğim bir savaştan kaçmak kolay bir şey değil. Haklısın, şu anda dişi ejderhanın ininin önünde durmuş dışarı çıksın diye sesleniyor olabilirdik. Ama Brennus’un işi olduğunu biliyordum, hatta belki bizzat gelmiştir diye bir umudum da vardı; kalıp onları ağırlamamak elimde değildi.”

“Haklıyım demek ki savaşçı. Lord Brennus’la aranızda bir kan davası var.”

“Kan davası denecek kadar önemli bir şey değil. Delikanlıyken tanırdık birbirimizi; senin yaşlarındaydık. Buranın batısında bir memleketteydi, iyi korunan bir kalede yirmi, belki daha fazla sayıda oğlandık; sabahtan akşama Britonların saflarında çarpışacak savaşçılar olarak eğitiliyorduk. O günlerdeki arkadaşlarıma derin bir sevgiyle bağlanmıştım, çünkü harika insanlardı, kardeş gibi yaşardık. Brennus hariç hepimiz; onun babası derebeyi olduğundan aramıza karışmak istemezdi. Yine de sık sık bizimle eğitim görürdü; pek maharetli olmadığı halde, bizlerden biri tahta kılıcıyla karşısına çıktığında ya da kum havuzunda güreştiğimizde onun kazanmasına izin vermek zorundaydık. Derebeyinin oğlu parlak bir galibiyet kazanmadığı takdirde hepimiz ceza yerdik. Düşünebiliyor musun genç yoldaşım? Gururlu genç delikanlılardık, her gün öylesine zayıf bir rakibe yeniliyormuş gibi yapmak zorundaydık. Daha da beteri, Brennus yalandan yenilen

rakiplerine hakaret yağdırmaya da bayılırdı. Ayaklarının dibinde yerde yatarken boynumuza basmaktan, bizi tekmelemekten hoşlanırdı. Düşün, neler hissederdik o zaman yoldaşım!”

“Gözümün önünde canlanıyor savaşçı.”

“Ama bugün Lord Brennus’a minnet duysam yeridir, çünkü beni acınası bir kaderden kurtardı. Daha önce de söylediğim gibi Edwin Efendi, o kaledeki arkadaşlarımı kardeş gibi sevmeye başlamıştım; halbuki onlar Briton’du, bense Sakson.”

“Ama savaşçı, bu o kadar utanılacak bir şey mi, madem birlikte büyümüşsünüz, birlikte nice zorlu görevleri yerine gelirmişsiniz?”

“Utanılacak şey elbette delikanlı. Onları nasıl sevdiğimi hatırlayınca hâlâ utanırım. Ama bana hatamı gösteren Brennus oldu. Belki maharetim o zaman bile dikkat çektiği için boksta rakip olarak beni seçmeye bayılır, en aşağılayıcı tavırlarını bana saklardı. Çok geçmeden benim Sakson olduğumu fark etti ve vakit geçirmeden bunu kullanarak bütün arkadaşlarımı aleyhime çevirdi. Bir zamanlar bana en yakın olanlar bile bana karşı birlik oldu; yemeğime tükürürler, soğuk kış sabahlarında hocalarımızın öfkesinden korkarak eğitime koşarken giysilerimi saklarlardı. Brennus bana o zamanlar çok büyük bir ders vermiş oldu; Britonları kardeş gibi sevmekle kendimi nasıl rezil ettiğimi anladığımda o kaleden ayrılmaya karar verdim; duvarlarının ötesinde tek bir dostum, akrabam olmadığı halde.”

Wistan sözlerine ara verdi; nefesi ateşin ötesinden zorlanırmış gibi geliyordu.

“Peki oradan ayrılmadan önce Lord Brennus’tan intikam aldın mı savaşçı?”

“Sen karar ver alıp almadığıma yoldaşım, çünkü ben bu konuda kararsız kaldım. O kalede âdetti; acemi oğlanlar her gün eğitim bitip akşam yemeği yendikten sonra bir saatlik boş vakitlerini birlikte geçirirlerdi. Bahçede bir ateş yakıp

etrafına oturur, sohbet edip şakalaşırdık, bütün yaşıtlarımız gibi. Brennus hiçbir zaman bize katılmazdı tabii, onun kendine ait bir dairesi vardı, ama o akşam, nedense yanımızdan geçerken gördüm onu. Bunun üzerine ötekilerin yanından ayrıldım; arkadaşlarım bir şeyden şüphelenmemişti. Her kale gibi o kalenin de birçok gizli dehlizi vardı; ben hepsini iyi bilirdim; bu sayede çok geçmeden mazgallı kale duvarlarının siyah gölgeleri arasında, gözlerden uzak bir köşeye yerleştim. Brennus tek başına gezine gezine bana doğru geliyordu; karanlık köşemden çıktığımda durup korkuyla bana baktı. Bu karşılaşmanın bir tesadüf olmadığını, ayrıca her zamanki gücünü o an için yitirmiş olduğunu hemen anladı. O kasıntılı derebeyinin biranda karşımda korkudan altına işemek üzere olan bir çocuğa dönüşmesini seyretmek çok ilginçti Edwin Efendi. Ona, ‘Beyim, kılıcınız belinizde görüyorum ki. Sizin kılıcı çok daha maharetli kullandığınızı biliyorum, kılıcıma karşı kılıcınızı çekmekten korkmazsınız herhalde,’ demeyi çok istedim. Ama demedim, çünkü o karanlık köşede onu yaralasaydım, o duvarların ötesinde bir hayat hayalim ne olacaktı? Hiçbir şey demedim, karşısında sessizce durdum, bekleyişi uzattım; çünkü asla unutulmayacak bir an olmasını istiyordum. O korkup sinmişti, sahip olduğu gurur kırıntısı, bağırıp yardım isterse temelli rezil olacağı konusunda kendisini uyardığı için susuyordu; ikimiz de konuşmadık. Bir süre sonra ayrıldım yanından; gördüğün gibi, Edwin Efendi, aramızda hiçbir şey geçmedi ve her türlü şey geçti. O gece kaleden ayrılmamın iyi olacağını anlamıştım; artık savaşta olmadığımız için nöbetler çok sıkı değildi. Nöbetçilerin yanından usulca, vedalaşmadan geçtim; az sonra ay ışığında bir oğlan çocuğuydum, sevgili arkadaşlarımı geride bırakmıştım, kendi akrabalarım çoktan katledilmişti, yolda yanımda taşıyacağım tek şey cesaretim ve yakın zamanda öğrendiğim becerilerdi.”

“Savaşçı, Brennus o günlerden beri senin intikamından korktuğu için mi bugün hâlâ peşinde?”

“O ahmağın kulağına hangi iblisin ne fısıldadığını kim bilir? Şimdi hem bu memlekette, hem bitişik memlekette büyük bir derebeyi, ama doğudan gelip topraklarından geçen her Sakson’dan korkarak yaşıyor. O geceki korkusunu durmadan besledi de şimdi korku dev bir solucan gibi midesine mi çöreklendi? Yoksa dişi ejderhanın nefesi bir zamanlar benden niçin korktuğunu unutturdu da korkusu adlandırılamadığı için iyice mi büyüyüp devleşti? Daha geçen yıl bataklıklar ülkesinden iyi tanıdığım bir Sakson savaşçı bu topraklardan kavgasız gürültüsüz geçip giderken öldürüldü. Yine de bana verdiği ders için Lord Brennus’a minnet borçluyum, çünkü aksi takdirde Britonları bugün hâlâ kardeş savaşçılar olarak görebilirdim. Senin sıkıntın ne genç yoldaşım? Benim hummam sana da musallat olmuş gibi olduğun yerde duramıyorsun.”

Demek huzursuzluğunu gizleyememişti; fakat Wistan kandırmacadan şüpheleniyor olamazdı. Annesinin sesini savaşçı da duyuyor olabilir miydi acaba? Savaşçının konuşması boyunca annesi seslenip durmuştu. “Benim için güçlenmeyecek misin Edwin? Yoksa çok mu küçüksün? Gelmeyecek misin Edwin? O gün geleceğine söz vermemiş miydin?”

“Affedersin savaşçı. Avcı içgüdülerim sabırsızlandırıyor beni, kokunun izini kaybetmekten korkuyorum, dışarıda sabah güneşi yükselmeye başladı bile.”

“Kısrağın sırtına tırmanabilecek kadar toparlanayım, gideriz. Ama biraz daha izin ver bana yoldaşım; ben kılıcımı kaldıramayacak kadar ateşliyken o ejderha gibi bir rakiple nasıl yüzleşiriz?”

On Birinci Bölüm

Beatrice'i ısıtacak kadar güneş olsaydı keşke. Karşı kıyının çoğu yeri sabah ışığına boğulmuş olduğu halde ırmağın bu yakası gölgedeydi, soğuktu. Yürürlerken Axl Beatrice'in kendisine abandığını hissediyordu; titremesi de giderek artmıştı. Tam Axl bir kez daha mola vermeyi teklif edecekken, nihayet söğütlerin arkasında suya uzanan damı gördüler.

Kayıkhaneye inen çamurlu bayırı geçmeleri biraz zaman aldı; alçak kemerin altından geçtiklerinde içerinin loşluğu ve şıpırtılı suların yakınlığı Beatrice'in titremelerini iyice artırdı. Rutubetli tahta kalasların üzerinde ilerleyerek içeriye iyice sokuldular; damın saçağının ötesinde yüksek otlar, sazlar ve ırmağın bir bölümü görülüyordu. Sonra soldaki gölgelerin arasında bir erkek doğrularak, "Kimsiniz bakalım dostlar?" dedi.

"Tanrı sizinle olsun beyim," dedi Axl. "Sizi uykunuzdan uyandırdıysak affedersiniz. Irmak aşağı oğlumuzun köyüne gitmek isteyen iki yorgun yolcuyuz biz."

Hayvan postlarından giysiler içinde geniş yapılı, sakallı, orta yaşlı bir adam ışığa çıkıp inceledi onları. Sonunda konuştuğunda sesi dostaneydi:

"Hanım hasta mı?"

"Yorgun sadece beyim, ama yolun geri kalanını yürüyemeyecek. Bizi taşıyacak bir mavnanız ya da kayığınız vardır diye ummuştuk. Merhametinize sığınıyoruz; başımıza bir felaket geldi, bohçalarımızı, size verebileceğimiz tenekeyi kaybettik. Şu anda suda tek bir kayığınız olduğunu

görüyorum beyim. Kayığı kullanmamıza izin verirseniz, bize emanet edeceğiniz yüklerinizi sağ salim götüreceğimize söz verebilirim hiç değilse."

Tekneci damın altında usulca sallanan kayığa baktı, sonra Axl'a döndü. "Bu kayığın ırmak aşağı yola çıkmasına daha vakit var dostum, arkadaşım gelsin arpa getirsin de dolduralım diye bekliyorum. Ama ikinizin de çok yorgun olduğunu görüyorum, yakın zamanda başınıza bir felaket gelmiş besbelli. Şöyle bir teklifim olacak size. Bakın dostlar. Şu sepetleri görüyor musunuz?"

"Sepet mi beyim?"

"Dayanıksız görünseler de iyi yüzerler, sizi de taşırlar, ama ayrı ayrı sepetlere binmeniz gerekecek. Koca mısır çuvallarını yüklüyoruz hep, hatta bazen kesilmiş domuz da; bir kayığın arkasına bağlandığında ırmak çalkantılı da olsa yüzer sepetler. Bugün gördüğünüz gibi sular sakin, yani rahat rahat yol alabilirsiniz."

"Çok naziksiniz beyim. Ama ikimizi birden alabilecek büyüklükte bir sepetiniz yok mu?"

"Ayrı sepetlere binmeniz şart dostlar, yoksa boğulursunuz. Ama ben ikinizi bağlarım, tek sepetteymiş gibi gidersiniz. Yine ırmağın bu yakasındaki öbür kayıkhaneyi gördüğünüzde yolculuğunuz sona erecek; sizden sepetleri oraya bırakıp iyice bağlamanızı rica edeceğim."

"Axl," diye fısıldadı Beatrice, "ayrılmayalım. Yavaş da olsa birlikte yaya gidelim."

"Artık yürüyecek halimiz kalmadı prensesim. İkimizin de ısınmaya, yemeğe ihtiyacı var, bu ırmak bizi hızla oğlumuzun kucağına taşıyacak."

"Lütfen Axl. Ayrılmamızı istemiyorum."

"Ama bu iyi yürekli adam sepetlerimizi sıkıca bağlayacağını söylüyor, kol kola gidermiş gibi olacağız." Sonra tekneciye döndü: "Size minnettarım beyim. Önerdiğiniz gibi yapalım. Lütfen sepetleri sıkıca bağlayın ki süratli bir dalga ikimizi ayırmasın."

“Tehlike ırmağın süratinde değil, yavaşlığında dostum. Kıyıya yakın otlara takılıp kalmak kolaydır. Ama size kendinizi itmek için sağlam bir asa vereceğim, böylece korkulacak bir şey olmaz.”

Tekneci iskelenin ucuna gidip iplerle uğraşmaya başladığında Beatrice fısıldadı:

“Axl, lütfen ayrılmayalım.”

“Ayrılmayacağız prensesim. Bak bizi bir arada tutmak için nasıl düğüm atıyor.”

“Dalgalar bizi ayırabilir Axl, sen bakma bu adamın dediğine.”

“Merak etme prensesim, yakında oğlumuzun köyünde olacağız.”

Sonra tekneci seslendi, ikisi dikkatle küçük taşların üzerinden yürüyerek teknecinin yanına gittiler; adam elinde uzun bir sopayla suda sallanan iki sepeti dengede tutuyordu. “Hayvan postu serilidir içlerine,” dedi. “Irmağın soğuğunu hissetmezsiniz.”

Çömelmek acı verdiği halde, Beatrice sağ salim ilk sepete yerleşinceye kadar Axl iki elini onun üzerinden ayırmadı.

“Ayağa kalkma prensesim, yoksa teknemiz alabora olur.”

“Sen binmeyecek misin Axl?”

“Hemen yanına biniyorum. Baksana, bu adamcağız sımsıkı bağlamış iki sepeti.”

“Beni burada yalnız bırakma Axl.”

Ama Beatrice daha bunları söylerken bile teskin olmuş gibiydi, uykuya dalan bir çocuk misali sepetin içine uzandı.

“Beyim,” dedi Axl. “Bakın karım soğuktan nasıl titriyor. Ödünç verebileceğiniz bir örtünüz var mı?”

Tekneci de yan dönüp kıvrılarak gözlerini kapatmış olan Beatrice’e bakıyordu. Ansızın üstündeki kürklerden birini çıkarıp öne eğilerek Beatrice’in üzerine örttü. Beatrice fark etmemiş gibiydi –gözleri kapalıydı hep–; adama teşekkür eden Axl oldu.

“Bir şey değil dostum. Her şeyi aşağıdaki kayıkhanede bırakırsınız.” Adam sopasıyla akıntıya doğru itti onları. “Çömelin, asayı da sazları itmek için hazır bulundurun.”

Irmağın üstünde soğuk ısırıyordu. Kırılmış buz tabakaları yüzüyordu suyun üzerinde, ama sepetler aralarından kolaylıkla geçiyor, bazen tabakaları hafifçe birbirine çarptırıyordu. Sepetler neredeyse kayık biçimindeydi, başları, kıçları vardı, ama kolaylıkla dönüveriyorlardı; bu yüzden Axl zaman zaman tekrar ırmağın yukarısını, hâlâ görünen kayıkhaneyi buluyordu karşısında.

Yanı başlarında dalgalanan otların arasından şafak sökmekteydi, teknecinin dediği gibi ırmak sakin akıyordu. Buna rağmen Axl sürekli Beatrice’in sepetine bakıyordu; sepet sanki sırf hayvan postlarıyla doldurulmuş gibiydi, Beatrice’in içinde olduğunu ele veren tek şey görünen bir tutam saçıydı. Axl bir ara, “Göz açıp kapayıncaya kadar oradayız prensesim,” diye seslendi; cevap alamayınca sepeti yakınına çekmek üzere uzandı.

“Prensesim, uyuyor musun?”

“Orada mısın Axl?”

“Elbette buradayım.”

“Axl. Belki gene beni terk etmişsindir diye düşündüm.”

“Niye terk edeyim seni prensesim? Ayrıca adam sepetlerimizi özenle bağladı birbirine.”

“Rüyamda mı gördüm, gerçek mi bilmiyorum. Ama kendimi o zamanki halimle gördüm, gecenin ortasında, odamızda dikilmiş dururken. Uzun zaman önceydi, senin bir zamanlar sevgiyle yapıp bana armağan ettiğin o porsuk postundan harmaniye sıkı sıkı sarınmıştım. Öylece duruyordum, eski odamızdı hem de, şimdiki değil; duvarda soldan sağa uzanan kayın dalları vardı, dalda yavaşça ilerleyen bir tırtılı izliyor, tırtılın gece o vakitte niye uyumadığını merak ediyordum.”

“Sen tırtılı bırak da, gecenin bir vakti sen niye uyanmış duvara bakıyordun?”

“Sanıyorum beni terk ettiğin için öyle dikilmiş duruyordum Axl. Adamın üzerime bıraktığı şu kürk bana o zamanki kürkü hatırlatmış olabilir; orada dikilmiş dururken ona sarınmıştım, senin porsuk postlarından yaptığın, daha sonra yangında giden kürke. Tırtılı seyrediyor ve niye uyumadığını, bu tür bir yaratığın geceyi gündüzden ayırıp ayıramadığını merak ediyordum. Ama sebebi sanırım senin gitmiş olmandı Axl.”

“Çılgınca bir rüya prensesim, belki ateşin yükseliyordur. Ama çok geçmeden sıcacık bir ateşin başında olacağız.”

“Orada mısın Axl?”

“Buradayım tabii, kayıkhane çoktan gözden kayboldu.”

“O gece beni terk etmiştin Axl. Biricik oğlumuz da öyle. O bir iki gün önce gitmiş, sen döndüğünde evde olmak istemediğini söylemişti. Yani eski odamızda ben gecenin bir vakti tek başımaydım. Ama o günlerde mumumuz vardı, tırtılı görebiliyordum.”

“Çok garip bir rüya bu bahsettiğin prensesim, şüphesiz bu soğuk yüzünden, ateşin yükseldiği için gördün. Keşke güneş bu kadar sabırlı davranmayıp doğuverseydi.”

“Haklısın Axl. Burası soğuk, şu kürkün altında bile.”

“Seni kucağımda ısıtırdım, ama ırmak izin vermez.”

“Axl. Acaba oğlumuz bir gün bizi öfke içinde terk etti de, ona kapımızı kapayıp bir daha dönmemesini mi söyledik?”

“Prensesim, ileride suda bir şey görüyorum, sazlara takılmış bir kayık olabilir.”

“Uzaklaşıyorsun Axl. Zor duyuyorum sesini.”

“Hemen yanı başındayım prensesim.”

Sepetin içine iyice çökmüş, bacaklarını ileriye uzatmış oturan Axl dikkatle çömelir konuma geçti ve sepetin iki kenarına tutundu.

“Şimdi daha iyi görüyorum. Küçük bir sandal, ilerideki dönemeçte sazlara saplanmış. Yolumuzun üstünde, dikkatli olmamız lazım, yoksa biz de aynı şekilde saplanır kalırız.”

“Axl, benden ayrılma.”

“Yanı başındayım prensesim. Ama dur şu asayı alayım da sazları uzağımızda tutayım.”

Sepetler iyice yavaş hareket eder olmuştu; ırmağın dönemecindeki çamurumsu suya doğru ilerliyorlardı. Axl asayı suya daldırdığında dibe kolaylıkla değdiğini fark etti, ama kendilerini tekrar akıntıya, geriye itmeye çalıştığında ırmağın zemini asayı çekti, Axl tabandan kuvvet alamadı. Ot bürümüş tarlaların üstünde söken şafağın ilk ışıklarında, sazların sanki onları bu durgun noktaya iyice bağlamak istercesine her iki sepetin etrafını da sarmış olduğunu görebiliyordu. Hemen önlerindeki sandala doğru ağır aksak süzülürlerken Axl asayı uzatıp sandalın kıçını itti, durdular.

“Öbür kayıkhaneye mi geldik kocam?”

“Henüz değil.” Axl ırmağın aşağı akmaya devam eden bölümüne baktı. “Çok üzgünüm prensesim. Sazlara takıldık. Ama şurada bir sandal var, sağlamsa ona binip devam ederiz yolumuza.” Axl asayı bir kez daha suya daldırıp sepetleri ağır ağır sandalın bordasına yanaştırdı.

Alçaktan baktığı için kayık koskocaman görünüyordu, Axl zedelenmiş kaba ahşabı ve minnacık buzdan sarkıtların balmumu misali dizilmiş olduğu küpeşte altını en ince ayrıntısına kadar görebiliyordu. Asasını suya saplayıp dikkatle doğrularak sepetin içinde ayağa kalktı ve kayığın içine baktı.

Baş taraf turuncu bir ışıkla kaplıydı, Axl ancak bir süre sonra kalasların üstündeki paçavra yığınının aslında yaşlıca bir kadın olduğunu görebildi. Giysisinin tuhaflığı –birbirine dikili çok sayıda küçük, koyu renk paçavradan oluşuyordu– ve yüzüne sıvanmış yağlı kara onu aldatmıştı. Ayrıca kadın tuhaf bir pozisyonda oturuyordu; başı yana devrilmiş, neredeyse kayığın zeminine değiyordu. Yaşlı kadının giysisi Axl’ın hafızasını dürtüyordu; o sırada kadın gözlerini açıp ona baktı.

“Yardım edin yabancı,” dedi usulca, pozisyonunu değiştirmeden.

“Hasta mısınız hanımcığım?”

“Koluma laf geçiremiyorum, yoksa şimdiye kalkıp küreğe asılmış olurdum. Yardım edin yabancı.”

“Kiminle konuşuyorsun Axl?” diye sordu Beatrice, arkasında bir yerden. “Dikkat et, iblis olmasın.”

“Bizim yaşlarımızda, belki daha yaşlı bir kadıncağız, kayığının içinde, sakatlanmış.”

“Beni unutma Axl.”

“Unutmak mı? Seni niye unutayım ki prensesim?”

“Bu sis o kadar çok şeyi unutturuyor ki bize. Birbirimizi niye unutturmasın?”

“Öyle bir şey asla olamaz prensesim. Şimdi ben şu kadıncağıza yardım edeyim, şansımız yaver giderse üçümüz birlikte onun kayığında ırmak aşağı gideriz.”

“Yabancı, dediklerinizi duydum. Kayığımı sizinle seve seve paylaşırım. Ama şimdi yardım edin bana, düştüm, sakatlandım çünkü.”

“Axl, beni burada bırakma. Unutma beni.”

“Şu yanı başımızdaki sandala çıkıyorum prensesim. Bu kadıncağıza yardım etmem lazım.”

Axl’ın kolları bacakları soğuktan kaskatı kesilmişti; kayığa tırmanırken dengesini kaybeder gibi oldu, ama toparlanıp etrafına bakındı.

Sandal basit ve sağlam görünüyordu, şöyle bir bakınca, su almamış gibiydi. Kıça yakın istiflenmiş yükler vardı, ama Axl bununla pek ilgilenmedi, çünkü kadın tekrar bir şeyler söylüyordu. Sabah güneşi tam üzerine vuruyordu hâlâ, kadının sabit bakışlarının kendi ayaklarına dikili olduğunu gördü Axl –öyle ki kendi de ister istemez başını eğip ayaklarına baktı. Dikkati çekecek bir şey göremeyince, kaplamaların üzerinde dikkatle kadına doğru ilerlemeye devam etti.

“Yabancı. Genç olmadığınızı görüyorum, ama gücünüz var hâlâ. Korkutucu yüzünüzü gösterin onlara. Görünce ürküp kaçsınlar.”

“Gelin bakalım hanımcığım. Doğrulup oturabilir misiniz?” Axl kadının bedeninin duruşundaki tuhaflık

kendisini kaygılandırdığı için böyle söylemişti –kadının salınmış kır saçları aşağı dökülerek ıslak tahtalara değiyordu. “Gelin, yardım edeyim size. Biraz daha dik oturmaya çalışın.”

Axl ileri uzanıp kadına dokunduğunda kadının elinde tuttuğu paslı bıçak yere düştü. Aynı anda ufak bir hayvan paçavraların altından çıkıp koşuşturarak gölgelerin arasında gözden kayboldu.

“Sıçanlar başınıza bela mı oldu hanımcığım?”

“Şuradalar yabancı. Korkutucu yüzünüzü göstersenize onlara.”

Axl o zaman anladı: Kadın onun ayaklarına değil, ötesine, kayığın kıçındaki bir şeye bakıyordu. Dönüp baktı, ama alçakta parlayan güneşin ışınları gözünü kamaştırdığı için gördüğü kıpır kıpır şeyin ne olduğunu seçemedi.

“Sıçan mı bunlar hanım?”

“Sizden korkuyorlar yabancı. Bir süre benden de korktular, ama âdetleri olduğu üzere yavaş yavaş iliğimi kuruttular. Siz gelmeseniz şu anda her yanımı kaplamış olurlardı.”

“Bekleyin bir dakika hanımcığım.”

Axl sandalın kıçına gidip yatay güneş ışınlarına karşı elini siper ederek gölgelerin arasına yığılmış nesnelere baktı. Birbirine karışmış ağlar, dertop edilip atılmış sırılsıklam bir battaniye ve üzerinde çapaya benzer, uzun saplı bir alet gördü. Bir de kapaksız, tahta bir kutu vardı; balıkçıların can çekişen balıkları taze tutmak için kullandıkları türden bir kutu. Ama Axl baktığında içinde balık değil, derisi yüzülmüş tavşanlar gördü; sayıları çoktu, öyle sıkışık dizilmişlerdi ki, minik bacakları birbirine kenetlenmiş gibiydi. Sonra Axl’ın gözleri önünde sinir, dirsek ve bileklerden oluşan kütle olduğu gibi hareket etmeye başladı. Axl açılan bir göz, sonra bir göz daha görünce geriye doğru bir adım attı. Arkasından gelen sese döndü ve sandalın hâlâ turuncu ışığa batmış öteki ucunda, yaşlı kadının iyice yere devrilmiş olduğunu, üzerinde de yaramaz cinlerin kaynaştığını gördü;

sayılamayacak kadar çoktular. Kadın ilk bakışta sanki sevgiye boğulmuş gibi memnun görünüyordu; küçük cılız yaratıklar paçavralarının arasında, yüzünde, omuzlarında koşuşturuyordu. Bu arada ırmaktan durmadan yenileri çıkıyor, sandalın kenarlarından yukarı tırmanıyordu.

Axl önündeki uzun saplı aleti almak üzere eğilerek uzandı, ama onu da bir dinginlik duygusu sarmıştı, aletin sapını birbirine dolaşmış ağların arasından garip bir gevşeklikle çıkarmakta olduğunu gördü. Sudan giderek daha fazla yaratık çıktığını biliyordu; sandala kaç tanesi binmişti acaba? Otuz mu? Altmış mı? Yaratıklardan yükselen uğultu ona uzakta oyun oynayan çocukların sesleri gibi geliyordu. Uzun saplı aleti –çapa olsa gerekti, şu sopanın ucunda göğe yükselen şey paslı bir çapa ağzı ya da ona asılmış bir yaratık değil miydi?– havaya kaldırıp var gücüyle sandalın kenarına tırmanan minik parmak boğumlarına ve dizlere indirecek kadar aklı başındaydı. Sonra ikinci bir kez indirdi çapayı, bu sefer içinden yaramaz cinlerin koşarak çıktığı, derisi yüzülmüş tavşanlarla dolu kutuya. Aslında kılıcı hiçbir zaman pek iyi kullanamamıştı; onun mahareti diplomasi ve gerektiğinde entrikaydı; gerçi maharetiyle kazandığı güveni kötüye kullandığını kim ileri sürebilirdi? Aksine, onu suiistimal etmişlerdi; yine de iyi kötü silah kullanabilecek durumdaydı hâlâ; elindeki aleti sağa sola savuracaktı şimdi, Beatrice'i bu kaynayan yaratıklardan korumak zorundaydı, değil mi ya? Gel gör ki sayıları giderek artıyordu, hâlâ o kutudan mı çıkıyorlardı yoksa sığ sulardan mı? Yoksa şu anda sepetinin içinde uyuyan Beatrice'in etrafına mı toplanıyorlardı? Son çapa hamlesi etkili olmuştu; çok sayıda yaratık geriye, suya düşmüş, ardından bir başka çapa darbesi ikisini, hatta üçünü havaya uçurmuştu, hem yaşlı kadın yabancının tekiydi, kendi karısı dururken Axl'ın ona karşı ne mecburiyeti olabilirdi? Ama yabancı kadın işte karşısında, kıvıl kıvıl yaratıkların altında neredeyse görünmez olmuştu; Axl çapasını kaldırıp sandalın başına giderek yabancıya zarar vermeden azami sayıda

yaratığı kovmak için havada salladı. Nasıl yapışıyorlardı öyle! Şimdi de Axl'la konuşma cüretini gösteriyorlardı; yoksa yaratıkların altındaki yaşlı kadın mıydı konuşan?

"Bırak onu yabancı. Bize bırak onu. Bırak onu yabancı."

Axl çapayı tekrar salladı, çapa koyu bir sıvının içindeymiş gibi hareket etti havada, ama hedefi buldu, yenileri gelirken çok sayıda yaratığı dağıttı.

"Bize bırak onu yabancı," dedi yaşlı kadın yeniden ve Axl nihayet, konuşan her kimse, karşısındaki can çekişen yabancıdan değil, Beatrice'ten söz ettiğini anladı; içine saplanan korkunun dibi yoktu sanki. Sazların arasına, karısının sepetine dönüp baktığında, etraftaki sularda bacakların, omuzların kıvıl kıvıl oynaştığını gördü. Kendi sepeti ise, kenarlarına tırmanmaya çalışan yaratıkların çekiştirmesiyle alabora olacakken içeridekiler ağırlık yaptığı için devrilmiyordu. Ne var ki, yaratıklar Axl'ın sepetine sırf yanındaki sepete geçmek için doluşuyordu. Birtakım yaratıkların Beatrice'i örten hayvan postunun üzerinde toplanmış olduğunu gördü ve bir haykırışla sandalın kenarına çıkıp suya atladı. Su tahmininden daha derindi, belini aşıyordu, ama soğukluğu nefesini bir an kesti sadece; sonra içinden adeta uzak hatıralardan gelircesine yükselen bir savaşçı narası atarak, çapası havada, sepetlerin üzerine çullandı. Giysileri çekiştiriliyordu, su bal kıvamındaydı, ama çapayı kendi sepetine indirdiğinde silahı havada sinir bozucu bir yavaşlıkla hareket etmekle birlikte sonunda sepete inince, tahmininden çok yaratık suya devrildi. İkinci darbe daha da büyük yıkıma yol açtı; bu sefer çapayı ağzı dışarı bakacak şekilde savurmuş olmalıydı, güneş ışığına doğru havalandığını gördüğü şu nesne kanlı bir et parçası değil miydi? Fakat Beatrice ta uzaktaydı hâlâ; yaratıklar etrafında yükselirken kayıtsızca suda salınıyordu; şimdi karadan gelenler de vardı, ırmağın kıyısındaki otların arasından akın ediyorlardı. Çapasına asılanlar vardı şu anda; Axl ansızın sadece Beatrice'in yanında olmayı isteyerek çapayı suya bıraktı.

Suyun içinde otların, kırık kamışların arasından, ayaklarına yapışan çamura bata çıka yürüdü, ama Beatrice daha da uzaktaydı şimdi. Sonra tekrar yabancının sesini duydu; Axl şimdi suyun içindeyken onu göremediği halde, yaşlı kadını zihninde şaşırtıcı netlikte canlandırabiliyordu; sabah güneşinde sandalın dibine çökmüş, yaramaz cinler üstünde cirit atarken Axl'ın işittiği sözleri söylüyordu: "Bırak onu yabancı. Bize bırak onu."

"Lanet olsun size," diye mırıldandı Axl, ileriye doğru zorlukla ilerlerken. "Ondan asla vazgeçmeyeceğim, asla."

"Halbuki sen akıllı adamsın yabancı. Onu kurtaracak bir ilaç olmadığını ne zamandır biliyorsun. Nasıl dayanacaksın onu bekleyen kadere? Canın ciğerin ıstırap içinde kıvranırken senin elinden kulağına şefkatli sözler fısıldamaktan başka bir şeyin gelmediği günü mü bekliyorsun? Ver onu bize, ıstırabını azaltalım, ondan önce kaç kişiye yaptığımız gibi."

"Lanet olasıcalar! Vermem onu size!"

"Onu bize verirsen acı çekmemesini sağlarız. Irmağın sularında yıkarız, yıllar üstünden dökülür gider, tatlı bir rüyadaymış gibi olur. Niye tutuyorsun onu beyim? Sen ona mezbahadaki hayvanın ıstırabından başka ne verebilirsin?"

"Kurtulacağım sizden. Çekilin. Çekilin onun üstünden."

Axl iki elinin parmaklarını birbirine kenetleyip kollarını sopa gibi kullanarak sağa sola savuruyor, suda kendine yol açarak ilerliyordu; sonunda sepetin içinde hâlâ derin uykuda olan Beatrice'in yanına vardı. Üstündeki hayvan postu yaramaz cinlerle dolup taşıyordu; Axl onları teker teker çekip koparark ırmağa fırlatmaya koyuldu.

"Hadi ver onu bize. Bu şekilde iyilik elmiş olmuyorsun ona."

Axl sepeti suda ite ite karaya kadar götürdü ve otlarla sazların arasına, sulu çamurun üstüne yerleştirdi. Sonra öne doğru eğilip karısını kucaklayarak sepetten çıkardı. Neyse ki Beatrice Axl'ın boynuna sarılacak kadar uyanabildi, birlikte önce ırmak kıyısında sendeleye

sendeleye birkaç adım attılar, sonra da ileriye, tarlalara doğru yürüdüler. Axl ancak ayağının altındaki toprak iyice sertleşip kuruduğunda bıraktı onu yere; birlikte otların arasına oturdular; Axl soluklanıyor, Beatrice ise giderek uyanıyordu.

“Axl, nereye geldik biz?”

“Kendini nasıl hissediyorsun prensesim? Buradan gitmemiz lazım. Seni sırtımda taşıyacağım.”

“Axl, sen iliklerine kadar ıslanmışsın! Irmağa mı düştün?”

“Burası tekinsiz bir yer prensesim, bir an önce gitmemiz şart. Seni sırtımda seve seve taşırım; gençken, aklımız bir karış havadayken ılık bahar günlerinde yaptığım gibi.”

“Irmaktan uzaklaşmamız şart mı? Irmağın bizi gideceğimiz yere daha hızlı götüreceği konusunda Sir Gawain haklı olsa gerek. Burası dağın tırmandığımız en yüksek yeri gibi görünüyor.”

“Başka çaremiz yok prensesim. Buradan uzaklaşmamız şart. Gel sırtıma alayım seni. Gel prensesim, omuzlarıma sarıl.”

On İkinci Bölüm

Edwin savaşçının daha yavaş tırmansın diye aşağıdan seslendiğini duyduğu halde kulak asmadı. Wistan çok yavaş hareket ediyordu, genel olarak da durumun aciliyetinin farkında değilmiş gibiydi. Daha kayalıkların ortasına gelmeden, “Şu geçip giden şahin miydi genç yoldaşım?” diye sormuştu. Ne olduğu önemli miydi sanki? Humma savaşçıyı zayıf düşürmüştü, hem zihnini hem bedenini.

Az bir tırmanış kalmıştı, ondan sonra hiç değilse kendisi uçurumun başına, sağlam toprağa gelmiş olacaktı. O zaman koşabilirdi –koşmayı nasıl istiyordu!– ama nereye? Nereye gittikleri bir an hatırından çıkmıştı. Üstelik savaşçıya söyleyeceği önemli bir şey vardı; bir konuda Wistan’ı kandırıyordu, artık itiraf etme zamanıydı. Bitkin kısrağı patikanın kenarında bir çalılığa bağlayıp tırmanmaya başladıklarında Edwin tepeye varır varmaz her şeyi itiraf etmeye karar vermişti. Ama şimdi neredeyse tepeye varmışken zihninde bölük pörçük, bulanık bir şeyler vardı sadece.

Son kayaları da aştı ve kendini yukarı, uçurumun tepesine çekti. Önünde uzanan topraklar çoraktı, rüzgârdan kavrulmuştu; ufuktaki solgun doruklara doğru hafif bir eğimle yükseliyordu. Yakında yer yer süpürge otları ve dağ otları bitmişti, ama ayak bileğini geçecek yükseklikte hiçbir bitki yoktu. Buna rağmen, tuhaftır, orta mesafede, karşısında orman gibi görünen bir şey vardı; gür ağaçlar rüzgârın saldırılarının ortasında sakince ayaktaydı. Bir

tanrının aklına esmiş de gür bir ormanın bir bölümünü iki parmağıyla tutup bu çorak topraklara mı bırakmıştı?

Edwin tırmanışın ardından nefes nefeseydi, ama kendini iterek koşmaya başladı. Gitmesi gereken yer o ağaçlardı mutlaka; oraya vardığında her şeyi hatırlayacaktı. Wistan'ın haykıran sesi yine arkasında bir yerlerden geliyordu – savaşçı nihayet tepeye varmış olacaktı–, ama Edwin arkasına bakmadan daha da hızlı koşmaya başladı. İtirafını ağaçların oraya saklayabilirdi. Ağaçların altına sığındıklarında daha net hatırlardı, rüzgârın uğultusu olmadan konuşmaları da daha kolay olurdu.

Toprak yükselip ona çarptı ve nefesini kesti. O kadar beklenmedik şekilde olmuştu ki, serseme dönerek olduğu yerde biraz yatmak zorunda kaldı; tekrar ayağa fırlamak istediğinde de, yumuşak ama güçlü bir şey kalkmasını engelledi. O zaman Wistan'ın dizini sırtına bastırdığını, ellerini de arkasında bağlamakta olduğunu anladı.

"Yanımızda niçin ip taşıyalım diye sormuştun," dedi Wistan. "Gördüğün gibi çok işe yarayabiliyor."

Edwin aşağıdaki patikada konuştuklarını hatırlamaya başladı. Tırmanışa geçmeye heveslendiğinden, savaşçının eyere asılı eşyalar arasından yanlarına alacaklarını özenle ayırıp iki çuvala dolduruşu sinirine dokunmuştu.

"Acele etmemiz lazım savaşçı! Bütün bunlara ne ihtiyacımız var?"

"Al şunu taşı yoldaş. Dişi ejderha zaten yeterince güçlü bir hasım, bir de biz soğuktan, açlıktan zayıf düşüp ekmeğine yağ sürmeyelim."

"Ama koku kaybolacak! Hem ipi ne yapacağız?"

"İhtiyacımız olabilir genç yoldaşım, tepeye çıktığımızda lazım olursa ağaçtan mı toplayacağız?"

Şimdi ip hem bileklerinin hem de belinin etrafına dolanmıştı; öyle ki, sonunda ayağa kalktığında, öne doğru hareket etmek istediği anda yularının onu geri çekeceğini anladı.

"Savaşçı, artık dostum ve öğretmenim değil misin?"

“Hem öyleyim, hem koruyucunum hâlâ. Bundan sonrasında daha yavaş ilerlemen lazım.”

Edwin ipten rahatsız olmadığını fark etti. İpin kendisini mecbur ettiği yürüyüş katır yürüyüşünü andırıyordu; yakın zamanda tam da öyle bir hayvanı taklit edercesine bir arabanın etrafında mecburen dönüp durduğunu hatırladı. Şimdi de ip kendisini geri çekerken inatla yamaç yukarı ilerleyen, yine aynı katır mıydı?

Çektikçe çekiyor, ara sıra, ip gerilerek kendisini durdurana kadar birkaç adım koşmayı başarıyordu. Kulaklarında bir ses –tanıdık bir ses– küçüklüğünden çok iyi bildiği bir çocuk tekerlemesini yarı şarkı gibi, yarı şiir gibi tekrarlıyordu. Tekerleme yatıştırdığı ölçüde rahatsız da ediyordu onu; Edwin bir yandan ipi çekerken bir yandan da tekerlemeye katılırsa sesin o sinir bozucu tınısının kaybolduğunu fark etti. Bunun üzerine o da tekrarlamaya başladı; önce mırıldanırcasına, sonra çekinmeden rüzgâra karşı: “Bira kupasını deviren kimdi? Ejderhanın kuyruğunu kesen kimdi? Yılanı kovanın içinde bırakan kimdi? Amcaoğlun Adny’ydi.” Edwin’in hatırlamadığı başka dizeler de vardı, ama sesle birlikte söylemeye başlayınca kelimelerin kendiliğinden doğru çıktığını fark edip şaşırdı.

Ağaçlara yaklaşmışlardı, savaşçı tekrar geri çekti Edwin’i.

“Yavaş ol genç yoldaşım. Bu garip koruya girmek için cesaretten fazlasına ihtiyacımız var. Bak şuraya. Bu yükseklikte çam ağacı olması normal, ama şu çamların yanındakiler meşeyle karaağaç değil mi?”

“Savaşçı, burada hangi ağaçların yetiştiği, bu göklerde hangi kuşların uçtuğu önemli değil! Az zamanımız kaldı, acele etmemiz lazım!”

Ormana girdiler, ayaklarının altındaki toprak değişti; burada yumuşak yosunlar, ısırganlar, hatta eğreltiler vardı. Tepelerindeki yapraklar bir tavan oluşturacak kadar sıktı, bu yüzden bir süre gri bir loşluk içinde yürüdüler. Ama burası orman filan değildi, çünkü az sonra önlerinde bir

açıklık, tepesinde de geniş bir daire halinde açık gökyüzü göründü. Edwin eğer bu işte gerçekten bir tanrının parmağı varsa, ilerideki bir şeyi bu ağaçlarla gizlemek istemiş olduğunu düşündü. Öfkeyle ipi çekerek, "Niye oyalanıyorsun savaşçı?" dedi. "Yoksa korkuyor musun?"

"Şuraya baksana genç yoldaşım. Senin avcı içgüdün çok işimize yaradı. Şu karşımızdaki ejderhanın ini olsa gerek."

"Savaşçı, avcı olan benim ve sana o açıklıkta ejderha olmadığını söylüyorum. Hızla onu geçip ötesine varmalıyız, çünkü daha gidecek çok yolumuz var!"

"Yarana bakacağım genç yoldaşım. Bakalım hâlâ temiz mi?"

"Boş ver şimdi yarayı! Koku kaybolacak diyorum sana! İpi bırak savaşçı. Bırakmasan da koşacağım!"

Bu sefer Wistan bıraktı onu, Edwin de devedikenlerinin, birbirine dolaşmış köklerin arasından ilerledi. Birçok kez dengesini kaybetti; bağlı olduğundan elini uzatıp dengesini koruyamıyordu. Ama yara bere almadan açıklığa vardı ve kıyısında durup karşısındaki manzaraya baktı.

Açıklığın ortasında bir gölet vardı. Buz tutmuştu, öyle ki –insan yeterince cesur ya da aptalsa– yaklaşık yirmi adımda karşıya geçebilirdi. Buzun dümdüz yüzeyini bozan tek şey, karşı kıyıya yakın bir yerde, ölü bir ağacın buzdan fırlamış kof gövdesiydi. Kıyıda, kurumuş ağacın biraz ötesinde, iri bir yamyam dev suyun hemen kenarında, dizleriyle dirseklerinin üzerinde duruyordu, kafası tamamen suyun içindeydi. Yaratık belki su içerken –ya da yüzeyin altında bir şey ararken– ansızın donmuş kalmıştı. Dikkatsiz biri, susuzluğunu gidermeye çalışırken kafası kesilmiş başsız bir ceset sanabilirdi onu.

Göletin üstündeki gökyüzü parçasından yamyam devin üzerine garip bir ışık vuruyordu; Edwin bir süre neredeyse tekrar canlanmasını, iğrenç, kıpkırmızı bir suratın sudan çıkmasını bekleyerek seyretti onu. Sonra birden irkilerek göletin sağında, karşı tarafta birincisiyle tıpatıp aynı konumda ikinci bir yaratık olduğunu fark etti, işte, şurada

da bir üçüncüsü! Pek uzağında değildi, bu kıyıda, eğreltilerin arasında yarı gizlenmiş haldeydi.

Yamyam devler genellikle Edwin'de sadece tiksinti uyandırırdı, ama bu yaratıklar ve duruşlarındaki tekinsiz hüzün, içinde bir acıma da uyandırdı. Bu akıbetin sebebi neydi? Onlara doğru yürüyecek oldu, ama ip tekrar gerildi, Wistan bu kez çok yakınından konuştu:

"Buranın bir ejderha ini olduğunu hâlâ inkâr mı ediyorsun yoldaş?"

"Burası değil savaşçı. Daha ilerlememiz lazım."

"Oysa burası bana bir şeyler fısıldar gibi. İni olmasa bile, su içip yıkanmaya geldiği bir yer değil mi?"

"Bana kalırsa lanetli bir yer savaşçı, onunla çarpışılacak yer değil. Burada talihimiz ters gidebilir ancak. Şu zavallı yamyam devlere baksana. Üstelik geçen gece öldürdüğün ifritler kadar da büyükler."

"Sen neden söz ediyorsun delikanlı?"

"Görmüyor musun? Bak, şurada! Orada!"

"Edwin Efendi, sen bitkin düştün, ben de bundan korkuyordum. Biraz dinlenelim. İç karartıcı bir yer, ama rüzgârdan korunaklı bari."

"Ne dinlenmesi savaşçı? Şu zavallı yaratıklar da o şekilde, bu büyülü yerde fazla oyalandıkları için mahvolmadılar mı? Onların uyarısına kulak ver savaşçı!"

"Benim duyduğum tek uyarı, seni dinlendirmezsem kalbini çatlatacağını söylüyor."

Edwin geriye çekildiğini hissetti, sırtı bir ağacın gövdesine çarptı. Sonra savaşçı Edwin'in etrafında ağır ağır dönerek ipi göğsüne, omuzlarına iyice doladı; yerinden kıpırdaması mümkün değildi.

"Bu ağacın sana bir kastı yok genç yoldaşım." Savaşçı elini yavaşça Edwin'in omzuna koydu. "Onu köklemek için böyle gücünü tüketmenin ne anlamı var? Ben burayı biraz daha yakından incelerken sen de sakinleş, dinlen bence."

Wistan'ın ısırganların arasından kendine yol açarak gölete inişini izledi. Savaşçı suyun kenarına vardığında

birkaç dakika yavaş yavaş, ileri geri yürüdü; dikkatle toprağa bakıyor, bazen çömelip dikkatini çeken bir şeyi inceliyordu. Sonra doğruldu, hülyalara dalmışçasına göletin karşı tarafındaki ağaçlara baktı uzun bir süre. Edwin savaşçıyı buz tutmuş suyun üzerinde bir karaltı olarak görüyordu. Yamyam devlere niçin bir kez olsun bakmıyordu?

Wistan bir hareket yaptı, ansızın kılıcı elinde belirdi, kolu havada kıpırtısız asılıydı. Sonra kılıç kınına döndü ve savaşçı suya sırtını dönüp Edwin'e doğru yürüdü.

"Burayı bizden önce ziyaret edenler çok," dedi. "Daha bir saat önce birileri gelmiş buraya, hem de dişi ejderha değil. Edwin Efendi, seni daha sakin gördüğüme sevindim."

"Savaşçı, benim bir şeyi itiraf etmem gerekiyor. Şu ağaca bağlanmışken beni öldürmene sebep olabilecek bir şey."

"Konuş delikanlı, korkma benden."

"Savaşçı, sen bende avcılık cevheri buldun, daha sen söylerken ben güçlü bir çekim hissettim, bu yüzden burnuma Querig'in kokusu geliyormuş gibi yaptım. Ama seni kandırıyordum başından beri."

Wistan iyice yaklaşıp tam karşısında durdu.

"Devam et yoldaşım."

"Devam edemeyeceğim savaşçı."

"Benim öfkemden değil, kendi suskunluğundan korkman gerekir. Konuş."

"Bu imkânsız, savaşçı. Bu tırmanışa geçtiğimizde sana ne diyeceğimi tam olarak biliyordum. Oysa şimdi... senden gizlediğim neydi, bilemiyorum."

"Dişi ejderhanın nefesi yüzünden, başka bir şey değil. Daha önce seni pek etkilemiyordu, ama şimdi pençesine aldı. Ona yaklaştığımızın kesin işareti."

"Bu lanetli havuzun beni büyülediğinden şüpheleniyorum savaşçı, belki seni de büyülüyor, şu boğulmuş yamyam devlere bir göz bile atmadan böyle fütursuzca oyalanmana sebep oluyor. Ama bir şeyi itiraf

etmem gerektiğini biliyorum, keşke bulabilsem ne olduğunu.”

“Sen bana dişi ejderhanın ininin yolunu göster, ben de söylediğin ufak tefek yalanları affedeyim.”

“Mesele de bu zaten savaşçı. Kısrağı neredeyse kalbini çatlatacak kadar koşturduk, sonra bu sarp yamacı tırmandık, oysa ben seni dişi ejderhaya filan götürmüyorum.”

Wistan o kadar yaklaşmıştı ki, Edwin savaşçının nefesini hissedebiliyordu.

“Öyleyse nereye götürüyorsun beni acaba Edwin Efendi?”

“Anneme savaşçı, şimdi hatırladım. Teyzem benim annem değil. Gerçek annemi aldılar; ben o sırada küçük bir çocuktum, ama gördüm. Günün birinde onu geri getireceğime söz verdim anneme. Artık neredeyse yetişkin sayılırım, yanımda da sen varsın, o adamlar bile karşımızda tir tir titrer. Seni kandırdım savaşçı, ama lütfen anla beni, ona bu kadar yaklaşmışken yardım et bana.”

“Annen ha. Şu anda yakınımızda mı diyorsun?”

“Evet savaşçı. Ama burada değil. Bu lanetli yerde değil.”

“Onu götüren adamlarla ilgili ne hatırlıyorsun?”

“Vahşi görünüyorlardı savaşçı, öldürmeye alışık görünüyorlardı. O gün köyden tek bir erkek yüzünü göstermeye cesaret edemedi.”

“Sakson muydular, Briton mu?”

“Briton’dular savaşçı. Üç adam; Steffa herhalde yakın zamana kadar asker olduklarını söyledi, asker gibi hareket ediyorlarmış. Ben daha beş yaşında bile değildim, yoksa karşı koyardım onlara.”

“Benim de annemi almışlardı genç yoldaşım, bu yüzden seni gayet iyi anlıyorum. Annem alındığında ben de çocuktum, âcizdim. Savaş zamanıydı, adamların ne çok kişiyi katlettiğini, astığını gördüğümden, anneme gülümsediklerinde aptal gibi sevindim, ona iyi davranacaklarını, onu kayıracaklarını sandım. Belki sen de

öyle sanmışsındır Edwin Efendi, küçüktün, erkekleri tanımıyordun.”

“Benim annemi barış zamanında aldılar savaşçı, o yüzden başına çok büyük bir felaket gelmedi. Memleket memleket geziyor, belki de o kadar kötü bir hayat değildir. Ama o bana dönmek istiyor, ayrıca yanındaki adamların bazen acımasız olduğu da doğru. Savaşçı, itirafımı kabul et, beni daha sonra cezalandır, ama şimdi onu esir alanlarla yüzleşmeme yardım et, annem yıllardır beni bekliyor.”

Wistan tuhaf tuhaf baktı. Bir şey söyleyecekmiş gibi olup sonra başını iki yana salladı, ağaçtan birkaç adım uzaklaştı, utanmıştı sanki. Edwin savaşçıyı hiç böyle görmemişti, şaşkınlıkla seyrediyordu.

“Bu kandırmacayı affetmeye razıyım Edwin Efendi,” dedi Wistan sonunda, dönüp Edwin’e bakarak. “Söylemiş olabileceğin başka küçük yalanları da. Birazdan seni o ağaçtan çözeceğim, bizi hangi hasma götürürsen gidip onunla yüzleşeceğiz. Ama karşılığında ben de senden bir söz istiyorum.”

“Söyle savaşçı.”

“Ben ölüp de sen kalırsan, söz ver bana, yüreğinde Britonlara hep bir nefret taşıyacaksın.”

“Ne demek istiyorsun savaşçı? Hangi Britonlara?”

“Bütün Britonlara genç yoldaşım. Bugün sana iyilik edenlere bile.”

“Anlamıyorum savaşçı. Benimle ekmeğini paylaşan bir Briton’dan nefret etmem mi gerekiyor? Ya da beni bir düşmandan kurtaran bir Briton’dan, mesela saygıdeğer Sir Gawain’den?”

“Bizde saygı, hatta sevgi uyandıran Britonlar vardır, bunu gayet iyi biliyorum. Ama şu anda tek tek birbirimize olan hislerimizden daha önemli meselelerle karşı karşıyayız. Soyumuzu katledenler Arthur komutasındaki Britonlardı. Senin de, benim de annelerimizi alanlar Britonlardı. Onların soyundan istisnasız bütün erkek, kadın ve çocuklardan nefret etmek bizim görevimiz. Bu yüzden söz ver bana.

Sana maharetlerimi öğretmeden ölecek olursam, söz ver bana, yüreğinde bu nefreti hep besleyeceksin. Eğer titreşip sönecek gibi olursa, tekrar alevlenene kadar özenle koruyacaksın. Söz veriyor musun Edwin Efendi?”

“Pekâlâ savaşçı, söz veriyorum. Ama şimdi annemin seslendiğini duyuyorum; ayrıca bu iç karartıcı yerde fazlasıyla kaldık herhalde.”

“Annene gidelim öyleyse. Ama onu kurtarmak için çok geç kalmış olabiliriz, hazırlıklı ol.”

“Ne demek istiyorsun savaşçı? Böyle bir şey olabilir mi, şu anda bile seslendiğini işitirken?”

“Öyleyse çağrısına kulak verelim. Yalnız şunu unutma genç yoldaşım. Kurtarmak için çok geç kalınsa bile, intikam için geç kalınmamıştır. Onun için verdiğin sözü bir tekrarla bakayım. Yaraların veya geçireceğin zorlu yıllar yüzünden can vereceğin güne kadar Britonlardan nefret edeceğine söz ver.”

“Seve seve söz veriyorum savaşçı. Ama çöz artık beni şu ağaçtan, şu anda hangi yöne gitmemiz gerektiğini açıkça hissediyorum.”

On Üçüncü Bölüm

Axl keçinin bu dağlık arazide ne kadar rahat ettiğinin farkındaydı. Rüzgâra da, sol ayaklarının sağ ayaklarından çok daha aşağıda olmasına da hiç aldırmadan, memnun mesut küt çimenleri, süpürge otlarını yiyordu. Hayvanın çekişi pek yamandı –tırmanırlarken Axl az uğraşmamıştı–; Beatrice'le ikisi dinlenirlerken sağlam bir şekilde bağlanması da kolay olmamıştı. Ama Axl yamaçta çıkıntı yapan bir ağaç kökü bulmuş, ipi dikkatle etrafına bağlamıştı.

Şu anda oturdukları yerden keçiyi rahatlıkla görebiliyorlardı. Yaşlı bir karı koca gibi birbirlerine doğru eğilmiş iki iri kayayı epeyce aşağıdan görmüşlerdi, ama Axl onlara varmadan çok daha önce rüzgârdan korunacak bir yer bulmayı ummuştu. Tepenin çıplak yamacında bir şey bulamayınca küçük patikayı sebatla tırmanmaları gerekmişti; keçi de amansız rüzgâr kadar güçlü çekiyordu ipini. Ama nihayet ikiz kayalara vardıklarından beri, sanki Tanrı bu sığınağı onlar için yaratmış gibi, etrafta patlayan rüzgârın sesi hâlâ duyulduğu halde havada sadece hafif bir kıpırtı hissediyorlardı. Yine de birbirlerine sokulup oturmuşlardı, tepelerindeki taşları taklit edercesine.

"Daha aşağıda bunca arazi var Axl. O ırmak hiç mi aşağı taşımadı bizi?"

"Pek fazla gidemeden durduk mecburen prensesim."

"Şimdi yine yamaç yukarı tırmanıyoruz."

"Doğru söylüyorsun prensesim. Korkarım o genç kız bu işin esas zorluğunu bizden gizledi."

“Ona hiç şüphe yok Axl, hoş bir gezintiymiş gibi anlattı. Ama kim suçlayabilir ki onu? Daha çocuk sayılır, omuzlarında o yaşta kaldırılamayacak bir yük taşıyor. Axl, baksana şuraya. Şu aşağıdaki vadide, görüyor musun?”

Axl bir elini göz kamaştıran ışığa siper ederek karısının işaret ettiği şeyi görmeye çalıştı, ama sonunda başını iki yana salladı. “Benim gözlerim seninkiler kadar iyi görmüyor prensesim. Dağların alçaldığı yerde peş peşe vadiler görüyorum, ama dikkati çekecek bir şey göremiyorum.”

“Bak Axl, parmağımı takip et. Şunlar sıraya dizilmiş yürüyen askerler değil mi?”

“Şimdi gördüm, evet. Ama hareket etmiyorlar, değil mi?”

“Ediyorlar Axl, upuzun bir sıra olduklarına göre, askerdirler, değil mi?”

“Prensesim, benim zayıf gözlerime hareketsiz görünüyorlar. Askerseler de bizi rahatsız edemeyecek kadar uzaktalar. Beni daha çok kaygılandıran, şu batıdaki fırtına bulutları; onlar uzaktaki askerlerden daha çabuk bela olacak başımıza.”

“Doğru söylüyorsun kocam, daha ne kadar gitmemiz gerekecek acaba? Kızın gezinti gibi bir yürüyüş diye ısrar etmesi dürüstçe bir davranış değildi. Yine de suçlayabilir miyiz onu? Annesi babası yok, kardeşleriyle ilgilenmesi gerekiyor. Kız ricasını yerine getirelim diye her şeyi yapacak durumdaydı herhalde.”

“Şimdi güneş bulutların arkasından çıkınca daha iyi gördüm onları prensesim. Onlar asker de değil, adam da, bir sıra kuş onlar.”

“Olur mu hiç Axl? Kuş olsalar buradan nasıl görürdük?”

“Sandığından daha yakındalar prensesim. Kara kuşlar sıra olup oturmuş, dağlarda hep yaptıkları gibi.”

“Öyleyse biz bakarken niçin biri olsun havalanmıyor?”

“Havalanır belki prensesim. O genç kızı ben suçlamam şahsen, o kadar zor durumda ki. Hem o yardım etmese halimiz nice olurdu? Onu gördüğümüzde sırılsıklamdık, tir tir titriyorduk. Ayrıca prensesim, hatırladığım kadarıyla

keçiyi devin yığma taşlarına götürmeye tek hevesli olan o kız değildi. Sen de onun kadar istiyordun, daha üstünden bir saat geçmedi."

"Hâlâ istiyorum Axl. Querig öldürülse, bu sis sona erse iyi olmaz mı? Şimdi keçiyi toprağı öyle eşelerken görünce bu kadar salak bir hayvanın koskoca bir dişi ejderhanın işini bitirebileceğine inanmakta zorlanıyorum, o kadar."

Sabah daha erken saatte, küçük taş eve ilk geldiklerinde keçi aynı iştahla otlamaktaydı. Yüksek, ürkütücü bir uçurumun dibindeki gölgeliğe gizlenmiş ev kolaylıkla gözden kaçabilirdi; Beatrice gösterdiğinde bile Axl onu dağın içlerine kadar kazılmış, kendilerininkine benzeyen bir yerleşimin girişi sanmıştı. Ancak yaklaştıklarında, bunun duvarları da, çatısı da kurşuni kaya parçalarından inşa edilmiş müstakil bir yapı olduğunu anlayabilmişti. Uçurumun önyüzünde, yükseklerden ince bir iplik halinde akan su evin az ötesinde bir havuzda birikiyor, oradan incecik akarak eğimli araziyle birlikte gözden kayboluyordu. Eve gelmeden biraz önce, şu anda sabah güneşiyle ışıl ışıl aydınlanan noktada çitle çevrili küçük bir otlak vardı; otlağın tek sakini keçiydi. Hayvan her zamanki gibi harıl harıl otlamaktayken Axl'la Beatrice'i görünce durup hayretler içinde bakmıştı.

Ama çocuklar yaklaştıklarını fark etmemişlerdi. Kızla iki oğlan kardeşi bir hendeğin kenarında duruyorlardı, sırtları konuklara dönüktü, ayaklarının altındaki bir şeyle meşguldüler. Bir ara oğlanlardan biri çömelip hendeğe bir şey atınca kız kolundan tutup geri çekti.

"Ne yapıyorlar acaba Axl?" dedi Beatrice. "Görünüşe bakılırsa yaramazlık; üstelik en küçükleri yanlışlıkla hendeğe yuvarlanacak kadar küçük."

Keçinin yanından geçip yaklaşmaya devam ederlerken çocuklar hâlâ onları fark etmemişti; Axl elinden geldiğince yumuşak bir tonda seslenmişti: "Tanrı sizinle olsun." Bunun üzerine çocukların üçü birden korkuyla dönmüşlerdi.

Yüzlerindeki suçlu ifadeler Beatrice'in yaramazlık yaptıkları şüphesini doğrular gibiydi, ama kız –oğlanlardan bir kafa boyu uzundu– hemen toparlanıp gülümsedi.

"Büyüklerimiz! Hoş geldiniz! Bize sizleri göndersin diye daha dün gece Tanrı'ya dua ettik, işte geldiniz! Hoş geldiniz, hoş geldiniz!"

Kız bataklık otlara bata çıka, peşinde kardeşleriyle yanlarına geldi.

"Bizi başkası sandın evladım," dedi Axl. "Biz yolunu kaybetmiş iki yolcuyuz sadece; üşüyoruz, yorgunuz, giysilerimiz ırmakta ıslandı; az önce ırmakta vahşi yaramaz cinlerin saldırısına uğradık. Annenizi ya da babanızı çağırır mısınız, ateş başında biraz ısınıp kurumak için izin isteyelim?"

"Başkası sanmadık beyim! Dün gece Efendimiz İsa'ya dua ettik, siz de geldiniz! Lütfen büyüklerimiz, girin evimize, ateş hâlâ yanıyor."

"Ama annenizle babanız nerede evladım?" diye sordu Beatrice. "Ne kadar bitkin olsak da rahatsızlık vermek istemeyiz, evin beyi ya da hanımı kapıdan çağırana kadar bekleriz."

"Hanımcığım, üçümüzden başkası yok, yani evin hanımı ben sayılırım! Lütfen girin içeri, ısının. Kirişe asılı torbada yiyecek var, ateşin yan tarafında da odun var. Lütfen büyüklerimiz, girin içeri, dinlenin, biz sizi uzunca bir süre rahatsız etmeyiz, keçiyle ilgilenmemiz lazım."

"İyiliğinize müteşekkiriz evladım," dedi Axl. "Ama söylesene, en yakın köy buraya uzak mı?"

Kızın yüzünden bir gölge geçti, gelip yanına dizilmiş olan kardeşleriyle bakıştı. Sonra tekrar gülümseyip konuştu: "Beyim, burası dağın çok yüksek bir yeri. Yakında hiç köy yok, o yüzden bizimle kalın, ateş sıcak, yiyeceğimiz var. Çok yorgun olmalısınız; rüzgârda ikinizin de titrediğini görüyorum. Şu gitme lafını bırakın ne olur. İçeri girip dinlenin büyüklerimiz, sizi o kadar uzun zamandır bekliyoruz ki!"

“Şu hendekte o kadar ilginizi çeken ne?” diye sordu ansızın Beatrice.

“Ha, yok bir şey hanımcığım! Hiçbir şey! Ama siz hâlâ rüzgâr altındasınız, hem üstünüz sırılsıklam! Lütfen bizi kırmayın, ateşimizin başında dinlenin. Bakın dumanı çatıdan yükseliyor!”

* * *

“İşte!” Axl öne uzanıp parmağıyla işaret etti. “Bir kuş havalandı. Ben dememiş miydim prensesim, onlar sıraya dizili kuşlar diye? Gökyüzünde yükselişini görüyor musun?”

Bir iki dakika önce ayağa kalkmış olan Beatrice korunaklı kayalardan bir adım uzaklaştı, Axl rüzgârın derhal giysilerini çekiştirdiğini gördü.

“Doğru, kuş o,” dedi Beatrice. “Ama orada gördüğümüz şekillerin arasından havalanmadı. Belki sen hâlâ benim işaret ettiğim şeyi görmüyorsun Axl. Ben şurayı diyorum, bir sonraki tepede, neredeyse gökyüzündeki şu kara şekiller.”

“Görüyorum prensesim, görüyorum. Ama sen rüzgârdan çekil.”

“Asker olsunlar olmasınlar, yavaş yavaş ilerliyorlar. Kuş onlardan biri değildi kesinlikle.”

“Rüzgârdan çekil prensesim, gel otur. Gücümüzü elimizden geldiğince toparlamamız lazım. Kim bilir bu keçiyi daha ne kadar çekeceğiz?”

Beatrice tekrar korunaklarına döndü, çocuklardan ödünç aldığı harmaniye sıkı sıkı sarındı. “Axl,” dedi, tekrar yanına oturarak, “gerçekten inanıyor musun? Koskoca şövalyelerle savaşçıların değil de, bizim gibi kendi köylerinde mum bulundurmaları yasaklanmış dermansız bir yaşlı karı kocanın dişi ejderhayı öldürebileceğine inanıyor musun? Üstelik yardımcı niyetine bu huysuz keçiyle?”

“Ne olacağını kim bilebilir prensesim? Belki bir kızcağızın dileğinden başka şey değildir. Ama misafirperverliğine minnetimizden istediği şeyi sızlanmadan yapmak durumundayız. Hem kim bilir, belki haklıdır, belki Querig bu şekilde ölecektir.”

“Axl, söylesene. Dişi ejderha gerçekten ölür de sis dağılırsa... Axl, o zaman gözlerimizin önüne serilecek şeyden korktuğun oluyor mu hiç?”

“Sen kendin söylemedin mi prensesim? İkimizin hayatı, sonu mutlu biten bir masal gibi, arada hangi olayların yaşandığı önemli değil.”

“Daha önce söylemiştim bunu Axl. Ama şimdi, belki Querig’i kendi ellerimizle öldürecekken, bir yanım sisin dağılmasından korkuyor. Sen de aynı şeyi hissediyor musun Axl?”

“Olabilir prensesim. Belki hep öyle hissediyorduk. Ama benim en çok korktuğum, daha önce söylediğin şey. Ateşin başında dinlenirken hani.”

“Ne söylemiştim o zaman Axl?”

“Hatırlamıyor musun prensesim?”

“Aptalca bir kavga mı ettik? Şu anda hiç hatırlamıyorum, bir tek soğuktan, yorgunluktan neredeyse aklımı kaçırdığımı hatırlıyorum.”

“Hatırlamıyorsan bırak öyle kalsın prensesim.”

“Ama çocukların yanından ayrıldığımızdan beri bir şey hissediyorum Axl. Yürürken benden uzak duruyorsun sanki, keçi çektiği için de değil üstelik. Ben hatırlamasam bile, daha önce kavga mı ettik yoksa?”

“Niyetim senden uzak durmak değildi prensesim. Affet beni. Keçi sağa sola çekiştirdiği için değilse, aramızda geçen aptalca bir laf takılmıştır herhalde aklıma. İnan bana, unutalım daha iyi.”

* * *

Ortada, yerde yanan ateşi tekrar harlandırdığında küçük evin içindeki öteki her şey karanlığa gömülmüştü. Axl giysilerini tek tek alevlere tutarak kurutuyor, Beatrice de yakınında, kilimlere gömülmüş, huzur içinde uyuyordu. Ama sonra ansızın doğrulup oturarak etrafına bakınmıştı.

"Ateş çok mu sıcak geldi prensesim?"

Beatrice bir iki saniye daha şaşkın şaşkın bakınmış, sonra bitkin bir edayla kilimlerin üzerine yatmıştı tekrar. Ama gözleri açık kalmıştı; tam Axl sorusunu tekrarlayacakken, usulca konuşmuştu:

"Uzun zaman önceki bir geceyi düşünüyordum kocam. Sen gitmiş, beni yatağımda yalnız bırakmıştın, acaba bana dönecek misin diye düşünüyordum kendi kendime."

"Prensesim, şu ırmaktaki yaramaz cinlerden kurtulduk kurtulmasına, ama senin üzerinde bu rüyaları gördüren bir büyü kalmış olmasından korkuyorum."

"Rüya değil bu kocam. Geri gelen bir iki hatıra. En karanlık gecelerden biri, bense yatağımızda tek başıma, senin daha genç, daha güzel birine gittiğini bile bile."

"Prensesim, bana inansana. Hâlâ aramıza fesat sokmaya çalışan yaramaz cinlerin işi bu."

"Haklı olabilirsin Axl. Gerçek hatıralar da olsa, geçmişe ait hatıralar. Yine de..." Beatrice sustu, Axl onun yine uykuya daldığını düşündü. Ama sonra tekrar konuştu: "Yine de kocam, bu hatıralar senden uzaklaştırıyor beni. Burada dinlenip tekrar yola koyulduğumuzda ben önden yürüyeyim biraz, sen de arkadan gel. Yola öyle devam edelim kocam, çünkü şu anda yanımda yürümen hoşuma gitmeyecek."

Axl önce bir şey demedi. Sonra giysiyi ateşten alıp dönerek Beatrice'e baktı. Beatrice'in gözleri kapanmıştı yine, ama Axl onun uyumadığından emindi. Nihayet konuşacak gücü kendinde bulduğunda sesi fısıltı halinde çıktı:

"Benim için bu çok acı bir şey prensesim. Toprak hep yürüdüğümüz gibi yürümemize izin verirken ayrı ayrı yürümek."

Beatrice duyduğuna dair bir işaret vermemiş, birkaç saniye sonra da nefesleri uzamış, düzene girmişti. Axl sonra ısıttığı giysileri üzerine geçirip yere bir battaniye sererek karısının yakınına, ama ona değmeyecek şekilde uzanmıştı. Müthiş bir yorgunluğun altında eziliyordu; buna rağmen önündeki suda kaynaşan yaramaz cinler, kendisinin çapayı havada sallayarak ortalarına indirişi tekrar gözünde canlanıyordu; uzakta oynayan çocukların seslerine benzer seslerini, kendisinin neredeyse bir savaşçı gibi, sesinde öfkeyle mücadele ettiğini hatırladı. Şimdi Beatrice kalkmış bu lafları söylüyordu. Beatrice'le birlikte, tepelerinde geniş, kurşuni gökyüzü, karısı birkaç adım önde, bir dağ yolunda yürüyüşleri açık seçik gözünde canlandı, içi derin bir hüzünle doldu. Yaşlı bir karı koca, başları eğik, beş altı adım arayla yürüyorlardı.

Axl uyandığında ateş için için yanıyordu; Beatrice ayakta durmuş, bu tür evlerde pencere işlevi gören taştaki küçük aralıkların birinden dışarı bakıyordu. Son konuşmaları geldi aklına, ama o sırada Beatrice döndü ve çehresi bir ışık üçgeninin içinde, neşeli bir sesle konuştu:

"Sabahın dışarıda ilerlediğini görünce seni uyandırayım diye düşündüm önce Axl. Ama sonra ırmakta nasıl ıslandığını, azıcık uyuklamanın yetmeyeceğini düşündüm."

Axl cevap vermeyince sordu: "Ne oldu Axl? Niye öyle bakıyorsun bana?"

"Rahatlayarak, mutlulukla bakıyorum prensesim."

"Çok daha iyi hissediyorum kendimi Axl. Sadece dinlenmeye ihtiyacım varmış."

"Belli oluyor. Öyleyse gecikmeden yola koyulalım; dediğin gibi biz uyurken sabah büyümüş."

"Şu çocukları seyrediyordum da Axl. Hâlâ onları ilk gördüğümüz gibi, hendeğin başında duruyorlar. Orada onları cezbeden bir şey var, bir yaramazlık olduğundan da eminim; sık sık dönüp arkalarına bakıyorlar, bir yetişkine yakalanıp azar işiteceklermiş gibi. Aileleri nerede acaba Axl?"

“Bizi ilgilendirmez, ayrıca karınları tok, sırtları pek görünüyorlar. Biz vedalaşıp yolumuza devam edelim.”

“Axl, biz kavga mı ettik? Aramıza bir şey girmiş gibi geliyor bana.”

“Boş veremeyeceğimiz bir şey değil prensesim. Gerçi gün akşam olmadan konuşuruz belki, kim bilir? Ama şimdi, tekrar açlıkla soğuğun pençesine düşmeden yola çıkalım.”

Soğuk, güneşli havaya çıktıklarında Axl otların üstünde parça parça buzlar, geniş bir gökyüzü ve soluklaşarak uzayıp giden dağlar gördü. Keçi otlağında otluyordu, ayaklarının yakınında yere devrilmiş çamurlu bir kova vardı.

Üç çocuk hâlâ hendeğin başında, aşağıya bakıyorlardı; sırtları eve dönüktü, kavga ediyor gibiydiler. Axl’la Beatrice’in yaklaştığını ilk kız fark etti; daha arkasına dönerken yüzü aydınlandı, gülümsedi.

“Sevgili büyüklerimiz!” Kardeşlerini de çekiştirerek hızla hendekten uzaklaşmaya koyuldu. “Umarım evimizde rahat etmişsinizdir, pek ahım şahım sayılmaz ama...”

“Çok rahat ettik evladım, sana çok müteşekkiriz. İyice dinlendik, yola koyulmaya hazırız. Ama anne babanıza ne oldu da sizi yalnız bıraktılar?”

Kız iki yanına geçmiş olan kardeşleriyle bakıştı. Sonra biraz duraksayarak, “Kendi başımıza idare ediyoruz beyim,” deyip oğlanları kollarıyla sardı.

“Peki o hendekte gözünüzü alamadığınız şey ne?” diye sordu Beatrice.

“Bizim keçi hanımcığım. Eskiden en iyi keçimiz oydu, ama öldü.”

“Keçiniz nasıl öldü evladım?” diye sordu Axl şefkatle. “Şu öteki gayet iyi görünüyor.”

Çocuklar yine bakıştılar, bir karara varmış gibi görünüyorlardı.

“İsterseniz gidin bakın beyim,” dedi kız ve kardeşlerini bırakarak kenara çekildi.

Axl hendeğe doğru giderken Beatrice de yanı sıra ilerledi. Yolun yarısına gelmeden önce Axl durup fısıldadı:

“Ben önden gideyim prensesim.”

“Daha önce hiç ölü keçi görmedim mi sanıyorsun Axl?”

“Gördün, ama yine de, prensesim. Sen bir saniye bekle burada.”

Hendek adam boyu derinlikteydi. O anda neredeyse doğrudan hendeğe vuran güneş önündeki şeyi görmesini kolaylaştıracağına, kafa karıştıran gölgeler, su birikintisi ve buz olan yerlerde de gözü kamaştıran sayısız yüzey oluşturuyordu. Keçi belli ki devasa boyutlardaydı ve çok sayıda parçaya bölünmüştü. Şurada bir arka bacak; ötede boyun ve kafa –suratta dingin bir ifade. Hayvanın havaya çevrilmiş yumuşak karnını tanıması biraz daha uzun sürdü, çünkü içine kara çamurdan yükselen dev bir el batmıştı. Axl ancak o zaman anladı ki, başlangıçta ölü keçinin parçaları zannettiği parçaların büyük bölümü ona karışmış ikinci bir hayvana aitti. İlerideki tümsek bir omuzdu; şuysa kasılmış bir diz. Sonra Axl bir hareket gördü ve hendekteki yaratığın hâlâ canlı olduğunu anladı.

“Ne görüyorsun Axl?”

“Yaklaşma prensesim. Seni neşelendirecek bir manzara değil. Sanırım zavallı bir yamyam dev can çekişiyor, çocuklar yemekle iyileşeceğini düşünerek aptallık edip yaratığa bir keçi atmış olabilirler.”

Daha Axl sözünü bitirmeden iri, saçsız bir kafa ağır ağır çamurda döndü, açık bir göz de kafayla birlikle hareket ediyordu. Sonra çamur oburca kafayı emdi ve kafa gözden kayboldu.

“Biz yamyam devi beslemedik beyim,” dedi kız arkasından. “Yamyam devlerin asla beslenmeyeceğini, geldiklerinde kendimizi içeriye hapsetmemiz gerektiğini biliyoruz. Bu geldiğinde de öyle yaptık beyim; o çitimizi devirip en iyi keçimizi alırken biz pencereden seyrettik. Sonra tam şuraya oturdu beyim, sizin olduğunuz yere; bacaklarını çocuklar gibi aşağı sarkıttı, keçiyi bütün yamyam devler gibi çiğ çiğ, memnun mesut yemeye koyuldu. Biz kapının sürgüsünü açmadık, güneş alçalıyordu,

yamyam dev hâlâ bizim keçiyi yiyordu, ama gücünün giderek azaldığını gördük beyim. Sonunda elinde keçinin geri kalanıyla ayağa kalktı ve düştü; önce dizlerinin üstüne çöktü, sonra yana devrildi. Bir de baktık keçiyi de sürükleyerek hendeğe yuvarlandı; iki gündür orada, hâlâ ölmedi."

"Gel şöyle geri çekilelim evladım," dedi Axl. "Senin de, kardeşlerinin de göreceğiniz manzara değil bu. Peki bu zavallı yamyam dev niye böyle hastalandı? Sizin keçi hastalıklı mıydı acaba?"

"Hastalıklı değil beyim, zehirliydi! Aynı Bronwen'in öğrettiği gibi zehirle besliyorduk onu, bir haftayı geçmişti. Günde altı kere yapraklarla birlikte."

"Niye öyle bir şey yaptınız ki evladım?"

"Beyim, keçiyi dişi ejderhaya zehirli göndermek için elbette. Bu zavallı yamyam dev nereden bilecek, kendini zehirledi. Ama bizim kabahatimiz değil beyim, yağmacılık etmeseydi o da!"

"Dur bir dakika evladım," dedi Axl. "Yani keçiyi zehirle doldurmak için bilerek mi beslediniz?"

"Zehir dişi ejderha içindi beyim, Bronwen bizlere zararı olmayacağını söyledi. Yani bir yamyam deve zararlı olacağını nereden bilebilirdik? Bizim suçumuz yok beyim, bizim kötü bir niyetimiz yoktu!"

"Kimsenin sizi suçlayacağı yok evladım. Ama sen söyle bakayım, neden Querig'e zehir hazırlıyordunuz? Herhalde sözünü ettiğin dişi ejderha odur."

"Ah beyim! Her sabah, her akşam, çoğu kez gün içinde de dua ettik. İşte siz bu sabah geldiğinizde anladık ki sizi Tanrı gönderdi. Lütfen yardım edin, biz anne babası tarafından unutulmuş zavallı çocuklarız! Şu keçiyi, bize kalan tek keçiyi alıp şu patikadan devin yığma taşlarına götürür müsünüz? Yürümesi zor bir yol değil beyim, gidip dönmesi yarım gün sürmez; kendim giderdim ama kardeşlerimi yalnız bırakamıyorum. Bu keçiyi de aynen yamyam devin yediği öbür keçi gibi besledik; hem bu üç

gün fazla yedi. Sizin tek yapacağınız onu devin yığma taşlarına götürüp bağlayarak dişi ejderhaya bırakmak beyim; gezinti gibi bir yürüyüş. Lütfen olur deyin büyüklerimiz! Çünkü yoksa sevgili annemizle babamızı hiçbir şey bize geri getiremeyecek diye korkuyoruz."

"Nihayet onlardan söz ettin," dedi Beatrice. "Annenizle babanızı size geri getirmek için ne yapmak lazım?"

"Demin dediğim gibi hanımcığım. Siz sadece keçiyi devin yığma taşlarına götüreceksiniz; orada dişi ejderhaya yemek bırakılır hep, herkes bilir. Kim bilir, belki zavallı yamyam dev gibi ölür o da; yemeğini yemeden bu da pek güçlü görünüyordu! Daha önce büyü ilmini biliyor diye Bronwen'den korkardık hep, ama bizi burada tek başımıza, kendi anne babamız tarafından unutulmuş görünce acıdı bize. Ne olur yardım edin bize büyüklerimiz, buraya sizden sonra başkası ne zaman gelir bilinmez. Kendimizi askerlere, buraya uğrayan yabancı adamlara göstermeye korkuyoruz, ama sizler, İsa Efendimize göndersin diye yalvardığımız kişilersiniz."

"Siz bu çocuk halinizde bu dünya hakkında ne biliyorsunuz ki zehirli bir keçinin anne babanızı size geri getireceğine inanıyorsunuz?" diye sordu Axl.

"Bronwen öyle söyledi beyim; korkunç bir kocakarıdır, ama asla yalan söylemez. O dedi ki, şu tepemizde yaşayan dişi ejderha unutturmuş bizi annemizle babamıza. Yaramazlık edip annemizi sık sık kızdırırız, ama Bronwen diyor ki annemiz bizi hatırladığı gün hemen koşup dönecek, hepimizi bir bir, böyle kucaklayacakmış." Kız ansızın görünmez bir çocuğu göğsüne bastırdı, gözlerini kapadı, birkaç saniye olduğu yerde sallandı. Sonra gözlerini tekrar açıp devam etti: "Ama şu anda dişi ejderhanın yaptığı büyü yüzünden annemizle babamız bizi hatırlamıyor, eve gelmiyorlar. Bronwen dişi ejderhanın sadece bizim için değil, herkes için baş belası olduğunu, ne kadar çabuk ölürse o kadar iyi olacağını söylüyor. Bu yüzden biz de canımızı dişimize taktık beyim, iki keçiyi de aynı onun dediği

şekilde, günde altı kere yedirdik. Lütfen ricamızı yerine getirin, yoksa annemizle babamızı bir daha göremeyeceğiz. Sizden tek istediğimiz, keçiyi devin yığma taşlarına bağlamanız, sonra yolunuza devam edersiniz."

Beatrice konuşacak oldu, ama Axl ona fırsat vermeden atıldı: "Kusura bakma evladım. Keşke yardım edebilseydik, ama şu tepelerde daha yukarıya tırmanmamız mümkün değil. Hem yaşlıyız, hem de gördüğün gibi günlerdir zorlu bir yolculuk yaptığımızdan bitkiniz. Başımıza yeni felaketler gelmeden bir an önce yolumuza devam etmek zorundayız."

"Ama beyim, sizi bize Tanrı'nın kendisi gönderdi! Hem kısa bir gezinti, patika dik bile sayılmaz."

"Yavrucuğum," dedi Axl, "halinize çok acıyoruz, ilk köyden yardım göndereceğiz size. Ama biz ricanı yerine getiremeyecek kadar dermansızız; yakında başkaları da geçer elbet buradan, seve seve götürürler keçinizi. Biz yaşlıyız, elimizden bir şey gelmez, ama annenizle babanız dönsün diye, Tanrı sizi daima korusun diye dua edeceğiz."

"Gitmeyin büyüklerimiz! Yamyam dev bizim yüzümüzden zehirlenmedi."

Axl karısının kolundan tutup yürümeye koyuldu, çocuklardan uzaklaştılar. Ancak keçinin ağılını geçtiklerinde dönüp arkasına baktı, çocukların hâlâ aynı yerde, üçü yan yana, sessizce izlediklerini gördü, arkalarında dev uçurum yükseliyordu. Axl cesaret verircesine el salladı, ama utanca benzer bir his –ve belki belli belirsiz, eski bir anı, buna benzer başka bir ayrılışın anısı– adımlarını hızlandırmasına sebep oldu.

Fazla gitmemişlerdi ki –bataklık toprak alçalmaya başlamıştı, önlerinde vadiler açılıyordu– Beatrice yavaşlatmak için Axl'ın kolunu çekiştirdi.

"Çocukların yanında sana itiraz etmek istemedim kocam," dedi, "ama istediklerini yapamaz mıyız gerçekten?"

"Prensesim, şu anda bir tehlike yok karşılarında, bizim de kendi derdimiz var. Senin ağrın ne durumda?"

“Ağrım artmadı. Axl, baksana şu çocuklara, bıraktığımız gibi duruyorlar, gitgide ufalışımızı izliyorlar. Hiç değilse şu taşın yanında durup konuşamaz mıyız? Dikkatsizce, aceleyle gitmeyelim.”

“Dönüp bakma onlara prensesim, umutlanmasınlar yok yere. Onlara, keçiye dönmeyeceğiz, şu vadiden aşağı ineceğiz, bir ateşin başına geçip, iyi yürekli yabancıların vereceği birkaç lokmayı yiyeceğiz.”

“Ama ricalarını bir düşün Axl.” Beatrice’in zoruyla durmuşlardı. “Böyle bir fırsat bir daha çıkar mı karşımıza? Düşünsene! Querig’in inine bunca yakın bir yere geldik tesadüfen. Ve bu çocuklar, bizim gibi yaşlı ve güçsüz iki kişinin bile dişi ejderhayı öldürmesini sağlayabilecek bir zehirli keçi sunuyorlar! Düşünsene Axl! Querig ölürse sis anında dağılmaya başlayacak. Kim bilir, belki de çocuklar haklı, belki bizi buraya bizzat Tanrı getirdi!”

Axl bir iki dakika sessiz kaldı, dönüp taş eve bakmamak için kendini zor tutuyordu. “O keçinin Querig’e herhangi bir zararı dokunup dokunmayacağı belli değil,” dedi sonunda. “Talihsiz bir yamyam dev başka, bu dişi ejderha başka, bir orduyu dağıtacak gücü var. Hem bizim gibi iki ahmak ihtiyarın inine bu kadar yaklaşması akıllıca olur mu?”

“Onunla yüzleşmeyeceğiz ki Axl, keçiyi bağlayıp kaçacağız. Querig’in oraya gitmesi günler sürebilir; biz o arada sağ salim oğlumuzun köyünde oluruz. Axl, birlikte yaşadığımız bu uzun hayatın anılarının bize geri verilmesini istemiyor muyuz? Yoksa bir gece bir korunakta karşılaşmış yabancılara mı dönüşeceğiz? Hadi kocam, olur de, dönüp şu çocukların istediğini yapalım.”

* * *

Böylece burada bulmuşlardı kendilerini; tırmandıkça tırmanıyorlardı, rüzgâr arttıkça artıyordu. Şimdilik ikiz kayalarda iyi korunuyorlardı, ama sonsuza dek orada

kalamazlardı. Axl acaba razı olmakla aptallık mı ettim diye düşündü tekrar.

“Prensesim,” dedi sonunda, “farz et yaptık bu işi. Farz et Tanrı başarmamıza izin verdi, dişi ejderhayı öldürdük. O zaman bana bir söz vermeni istiyorum.”

Beatrice şimdi yanı başında oturuyordu, ama gözleri hâlâ uzakta, sıraya dizili minik şekillerdeydi.

“Nedir istediğin Axl?”

“Basit bir şey prensesim. Querig gerçekten ölürse ve sis dağılmaya başlarsa. Anılar geri gelirse, aralarında seni hüsrana uğrattığım anların anıları olursa. Veya bir zamanlar yapmış olabileceğim kötülüklerin anısı bana baktığında şimdikinden farklı bir adam görmene sebep olursa. En azından şuna söz ver. Prensesim, şu anda kalbinde bana beslediğin hisleri unutmayacağına söz ver. Bir anı bir başkasını itip yok edecekse, sisten çıkıp gelmesinin ne yararı olabilir? Söz verir misin prensesim? Şu andaki hislerini kalbinde hep tutacağına, sis kalktığında ne görürsen gör, hatırlayacağına söz ver.”

“Söz veririm Axl, hem de zorlanmadan.”

“Bu sözlerin benim için ne büyük teselli olduğunu kelimelerle tarif edemem prensesim.”

“Sen pek tuhaf bir ruh halindesin Axl. Kim bilir bu devin yığma taşlarına daha ne kadar yol var? Şu koca kayaların arasında oturup daha fazla vakit harcamayalım. Çocuklar biz giderken kaygılıydı, dönüşümüzü beklerler.”

Gawain’in İkinci Tahayyülü

Bu lanet olası rüzgâr. Fırtına mı şu önümüzdeki? Rüzgâr da, yağmur da Horace’ın umurunda olmaz; sadece şu anda üstünde eski efendisinin değil, bir yabancının oturmakta olduğuna aldırır. “Yorgun bir kadın işte,” diyorum ona, “eyere benden çok ihtiyacı var. Diklenmeden taşı lütfen.” Ama aslında ne işi var kadının burada? Axl Efendi onun ne kadar dermansız olduğunu görmüyor mu? Aklını mı kaçırdı da onu bu merhametsiz tepelere çıkardı? Ama o da kocası kadar kararlı; ne desem vazgeçmiyorlar. Bana da buralarda bir elim Horace’ın dizgininde, şu paslı paltoyu taşıyarak tökezleye tökezleye yürümek düşüyor. “Hanımlara daima kibarca hizmet etmedik mi?” diyorum Horace’a mırıltıyla. “Şu iyi yürekli karı kocayı keçilerini çekiştire çekiştire yürütüp biz at üstünde mi devam etseydik?”

Önce aşağıda, uzakta küçük şekiller olarak gördüm onları, ötekiler sandım. “Şu aşağıya baksana Horace,” dedim. “Birbirlerini buldular bile. Geldiler bile, üstelik adam Brennus’tan hiç yara almamış gibi.” Horace düşünceli bir edayla bana baktı, “Öyleyse Gawain, şu çıplak yamacı birlikte son tırmanışımız mı olacak?” diye sorar gibi, ona bir cevap vermeyip şefkatle boynunu okşadım, ama kendi kendime, “Savaşçı genç ve korkunç bir adam. Ama belli mi olur, onu alt edebilirim de. Brennus’un adamını devirirken bir şey gördüm. Yerimde başkası olsa görmezdi, ama ben gördüm. Sol yanında kurnaz bir hasmın kullanabileceği küçük bir gedik,” diye düşündüm.

Peki Arthur olsa şimdi ne yapmamı isterdi? Gölgesi hâlâ bu topraklara düşüp beni sarmalıyor. Avını bekleyen yırtıcı bir hayvan gibi büzüşmemi mi isterdi? İyi de bu çıplak yamaçlarda nereye saklanılır? Sırf rüzgâr bir adamı gizleyebilir mi? Yoksa bir uçuruma tüneyip üzerlerine iri bir kaya mı yuvarlayayım? Bir Arthur şövalyesine yakışacak şey mi? Ben açıkça kendimi gösterip onu selamlamayı, diplomasiyi bir kez daha denemeyi tercih ederim. "Geri dönün beyim. Sırf kendinizi ve masum arkadaşınızı değil, bu ülkenin bütün günahsız ahalisini de tehlikeye atıyorsunuz. Querig'i, onu ve âdetlerini tanıyanlara bırakın. Bakınız şu anda da onu öldürmeye gidiyorum." Ama bu tür yakarılara daha önce kulak asılmamıştı. Şimdi bu kadar yaklaşmışken, üstelik ısırılmış oğlan onu Querig'in kapısına kadar götürebilecekken niye dinlesin sözümü? O oğlanı kurtarmakla aptallık mı ettim? Ama başkeşiş öyle dehşete düşürüyor ki beni; hem Tanrı'nın da bu yaptığım için bana teşekkür edeceğini biliyorum.

"Ellerinde harita varmış gibi kendilerinden emin, geliyorlar," dedim Horace'a. "Nerede beklesek onları? Nerede çıksak karşılarına?"

Koruluk. O zaman hatırladım. Rüzgâr etraftaki her şeyi süpürüp atarken ağaçların orada öyle gür yetişmesi tuhaf. Koruluk, bir şövalyeyle atını saklayabilir. Haydut gibi ansızın üstlerine atlayacak değilim, ama karşılaşmadan bir saat önce de niye göstereyim kendimi?

Bunun üzerine Horace'ı hafifçe mahmuzladım, gerçi artık pek hissetmiyor ya, sonra arazinin inişsiz çıkışsız yüksek kenarını geçtik, yol boyu rüzgârdan hırpalandık. O ağaçlara vardığımızda ikimiz de şükrettik; gerçi o kadar tuhaf yetişiyorlar ki, insan acaba bizzat Merlin mi buraya büyü yaptı diye merak ediyor. Merlin Efendi ne adamdı! Bir keresinde doğrudan Ölüm'e büyü yaptığını sanmıştım, buna rağmen Merlin bile yoluna gitti. Acaba hanesi cennette mi cehennemde mi? Axl Efendi Merlin'i şeytanın hizmetkârı olarak görüyor, ama gücünü Tanrı'yı gülümsetecek işlerde

de kullanırdı sık sık. Ayrıca cesur olmadığı da söylenemez. Kaç kere yanı başımızda ok yağmurlarına, çılgınca savrulan baltalara maruz kalmıştır. Burası Merlin'in ormanı olabilir pekâlâ; tek bir amaçla yapılmış olabilir: Zamanı geldiğinde, o günkü yüce görevimizi aksatacak olanı beklemek üzere buraya sığınmam için. Beşimizden ikisi dişi ejderhaya yem oldu, ama Merlin Efendi bizimle yan yana durdu, Querig'in kuyruğunun süpürebileceği mesafede soğukkanlılığını korudu; işini başka nasıl yapabilirdi?

Horace'la ormana vardığımızda her yer sessiz ve huzurluydu. Hatta ağaçlarda öten bir iki kuş bile vardı; ağaç dalları çılgınca hareket etse de, aşağıda bir ihtiyarın düşüncelerinin nihayet fırtınada alabora olmadan bir kulaktan ötekine ulaşabileceği sakin bir bahar günü hüküm sürmekteydi. Horace'la bu ormana son geldiğimizden beri epey yıl geçmiş olmalı. Yaban otları devleşmiş, ısırganların eni küçük bir çocuğun avucu kadar, boyu bir adamı iki kere sarar. Horace'ı otlayabildiği kadar otlasın diye uygun bir yerde bırakıp yaprakların korunağı altında biraz gezindim. Şu güzel meşeye sırtımı yaslayıp şurada niçin biraz dinlenmeyeyim? Bir süre sonra buraya geldiklerinde, ki geleceklerdir mutlaka, o zaman ikimiz birer savaşçı olarak yüzleşiriz.

Dev ısırganların arasında kendime yol açtım –şu gıcırtılı demirleri bunun için mi kuşandım? Bacaklarımı şu tüysü dikenlerden korumak için mi –ve sonunda açıklığa, gölete vardım, tepesindeki kurşuni gökyüzü aralıklardan görülüyordu. Göletin kenarında üç ulu ağaç, ama her birinin beli kırılmış, ileriye, suya devrilmişler. Bunlar son geldiğimizde gururla ayakta duruyorlardı şüphesiz. Yıldırım mı çarptı acaba? Yoksa yaşlanıp bitkin düştüklerinde yetiştikleri yerin bunca yakınında, buna rağmen ulaşılmaz olan göletten mi medet umdular? Şimdi gönüllerince içiyorlar suyunu, dağ kuşları kırılmış omurgalarına yuva yapıyor. Sakson'la böyle bir yerde mi karşılaşacağım? Beni mağlup ederse suya kadar emekleyecek kadar canım

kalabilir. Buz beni kabul etse bile devrilmem içine, çünkü bu zırhın altında şişmek hoş olmaz; Horace'ın efendisini arayacağı, parmak ucunda gelip birbirine dolaşmış köklerin arasından geçerek kalıntılarımı dışarı çekeceği ne malum? Gel gör ki savaşta yoldaşlarımın yaralı yatarken suya özlem duyduğunu gördüm; kimilerinin iki misli acı çekmeye razı olup bir ırmağın ya da gölün kıyısına sürünerek gidişini izledim. Sadece ölmekte olanların bildiği büyük bir sır mı var? Eski yoldaşım Buel Efendi o gün o dağın kırmızı killi toprağında yatarken suya özlem duyuyordu. Mataramda su kaldı biraz, dedim ama istemedi, illaki göl ya da ırmak olacakmış. Ama öyle bir şey yok yakında, dedim. "Lanet olsun sana Gawain," diye haykırdı. "Son arzum bu, yerine getirmeyecek misin, kaç amansız savaşta yan yana çarpışmışız." "Ama dişi ejderha seni ikiye böldü neredeyse," dedim. "Seni suya taşımak için yarını bir kolumun altına, öbür yarını öteki kolumun altına sıkıştırıp bu yaz güneşinde yürümem gerekir." Bunun üzerine o, "Gawain," dedi, "yüreğim ancak beni suyun kenarına yatırdığında, gözlerim kapanırken dalgaların tatlı şıpırtısını işittiğimde ölüme razı olacak." Bunu talep etti, vazifemizin başarıyla tamamlanıp tamamlanmadığını, canını uygun bir pahaya verip vermediğini umursamadı. Ancak onu doğrultmak üzere eğildiğimde sordu: "Başka kim hayatta kaldı?" Millus Efendi'nin düştüğünü, ama üçümüzün ayakta olduğunu söyledim. Merlin Efendi keza. Vazifemizin başarıyla tamamlanıp tamamlanmadığını hâlâ sormuyor, göllerden, ırmaklardan, hatla denizden bahsediyordu; onun, aşağıda, vadide savaş kıyasıya devam ederken Arthur tarafından tıpkı benim gibi bu yüce iş için seçilmiş eski yoldaşım, cesur yoldaşım olduğunu kendi kendime hatırlatmam gerekti. Görevini unutmuş muydu yoksa? Onu ayağa kaldırdım, gökyüzüne haykırdı, ancak o zaman birkaç küçük adım atmasının bile ne kadar zor olacağını anladı; yaz sıcağında kırmızı bir tepenin doruğundaydık; at üzerinde bile ırmağa varmamız bir saat sürerdi. Onu yere bırakırken artık sadece

denizden bahsediyordu. Gözleri körelmişti, mataramdan yüzüne biraz su serptiğimde, sanırım hayalinde bir sahilde durduğunu canlandırıp teşekkür etti bana. “İşimi bitiren kılıç mıydı, balta mı?” diye sordu, “Sen ne diyorsun, yoldaşım?” dedim. “Seni vuran dişi ejderhanın kuyruğuydu, ama görevimiz tamamlandı, şanınla şerefinle gidiyorsun.” “Dişi ejderha,” dedi. “Dişi ejderha ne oldu?” “Biri hariç bütün mızraklar böğrüne saplı kaldı,” dedim, “şu anda uyuyor.” Ama o vazifemizi yine unutup denizden, küçük bir çocukken babasının tatlı bir akşam vakti onu bindirip kıyıdan uzaklaştırdığı tekneden bahsetti.

Benim zamanım geldiğinde ben de denize özlem duyacak mıyım? Sanırım ben toprakla yetineceğim. Belirli bir yer de seçmeyeceğim; Horace’la birlikte yıllardır memnun mesut gezdiğimiz bu memlekette bir yer olması yeterli. Daha önce rastladığımız o kara dullar beni duysalar kıkır kıkır gülerler, toprak parselimi kiminle paylaşacağımı hatırlatmayı ihmal etmezler. “Ahmak şövalye! Ebedi istirahatgâhını herkesten çok senin iyi seçmen gerekir, yoksa bir de bakarsın, kesip biçtiklerinle komşu olmuşsun!” Horace’ın sağrısına çamur atarlarken de öyle alay etmiyorlar mıydı? Nasıl cüret ederler! Onlar orada mıydı? Acaba şu anda eyerimdeki kadın düşüncelerimi duyabilse aynı şeyi mi söylerdi? Ben onu keşişlerin karanlık emellerinden kurtarırken hanımefendi o havasız tünelde kesilmiş bebelerden söz ediyordu. Nasıl cüret eder? Şimdi de benim eyerimde, sevgili savaş atımın üstünde oturuyor; Horace’la birlikte daha kaç yolculuğumuz kaldığını kim bilebilir?

Bunun sonuncu yolculuğumuz olabileceğini düşündük bir süre, ama ben bu namuslu karı kocayı ötekiler sanıyordum; bir süre daha huzur içinde yol alacağız. Ne var ki Horace’ı dizgininden tutup yürütürken bile dönüp arkama bakmak zorundayım; çünkü biz epey ileride olsak da, gelecekleri kesin, Axl Efendi yanı başımda yürüyor, keçisi sürekli aynı tempoda yürümesini engelliyor. Niye böyle sık sık dönüp arkama baktığımı tahmin ediyor mu? “Sir Gawain, biz bir

zamanlar yoldaş değil miydik?” Bu sabah tünelden çıkarken sordu bu soruyu, ben de ırmak aşağı gidecek bir tekne bulmasını söyledim. Ama şimdi burada, hâlâ dağlarda, sevgili karısı yanında. Göz göze gelemem Axl Efendi’yle. Yıllar ikimizin de üstünü örtmüş, tıpkı bir zamanlar savaştığımız, kesip biçtiğimiz tarlaları çimenlerle otların örttüğü gibi. Neyin peşindesiniz beyim? Nedir bu yanınızdaki keçi?

“Geri dönün dostlar,” dedim ormanda karşıma çıktıklarında. “Sizin gibi yaşlı yolculara göre değil bu yollar. Bakın sevgili hanımınız elini nasıl kaburgasına bastırıyor. Burasıyla devin yığma taşları arasında daha iki kilometre var neredeyse, tek korunak da küçük kayalar, ancak başınızı eğip kıvrılabilirsiniz gölgelerine. Dermanınız varken geri dönün, ben keçiyi yığma taşların oraya iyice bağlayıp bırakırım.” Ama ikisi de şüpheyle baktı bana, Axl Efendi keçinin ipini elinden bırakmadı. Yukarıda dallar hışırdıyor, karısı bir meşenin köklerinin üstüne oturmuş gölete bakıyor, kırılmış ağaçlar suya eğiliyordu, usulca konuştum: “Zavallı karınızın yürüyeceği bir yol değil bu beyim. Niye benim tavsiyeme uyup ırmak aşağı uzaklaşmadınız bu tepelerden?” “Bu keçiyi söz verdiğimiz yere götürmek zorundayız,” dedi Axl Efendi. “Bir çocuğa verilmiş bir söz.” Bunu söylerken bana tuhaf tuhaf baktı mı, yoksa ben rüyamda mı gördüm? “Horace’la ben keçiyi alırız,” dedim. “Vazifenizi teslim edecek kadar güvenmiyor musunuz bize? Querig bu keçiyi olduğu gibi yutsa bile fazla bir rahatsızlık duyacağını hiç sanmam, ama biraz yavaşlar belki, bu da bana avantaj sağlar. İyisi mi siz hayvanı bana verin, ikinizden biri yarı yolda düşmeden dönüp dağdan aşağı inin.”

Bunun üzerine benden uzaklaşıp ağaçların arasına girdiler; alçak seslerinin şeklini işitiyor ama kelimeleri seçemiyordum. Sonra Axl Efendi yanıma geldi, dedi ki: “Karım birkaç dakika daha dinlensin, sonra devin yığma taşlarına doğru yola devam edeceğiz beyim.” Daha fazla

tartışmanın yararı olmayacağını anladım, ben de yola devam etmeye hevesliyim; Wistan Efendi’yle ısırılmış oğlanın ne kadar geride oldukları bilinmez.

Dördüncü Kısım

On Beşinci Bölüm

Bazılarınızın, size yapılan kötülüğü yaşayanlar hatırlasın diye dikilmiş güzel anıtlarınız olacak. Bazılarınızınsa, sadece kaba tahta haçları ya da boyalı taşları; bazılarınız da tarihin karanlığına gömülü kalmaya mahkûm olacaksınız. Her halükârda kadim bir kafilenin parçasısınız; yani devin yığma taşları da uzun zaman önce, savaş sırasında masum çocukların katledildiği bir trajedinin yerini işaretlemek üzere dikilmiş olabilir pekâlâ. Böyle bir taş anıt dikmek için bundan başka bir sebep bulmak zor. Atalarımızın alçak arazide bir zaferi ya da kralı anmak istemesi anlaşılırdır. Ama böylesine yüksek ve ücra bir yerde ağır taşları adam boyunu aşacak şekilde üst üste niçin yığsınlar?

Eminim Axl da yorgun argın dağı tırmanırken bu sorunun cevabını bulmaya çalışıyordu. Kız, devin yığma taşlarından ilk söz ettiğinde iri bir höyüğün tepesinde hayal etmişti taşları. Oysa bu taş yığını eğimli yolda öylece karşılarına çıkmıştı, etrafında varlığına açıklama teşkil edebilecek hiçbir şey yoktu. Buna rağmen keçi yığma taşların önemini derhal sezmiş olmalı ki, gökyüzü fonunda kara bir parmak misali belirdiği anda, çılgına dünmüşçesine debelenmeye başlamıştı. “Kaderinin farkında,” demişti Sir Gawain, Beatrice’i taşıyan atını yukarı çekerken.

Ama keçi şu anda önceki korkusunu unutmuş gibiydi; memnun mesut dağ otlarını yiyordu.

“Yoksa Querig’in sisi insanlar gibi keçilere de mi zarar veriyor?”

Bunu soran, hayvanın ipini iki eliyle tutmakta olan Beatrice'ti. Axl hayvanı ona teslim etmiş, ipi etrafına sardığı tahta kazığı çekiç niyetine taş kullanarak toprağa çakmaktaydı.

"Kim bilir prensesim. Ama Tanrı keçilerle azıcık olsun ilgileniyorsa, çok geçmeden dişi ejderhayı buraya getirir, yoksa bu zavallı hayvan çok bekler."

"Axl, sence keçi o gelmeden ölürse, Querig yine de canlı ve taze olmayan eti yer mi?"

"Dişi ejderhaların eti nasıl yemeyi sevdiğini nereden bilelim? Ama buradaki otlar pek matah bir cins olmasa da bu keçiyi epeyce idare eder prensesim."

"Şuraya baksana Axl. İkimiz de böyle bitkinken şövalyenin yardım edeceğini sanmıştım. Ama her zamanki kibarlığını unutmuşa benziyor."

Gerçekten de yığma taşlara vardıklarından beri Sir Gawain tuhaf bir suskunluğa gömülmüştü. Neredeyse terslercesine, "Aradığınız yer burası," demiş ve yanlarından uzaklaşmıştı. Şimdi de sırtını onlara dönmüş, gözünü bulutlara dikmişti.

"Sir Gawain," diye seslendi Axl, yaptığı işe ara vererek. "Şu keçiyi tutmamıza yardım edemez misiniz? Zavallı karım yorgun düştü."

Yaşlı şövalye tepki vermedi; işitmediğini varsayan Axl tam ricasını tekrarlayacakken Gawain ansızın döndü; yüzünde o kadar ciddi bir ifade vardı ki, Axl'la Beatrice bakakaldılar.

"Aşağıdalar, görüyorum," dedi yaşlı şövalye. "Artık hiçbir şey geri döndüremez onları."

"Kimdir gördüğünüz beyim?" diye sordu Axl. Şövalye cevap vermeyince, "Askerler mi?" dedi. "Bir süre önce ufukta uzun bir sıra gördük, ama bizden uzaklaşıyorlar sanmıştık."

"Kısa süre önceki yoldaşlarınızı söylüyorum beyim. Dün karşılaştığımızda birlikte olduğunuz yol arkadaşlarınız. Aşağıdaki ormandan çıktılar, kim durdurabilir artık onları?

Bir an o cehennem alayından kopmuş iki kara duldurlar diye umutlanmıştım. Ama bulutlu gökyüzü bana oyun ediyormuş, onlar bu gelenler, hiç şüphem kalmadı."

"Demek Wistan Efendi manastırdan kaçabildi sonunda," dedi Axl.

"Öyle beyim. Ve şimdi buraya geliyor, tuttuğu ipin ucunda da keçi filan değil, ona yol gösteren Sakson oğlan var."

Sonunda Sir Gawain Beatrice'in hayvanla boğuştuğunu fark edip uçurumun kenarından ipi tutmak üzere aceleyle geldi. Ama Beatrice ipi bırakmadı; bir an sanki yaşlı şövalyeyle ikisi keçiyi kim tutacak diye cebelleşirlermiş gibi oldular. Bir süre sonra ip ellerinde, hareketsiz kaldılar; yaşlı şövalye Beatrice'in bir iki adım önündeydi.

"Peki dostlarımız bizim burada olduğumuzu gördü mü Sir Gawain?" diye sordu Axl, tekrar işine dönerek.

"O savaşçının gözleri keskindir, bahse girerim; şu anda bizi göğe çizilmiş gibi görüyordur, ip çekme müsabakası yapıyoruz sanıyordur, rakibimiz de keçi!" Sir Gawain kendi kendine güldü, ama sesinde bir hüzün tınısı vardı. "Evet," dedi sonunda, "tahminimce gayet iyi görüyordur bizi."

"Öyleyse bizimle işbirliğine geliyor," dedi Beatrice, "dişi ejderhayı alt etmek için."

Sir Gawain tedirgin bir ifadeyle önce birine, sonra ötekine baktı. Sonra da, "Axl Efendi, hâlâ inanmakta ısrar ediyor musunuz?" dedi.

"Neye inanmakta Sir Gawain?"

"Bu ıssız yerde yoldaş olarak toplaştığımıza?"

"Daha açık konuşun Sir Gawain."

Gawain Beatrice'in de ipin bir ucundan tutarak kendisini izlediğinin farkına bile varmadan keçiyi Axl'ın diz çökmüş olduğu yere götürdü.

"Axl Efendi, bizim yollarımız yıllar önce ayrılmadı mı? Ben Arthur'un yolunda ilerlemeye devam ettim, sizse..." O sırada arkasında Beatrice'in durduğunu fark etmiş olacak ki, dönüp kibarca eğildi. "Sevgili hanımefendi, yalvarırım şu

ipi bırakın, dinlenin biraz. Ben hayvanın kaçmasına izin vermem. Şu yığma taşların kenarına oturun. Hiç değilse bu rüzgârdan azıcık olsun korur sizi."

"Teşekkür ederim Sir Gawain," dedi Beatrice. "Öyleyse bu hayvanı size emanet ediyorum, bizim için çok kıymetli bir hayvan."

Beatrice yığma taşlara doğru ilerlemeye koyuldu; onu rüzgâra karşı omuzları büzüşmüş yürürken görünce Axl'ın zihninde bir anı kıpırdanır gibi oldu. Anının tetiklediği duygu, bastırmaya fırsat bulamadan şaşırttı, hatta irkiltti onu; çünkü içinde Beatrice'in yanına koşup onu korumak için dayanılmaz bir arzuyla belirgin öfke ve hınç gölgeleri birbirine girmişti. Beatrice tek başına, onun yokluğuyla kıvranarak geçirdiği uzun bir geceden söz etmişti, ama acaba Axl'ın kendisi de böyle ıstıraplı bir hatta birçok gece geçirmiş olabilir miydi? Sonra, Beatrice yığma taşların önünde durup başını taşlardan af dilercesine eğince Axl hem anının hem öfkesinin belirginleştiğini hissetti ve korkuyla kafasını çevirdi. Ancak o zaman Sir Gawain'in de Beatrice'e bakmakta olduğunu fark etti; bakışları sevgi doluydu, düşüncelere dalmış gitmiş gibiydi. Sonra şövalye kendini toparladı ve Axl'a yaklaşarak, küçük bir ihtimal de olsa Beatrice'in işitmesi ihtimalini ortadan kaldırmak için üzerine eğildi iyice.

"Sizin yolunuzun Tanrı'ya daha yakın olmadığını kim söyleyebilir?" dedi. "Koca koca savaş, barış laflarına sırtını dönmek, insanları Tanrı'ya yaklaştıran o değerli kanuna sırtını dönmek. Arthur'a temelli sırtını dönüp kendini ona vakfetmek..." Tekrar dönüp Beatrice'e baktı; Beatrice ayaktaydı hâlâ, rüzgârdan kaçabilmek için alnını üst üste dizili taşlara yapıştırmıştı neredeyse. "İyi bir eşe vakfetmek beyim. Mülayim bir gölge gibi yanınızda nasıl yürüdüğünü gördüm. Ben de mi aynı şeyi yapmalıydım? Ama Tanrı bizi başka başka yollara yönlendirdi. Benim bir görevim vardı. Hah! Şu anda korkuyor muyum ondan? Asla beyim, asla. Sizi hiçbir şey için suçlamıyorum. Arabuluculuk ettiğiniz o

yüce kanun kana bulandı! Yine de bir süre iyi dayandı. Kana bulandı! Şimdi bu yüzden kim bizi suçluyor? Gençlikten korkuyor muyum? Bir rakibi tek başına gençlik mi mağlup eder? Gelsin, gelsin. Hatırlasanıza beyim! Sizi o gün gördüm, kulağınızda çocuk çığlıklarının, bebek çığlıklarının yankılandığından dem vurdunuz. Aynılarını ben de duydum beyim, ama o çığlıklar, bir adamın hayatı acılı bir tedaviyle kurtarılırken cerrah çadırından duyulan çığlıklara benzemiyor muydu? Yine de itiraf ediyorum. Beni izleyen mülayim bir gölgenin yokluğunu hissettiğim günler oluyor. Bugün hâlâ, öyle bir gölge görürüm umuduyla dönüp bakarım arkama. Her hayvan, gökyüzündeki her kuş, şefkatli bir arkadaşın eksikliğini çekmez mi? Seve seve yıllarımı verebileceğim bir iki kişi oldu. Şimdi ondan niçin korkayım? Ben Ren geyiği suratlı, kurt dişli Norveçlilerde çarpıştım, hem de maske falan takmıyorlardı! Haydi beyim, bağlayın artık keçinizi. O kazığı daha ne kadar derine saplayacaksınız? Keçi mi bağlıyorsunuz, aslan mı?”

Gawain ipi Axl’a verip kararlı adımlarla yürüdü ve toprağın gökyüzüyle birleşirmiş gibi göründüğü yere kadar gelip durdu. Axl bir dizini otlara bastırarak ipi tahtadaki boğumun etrafına sıkıca bağladı, sonra bir kez daha karısına baktı. Beatrice yığma taşların önünde önceki gibi duruyordu; duruşunda bir şeyler yine Axl’ın içine dokunduğu halde, önceki hıncından iz kalmamış olduğunu görüp rahatladı. Aksine, onu koruma güdüsü, sadece sert rüzgârdan da değil, o anda kendilerini sarmalamaya başlayan büyük, karanlık bir şeyden koruma arzusu bütün benliğini ele geçirmiş gibiydi. Ayağa kalkıp aceleyle Beatrice’in yanına gitti.

“Keçiyi sıkıca bağladım prensesim,” dedi. “Sen hazırım deyince şu yamaçtan aşağı inelim. Hem o çocuklara, hem de kendimize söz verdiğimiz şekilde vazifemizi yerine getirdik, öyle değil mi?”

“Ah Axl, ben o ormana dönmek istemiyorum.”

“Ne diyorsun prensesim?”

“Axl, sen göletin kenarına gitmedin, şövalyeyle konuşmaya dalmıştın. O soğuk suyun içine hiç bakmadın.”

“Bu rüzgârlar seni yordu prensesim.”

“Yataklarında yatarmış gibi yukarıya bakan yüzlerini gördüm.”

“Kimin prensesim?”

“Bebelerin, hem de suyun yüzeyinin hemen altında. Önce gülümsüyorlar gibi geldi, bazıları el sallıyor sandım, ama yaklaştığımda kıpırtısız yattıklarını gördüm.”

“O ağaca yaslanıp dinlenirken gördüğün rüyalardan biri bu da. Ben yaşlı şövalyeyle konuşurken senin orada uyuduğunu görüp teselli bulmuştum, hatırlıyorum.”

“Gerçekten gördüm onları Axl. Yeşil otların arasında. O ormana dönmeyelim, orada bir uğursuzluk var, eminim.”

Aşağıdaki manzaraya bakan Sir Gawain kolunu havaya kaldırmıştı; arkasına dönmeden, rüzgârın sesini bastırmaya çalışarak seslendi: “Birazdan burada olurlar! Yamaç yukarı hevesle tırmanıyorlar.”

“Yanına gidelim prensesim, ama harmaniye sarın iyice. Seni buralara kadar getirmekle ahmaklık ettim, ama yakında bir korunak buluruz yine. Gel bakalım neymiş sevgili şövalyemizin derdi.”

Onlar yanından geçerken keçi ipine asılıyordu, ama kazık yerinden hiç kıpırdamamıştı. Axl yaklaşanların ne kadar yakında olduklarını merak ediyordu, ama yaşlı şövalye onlara doğru yürüyünce üçü hayvanın bağlı olduğu yere uzak sayılmayacak bir noktada durdular.

“Sir Gawain,” dedi Axl, “karımda derman kalmadı, bir korunağa, yiyeceğe ihtiyacı var. Onu buraya çıkardığımız gibi tekrar sizin atınızın üstünde indirebilir miyiz aşağıya?”

“Siz benden ne istiyorsunuz? Bu kadarı fazla beyim! Merlin’in ormanında karşılaştığımızda ben size bu tepelerde daha yükseğe tırmanmayın dememiş miydim? Siz ikiniz ısrar ettiniz buraya gelmek için.”

“Belki aptallık ettik beyim, ama bir amacımız vardı, eğer ki sizsiz döneceksek, buraya getirmek için onca zahmete

girdiğimiz şu keçiyi çözmeyeceğinize söz vermelisiniz.”

“Keçiyi çözmek mi? Bana ne sizin keçinizden beyim? Sakson savaşçı yakında karşımızda olacak, ne adam hem de! İnanmıyorsanız gidin bakın! Sizin keçinizden bana ne? Axl Efendi, şu anda sizi karşımda görünce o geceyi hatırlıyorum. Rüzgâr o zaman da şimdiki gibi amansızdı. Siz Arthur’u yüzüne karşı lanetlerken biz ötekiler başımızı eğmiş duruyorduk! Sizi öldürme görevini üstlenmeyi kim isterdi? Hepimiz kraldan gözümüzü kaçırıyorduk, çünkü silahsız olmanıza rağmen bir bakışla öldürülmenizi emreder diye korkuyorduk. Ama Arthur yüce bir kraldı beyim, o gece de bunun kanıtıdır! Siz onu en değerli şövalyelerinin gözü önünde lanetlediğiniz halde o size tatlılıkla cevap verdi. Bunu hatırlıyor musunuz beyim?”

“Hiçbir şey hatırlamıyorum Sir Gawain. Sizin dişi ejderhanın nefesi hepsini gizliyor benden.”

“Benim gözlerim de ötekilerinki gibi yere çevrilmişti; başınızın ayaklarımın dibinden, gözlerimin önünden yuvarlanıp geçmesini bekliyordum! Oysa Arthur tatlılıkla konuştu sizinle! Hiçbir şey mi hatırlamıyorsunuz? O gece rüzgâr neredeyse bu rüzgâr kadar kuvvetliydi, çadırımız karanlık gökyüzüne havalanacak gibiydi. Yine de Arthur lanetlere tatlı sözlerle karşılık verdi. Size hizmetinizden ötürü teşekkür etti. Dostluğunuzdan ötürü teşekkür etti. Hepimize sizi saygıyla anmamızı söyledi. Bizzat ben beyim, siz öfkeyle fırtınaya dalarken fısıltıyla vedalaştım sizinle. Siz işitmediniz, çünkü kendi kendime mırıldandım, yine de içten bir vedaydı, yalnız da değildim. Siz Arthur’a lanet okumakla, üstelik de en büyük zafer gününde lanet okumakla hata ettiğiniz halde öfkenizi hepimiz paylaşıyorduk. Şimdi Querig’in nefesinin bunları sizden gizlediğini söylüyorsunuz, yoksa sırf yıllar, hatta bu rüzgâr, en bilge keşişi bir ahmağa dönüştürmeye yeter mi?”

“Ben bu anıların hiçbirine değer vermiyorum Sir Gawain. Ben karımın sözünü ettiği başka bir fırtınalı gecenin anılarının peşindeyim.”

“Size samimiyetle veda ettim beyim, itiraf edeyim ki siz Arthur’a lanet okuduğunuzda bir yanım söylediklerinize katıldı. Çünkü sizin arabuluculuk ettiğiniz anlaşma müthiş bir anlaşmaydı ve yıllarca yürürlükte kaldı. Savaşın eşiğindeyken bile, hem Hıristiyanlar hem putperestler o anlaşma sayesinde daha rahat uyumadı mı? Masum yakınlarımızın köylerimizde güvende olduğunu bilerek savaşmadık mı? Buna rağmen beyim, savaşlar bitmedi. Bir zamanlar toprak ve Tanrı için savaşırken, bu kez telef olan yoldaşlarımızın intikamını almak için savaşıyorduk; ki o yoldaşlarımız da intikam amacıyla katledilmişti. Bunun sonu nereye varacaktı? Bebeler savaştan başka şey görmeyerek büyüyor, adam oluyordu. Sizin yüce kanununuz daha o zamandan ihlal ediliyordu...”

“Her iki taraf da o güne kadar kanuna uydu Sir Gawain,” dedi Axl. “O kanunu çiğnemek büyük günahtı.”

“Ya, şimdi hatırladınız demek!”

“Benim hatırladığım, bizzat Tanrı’ya ihanet edildiğidir beyim. Sis hatıramı bütünüyle çalsa üzülmem.”

“Bir süre boyunca ben de sisten aynısını istedim Axl Efendi. Ama çok geçmeden, gerçekten yüce bir kralın maharetini anladım. Çünkü büyük savaşlar sonunda bitti, öyle değil mi beyim? O günden beri barış içinde yaşamıyor muyuz?”

“Daha fazla hatırlatmayın Sir Gawain. Hatırlattığınız için müteşekkir değilim size. Onun yerine bırakınız yanımda tir tir titreyen sevgili karımla sürdüğüm hayatı göreyim. Bize atınızı ödünç veremez misiniz beyim? Hiç değilse karşılaştığımız ormana kadar. Onu ormanda güvenli bir yere bırakırız, sizi orada bekler.”

“Ah Axl, ben o ormana gitmem tekrar! Ne diye buradan ayrılıp oraya inelim diye ısrar ediyorsun? Acaba sisin kalkmasından hâlâ mı korkuyorsun kocam, sana verdiğim söze rağmen?”

“Atımı mı beyim? Siz artık Horace’ımın işime yaramayacağını mı ima ediyorsunuz? Fazla ileri

gidiyorsunuz beyim! Ben ondan korkmuyorum, gençliğin üstünlüğü onda olsa bile!”

“Hiçbir şey ima ettiğim yok Sir Gawain, sadece karımı aşağıdaki korunağa taşımak üzere mükemmel atınızın yardımını rica ediyorum...”

“Atımın mı beyim? Gözleri bağlansın da efendisinin can verişini izlemesin diye ısrar mı ediyorsunuz? O bir savaş atıdır beyim! Düğün çiçeklerinin arasında sıçrayan bir Midilli değil! Savaş atı beyim, Tanrı’nın rızasına uygun olarak benim can verişimi de, galip gelişimi de görmeye hazırdır!”

“Madem karımın bizzat benim sırtımda gitmesi gerekiyor, öyle olsun sayın şövalye. Oysa ben atınızı hiç değilse ormana kadar ödünç verebileceğinizi düşünmüştüm...”

“Ben buradan kıpırdamayacağım Axl, bu zalim rüzgâra rağmen; madem Wistan Efendi az sonra burada olacakmış, bekler görürüz bakalım, bugün hangisi hayatta kalacak, o mu, dişi ejderha mı? Yoksa sen her şeye rağmen sisin dağılmasını görmemeyi mi tercih ediyorsun kocam?”

“Ben bunu daha önce defalarca gördüm beyim! Hevesli bir gencin bilge bir yaşlı tarafından alt edildiğini. Defalarca!”

“Beyim, tekrar rica ediyorum, centilmenliğinizi unutmayın. Bu rüzgâr karımda kuvvet bırakmıyor.”

“Kocam, sana yemin ettim, yetmez mi, hem de daha bu sabah, bugün yüreğimde sana hissettiklerimi sis dağılınca ne görürsem göreyim unutmayacağım dedim.”

“Yüce bir kralın eylemlerini anlamamakta ısrarlı mısınız beyim? Biz ancak izleyip hayran olabiliriz. Yüce bir kral, tıpkı Tanrı gibi, ölümlülerin kaçındığı işleri yapmak zorundadır! Hiçbiri gözüme takılmadı mı sanıyorsunuz? Yolda giderken yanından geçip de göğsüme bastırmayı istediğim bir iki körpe çiçek olmadı mı sanıyorsunuz? Bu demir palto benim tek yatak arkadaşım mı olacak? Kim bana korkak diyor, beyim? Kim bebek katili diyor? Siz o gün

neredeydiniz? Bizimle miydiniz? Miğferim! O ormanda bırakmıştım! Ama şimdi ne işe yarayacak? Zırhı da çıkarırdım, ama altından çıkan derisi yüzülmüş tilkiyi görünce hepiniz gülersiniz diye korkuyorum!”

Bir iki dakika boyunca üçü hep bir ağızdan bağırdı, rüzgârın uğultusu onları bastırmaya çalışan dördüncü bir sesti; sonra Axl hem Gawain’in hem de karısının susarak kendi arkasındaki bir şeye gözlerini dikmiş olduklarını fark etti. Döndüğünde savaşçıyla Sakson oğlan uçurumun kenarında, neredeyse tıpatıp Sir Gawain’in bir süre önce manzaraya bakarak düşüncelere daldığı noktadaydılar. Gökyüzü alçalmıştı, öyle ki, Axl yeni gelenleri adeta bulutların taşıdığını düşündü. Garip konumlarda donmuş karaltılar gibiydiler: Savaşçı dizgini savaş arabası sürer gibi iki eliyle birden sıkı sıkı tutmuş, oğlansa öne doğru iyice eğilip dengesini korumak istercesine iki kolunu da yana açmıştı. Rüzgâra karışan yeni bir ses vardı; sonra Axl Sir Gawain’in, “Hah! Oğlan yine başladı şarkıya! Beyim, susturamaz mısınız şunu?” dediğini duydu.

Wistan bir kahkaha attı, iki şekil hareketlendi ve onlara doğru ilerlediler; oğlan önden, çeke çeke geliyordu.

“Affınızı dilerim,” dedi savaşçı. “Başka çarem yok, yoksa taştan taşa atlayıp paralayacak kendini.”

“Oğlanın nesi var acaba Axl?” dedi Beatrice, kulağına iyice sokularak; Axl sesinin eski tatlı samimiyetine kavuştuğunu duyup rahatladı. “O köpek ortaya çıkmadan önce de aynı böyleydi.”

“Bu kadar ahenksiz söylemesi şart mı?” dedi Sir Gawain, yine Wistan’a hitaben. “Bir iki tokat patlatacağım ama farkına bile varmaz diye korkuyorum!”

Onlara doğru ilerlemeye devam eden savaşçı yine güldü, sonra neşe içinde Axl’la Beatrice’e baktı. “Dostlar, bu ne sürpriz. Sizin şimdiye oğlunuzun köyüne varmış olacağınızı sanmıştım. Oraya gideceğinize hangi sebeple bu ıssız yere geldiniz?”

“Siz hangi amaçla geldiyseniz biz de o sebeple geldik Wistan Efendi. Değerli anılarımızı bizden çalan bu dişi ejderhanın işi bitsin diye can atıyoruz. Bu amaçla yanımızda zehirli bir keçi getirdik beyim.”

Wistan hayvana bakıp başını iki yana salladı. “Dostlar, karşımızdaki kuvvetli ve kurnaz bir yaratık olmalı. Korkarım keçiniz ona bir iki geğirtiden başka rahatsızlık vermeyecektir.”

“Onu buraya büyük zahmetlerle getirdik Wistan Efendi,” dedi Beatrice, “gerçi tırmanırken tekrar karşılaştığımız bu saygıdeğer şövalye de bize yardım etti. Ama sizi burada görmek beni sevindirdi; artık tek umudumuz şu hayvan değil besbelli.”

Ne var ki Edwin’in şarkısı yüzünden birbirlerini işitmekte zorlanıyorlardı; oğlan her zamankinden çok asılıyordu ipe; dikkatinin bir sonraki yamacın doruğunda bir noktada toplandığı aşikârdı. Wistan ipi sertçe çekip konuştu:

“Edwin Efendi şu tepedeki kayalara gitmek için sabırsızlanıyor. Sir Gawain, ne var orada? Üst üste yığılmış taşlar görüyorum, bir çukuru ya da ini gözlerden gizlemek için sanki.”

“Niye bana soruyorsunuz beyim?” dedi Sir Gawain. “Genç arkadaşınıza sorun, hem şarkıyı da keser belki!”

“Ona yular taktım ama çıldırmış bir gulyabani gibi, hâkim olamıyorum.”

“Wistan Efendi,” dedi Axl, “bu oğlanı kollamak ikimizin ortak görevi. Bu yüksek yerde onu dikkatle izlememiz lazım.”

“Doğru dediniz beyim. İzniniz olursa keçinizle aynı kazığa bağlayacağım onu.”

Savaşçı Edwin’i Axl’ın yere çaktığı kazığa götürdü ve çömelip oğlanın ipini kazığa bağlamaya koyuldu. Wistan bu işe olağandışı bir özen gösteriyormuş gibi geldi Axl’a; attığı her düğümü de, Axl’ın kazığının sağlamlığını da tekrar tekrar sınıyordu. Bu arada oğlan farkında bile değilmiş

gibiydi. Biraz sakinleşmişti, ama bakışları yine yamacın tepesindeki kayalara çakılıydı ve sessiz bir ısrarla ipe asılmaya devam ediyordu. Şarkısı önceki keskinliğini büyük ölçüde kaybetmiş olmakla birlikte, Axl'a bitkin askerlerin yürüyüşe devam edebilmek için şarkı söyleyişini hatırlatan bir direngenlik kazanmıştı. Keçi ise kendi ipinin izin verdiği ölçüde uzaklaşmıştı, ama efsunlanmış gibi, bön bön bakıyordu.

Sir Gawain'e gelince, Wistan'ın her hareketini dikkatle izlemekteydi ve –Axl'a öyle geldi ki– gözlerine sinsi, kurnaz bir bakış yerleşmişti. Sakson savaşçı işine daldığında şövalye fark ettirmeden yaklaşmış, kılıcını çekip toprağa saplamış, ağırlığını üzerine vermişti; kollarının ön kısımları kılıcın geniş kabzasına dayalıydı. Gawain bu konumda durmuş Wistan'ı izliyordu; Axl savaşçının bedensel ayrıntılarını ezberliyor olabileceğini düşündü birden: boyu, erimi, baldırlarının gücü, bağlı sol kolu.

İşini istediği şekilde tamamladığında Wistan doğrulup Sir Gawain'e döndü. Tuhaf bir gerginlikle kısaca bakıştılar, sonra Wistan dostça gülümsedi.

"İşte Britonlarla Saksonları birbirinden ayıran bir âdet," dedi parmağıyla işaret ederek. "Bakınız beyim. Kılıcınızı çekmiş, ağırlığınızı yaslamak için kullanıyorsunuz, sanki kılıç iskemle ya da tabure ailesindenmiş gibi. Benim gibi Britonlar tarafından eğitilmiş olsa bile, Sakson savaşçılara garip görünen bir âdet."

"Siz de benim gibi gıcırdayacağınız yaşa gelin, garip mi, değil mi o vakit görürsünüz beyim! Böyle barış devirlerinde iyi bir kılıç, işe yaradığı için olsa olsa sevinebilir bence; bu iş sahibinin kemiklerini dinlendirmek bile olsa. Bunun neresi tuhaf beyim?"

"Ama Sir Gawain, bakınız toprağa nasıl batıyor. Biz Saksonlar için bir kılıcın ağzı aralıksız bir kaygı kaynağıdır. Biz keskinliğinden bir gıdım olsun kaybeder diye kılıcın ağzını havaya göstermeye bile korkarız."

“Öyle mi? Keskin ağız önemlidir Wistan Efendi, tartışacak değilim. Ama biraz fazla abartılmıyor mu? Ayak hâkimiyeti, sağlam bir strateji, sakin cesaret. Ve bir savaşçıyı öngörülmesi zor kılan hafif serkeşlik. Bir çatışmanın sonucu belirleyenler bunlardır beyim. Bir de zafer kazanmanızı Tanrı’nın istediğini bilmek. Bırakınız bu ihtiyarı da omuzlarını dinlendirsin. Ayrıca kınında bırakılan kılıcın çekilmekte gecikildiği durumlar da yok mudur? Ben kaç savaş meydanında nefeslenmek üzere bu şekilde durmuşumdur, kılıcımın çekilmiş, hazır beklediğini, ben ondan yararlanmaya çalışırken gözlerini ovuşturup akşam mı, sabah mı diye sormayacağını bilmek bana güven vermiştir.”

“Demek ki biz Saksonlar kılıçlarımıza daha acımasız davranıyoruz. Çünkü biz onların hiç uyumamasını şart koşarız, kınlarının karanlığındayken bile. Mesela şu benim kılıç, beyim. Benim tarzımı çok iyi bilir. Havayla temas halindeyse, hemen ardından etle kemiğe değeceğini tahmin eder.”

“Anlaşılan âdetler farklı beyim. Çok eskiden tanıdığım bir Sakson’u hatırlattı bana; iyi adamdı, ikimiz soğuk bir gecede çalı çırpı topluyorduk. Ben kurumuş bir ağacı parçalamak için kılıcımı işe koşarken o yanı başımda sadece ellerini, bazen de yassı bir taş kullanıyordu. “Kılıcını unuttun mu arkadaşım?” diye sordum. “Ne diye sivri pençeli ayı gibi uğraşıyorsun?” Ama o kulak asmadı. O sırada deli diye düşünmüştüm, ama şimdi beni aydınlatmış oldunuz. Benim yaşımda bile öğrenilecek şeyler var!”

İkisi de hafifçe güldüler, sonra Wistan, “Benim tek dayanağım âdet olmayabilir Sir Gawain,” dedi. “Bana öteden beri, daha kılıcım bir rakibi biçerken, zihnimde onu izleyecek hamleyi hazırlamam gerektiği öğretildi. Kılıcımın ağzı keskin olmasa, kılıcın hareketi kemiklere takılarak, bağırsakların düğümlerinde oyalanarak kısacık bir an dahi yavaşlasa, bir sonraki hamle için geç kalmış olurum beyim; galibiyet ya da mağlubiyet buna bağlı olabilir.”

“Haklısınız beyim. Herhalde yaşlılık ve uzun süren bu barış dönemi beni dikkatsizleştirdi. Bundan böyle sizi örnek alacağım, ne var ki şu anda tırmanış yüzünden dizlerim tutmuyor; izninizle biraz olsun dinleneyim.”

“Elbette beyim, rahatınıza bakın. Sizin o şekilde dinlendiğinizi görünce öylesine aklıma gelmişti sadece.”

Edwin ansızın şarkıyı kesip bağırmaya başladı. Tekrar tekrar aynı şeyi söylüyordu; Axl yanında duran Beatrice’e dönüp usulca sordu: “Ne diyor prensesim?”

“Şu yukarıda eşkıyaların kampı varmış diyor. Hepimizi oraya götürmek istiyor.”

Hem Wistan hem de Gawain utanır gibi bir ifadeyle bakıyorlardı oğlana. Edwin biraz daha bağırıp ipini çekiştirdi, sonra susup yere çöktü, ağlamak üzereymiş gibi görünüyordu. Uzunca bir süre kimse bir şey demedi, rüzgâr uluyordu.

“Sir Gawain,” dedi Axl sonunda. “Şu anda her şey size bağlı beyim. Artık aramızda gizli saklı kalmasın. Siz dişi ejderhayı koruyorsunuz, öyle değil mi?”

“Koruyorum beyim.” Gawain, Edwin de dahil hepsine, meydan okurcasına tek tek baktı. “Koruyorum onu, son zamanlarda tek dostu da benim. Keşişler yıllar boyunca onu besledi, sizin gibi buraya hayvanlar bağlayıp bıraktılar. Ama şimdi aralarında kavga çıktı, Querig kalleşliklerini seziyor. Fakat benim sadık kaldığımı biliyor.”

“Öyleyse Sir Gawain,” dedi Wistan, “şu anda dişi ejderhaya yakın olup olmadığımızı söyler misiniz lütfen?”

“Yakınız beyim. Buraya gelmekle iyi ettiniz, gerçi talihlisiniz, kılavuz olarak bu oğlanı bulmuşsunuz.”

Tekrar ayağa kalkmış olan Edwin yine şarkıya başladı, ama bu kez alçak sesle, ilahi okur gibi söylüyordu.

“Edwin Efendi sayesinde talihimiz daha da açılabilir,” dedi savaşçı. “Bana öyle geliyor ki, bu öğrenci naçiz hocasını hızla geçecek; günün birinde soydaşları için çok büyük şeyler yapacakmış gibi bir his var içimde. Arthur’un sizler için yaptıkları gibi mesela.”

“Ne diyorsunuz beyim? Şu yarım akıllılar gibi şarkı söyleyip ipini çekiştiren oğlan mı?”

“Sir Gawain,” dedi Beatrice araya girerek, “şu bitkin ihtiyara söyler misiniz, nasıl oluyor da sizin gibi koskoca bir şövalye, üstelik yüce Arthur’un yeğeni, bu dişi ejderhayı koruyor?”

“Wistan Efendi açıklamak ister belki hanımcığım.”

“Aksine, ben de sizin açıklamanızı duymak için Beatrice Hanım kadar sabırsızlanıyorum. Yine de her şey sırasıyla. Önce bir meseleyi açıklığa kavuşturmalıyız. Edwin Efendi’yi bakalım nereye koşacak diye serbest bırakayım mı? Yoksa Querig’in inine siz mi götürürsünüz beni, Sir Gawain?”

Sir Gawain çırpınan oğlana boş boş baktı, sonra içini çekti. “Bırakın onu olduğu yerde,” dedi gönülsüzce. “Ben götürürüm sizi.” Doğrulup dikleşti, kılıcını topraktan çekti ve dikkatle kınına yerleştirdi.

“Teşekkür ederim beyim,” dedi Wistan. “Çocuğu tehlikeye atmayacağımız için minnettarım size. Gerçi şimdi yolu kılavuzsuz da tahmin edebilirim belki. Şu karşı yamaçtaki kayalara gitmemiz gerekiyor, değil mi?”

Sir Gawain yine içini çekti, yardım istercesine Axl’a baktı, sonra başını kederli kederli iki yana salladı. “Doğrudur beyim,” dedi. “O kayalar bir çukurun etrafına dizilidir, hem de hatırı sayılır büyüklükte bir çukurun. Taş ocağı kadar derindir, Querig’i orada uykuda bulacaksınız. Onunla gerçekten çarpışmaya niyetliyseniz Wistan Efendi, o çukura inmek zorundasınız. Şimdi ben size soruyorum beyim, gerçekten böyle bir delilik yapacak mısınız?”

“Bunca yolu bunun için geldim beyim.”

“Wistan Efendi,” dedi Beatrice, “yaşlı bir kadının müdahalesini mazur görün. Az önce keçimize güldünüz, ama çok büyük bir çarpışmanın eşiğindesiniz. Bu şövalye size yardım etmiyorsa, izin verin hiç değilse şu son yamaçtan yukarı da çıkaralım keçimizi, o çukura atalım. Bir dişi ejderhayla tek başınıza çarpışacaksanız, hiç değilse zehirden yavaşlamış olsun.”

“Teşekkür ederim hanımcığım, ilginize minnettarım. Ne var ki, dişi ejderhanın uykuda olmasından yararlansam da, zehir, kullanmaktan hoşlanmadığım bir silahtır. Ayrıca akşam yemeğinin dişi ejderhaya dokunup dokunmayacağını anlamak için yarım gün daha bekleyecek sabrım yok.”

“Öyleyse bir an önce gidelim,” dedi Sir Gawain. “Gelin beyim, ben önden gideceğim.” Sonra Axl’la Beatrice’e döndü: “Siz burada, aşağıda bekleyin dostlar, yığma taşların yanına sığının rüzgârdan korunmak için. Fazla beklemeyeceksiniz.”

“Ama Sir Gawain,” dedi Beatrice, “kocamla ben buraya kadar gelebilmek için gücümüzü bu kadar zorladık. Tehlikeli olmayacaksa bu son yamacı da sizinle tırmanmak isteriz.”

Sir Gawain bir kez daha çaresizlik içinde başını iki yana salladı. “Öyleyse hep birlikte gidelim dostlar. Başınıza bir şey geleceğini hiç sanmam, sizin varlığınız beni de rahatlatır. Haydi dostlar, Querig’in inine gidelim, sesinizi de yükseltmeyin ki uykusundan uyanmasın.”

* * *

Bir sonraki patikayı tırmanırlarken rüzgârın şiddeti azaldı, oysa gökyüzüne değmek üzere oldukları hissi iyice artmıştı. Şövalyeyle savaşçı önlerinde düzenli ve uzun adımlarla ilerliyorlardı; adeta birlikte hava almaya çıkmış iki eski arkadaş gibiydiler; çok geçmeden onlarla yaşlı karı koca arasına bir mesafe girdi.

“Ahmaklık ediyoruz prensesim,” dedi Axl yürürlerken. “Bizim ne işimiz var bu beyefendilerin peşinde? İleride ne gibi tehlikeler olduğunu kim bilebilir? Gel biz geri dönüp oğlanın yanında bekleyelim.”

Ama Beatrice’in adımları kararlılığını koruyordu. “Ben devam edelim derim,” dedi. “Gel Axl, elimi tut, bana cesaret ver. Şimdi düşünüyorum da, sisin dağılmasından en çok

korkması gereken sen değilsin, benim. Az önce şu taşların yanında dururken bir zamanlar sana kötü şeyler yaptığım geldi hatırıma kocam. Bak, o anıların bize geri verileceğini düşününce elinin içinde elim nasıl titriyor! Ne diyeceksin bana o zaman? Sırtını dönüp beni bu çorak tepede bırakacak mısın? Bir yanım şu cesur savaşçının daha önümüzde yürürken can verdiğini görmek istiyor, buna rağmen saklanmak istemiyorum. Hayır Axl, saklanamam, sen de aynı değil misin? İster karanlıkta olsun, ister tatlı güneş ışığında, birlikte yürüdüğümüz yolu açıkça görelim. Bu savaşçının gerçekten dişi ejderhayla kendi çukurunda yüzleşmesi gerekiyorsa, ona cesaret vermek için elimizden geleni yapalım. Belki yaman bir darbenin ardından onu ayıltacak bir haykırışın ya da yerinde bir uyarının faydası olur."

Axl onun konuşmasına izin veriyor, yürürken zihninin ancak yarısıyla dinliyordu, çünkü hafızasının derinliklerinde bir şeyin farkına varmıştı yine: Fırtınalı bir gece, acı bir kırgınlık, önünde dipsiz sular gibi uzanan bir yalnızlık. Odalarında tek başına, uyku tutmadığından küçük bir mum yakıp ayakta duran, Beatrice değil de kendisi olabilir miydi gerçekten?

"Oğlumuza ne oldu prensesim?" diye sordu ansızın ve Beatrice'in elinin kendininkini sıktığını hissetti. "Gerçekten köyünde bekliyor mu bizi? Yoksa bu memleketi bir yıl gezsek de bulamayacak mıyız onu?"

"Benim de aklımdan aynı şey geçti, ama yüksek sesle düşünmeye korktum. Neyse, şimdi sus da duymasınlar Axl."

Gerçekten de Sir Gawain'le Wistan yolun ilerisinde durmuş onları bekliyorlardı; görünüşe bakılırsa sohbeti koyultmuşlardı. Yaklaştıklarında Axl Sir Gawain'in hafifçe gülerek şöyle dediğini duydu:

"Wistan Efendi, itiraf etmeliyim ki, şu anda bile, Querig'in nefesi niçin yanımda yürüdüğünüzün anısını sizden çalar diye umuyorum. Sizi nereye götürdüğümü

sormanızı bekliyorum heyecanla! Oysa hem gözünüzden, hem adımlarınızdan, pek az şeyi unuttuğunuzu görüyorum.”

Wistan gülümsedi. “Beyim, sanıyorum ki tuhaf büyülere karşı koyma melekem sayesinde kralımın bu vazifesine layık bulundum. Bataklıklar ülkesinde Querig gibi bir yaratık görmedik gerçi, ama tabiatüstü güçlere sahip başka yaratıklar tanıdık; yoldaşlarım bayılıp rüya âleminde gezerken benim pek az sarsılmam dikkati çekmişti. Tahminimce kralımız sırf bu nedenle seçti beni, çünkü geride kalan bütün yoldaşlarım şu anda yanınızda yürüyenden daha iyi savaşçıdırlar.”

“Buna inanmam zor Wistan Efendi! Olağanüstü meziyetlerinizi hem şöhretinizden biliyoruz, hem gözlemden.”

“Beni gözünüzde büyütüyorsunuz beyim. Dün bakışlarınız üzerimdeyken o askeri mağlup etmem gerektiğinde, sizin maharetinize sahip birinin benim basit başarımı nasıl değerlendirebileceğinin farkındaydım pekâlâ. Korkmuş bir nöbetçiyi mağlup etmek için yeterli, ama korkarım sizin onayınız için fazlasıyla yetersizdi.”

“Saçmalığın dik âlâsı! Harika bir adamsınız, o kadar!” Gawain dönüp, “Evet dostlar,” diyerek Axl’la Beatrice’i de sohbete kattı. “Pek fazla yolumuz kalmadı. O uyumaya devam ederken biz de ilerleyelim.”

Yollarına sessizce devam ettiler. Bu sefer Axl’la Beatrice geride kalmadılar; çünkü üzerlerine bir ciddiyet çökmüş gibi görünen Gawain’le Wistan önde, neredeyse törensi bir tempoda yürüyorlardı. Zaten arazi de plato halinde düzleşerek yürümesi daha kolay bir hal almıştı. Aşağıda sözünü ettikleri kayalar şimdi karşılarında yükseliyordu; giderek yaklaşıyorlardı, Axl kayaların yol kenarındaki bir tümseğin tepesini çepeçevre, aşağı yukarı yarım daire şeklinde sardığını görebiliyordu. Tümseğin yan tarafına, daha küçük taşların adeta bir merdiven gibi yerleştirildiğini ve ancak hatırı sayılır derinlikte bir çukur olabilecek yerin kenarına ulaştığını da görüyordu. Geldikleri yerde, dört bir

yanda bütün otların kararmış, yanmış gibi görünmesi, zaten ağaçsız, çalısız olan araziye bir çürümüşlük havası da katıyordu. Kaba merdivenin başına geldiklerinde kafileyi durduran Gawain ağır ağır Wistan'a döndü.

"Beyim, bu tehlikeli plandan vazgeçmeyi son bir kez düşünmez misiniz? Gelin kazığa bağlı yetiminizin yanına dönün. Rüzgâr buraya kadar getiriyor sesini."

Savaşçı dönüp geldikleri yere baktı, sonra yine Sir Gawain'e döndü. "Siz de biliyorsunuz beyim. Geri dönemem. Gösterin bana şu ejderhayı."

Yaşlı şövalye, sanki Wistan gelişigüzel konuşurken büyüleyici bir gözlemde bulunmuşçasına, düşünceli bir edayla başını salladı.

"Pekâlâ dostlar," dedi, "öyleyse sesinizi yükseltmeyin, ne diye uyandıralım onu?"

Sir Gawain tümseğin yan tarafım önden tırmanmaya koyuldu; kayalara vardığında beklemelerini işaret etti. Sonra dikkatle eğilip baktı ve ardından işaret verip alçak sesle, "Gelin, şurada durun dostlar," dedi, "rahat rahat göreceksiniz onu."

Axl karısını yanı başındaki bir yükseltiye çıkardı, sonra kayalardan birinin üstünden eğildi. Aşağıdaki çukur beklediğinden daha geniş ve daha sığdı –toprakta kazılmış bir çukurdan çok suyu çekilmiş bir gölete benziyordu. Çukurun büyük bölümüne solgun güneş ışığı vurmuştu; görünüşe bakılırsa tamamı gri taş ve çakıllardan oluşuyordu –kararmış otlar çukurun kenarında aniden sona eriyordu–; ejderha dışında görülebilen yegâne canlı, çukurun tam ortasına yakın bir taşın içinden anlaşılmaz bir şekilde fışkırmış tek bir akdiken çalısıydı.

Ejderhaya gelince, ilk bakışta canlı olup olmadığı belli değildi. Yatış şekline bakıp –yüzükoyun, başı yana çevrilmiş, kolları bacakları iki yana açılmış– cesedinin yüksekten çukura fırlatıldığı sanılabilirdi pekâlâ. Hatta bir ejderha olduğu da hemen anlaşılmıyordu; o kadar zayıftı ki, suya alışkın, yanlışlıkla karaya çıkmış, kurumakta olan solucan

benzeri bir sürüngene benziyordu daha çok. Derisinin yağlı ve tunç rengi olması gerekirdi, oysa sarı beyazdı, kimi balıkların karnını hatırlatıyordu. Kanatlarından geriye, dikkatsizce bakıldığı takdirde iki yanında kuru yaprakların birikmiş olduğu sanısını uyandırabilecek, sarkık deri kıvrımları kalmıştı sadece. Axl gri çakıllara çevrilmiş yüzün tek gözünü görebiliyordu; kaplumbağa gözü gibi torbalıydı ve bir iç ritme uyarak tembel tembel açılıp kapanıyordu. Bu hareketle birlikte yaratığın omurgası boyunca belli belirsiz bir iniş çıkış, Querig'in hâlâ canlı olduğuna dair yegâne işaretlerdi.

"Bu o mu gerçekten Axl?" dedi Beatrice usulca. "Etli bir urgana dönmüş bu zavallı yaratık mı gerçekten?"

"Ama bakınız hanımcığım," dedi Gawain arkalarından, "nefesi oldukça, görevini yerine getiriyor."

"Hasta mı acaba, yoksa zehirlenmiş mi?" diye sordu Axl.

"Yaşlanıyor sadece beyim, hepimiz gibi. Ama hâlâ nefes alıp veriyor, dolayısıyla Merlin'in sihri etkisini sürdürüyor."

"Şimdi biraz hatırladım," dedi Axl. "Merlin'in burada yaptığı sihri hatırlıyorum, karanlık bir işti."

"Karanlık mı beyim?" dedi Gawain. "Niye karanlık olsun? Başka yolu yoktu. O savaş daha kazanılmadan önce, Merlin Querig'in nefesine bu müthiş büyüyü yapabilsin diye dört yiğit yoldaşımla birlikte, o günlerde hem güçlü hem de öfkeli olan bu yaratığı ehlileştirmek üzere at üzerinde buraya geldik. Merlin belki karanlık bir adamdı, ama bu konuda yalnız Arthur'un değil, Tanrı'nın da iradesini yerine getirdi. Bu dişi ejderhanın nefesi olmasa barış sağlanabilir miydi hiç? Bakınız şimdi nasıl yaşıyoruz beyim! Eski hasımlar hısım olmuş, her köyde bu böyle. Wistan Efendi, bu görüntü karşısında susup kaldınız. Tekrar soracağım. Bu zavallı yaratığın ömrünü tamamlamasına izin veremez misiniz? Nefesi eskisi gibi değil, yine de büyüsü sürüyor. Düşünsenize beyim, o nefes kesilince, bunca yıl sonra bile bu topraklarda neler uyanabilir! Evet, çoklarını kesip biçtik, itiraf ediyorum, güçlü zayıf ayırt etmedik. Tanrı yaptığımız

şeyden hoşnut olmadı belki, ama ülkeden savaşı sildik. Gidin buradan beyim, yalvarırım size. Farklı tanrılara tapıyor olabiliriz, ama eminim sizin tanrınız da tıpkı benimki gibi bu ejderhayı kutsuyordur."

Wistan gözlerini çukurdan yaşlı şövalyeye çevirip baktı.

"Kötülüklerin unutulup cezasız kalmasını isteyen bir tanrı nasıl bir tanrıdır beyim?"

"Güzel bir soru sordunuz Wistan Efendi; ben kendi tanrımın o gün yaptığımız şeyden tedirgin olduğunu biliyorum. Ne var ki, üstünden çok zaman geçti; kemikler tatlı bir yeşil halının altında güvende. Gençlerin onlardan haberi yok. Yalvarırım size, gidin buradan, bırakın Querig işini bir süre daha yapsın. Bir ya da iki mevsim daha, ancak o kadar dayanır. Ama bu bile eski yaraların sonsuza dek kapanması ve aramızda ebedi barışın kurulması için yeterli olabilir. Bakın hayata nasıl tutunuyor beyim! Merhamet edin, gidin buradan. Bırakın bu ülke unutuş içinde dinlensin."

"Saçmalık beyim. Kurtçuklar kıvıl kıvıl kaynarken eski yaralar nasıl kapanabilir? Katliam ve sihirbaz hilesi temeli üzerine kurulmuş bir barış nasıl ebedi olabilir? Geçmişte yaptığınız gaddarlıkların ufalanıp toz olmasını ne kadar samimiyetle istediğinizi görüyorum. Ama onlar toprağın altında, insanlar tarafından bulunmayı bekleyen beyaz kemikler şimdi. Sir Gawain, cevabım aynı. Bu çukura inmek zorundayım."

Sir Gawain ciddiyetle başını salladı. "Anlıyorum beyim."

"Şu halde ben de size soracağım, saygıdeğer şövalye. Şimdi burayı bana bırakıp aşağıda sizi bekleyen emektar aygırınıza döner misiniz?"

"Dönemeyeceğimi biliyorsunuz Wistan Efendi."

"Ben de öyle tahmin etmiştim. Peki öyleyse."

Wistan Axl'la Beatrice'in yanından geçip kaba basamaklardan aşağıya indi. Tekrar tümseğin dibine vardığında etrafına bakıp bambaşka bir tonda, "Sir Gawain," dedi, "burada toprak bir tuhaf. Acaba burayı daha

zinde günlerinde dişi ejderha mı kavurmuştu böyle? Yoksa buraya sık sık yıldırım düşüp toprağı yakıyor, ardından da taze otlar mı çıkıyor?”

Tümsekten aşağıya onu izlemiş olan Gawain de basamaklardan indi, ikisi bir iki dakika çadırlarını nereye kuracaklarına karar vermeye çalışan arkadaşlar gibi dolaştılar rastgele.

“Bu benim de hep kafamı kurcalamıştır Wistan Efendi,” diyordu Gawain. “Çünkü daha gençken bile yukarıdan inmezdi; bu toprakları Querig’in kavurduğunu sanmıyorum. Belki hep böyleydi, onu buraya ilk kez getirip inine indirdiğimizde bile.” Gawain topuğuyla vurarak toprağı yokladı. “Her şeye rağmen iyi bir zemin beyim.”

“Gerçekten de öyle.” Gawain’e sırtı dönük olan Wistan da ayağıyla toprağı yoklamaktaydı.

“Acaba eni biraz kısa mı?” dedi şövalye. “Bakın şu kenar uçurumdan aşağı nasıl yuvarlak iniyor. Burada ölen kişinin dost toprakta yatacağı su götürmez, ne var ki kanı bu kuru otların arasından hızla akıp kenardan aşağı dökülebilir. Sizin için söylemiyorum beyim, ama ben bağırsaklarımın uçurumdan aşağı bir martının beyaz dışkısı gibi damlamasını istemem!”

İkisi de güldüler, sonra Wistan cevap verdi:

“Endişeye mahal yok beyim. Bakın uçuruma varmadan arazi nasıl hafifçe yükseliyor. Karşı kenara gelince, orası çok uzak, arada bol bol susamış toprak geçilecek.”

“İsabetli bir gözlem. Eh, demek ki fena bir arazi değil!” Sir Gawain başını kaldırıp Axl’la Beatrice’e baktı; hâlâ yukarıdaki çıkıntıdaydılar, ama şimdi sırtları çukura dönüktü. “Axl Efendi,” diye seslendi neşeyle, “siz daima diplomaside başarılı oldunuz. Buradan dost olarak ayrılmamız için şu anda belagatinizi kullanmak ister miydiniz?”

“Kusura bakmayın Sir Gawain. Bize çok iyilik ettiniz, müteşekkiriz. Ancak şu anda Querig’in işinin bitişini görmek üzere burada bulunuyoruz; siz onu savunacaksanız, benim

de karımın da lehinizde söyleyecek sözümüz yok. Bu konuda gönlümüz Wistan Efendi'den yana."

"Anlıyorum beyim. Şu halde en azından şunu isteyeceğim sizden. Şu karşımdaki adamdan korkmuyorum. Yine de yenilen ben olursam, sevgili Horace'ımı bu dağdan aşağı götürür müsünüz? Sırtında iki iyi yürekli Briton'un olmasından memnuniyet duyacaktır. Homurdanıyor gibi gelebilir size, ama ona ağır gelmezsiniz. Sevgili Horace'ımı buradan uzaklara götürün, sonra, artık ihtiyacınız kalmadığında, gönlünce otlayıp eski günleri düşünebileceği yemyeşil bir çayır bulun ona. Benim için bunu yapar mısınız dostlar?"

"Seve seve yaparız beyim, atınız bizim de kurtuluşumuz olur, çünkü bizi bu tepelerden aşağı zorlu bir iniş bekliyor."

"O meseleye gelince beyim." Gawain tümseğin dibine gelmişti. "Daha önce de ırmağı kullanmanızı tavsiye etmiştim size, yine ediyorum. Horace sizi bu dağlardan aşağı götürsün, ama ırmağa geldiğinizde sizi doğuya götürecek bir tekne bulun. Eyerde yol paranızı ödeyecek teneke ve sikkeler var."

"Teşekkür ederiz beyim. Cömertliğiniz bizi duygulandırdı"

"Ama Sir Gawain," dedi Beatrice. "Atınıza ikimiz bineceksek, sizin can vermiş bedeninizi bu dağdan nasıl taşıyacağız? İyi yüreklilikten kendi cesedinizi ihmal ediyorsunuz. Onu böylesine ıssız bir yere gömmeye gönlümüz razı olmaz."

Yaşlı şövalyenin yüz hatları bir an ciddi, neredeyse kederli bir ifadeye büründü. Sonra kırışarak gülümsemeye dönüştü. "Lütfen hanımcığım," dedi. "Ben galibiyet beklerken defin işlerini konuşmayalım! Zaten bu dağ benim gözümde başka yerlerden ıssız sayılmaz; bu çarpışma başka türlü sonuçlanırsa hayaletimin alçak arazide karşılaşacağı görüntülerden korkarım. Kısacası, şu ceset lafına bir son verelim hanımcığım! Wistan Efendi, talih sizin yüzünüze gülmezse bu dostlardan isteyeceğiniz bir şey var mı?"

“Beyim, ben de sizin gibi mağlubiyeti düşünmemeyi tercih ederim. Ne var ki sizin yaşınıza rağmen müthiş bir hasım olduğunuzu düşünmeyen kişi ahmağın önde gidenidir. Dolayısıyla benim de bu iyi yürekli karı kocadan bir ricam olacak. Ben dünyadan ayrılırsam lütfen Edwin Efendi’yi dost bir köye ulaştırın ve onu çok değerli bir çırak olarak gördüğümü kendisine iletin.”

“Dediğiniz gibi yaparız beyim,” dedi Axl. “Her ne kadar yarası geleceğini karartıyorsa da onun için en iyi koşulları sağlamaya çalışırız.”

“İyi dediniz. Böylece ben de bu karşılaşmadan sağ çıkmak için daha çok gayret etmem gerektiğini hatırlamış oldum. Evet Sir Gawain, başlayalım mı?”

“Son bir rica daha,” dedi yaşlı şövalye. “Bu sefer ricam sizden olacak Wistan Efendi. Konuyu utanarak açıyorum, çünkü bir iki dakika önce zevkle tartıştığımız meseleyle ilgili. Kılıcın çekilmesi meselesini kastediyorum beyim. Yıllarımın verdiği ağırlıkla bu eski silahı kınından çekmenin aptalca uzunlukta bir zaman aldığını fark ediyorum. Birbirimizle kılıçlarımızı çekmeden karşı karşıya gelsek, sizin ne kadar hızlı kılıç çektiğinizi bildiğimden, korktuğum şu ki, size pek bir eğlence sunamamış olacağım. Öyle ya beyim, ben ortalıkta topallaya tökezleye, hafif küfürler edip şu demire önce bir elimle, sonra ötekiyle asılırken siz hava almak için dolaşır gibi acaba kafamı mı kesseniz yoksa beklerken bir ağıt mı yaksanız diye karar veremeyebilirsiniz! Oysa kılıçlarımızı istediğimiz zaman çekmek konusunda anlaşsak... Gerçekten çok utanıyorum beyim!”

“Tek kelime daha etmeyin Sir Gawain. Rakibine karşı avantaj elde etmek için kılıç çekiş hızını kullanan bir savaşçıya iyi gözle bakmam zaten. Aynen teklif ettiğiniz gibi, kılıçlarımız çekildikten sonra karşı karşıya gelelim.”

“Teşekkür ederim beyim. Buna karşılık ben de, kolunuzun sargılı olduğunu gördüğüm halde, özellikle yararlanıp avantaj sağlamamaya söz veriyorum.”

“Minnettarım beyim, gerçi yaram pek hafif ama...”

“Pekâlâ öyleyse beyim. İzninizle.”

Yaşlı şövalye kılıcını çekti –gerçekten biraz zaman aldı çekmesi– ve daha önce devin yığma taşlarında yaptığı gibi ucunu toprağa sapladı. Ama bu kez kılıca yaslanmayıp hem bitkin, hem şefkatli bir ifadeyle kılıcını yukarıdan aşağıya süzdü. Sonra iki eliyle tutup havaya kaldırdı ve Gawain’in duruşu tartışmasız bir haşmet kazandı.

“Ben şimdi başımı çevireceğim Axl,” dedi Beatrice. “Bittiğinde bana haber verirsin; dilerim uzun sürmez, kirli bir çarpışma olmaz.”

Başlangıçta rakiplerin ikisi de kollarını yormamak için kılıçlarının ucunu yere doğru tuttular. Axl bulunduğu noktadan duruşlarını açıkça görebiliyordu: Aralarında azami beş adımlık mesafe vardı ve Wistan’ın bedeni rakibininkine göre hafifçe sola çevriliydi. Bu konumda bir süre kaldıktan sonra Wistan sağa doğru üç ağır adım attı; yani kılıcı artık dışarıda kalan omzunu korumuyormuş gibi görünüyordu. Ama Gawain’in bundan yararlanabilmesi için aradaki mesafeyi çok süratli katetmesi gerekirdi; savaşçıya suçlarcasına bakan şövalyenin de sağa doğru kasıtlı adımlar atmasına Axl şaşırmadı. Bu arada Wistan kılıcı tutan iki elinin de konumunu değiştirdi; Axl Gawain’in bu değişikliği fark edip etmediğinden emin olamadı; Wistan’ın bedeni muhtemelen şövalyenin görüşünü engellemişti. Fakat ardından Gawain de tutuşunu değiştirip kılıcın ağırlığını sağ kolundan sol koluna aktardı. Sonra iki adam yeni konumlarında sabitlendiler; masum bir seyircinin gözünde, birbirlerine oranla eskisinden farklı görünmeyebilirlerdi. Oysa Axl bu yeni konumların farklı bir anlamı olduğunu sezebiliyordu. Bir çarpışmayı bunca ayrıntılı düşünmek zorunda kalmayalı çok zaman olmuştu, gözünün önünde olup bitenlerin yarısını göremediği yolunda can sıkıcı bir his vardı içinde. Ama karşılaşmanın can alıcı bir noktaya ulaştığını bir şekilde biliyordu; uzun süre bu şekilde

kalamazlardı, rakiplerden biri ya da diğeri harekete geçmeye mecbur olacaktı.

Buna rağmen Gawain'le Wistan'ın karşılaşmasındaki sürat onu gafil avladı. Sanki bir işarete tepki vermişlerdi; aralarındaki mesafe yok olmuştu, ikisi ansızın gerginlikle birbirlerine sarılmışlardı. O kadar çabuk olmuştu ki, Axl'a sanki adamlar kılıçlarını bırakmış, birbirlerine karmaşık birer kol kilidiyle dolanmış gibi göründü. Bu arada dans eder gibi hafifçe döndüklerinde Axl iki kılıcın, belki bir araya gelişlerinin müthiş kuvvetiyle birleşip tek kılıç haline geldiğini gördü. Her iki adam da bu gelişmeden ötürü utanmış, şimdi silahları ayırabilmek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Ama kolay iş değildi, yaşlı şövalyenin yüz hatları gösterdiği çabayla çarpılmıştı. Axl Wistan'ın yüzünü şimdilik göremese de savaşçının bu badireyi atlatmak için bütün gücünü harcadığı sırada boynuyla omuzlarının titrediğini görüyordu. Ne var ki gösterdikleri çaba beyhudeydi; her hareketleriyle iki kılıç sanki daha da sıkı kenetleniyordu; silahları bırakıp karşılaşmayı tekrar başlatmaktan başka yapılacak bir şey yokmuş gibi görünüyordu. Ama adamların ikisi de vazgeçmeye niyetli değildi; oysa görünüşe bakılırsa, sarf ettikleri çaba güçlerini tüketiyordu. Sonra bir çözülme oldu ve kılıçlar ayrıldı. O esnada, koyu renk bir zerrecik –belki kılıçların birbirine yapışmasına sebep olan madde– havaya fırladı. Gawain yüzünde şaşkın bir rahatlama ifadesiyle geriye doğru bir yarım daire çizerek bir dizi üzerine çöktü. Wistan ise aldığı ivmeyle neredeyse daireyi tamamlayarak döndükten sonra durdu; serbest kalan kılıcı uçurumun ötesindeki bulutlara çevrilmişti, sırtı şövalyeye tamamen dönüktü.

"Tanrı onu korusun," dedi Beatrice yanı başında; Axl onun başından beri çarpışmayı izlediğini anladı. Tekrar baktığında Gawain öteki dizini de yere dayamıştı. Sonra şövalyenin uzun bedeni yavaş yavaş, bükülerek kararmış otların üzerine düştü. Orada birkaç saniye boyunca, uykusunda rahat etmeye çalışan biri gibi kıpırdandı; yüzü

göğe döndüğünde, bacakları hâlâ çarpık şekilde bedeninin altına kıvrılmış olduğu halde Gawain memnun görünüyordu. Wistan kaygıyla yanına geldiğinde yaşlı şövalye bir şey söyler gibi oldu, ama Axl duyamayacak kadar uzaktaydı. Savaşçı bir süre rakibinin başında durdu; kılıcı elinde unutulmuş gibi yan tarafında duruyordu; Axl kılıcın ucundan toprağa koyu renk damlalar düştüğünü gördü.

Beatrice ona iyice sokuldu. "Dişi ejderhayı koruyordu," dedi, "buna rağmen bize iyilik etti. O olmasa şimdi halimiz nice olurdu kim bilir Axl, ölmesine üzüldüm."

Axl Beatrice'i sıkıca sardı. Sonra onu bırakıp biraz aşağıya, Gawain'in toprağa uzanmış bedenini daha iyi görebileceği bir yere indi. Wistan haklı çıkmıştı; kan uçurumun kenarında arazinin bir şerit halinde yükseldiği yere kadar ilerlemiş, orada toplanmaya başlamıştı, aşağıya akma ihtimali yoktu. Bu görüntü Axl'ı hüzne boğdu, ama aynı zamanda –uzaktan uzağa ve belirsiz şekilde de olsa– içindeki büyük öfkenin nihayet karşılığını bulduğunu hissetti.

"Tebrikler beyim," diye seslendi Axl aşağıya. "Artık sizinle dişi ejderha arasında hiçbir şey kalmadı."

Bu süre boyunca yerdeki ölü şövalyeye bakan Wistan yavaş yavaş, başı dönermiş gibi tümseğin dibine geldi, başını yukarı çevirdiğinde bir rüyadaymış gibi görünüyordu.

"Çarpışırken Ölüm'den korkmamayı uzun zaman önce öğrendim," dedi. "Buna rağmen bu şövalyeyle yüzleştiğimde arkamda Ölüm'ün sessiz adımlarını duyar gibi oldum. Onca yılı devirmiş, yine de neredeyse mağlup ediyordu beni."

Savaşçı kılıcının hâlâ elinde olduğunu o anda fark ederek tümseğin dibindeki yumuşak toprağa saplayacak gibi oldu. Ama son anda, kılıç toprağa değmek üzereyken vazgeçti, doğrularak, "Bu kılıcı şimdiden temizlemenin ne anlamı var?" dedi. "Bu şövalyenin kanı dişi ejderhanınkiyle karışsın."

Tümseğin kenarından yukarı tırmanırken yürüyüşü hâlâ biraz sarhoş gibiydi. Yanlarından geçerek bir kayanın üstünden sarkıp aşağıya, çukura baktı; her nefeste omuzları inip kalkıyordu.

"Wistan Efendi," dedi Beatrice usulca. "Şu anda Querig'i öldürmenizi izlemek için sabırsızlanıyoruz. Ama daha sonra zavallı şövalyeyi gömebilir misiniz? Kocam yorgun, kalan gücünü de yolun geri kalanına saklaması gerek."

"Melun Arthur'un soydaşıydı o," dedi Wistan, Beatrice'e dönerek, "yine de onu kargalara bırakmayacağım. Merak etmeyin hanımcığım, ilgileneceğim onunla, hatta onu bunca zaman koruduğu yaratığın yanı başına, şu çukurun içine gömebilirim."

"Öyleyse acele edin beyim," dedi Beatrice, "bitirin şu işi. Querig ne kadar âciz durumda olsa da, öldüğünü görmeden rahat etmeyeceğiz."

Ama Wistan artık onu duymuyormuş gibi dalgın bir ifadeyle Axl'a bakıyordu.

"İyi misiniz beyim?" diye sordu Axl sonunda.

"Axl Efendi," dedi savaşçı, "tekrar karşılaşmayabiliriz. İzin verirseniz son bir kez soracağım. Bir zamanlar, çocukluğumda köyümüzden bilge bir prens gibi gelip geçen, insanlara masumları savaştan uzak tutmanın yollarını hayal ettiren o mülayim Briton olabilir misiniz? Eğer hatırlıyorsanız, birbirimizden ayrılmadan önce bana açılmanızı rica ederim."

"Beyim, eğer ben o adamdıysam, bugün onu ancak bu yaratığın puslu nefesinin ardından görebiliyorum ve bana ahmağın, hayalperestin teki gibi görünüyor, ama yine de iyi niyetli biri, ciddi yeminlerin zalim kıyımla bozuluşuna şahit olup acı çekmiş biri. Anlaşmayı Sakson köylerini dolaşarak anlatan başkaları da vardı, ama benim yüzüm sizin içinizde bir şeyleri kıpırdattıysa, başkası olduğunu niçin farz edelim?"

"İlk karşılaştığımızda öyle gelmişti bana beyim, ama emin olamıyordum. Açıksözlülüğünüz için size teşekkür

ederim.”

“Öyleyse siz de bana aynı açıksözlülükle söyleyin, çünkü dün karşılaştığımızdan beri, belki aslında çok daha uzun süredir içimde kıpırdanan bir şey. Şu hatırladığınız adam, Wistan Efendi. İntikam almak isteyeceğiniz biri mi?”

“Sen ne diyorsun kocam?” Beatrice öne atılarak Axl’la savaşçının arasına girdi. “Seninle bu savaşçı arasında ne gibi bir kavga olabilir? Öyle bir şey varsa önce beni öldürmesi gerekir.”

“Wistan Efendi biz seninle karşılaşmadan çok önce değiştirdiğim bir deriden söz ediyor prensesim. Unutulmuş bir patikada çoktandır ufalanmış olduğunu umduğum bir deri.” Axl sonra Wistan’a döndü: “Ne diyorsunuz beyim? Kılıcınızdan hâlâ kan damlıyor. Eğer istediğiniz intikamsa, alınması kolay, ama sizden benim adıma korkudan titreyen sevgili karımı korumanızı rica ediyorum.”

“O adam benim bir zamanlar uzaktan taptığım biriydi; evet, doğru, daha sonra ihanette oynadığı rol yüzünden acımasızca cezalandırılmasını istediğim oldu. Ama şimdi anlıyorum ki kurnazca hareket etmemiş, kendi soydaşları kadar bizimkilerin de iyiliğini istemiş olabilir. Onunla bir daha karşılaşsaydım, beyim, barış içinde selamlardım, barışın artık uzun süremeyeceğini bildiğim halde. Dostlar, şimdi izninizle aşağı inip vazifemi tamamlayayım.”

Çukurun dibinde ejderhanın konumu da, duruşu da değişmemişti; yakında yabancılar bulunduğu –ve bunlardan birinin çukurun dik kenarından aşağıya inmekte olduğu– konusunda duyuları onu uyarıyorduysa da, Querig herhangi bir işaret vermiyordu. Yoksa omurgasının inip çıkışı birazcık daha belirginleşmiş miydi? Torbalı gözünün açılıp kapanışı şimdi hızlanmış mıydı? Axl emin olamıyordu. Ama aşağıdaki yaratığa baktıkça, –çukurdaki öteki tek canlı olan– akdiken çalısının belki Querig için büyük bir teselli kaynağı olduğu ve şu anda bile zihninde ona doğru uzandığı geçti aklından. Axl bunun gerçekdışı bir düşünce olduğunun farkındaydı, buna rağmen baktıkça düşüncesi daha inanılır geliyordu

ona. Böyle bir yerde tek başına bir çalı nasıl yetişirdi? Ejderhanın bir arkadaşı olsun diye bizzat Merlin onun burada yetişmesine izin vermiş olamaz mıydı?

Wistan aşağı inmeye devam ediyordu, kılıcını kınına sokmamıştı. Bakışları yaratığın yattığı yerden ayrılmıyordu, sanki bir yandan, korkunç bir iblise dönüşerek ansızın ayağa kalkmasını bekler gibiydi. Bir ara ayağı kaydı, daha fazla kayıp kıçüstü düşmemek için kılıcını toprağa sapladı. Sonuçta yamaçtan aşağıya taşlar, çakıllar yuvarlandı, ama Querig'de hâlâ bir tepki yoktu.

Sonunda Wistan sağ salim çukurun dibine vardı. Eliyle alnını sildi, başını kaldırıp Axl'la Beatrice'e baktı, sonra da ejderhaya doğru ilerleyip epey uzağında durdu. Ardından kılıcını kaldırıp ağzını incelemeye koyuldu; üzerinde çizgi çizgi kan lekeleri olduğunu görünce şaşırdı sanki. Epey bir süre kıpırdamadan öylece kaldı; Axl acaba savaşçının galibiyetinden beri içine girdiği tuhaf ruh hali, çukura niye girdiğini unutturmuş olabilir mi diye düşündü.

Ama sonra, Wistan yaşlı şövalyeyle çarpışmasında yaptığı beklenmedik hamleyi hatırlatacak şekilde, ansızın ileri atıldı. Koşmayıp seri adımlarla yürüyerek hızını kesmeden ejderhanın bedeninin üstünden geçti ve çukurun karşt tarafına bir an önce varmak istermiş gibi süratle ilerledi. Ne var ki geçerken kılıcı alçak ve hızlı bir yay çizmişti; Axl ejderhanın kafasının dönerek havaya fırladığını, sonra da yerde biraz yuvarlanıp taşların üzerinde durduğunu gördü. Ancak bulunduğu yerde uzun süre kalmadı; ilk anda bölünüp iki yanından akan sele kapılınca çukurun zemininde yüzerek, kayarcasına ilerledi. Akdiken çalısına geldiğinde takılıp durdu, boğazı göğe bakıyordu. Bu görüntü Axl'a Gawain'in tünelde kafasını kestiği canavar köpeği hatırlattı ve yine bir hüzün kaplayacak gibi oldu içini. Kendini zorlayıp başını ejderhadan Wistan'a çevirdi; savaşçı yürümeye devam ediyordu. Giderek yayılan kan gölüne değmekten kaçınarak bir kavis çizip geri döndü ve kılıcı hâlâ elinde, çukurdan yukarı tırmanmaya koyuldu.

“Bitti, Axl,” dedi Beatrice.

“Evet prensesim. Ama şu savaşçıya sormak istediğim bir soru var.”

* * *

Wistan’ın çukurdan yukarı tırmanması şaşırtıcı derecede uzun sürdü. Onu sonunda tekrar karşılarında gördüklerinde allak bullak bir haldeydi, hiç de zafer kazanmış gibi değildi. Tek kelime etmeden çukurun hemen kenarına, kararmış toprağa oturdu ve nihayet kılıcını toprağa iyice sapladı. Sonra boş boş baktı; çukurun içine değil, ötesine, bulutlarla uzaktaki solgun tepelere.

Beatrice bir süre sonra yanına gidip usulca koluna dokundu. “Bu yaptığınız için teşekkür ederiz Wistan Efendi,” dedi. “Ülkenin dört bir yanında, burada olsalar size teşekkür edecek çok kişi var. Niye bu kadar umutsuz görünüyorsunuz?”

“Umutsuz mu? Önemli değil, yakında keyfim yerine gelir hanımcığım. Ama şu anda...” Wistan başını Beatrice’ten öteye çevirip bir daha bulutlara baktı. Sonra, “Siz Britonların arasında fazla kaldım belki,” dedi. “Korkak olanlarınızı aşağıladım, üstün olanlarınızı takdir edip sevdim, küçücük yaşımdan itibaren. Şimdi burada oturmuş bitkinlikten değil, kendi ellerimle yaptığım şeyi düşündüğümden titriyorum. Metin olmalıyım, yoksa bizi bekleyen günlerde kralıma layık güçte bir savaşçı olamam.”

“Nedir bu sözünü ettiğiniz, beyim?” diye sordu Beatrice. “Şimdi hangi vazife bekliyor sizi?”

“Adalet ve intikam bekliyor hanımcığım. Gelmeleri yakındır, çünkü ikisi de çok gecikti. Oysa şimdi vakit tamamken yüreğimin genç kız yüreği gibi ürperdiğini görüyorum. Bu, sizlerin arasında fazla uzun süre geçirmiş olmamdan kaynaklanabilir ancak.”

“Beyim,” dedi Axl, “az önce bana söylediğiniz şey dikkatimden kaçmadı. Beni barış içinde selamlayacağınızı, ama barışın artık uzun süremeyeceğini söylemiştiniz. Siz şu çukura inerken ben de ne demek istediğinizi merak etmiştim. Şimdi açıklar mısınız lütfen?”

“Anlamaya başladığınızı görüyorum Axl Efendi. Kralım sırf uzun zaman önce katledilmiş soydaşlarımıza bir anıt dikmek üzere göndermedi beni buraya, bu dişi ejderhayı öldürmeye. Sizin de anlamaya başladığınız gibi beyim, bu ejderha yakında gerçekleşecek fethin yolunu açmak için öldü.”

“Fetih mi beyim?” Axl Wistan’a yaklaştı. “Nasıl olur Wistan Efendi? Sakson ordularınız denizaşırı soydaşlarınızla bu kadar mı kalabalıklaştı? Yoksa savaşçılarınız çok vahşi de o yüzden mi yerleşik bir barış içindeki topraklarda fetihten söz ediyorsunuz?”

“Ordularımızın bataklıklar ülkesinde bile henüz sayıca zayıf olduğu doğru. Ama şu ülkenin tamamına bir bakın. Her vadide, her ırmak kıyısında Sakson cemaatleri var, her birinde de güçlü erkeklerle büyümekte olan oğlanlar. Batıya doğru akın ederken saflarımızı onlarla güçlendireceğiz.”

“Wistan Efendi, zafer başınızı döndürmüş olacak ki böyle konuşuyorsunuz,” dedi Beatrice. “Nasıl olabilir? Buralarda istisnasız her köyde sizin soydaşlarınızla bizimkilerin iç içe olduğunu kendiniz de gördünüz. Çocukluklarından beri sevdikleri komşularına hangisi cephe alabilir?”

“Ama kocanızın yüzüne bakın hanımcığım. O benim niçin burada göz kamaştırıcı bir ışığa bakarmış gibi sersem oturduğumu anlamaya başlıyor.”

“Doğru prensesim, savaşçının sözleri beni korkudan titretiyor. Seninle ben, sırf kendi aziz hatıralarımızı düşünerek Querig’in ölmesini istedik. Oysa koca ülkede hangi eski nefretlerin zincirinden boşanacağını kim bilebilir? Tanrı’ya dua edelim de halklarımız arasındaki bağları korumanın bir yolunu bulsun; öte yandan âdetlerimiz ve şüphelerimiz bizi hep birbirimizden ayırdı.

Dilbaz adamlar eski haksızlıklarla yeni toprak ve fetih arzusu arasında kafiye kurduğunda neler olacağını kim bilebilir?"

"Bundan korkmakta çok haklısınız beyim," dedi Wistan. "Bir zamanlar iyice derine gömülü dev kıpırdanıyor şimdi. Çok geçmeden mutlaka ayağa kalkacaktır; o zaman aramızdaki dostane bağlar, genç kızların küçük çiçek saplarından yaptığı düğümlere benzeyecek. İnsanlar gece vakti komşularının evlerini yakacaklar. Şafak vakti çocukları ağaçlara asacaklar. Irmaklar günlerce yüzerek yol alan şişkin cesetler yüzünden leş kokacak. Onlar ırmakta yüzerken bizim ordularımız öfke ve intikam açlığıyla büyüyüp çoğalacak. Siz Britonların üzerine ateşten bir top yuvarlanacak adeta. Ya kaçacaksınız ya öleceksiniz. Bu topraklardaki tek tek her memleket yeni bir ülke, bir Sakson ülkesi olacak, sizin insanlarınızın buradaki varlığından geriye tek bir iz kalacak: Dağlarda sahipsiz gezen bir iki koyun sürüsü."

"Haklı olabilir mi Axl? Humma sayıklaması olsa gerek, değil mi?"

"Haksız çıkabilir prensesim, ama humma filan değil bu. Dişi ejderha yaşamıyor artık; Arthur'un gölgesi de onunla birlikte silinip gidecek." Axl sonra Wistan'a döndü: "Beyim, hiç değilse tasvir ettiğiniz gaddarlıklardan haz duymadığınızı görmek beni teselli ediyor."

"Mümkün olsa haz duyardım Axl Efendi, çünkü bu intikam haklı bir intikam olacak. Ne var ki aranızda geçirdiğim yıllar bende bir zaaf yarattı; ne kadar çabalasam da bir yanım nefret alevlerinden uzaklaşmak istiyor. Bu zaafımdan ötürü utanıyorum, ama yakında benim yerimi alması için, kendi ellerimle yetiştirdiğim, iradesi benimkinden çok daha temiz bir başka savaşçı sunacağım."

"Edwin Efendi'yi mi kastediyorsunuz beyim?"

"Evet, ejderha öldüğüne ve artık onu cezbetmediğine göre, hızla sakinleşecektir mutlaka. Oğlanın pek az kişiye nasip olan gerçek bir savaşçı ruhu var. Gerisini de çabucak

öğrenecektir; yüreğini de benimkini istila eden yumuşak duyguları kabul etmemek üzere yetiştireceğim. Bizi bekleyen görevleri yerine getirirken insafsız olacak.”

“Wistan Efendi,” dedi Beatrice, “bir delilik humması mı sizi böyle konuşturuyor, hâlâ bilmiyorum. Ama kocamla benim gücümüz tükeniyor, alçak araziye inip bir korunak bulmamız gerek. Zavallı şövalyeyi gereğince gömeceğinize dair verdiğiniz sözü tutacak mısınız?”

“Söz veriyorum, öyle yapacağım hanımcığım, gerçi kuşlar daha şimdiden bulmuş olabilir onu. Dostlar, sizi uyarmış olduğuma göre, kaçacak zamanınız var. Şövalyenin atını alıp dörtnala uzaklaşın buralardan. Mecbursanız oğlunuzun köyünü bulun, ama bir iki günden fazla oyalanmayın orada; ordularımızın gelişini haber veren alevlerin ne zaman yanacağı belli olmaz. Oğlunuz sizin uyarılarınıza kulak asmazsa onu bırakıp kaçın, gidebildiğiniz kadar batıya gidin. Katliamdan kaçmayı başarabilirsiniz. Şimdi gidin şövalyenin atını bulun. Edwin Efendi de iyice sakinleşmiş, o garip humması geçmişse kesin ipini, söyleyin buraya, yanıma çıksın. Onu artık amansız bir gelecek bekliyor, sonraki adımlarını atmadan önce burayı, ölü şövalyeyi ve mağlup dişi ejderhayı görsün istiyorum. Ayrıca rastgele bulduğu bir iki taşla ne güzel mezar kazdığını da hatırlıyorum! Haydi acele edin sevgili dostlar, elveda.”

On Altıncı Bölüm

Keçi bir süredir Edwin'in başının hemen ilerisindeki otları çiğniyordu. Hayvan mecbur muydu bu kadar yakına gelmeye? Aynı kazığa bağlı olabilirlerdi, ama ikisine de yetecek yer vardı herhalde.

Kalkıp keçiyi kovabilirdi, ama kendini çok yorgun hissediyordu Edwin. Az önce üzerine bir bitkinlik çökmüştü; o kadar ki toprağa devrilmiş, yanağını dağ otlarına yaslamıştı. Uykunun kıyısına kadar gelmiş, ama sonra birden annesinin gitmiş olduğuna dair kesin bir inançla uyanmıştı. Kıpırdamamış, gözlerini de açmamış, ama mırıltıyla toprağa seslenmişti: "Anne. Geliyoruz. Az kaldı."

Cevap gelmemişti, Edwin içinde büyük bir boşluğun açıldığını hissetmişti. O andan beri uykuyla uyanıklık arasında gidip geliyor, ara ara annesine sesleniyor, her defasında sessizlikle karşılaşıyordu. Keçi şimdi de kulağının dibindeki otları çiğniyordu.

"Affet beni anne," dedi Edwin toprağa usulca. "Bağladılar beni. Kurtulamadım."

Tepesinde sesler vardı. Ancak o zaman, etrafındaki ayak seslerinin keçiye ait olmadığını düşünebildi. Biri ellerini çözüyor, ip altından kayıyordu. Şefkatli bir el başını kaldırdı; gözlerini açtığında yaşlı kadının –Beatrice Hanım'ın– ona baktığını gördü. Artık bağlı olmadığını anlayıp ayağa kalktı.

Dizlerinden biri çok ağrıyordu, ama sert bir rüzgâr onu sarstığında dengesini korumayı başardı. Etrafına bakındı; kurşuni gökyüzünü, yükselen yamacı, karşı tepenin doruğundaki kayaları gördü. Daha kısa bir süre önce o

kayalar Edwin için en değerli şeydi, ama şimdi annesi gitmişti, bundan emindi. Savaşçının söylediği bir söz geldi aklına: Kurtarmak için çok geç kalınsa bile, intikam için geç kalınmamıştır. Eğer bu doğruysa, annesini alanlar bedelini çok ağır ödeyecekti.

Wistan ortalıkta görünmüyordu. Sadece yaşlı karı koca vardı, ama Edwin onların varlığında bir teselli buldu. Karşısında durmuş kaygıyla ona bakıyorlardı; iyi yürekli Beatrice Hanım'ın görüntüsü Edwin'e dokundu birden, ağlamaklı oldu. Ama sonra onun bir şey –Wistan hakkında bir şey– söylediğini fark etti ve dinlemek için çaba gösterdi.

Beatrice Hanım Sakson dilini iyi bilmediğinden söylediklerini anlamak zordu, ayrıca rüzgâr da sözlerini uzaklara götürüyordu sanki. Sonunda Edwin onun sözünü keserek sordu: "Wistan Efendi öldü mü?"

Beatrice Hanım sustu, bir cevap vermedi. Ancak Edwin rüzgârı bastıracak kadar yüksek sesle sorusunu tekrarladığında Beatrice Hanım başını hararetle iki yana salladı, "Dediklerimi duymuyor musun Edwin Efendi?" dedi. "Wistan Efendi iyi diyorum, şu patikanın tepesinde seni bekliyor."

Bu haber Edwin'i çok rahatlattı, koşmaya başladı, ama çok geçmeden başı döndü, daha patikaya varamadan durmak zorunda kaldı. Dengesini buldu, sonra arkasına dönüp baktı ve yaşlı karı kocanın ona doğru birkaç adım atmış olduğunu gördü. Edwin şimdi onların ne kadar dermansız göründüğünü fark ediyordu. Rüzgâra karşı yan yana durmuşlar, birbirlerine yaslanmışlardı, onlarla ilk karşılaştığı zamana göre çok daha yaşlı görünüyorlardı. Yamaçtan aşağı inecek takatleri kalmış mıydı? Ama şu anda kendisine tuhaf bir ifadeyle bakıyorlardı; arkalarındaki keçi de huzursuz faaliyetini kesmiş, gözlerini Edwin'e dikmişti. Edwin'in zihninden garip bir düşünce geçti: Tepeden tırnağa kana bulanmıştı da onun için böyle dikkatle bakıyorlardı ona. Ama başını eğip baktığında, giysilerinde

çamur ve ot lekeleri haricinde sıradışı bir şey olmadığını gördü.

Yaşlı adam ansızın seslendi. Briton dilinde konuşuyordu, Edwin anlamıyordu. Bir uyarı mıydı? Yoksa rica mı? Sonra rüzgârın arasından Beatrice Hanım'ın sesi duyuldu.

"Edwin Efendi! İkimizin senden bir ricası var. Gelecek günlerde bizi hatırla. Bizi ve sen daha bir oğlanken kurulan bu dostluğu hatırla."

Bunu duyduğunda Edwin'in aklına başka bir şey geldi: Savaşçıya verdiği bir söz, bütün Britonlardan nefret etme görevi. Ama Wistan bu mülayim karı kocayı da kastetmiş olamazdı. Şimdi de Axl Efendi kararsız bir hareketle elini havaya kaldırıyordu. Vedalaşıyor muydu, yoksa onu durdurmaya mı çalışıyordu?

Edwin onlara sırtını döndü, bu kez koşarken rüzgâr bir yanından ittiği halde bedeni onu yarı yolda bırakmadı. Annesi gitmişti, büyük ihtimalle geri dönmeyecekti, ama savaşçı iyiydi ve onu bekliyordu. Patika giderek dikleştiği ve dizinin ağrısı giderek arttığı halde koşmaya devam etti.

On Yedinci Bölüm

Sağanak sırasında ben çamların altına sığınmış beklerken onlar at üzerinde geldiler. Bunca yıl yaşamış bir karı kocayla onlar kadar bitkin, beli bükük bir ata göre hava değil. Yaşlı adam bir adım daha atsa hayvanın kalbinin dayanamayacağından mı korkuyor? Yoksa niye çamurun ortasında, en yakın ağaca yirmi adım kala dursun? Ne var ki ihtiyar karısını yere indirirken at tufanın altında sabırla duruyor. Bir resimde yer alan çizilmiş şekiller bile bu işi bu kadar yavaş yapmazdı herhalde. “Hadi dostlar,” diye sesleniyorum. “Acele edin, bir ağaç altına girin.”

İkisi de duymuyor. Yağmurun hışırtısı ya da yaşları kulaklarını mı mühürlüyor acaba? Tekrar sesleniyorum, bu kez yaşlı adam etrafına bakınıyor ve nihayet görüyor beni. Kadın sonunda kocasının kucağına bırakıyor kendini; zayıf, serçe gibi bir şey, ama adamın onu tutacak gücü ya var ya yok. Mecburen sığındığım yerden çıkıyorum, ihtiyar beni otların üzerinde sulara bata çıka koşarken görünce telaş içinde dönüyor. Ama yardımımı kabul ediyor, öyle ya, sevgili karısının kolları boynuna dolanmış halde yere çökmek üzere değil miydi? Karısını kucaklayıp aceleyle ağaçların altına dönüyorum, kadın benim için yük sayılmaz. Hemen arkamda ihtiyarın sesli sesli nefes alıp verişini duyuyorum. Belki karısı bir yabancının kucağında diye korkuyor. Ben de kadını dikkatle bırakıyorum yere, dostluktan başka niyetim olmadığını anlasınlar diye. Başını yumuşak ağaç kabuğuna yaslıyorum; sağına soluna bir iki damla düşse de tepesi korunaklı.

İhtiyar onun yanına çömelerek cesaret verecek sözler söylüyor, ben de mahremiyetlerine girmek istemeyip uzaklaşıyorum yanlarından. Daha önce durduğum yere, ağaçlarla açık arazinin birleştiği noktaya dönüyorum ve bozkırı kırbaçlayan yağmuru seyrediyorum. Yağmurdan bu şekilde korunduğum için kim kabahat bulabilir bana? Kaybettiğim zamanı yolculuk sırasında kolaylıkla telafi ederim; beni bekleyen, haftalar boyu sürecek kesintisiz çalışmaya da hazır olurum. Arkamda konuştuklarını duyuyorum, ama ne yapayım? Mırıltılarını duymamak için yağmura mı çıkayım?

"Bu konuşan humma prensesim."

"Hayır, hayır Axl," diyor kadın. "Hatırlıyorum, bir şey daha var. Nasıl unutabildik? Oğlumuz bir adada yaşıyor. Korunaklı bir koydan görülüyor ada; bu yakınlarda olsa gerek."

"Nasıl olur prensesim?"

"Duymuyor musun Axl? Ben şu anda bile duyuyorum. Yakınımızdaki denizin sesi değil mi bu?"

"Yağmur o prensesim. Ya da belki bir ırmak."

"Sis üzerimizdeyken unuttuk Axl, ama şimdi netleşmeye başlıyor. Yakında bir ada var ve oğlumuz orada bekliyor. Axl, denizin sesini duymuyor musun?"

"Bu senin humman prensesim. Yakında bir barınak buluruz, iyileşirsin."

"Şu yabancıya sorsana Axl. Buraları bizden daha iyi biliyor. Yakında bir koy yok mu diye sor."

"O bizim yardımımıza koşan iyi yürekli bir adam sadece prensesim. Bu meselelerde özel bir bilgisi niçin olsun?"

"Sen sor Axl. Ne zararı var?"

Suskunluğumu koruyayım mı? Ne yapmalıyım? Dönüp konuşuyorum: "Hanım haklı beyim." İhtiyar irkiliyor, gözlerinde korku. Bir yanım tekrar susmak istiyor; başımı çevirip yağmurda azimle bekleyen yaşlı atı seyretmek istiyor. Ama bir kez konuştum artık, devam etmem lazım.

İkisinin birbirine sokulmuş durdukları yerin ötesini işaret ediyorum.

“Şurada, ağaçların arasında bir patika var, hanımın bahsettiği gibi bir koya iniyor. Büyük bölümü çakıllık, ama deniz çekildiğinde, şimdi de öyledir, çakıllardan sonra kum başlıyor. Aynı dediğiniz gibi hanımefendi. Denizde, biraz ileride bir ada var.”

Sessizce beni seyrediyorlar; kadın yorgun bir mutlulukla, adam artan bir korkuyla. Hiçbir şey demeyecekler mi? Daha fazlasını söylememi mi bekliyorlar?

“Gökyüzünü izledim,” diyorum. “Yağmur yakında dinecek, akşam hava güzel olacak. Yani sizi kayıkla adaya götürmemi isterseniz memnuniyetle götürürüm.”

“Ben sana demedim mi Axl!”

“Yani siz kayıkçı mısınız beyim?” diye soruyor ihtiyar ciddiyetle. “Hem biz daha önce bir yerde karşılaştık mı acaba?”

“Evet, kayıkçıyım gerçekten,” diyorum. “Daha önce karşılaşıp karşılaşmadığımızı hatırlamam mümkün değil, çünkü her gün saatler boyunca pek çok kişiyi taşıyorum kayığımda.”

İhtiyar iyice korkuya kapılıp yanı başına çömeldiği karısına sıkı sıkı sarılıyor. En iyisinin konuyu değiştirmek olacağına hükmedip konuşuyorum:

“Atınız hâlâ yağmurun altında bekliyor. Oysa bağlı değil, yakındaki ağaçlara gitmesini engelleyen bir şey yok.”

“O yaşlı bir savaş atı beyim.” Koy lafının kapanmasına sevinen ihtiyar hevesle konuşuyor şimdi. “Efendisi aramızdan ayrıldığı halde disiplinini gevşetmiyor. Vakti gelince onunla da ilgileneceğiz, cesur sahibine söz verdik. Ama şu anda sevgili karım için kaygılanıyorum. Nerede bir barınak, onu ısıtacak bir ateş bulabileceğimizi biliyor musunuz beyim?”

Yalan söyleyemem, görevimi yerine getirmem gerekir. “Aslında,” diyorum, “o koyda küçük bir barınak var. Kendim çattım, ağaç dallarıyla bez parçalarından basit bir dam.

Daha bir saat olmadı, yanı başında ateş için için yanıyordu, kolayca canlandırırız.”

Duraksıyor, yüzümü dikkatle inceliyor. Yaşlı kadının gözleri kapandı, başı adamın omzunda. “Kayıkçı, karım az önce hummadan öyle konuştu,” diyor. “Bizim adaya filan ihtiyacımız yok. En iyisi biz yağmur dinene kadar bu dost ağaçların altında barınalım, sonra da yolumuza devam edelim.”

“Axl, ne diyorsun sen?” diyor kadın, gözlerini açarak. “Oğlumuz yeterince beklemedi mi? Bırak da bu iyi yürekli kayıkçı bizi koya götürsün.”

Adam hâlâ tereddütlü, ama karısının kucağında titrediğini hissediyor, gözleri bana umutsuz bir yakarıyla bakıyor.

“İsterseniz,” diyorum, “hanımı ben taşırım, koya gitmek daha kolay olur.”

“Ben kendim taşırım beyim,” diyor, yenildiği halde meydan okurcasına. “Kendi ayağıyla gidemiyorsa benim kucağımda gider.”

Ne denir buna, kocası neredeyse kadın kadar takatsizken?

“Koy uzak sayılmaz,” diyorum usulca. “Ama dik bir yamaçtan aşağı iniliyor, çukurlar var, yamru yumru kökler var. Lütfen izin verin, ben taşıyayım beyim. Daha güvenli olur. Yolun izin verdiği yerlerde siz de yanı başımızda yürürsünüz. Gelin, yağmur dinince vakit kaybetmeden inelim aşağı, bakın hanım soğuktan nasıl titriyor.”

Yağmur çok geçmeden dindi, tepedeki patikadan aşağı taşıdım onu, ihtiyar tökezleyerek arkamızdan geldi; sahile vardığımızda bulutlar sanki sabırsız bir el tarafından kenara itilmiş gibiydi. Kıyı boyunca bir akşam kırmızılığı, denize batan sisli bir güneş, dalgalarda sallanan kayığım. Yine özenli ve yumuşak davrandığımı göstere göstere kadını kurutulmuş postlarla dallardan örülmüş kaba damın altına yerleştirdim, başını yastık yerine yosunlu bir taşa dayadım.

Daha ben kadının yanından ayrılmadan ihtiyar onu rahat ettirmek üzere geliyor.

“Bakın,” diyorum, için için yanan ateşin başına çömelerek. “Ada şurada.”

Kadın başını azıcık çevirdiğinde denizi görüyor ve hafif bir nida çıkıyor ağzından. Adamın sert çakılların üstünde dönmesi gerekiyor, şaşkın bir ifadeyle dalgalara, sağa sola bakıyor.

“Şurada dostum,” diyorum. “Şuraya bakın. Kıyıyla ufkun arasındaki mesafenin yarısında.”

“Gözlerim pek iyi görmüyor,” diyor. “Ama evet, galiba görüyorum şimdi. Onlar ağaç tepesi mi? Yoksa sivri kayalar mı?”

“Ağaçtır dostum, ada mülayim bir yerdir.” Bir yandan konuşuyorum, bir yandan da dalları kırıp ateşi besliyorum. İkisi adaya bakıyorlar, ben yere diz çöküp korlara üflüyorum, çakıllar kemiklerime batıyor. Bu adamla bu kadın kendi arzularıyla gelmediler mi? Kendi yollarını kendileri seçsinler, diye düşünüyorum.

“Hissediyor musun ateşin sıcaklığını prensesim?” diye haykırıyor. “Birazdan kendine gelirsin.”

“Adayı görüyorum Axl,” diyor kadın; bu mahremiyete müdahale etmemem mümkün mü? “Oğlumuz orada bekliyor. Böyle bir şeyi unutmuş olmamız ne garip.”

İhtiyar mırıldanarak bir cevap veriyor, tekrar endişelendiğini görüyorum. “Prensesim,” diyor, “daha karar vermedik ki. Böyle bir yere gitmek istiyor muyuz gerçekten? Ayrıca yol paramız da yok, tenekeyle sikkeleri atın üstünde bıraktık.”

Sessiz mi kalayım? “Önemli değil dostlar,” diyorum. “Ben daha sonra borcunuzu eyerden alırım. O at pek uzağa gitmez nasılsa.” Bazıları buna kurnazlık diyebilir, ama ben sırf merhametimden öyle dedim, atı bir daha görmeyeceğimi pekâlâ biliyordum. İkisi alçak sesle konuşmaya devam ettiler, ben sırtım onlara dönük durup ateşle ilgilendim. Burnumu sokmayı ben istiyor muyum

sanki? Ama kadının sesi yükseliyor, üstelik eskisinden daha kararlı.

"Kayıkçı," diyor, "bir zamanlar bir hikâye duymuştum, belki çocukken. Tatlı ormanlar ve ırmaklarla dolu, ama garip özellikleri de olan bir ada varmış. Birçok kişi gidermiş o adaya, ama orada yaşayanların her biri, sanki adada yalnızmışçasına komşularını ne görür, ne işitirmiş. Şu karşımızdaki ada öyle bir yer olabilir mi beyim?"

Dalları kırıp alevlere özenle yerleştirmeyi sürdürüyorum. "Hanımcığım, bu tarife uyan birçok ada biliyorum. Bu ada onlardan biri midir, kim bilir?"

Kaçamak bir cevap, yaşlı kadın cevabımdan cesaret alıyor. "Bir de duydum ki kayıkçı," diyor, "bu garip koşulların geçerli olmadığı durumlar varmış. Kimi yolculara özel bir muafiyet tanınıyormuş. Duyduğum doğru mu beyim?"

"Hanımefendiciğim," diyorum, "ben basit bir kayıkçıyım. Bu mevzularda konuşmak bana düşmez. Ama burada başka kimse olmadığına göre şunu söyleyeyim: Duyduğuma göre bazen, belki şu az öncekine benzer bir fırtınada ya da yaz mevsiminde bir dolunay gecesi, adalılar rüzgâr eserken yanlarında başkalarının da hareket ettiği hissine kapılabiliyormuş. Bir zamanlar duyduğunuz bu olabilir hanımefendiciğim."

"Hayır kayıkçı," diyor, "ondan öteydi. Benim duyduğuma göre, bir ömrü paylaşmış, olağandışı güçlü bir sevgi bağı olan bir erkekle bir kadın, adaya birlikte gidip birlikte gezebilirlermiş. Önceki yıllar boyunca olduğu gibi birbirleriyle dost kalırlarmış diye duydum. Bu duyduğum doğru olabilir mi kayıkçı?"

"Tekrar söyleyeceğim hanımefendiciğim. Ben basit bir kayıkçıyım, denizi aşmak isteyenleri adaya götürmek de görevim. Günlük çalışmamda ne gözlüyorsam onu söyleyebilirim ancak."

"Yine de burada bize yol gösterecek sizden başka kimse yok kayıkçı. Bu yüzden size şu soruyu soracağım beyim.

Şimdi kocamla beni adaya götürürseniz, birbirimizden ayrılmayıp serbestçe şimdiki gibi kol kola gezebilir miyiz acaba?”

“Pekâlâ hanımefendiciğim. Sizinle açık konuşacağım. Siz ve kocanız biz kayıkçıların nadiren gördüğü türden bir karı kocasınız. Daha siz yağmurda at üzerinde gelirken birbirinize olağandışı bağlılığınızı gördüm. Yani adada birlikte yaşamanıza izin verileceğine kuşku yok. O konuda rahat olun.”

“Sözleriniz içimi mutlulukla doldurdu kayıkçı,” diyor yaşlı kadın ve rahatlayıp gevşiyor. Sonra ekliyor: “Hem kim bilir? Bir fırtınada ya da sakin, mehtaplı bir gecede Axl’la ben yanı başımızda oğlumuzu şöyle bir görürüz belki. Hatta iki çift laf ederiz karşılıklı.”

Ateş artık güzel yanıyor, ayağa kalkıyorum. “Bakın,” diyorum, denizi göstererek. “Kayık sığlıkta kıpırdanıyor. Ama ben küreğimi yakında bir mağarada, minik balıkların fır döndüğü bir kaya oyuğunda tutuyorum. Dostlar, şimdi gidip onu alacağım; ben yokken siz benden rahatsız olmadan konuşun aranızda. Bu yolculuğu yapmak istiyor musunuz, istemiyor musunuz, kesin bir karar verin. Bir süre yalnız bırakacağım sizi.”

Ama kadın o kadar kolay bırakmıyor beni. “Gitmeden son bir şey daha, kayıkçı,” diyor. “Söyleyin bize, döndüğünüzde bizi adaya götürmeye razı olmadan önce ikimizi sırayla, ayrı ayrı sorguya çekecek misiniz? Duyduğuma göre kayıkçılar adada birbirinden ayrılmadan yürümeye uygun nadir kişileri belirlemek için öyle yapıyorlarmış.”

İkisi de bana bakıyor, akşam ışığı yüzlerine vurmuş, yaşlı adamın yüzüne şüphenin hâkim olduğunu görüyorum. Onunla değil, kadınla göz göze geliyorum.

“Hanımefendiciğim,” diyorum, “hatırlattığınız için minnettarım. Âdetler gereği yapmak zorunda olduğum şeyi aceleden ihmal edebilirdim. Dediğiniz gibi yaparız, ama bu örnekte sırf âdet yerini bulsun diye olacak. Dediğim gibi, sizi gördüğüm ilk andan beri birbirinize olağandışı bir

bağlılığınız olduğunu anlamıştım. Şimdi izninizi rica edeceğim dostlar, zamanım azalıyor. Dönüşümde kararınızı vermiş olursunuz.”

Bunun üzerine yanlarından ayrıldım ve akşam vakti sahilde dalgaların gürültüsü artıp ayağımın altındaki çakıllar ıslak kuma dönüşünceye kadar yürüdüm. Ne zaman dönüp onlara baksam, her defasında biraz daha küçük olmakla birlikte aynı görüntüyle karşılaşıyordum: karısının karşısına çömelmiş ciddiyetle tartışan ak saçlı ihtiyar. Kadını pek göremiyordum; sırtını yasladığı kayanın arkasında kalıyor, sadece konuşurken inip kalkan eli açığa çıkıyordu. Birbirine bağlı bir karı kocaydılar, ama benim görevimi yerine getirmem gerekiyordu, küreğe, mağaraya doğru yoluma devam ettim.

Kürek omzumda yanlarına döndüğümde, daha ihtiyar ağzını açmadan verdikleri karan gözlerinden anladım. “Bizi adaya götürmenizi rica ediyoruz kayıkçı,” dedi yaşlı adam.

“Öyleyse bir an önce kayığa binelim, epey geciktim zaten,” diyorum ve aceleyle dalgalara doğru gider gibi yapıyorum. Ama sonra geri dönüp, “Durun bir dakika,” diyorum. “Önce şu saçma âdeti yerine getirelim. Beyefendiciğim, lütfen kalkıp bizden biraz uzaklaşın. İşitemeyeceğiniz mesafeye vardığınızda sevgili karınızla azıcık konuşacağım. Oturduğu yerden kıpırdaması gerekmiyor. Sonra siz bu sahilin neresindeyseniz sizin yanınıza geleceğim. İşimiz uzun sürmeyecek, buraya dönüp hanımefendiyi alarak kayığa götüreceğiz.”

İhtiyar gözlerini bana dikmiş bakıyor, şimdi bir yanı bana güvenmek istiyor. Sonunda, “Pekâlâ kayıkçı,” diyor, “ben sahilde biraz gezineceğim.” Sonra karısına dönüyor: “Prensesim, birkaç dakika ayrı kalacağız sadece.”

“Kaygılanacak bir şey yok Axl,” diyor karısı. “Ben çok daha iyiyim, bu iyi yürekli adamın sağlam ellerindeyim.”

İhtiyar gidiyor, koyun doğusuna ve uçurumun koca gölgesine doğru ağır ağır yürüyor. Yolundaki kuşlar uçuşuyor, ama hemen ardından dönüp deniz yosunlarını,

kayaları gagalıyorlar tekrar. İhtiyar hafifçe topallıyor, yenilginin eşiğindeymişçesine kamburu çıkmış, yine de içinde küçük bir ateş görüyorum hâlâ.

Kadın karşımda oturuyor, başını yukarıya çevirmiş, yüzünde tatlı bir gülümseme. Ne soracağım?

"Sorularımdan korkmayın hanımefendiciğim," diyorum. Şu anda yakında uzun bir duvar olsun isterdim, onunla konuşurken yüzümü duvara çevirebilmek isterdim, ama akşam yelinden ve batan güneşin yüzüme vuran ışınlarından başka şey yok. Kocasının yaptığı gibi ben de karşısına çömeliyor, cüppemi dizlerime sıvıyorum.

"Sorularınızdan korkmuyorum kayıkçı," diyor o usulca. "Çünkü ona kalbimde beslediğim hisleri biliyorum. İstediğinizi sorun. Cevaplarım dürüst olacak, ama tek bir şeyi ispat edecek."

Bir iki soru soruyorum, her zaman sorduğum sorular, bu işi yeterince yapmadım mı? Ara sıra, ona cesaret vermek ve ilgilendiğimi göstermek için bir soru daha soruyorum. Ama gerek yok aslında, kadın serbestçe konuşuyor. Konuşmaya devam ediyor, gözleri bazen kapanıyor, sesi hep berrak, kararlı. Ben de görev icabı dikkatle dinliyorum, gözlerim koyun öte yanına, küçük kayaların arasında kaygıyla volta atan yorgun ihtiyara kaydığında bile.

Sonra başka yerdeki görevimi hatırlayıp kadının anılarını bölüyor, "Teşekkür ederim hanımefendiciğim," diyorum. "Şimdi vakit kaybetmeden sevgili kocanıza gideyim."

Artık bana güvenmeye başlamış olsa gerek, yoksa karısından bu kadar uzaklaşır mıydı? Ayak seslerimi duyup bir rüyadan uyanırcasına bana dönüyor. Akşamın ışıltısı üzerine vurmuş, yüzüne artık şüphenin değil, derin bir kederin hâkim olduğunu, gözlerindeki minik yaşları görüyorum.

"Nasıl geçti beyim?" diye soruyor usulca.

"Sevgili hanımınızı dinlemek bir zevkti," diye cevap veriyorum, rüzgâr azdığı halde onun gibi yumuşak bir

tonda. “Ama şimdi lafı uzatmayalım ki yola çıkabilelim dostum.”

“İstediğinizi sorun beyim.”

“Öyle imtihan sorusu gibi bir sorum yok dostum. Ama sevgili hanımınız az önce ikinizin bir pazardan yumurtalarla döndüğünüz bir günü hatırladı. Yumurtaları o bir sepette taşıyor, siz de yanında yürüyormuşsunuz, yol boyu yumurtalar kırılacak korkusuyla gözünüzü sepetten ayırmamışsınız. O günü mutlulukla hatırladı.”

“Galiba ben de hatırlıyorum kayıkçı,” diyor ve gülümseyerek bakıyor bana. “Yumurtalar kırılacak diye korkuyordum, çünkü daha önce bir seferinde tökezlemiş, bir iki yumurtayı kırmıştı. Kısa bir yürüyüştü, ama o gün çok mutluyduk.”

“O da öyle hatırlıyor,” diyorum. “Peki öyleyse, daha fazla vakit harcamayalım, çünkü bu mülakat sırf âdet yerini bulsun diyeydi. Gidip hanımefendiyi alalım ve kayığa taşıyalım.”

Barınağa ve karısına doğru yürümeye başlıyorum, ama o ağır aksak yürüyor, beni de yavaşlatıyor.

“Bu dalgalardan korkmayın dostum,” diyorum, bu yüzden kaygılandığını sanıp. “Haliç korunaklıdır, burasıyla ada arasında bir şey olmaz.”

“Sizin değerlendirmenize kesinlikle güveniyorum kayıkçı.”

“Dostum, aslında,” diyorum; bu yavaş yürüyüşü biraz daha sohbetle doldurmanın ne zararı olabilir? “Az önce, zamanımız olsaydı, size bir soru daha sorabilirdim. Madem şimdi böyle yan yana yürüyoruz, ne olduğunu söylemem sizi rahatsız eder mi?”

“Hayır kayıkçı, katiyen.”

“Şunu soracaktım: Birlikte geçirdiğiniz yıllardan size hâlâ özellikle acı veren bir hatıranız var mı? Buydu sadece soracağım.”

“Bu konuştuklarımız da sorgulamaya dahil mi beyim?”

“Yok canım,” diyorum. “O iş bitti, kapandı. Daha önce sevgili karınıza da aynı şeyi sordum, yani sırf merakımı gidermek içindi. Cevap vermeyebilirsiniz dostum, gücenmem. Bakın.” Yakınından geçtiğimiz bir kayayı işaret ediyorum. “Şunlar basit sülükayaklılar değil. Zamanımız olsaydı kayadan nasıl sökülüp pratik bir akşam yemeği yapılabileceğini gösterirdim size. Bunları ateşin üzerinde pişirdiğim çok olmuştur.”

“Kayıkçı,” diyor ciddiyetle, adımları iyice yavaşlıyor. “İsterseniz sorunuza cevap vereyim. Karımın ne cevap verdiğinden emin olamam, çünkü bizim gibi bir karı kocanın bile konuşmadığı çok şey vardır. Ayrıca bugüne kadar bir dişi ejderhanın nefesi havayı kirletiyor, hem mutlu, hem karanlık hatıraları bizden çalıyordu. Ama ejderha öldürüldü, şimdiden birçok şey zihnimde açıklık kazanıyor. Özellikle acı veren bir hatıram var mı diye soruyorsunuz. Oğlumuzun hatırasından başka neyi söyleyebilirim kayıkçı? Onu son gördüğümüzde neredeyse yetişkin sayılırdı, ama yüzünde sakalı bitmeden terk etti bizi. Kavga etmiştik, yakındaki bir köye gitmişti aslında, birkaç gün sonra döneceğini sanıyordum.”

“Karınız da aynı şeyi söyledi dostum,” diyorum. “Ayrıca oğlunuzun onun yüzünden gittiğini söyledi.”

“İlk kısmıyla ilgili kendisini suçlasa da, devamında bana epey kabahat düşüyor. Evet, kısa bir süre bana sadakatsizlik etti. Onu bir başkasının kollarına itecek bir şey yapmış olabilirim kayıkçı. Yoksa söylemediğim ya da yapmadığım bir şey yüzünden miydi? Şimdi çok uzaklarda kaldı, yanımızdan uçup giden, gökyüzünde nokta kadar ufalan bir kuş gibi. Ama oğlumuz o sadakatsizliğin hıncına şahit oldu; üstelik tatlı sözlerle kandırılamayacak kadar büyük, kalplerimizin çeşitli tuhaflıklarını bilemeyecek kadar da küçüktü. Bir daha asla dönmeyeceğine yemin ederek gitti; karımla ben tekrar bir araya gelip mutlu olduğumuzda hâlâ bizden uzaktaydı.”

“Bu kısmını karınız anlattı. Kısa bir süre sonra da, ülkeyi kasıp kavuran vebanın sevgili oğlunuzu alıp götürdüğü haberi gelmiş. Aynı salgında ben de annemle babamı kaybetmiştim dostum, iyi hatırlıyorum. Ama neden kendinizi suçluyorsunuz? Belki Tanrı’nın, belki şeytanın gönderdiği bir veba, ama sizin ne kabahatiniz olabilir?”

“Mezarına gitmesini yasakladım karıma kayıkçı. Vicdansızlık ettim. Karım ikimiz birlikte gidelim istiyordu istirahatgâhına, ama ben yanaşmadım. Artık üstünden uzun yıllar geçti; daha birkaç gün oluyor, bulmak üzere yola düştük; bu arada dişi ejderhanın sisi ne aradığımızı açıkça hatırlamamızı da engelliyordu.”

“Ya, demek öyle,” diyorum. “Karınızın utanıp açıklamadığı kısım bu. Demek mezarını ziyaret etmesine siz mâni oldunuz.”

“Vicdansızlık ettim beyim. Bana bir iki ay boynuz giydiren küçük sadakatsizlikten çok daha büyük bir ihanet ayrıca.”

“Beyim, oğlunuzun istirahatgâhına gidip matemini tutmaktan sadece karınızı değil, kendinizi de mahrum ederek ne kazanacağınızı düşünüyordunuz?”

“Kazanmak mı? Kazanılacak bir şey yoktu kayıkçı. Aptallıktı, gururdu, o kadar. Ve bir erkeğin kalbinin derinliklerinde pusuya yatmış daha ne varsa. Belki cezalandırma arzusuydu beyim. Sözümle, davranışımla affettim, ama uzun yıllar boyunca yüreğimin küçük bir bölmesinde intikam arzusunu kilitli tuttum. Alçaklık ettim, kötülük ettim ona, oğlumuza da.”

“Bunu itiraf ettiğiniz için teşekkür ederim dostum,” diyorum. “Belki böylesi daha iyi. Gerçi bu sohbetimiz katiyen görevimin parçası değil, şimdi birlikte vakit geçiren iki arkadaş sıfatıyla konuşuyoruz, ama itiraf edeyim ki daha önce zihnimde hafif bir huzursuzluk vardı, daha hikâyenin tamamını dinlememiş olduğum duygusunu taşıyordum. Şimdi sizi endişesiz bir memnuniyet içinde bindireceğim kayığıma. Ama söyler misiniz dostum, onca yıllık

kararınızdan dönüp sonunda bu yolculuğa çıkmanızın sebebi neydi? Söylenen bir söz mü? Yoksa karşımızdaki denizle gökyüzü kadar bilinmez bir fikir değişikliği mi?”

“Bunu ben de düşündüm kayıkçı. Öyle sanıyorum ki fikrimi değiştiren tek bir şey değildi; paylaştığımız yıllar yavaş yavaş yumuşattı kalbimi. Belki bundan ibaretti kayıkçı. Yavaş yavaş kapanan bir yara, ama kapandı sonunda. Henüz çok olmadı, bir sabah vakti, şafak beraberinde bu baharın ilk işaretlerini getirdiğinde, güneş odamızı aydınlattığı halde hâlâ uyuyan karımı seyrettim. Ve karanlığın son kırıntısının da içimden çıktığını anladım. Böylece düştük yola beyim; şimdi de karım bizden önce oğlumuzun bu adaya gittiğini hatırlıyor, demek ki mezarı adanın ormanlarında, belki tatlı kıyılarında. Kayıkçı, sizinle dürüstçe konuştum, umarım hakkımızda daha önce verdiğiniz hükümden şüpheye düşmezsiniz. Tahmin ederim ki bazıları bu sözlerimi duyduklarında sevgimizin kusurlu ve kırık olduğunu düşünecektir. Ama Tanrı yaşlı bir karı kocanın birbirlerine sevgisinin ağır aksak yürüyüşünü bilip kara gölgelerin de o bütünün bir parçası olduğunu anlayacaktır.”

“Merak etmeyin dostum. Bana söylediklerinizi, yağmurda karınızla birlikte o bitkin atın üstünde çıkageldiğinizde gördüklerimin bir tekrarı sadece. Neyse beyim, konuşmamıza bir son verelim, kim bilir bir fırtına daha çıkacak mı yolumuza? Bir an önce karınızın yanına gidip kayığa taşıyalım onu.”

Kayanın dibinde, memnun bir ifadeyle oturduğu yerde uyuyor, yanı başındaki ateşten dumanlar çıkıyor.

“Bu sefer ben taşıyacağım onu kayıkçı,” diyor. “Gücümün yerine geldiğini hissediyorum.”

Buna izin verebilir miyim? İşimi kolaylaştırmayacak. “Bu çakılların üstünde yürümek zor dostum,” diyorum. “Onu taşırken tökezleseniz ne olacak? Ben alışkınım zaten, kayığa taşınması gereken ilk o değil. Siz bizim yanı başımızda yürür, islediğiniz gibi konuşursunuz onunla. Onun

yumurtaları taşıdığı, sizin de endişe içinde yanında yürüdüğünüz gün gibi olur.”

Yüzüne yine korku yerleşiyor. Buna rağmen usulca cevap veriyor: “Pekâlâ kayıkçı. Dediğiniz gibi olsun.”

Yanım sıra yürüyerek karısına cesaret verecek sözler söylüyor mırıl mırıl. Çok mu hızlı yürüyorum? Arkada kalmaya başladı çünkü; yaşlı kadını denize taşırken ihtiyarın eli telaşla sırtımdan yakalıyor. Ama burası oyalanılacak yer değil, suyun soğuk yüzeyinin altında saklanan iskeleyi ayaklarımın bulması gerek. Taşların üstüne basıyorum, şıpır şıpır dalgalar alçalıyor yine; kayığa biniyorum, kollarımda onu taşıdığım halde kayık hiç sallanmıyor neredeyse. Kıçtaki kilimlerim yağmurdan ıslanmış. Üstteki ıslak katları ayağımla kenara itip yavaşça yerleştiriyorum. Oturur konumda, başı küpeştenin hemen altında; sandığın içinde deniz rüzgârına karşı kuru battaniye arıyorum.

Ben yaşlı kadını sararken ihtiyarın kayığa bindiğini fark ediyorum, adım attıkça kayık sallanıyor. “Dostum,” diyorum, “gördüğünüz gibi sular hareketlendi. Bu da küçük bir kayık. Bir seferde tek yolcu taşımaya cesaret edebilirim ancak.”

Şimdi içindeki ateşi açıkça görüyorum, çünkü gözlerinden fışkırıyor. “Kayıkçı,” diyor, “adaya karımla birlikte, birbirimizden ayrılmadan gideceğimizin kesin olduğunu sanıyordum. Defalarca öyle söylemediniz mi, sorularınızın amacı bu muydu?”

“Lütfen yanlış anlamayın dostum,” diyorum. “Ben sadece bu suları geçmekten bahsediyorum. Adada ikinizin bir arada yaşayıp hep yaptığınız gibi kol kola yürüyeceğiniz konusunda hiçbir şüphe yok. Oğlunuzun mezarı gölgelik bir yerdeyse adanın her yerinde yetişen kır çiçeklerinden serpebilirsiniz etrafına. Ormanlık yerlerde funda, hatta kadife çiçeği olur. Ama bugünkü yolculuk için kıyıda bir süre daha beklemenizi rica ediyorum. Hanımefendiyi karşı kıyıya rahat edeceği şekilde yerleştiririm; kayıkla çıktığımız yerin yakınında eski dostlar gibi birbirlerine bakan üç kadim kaya biliyorum. Hanımı o hem korunaklı hem deniz manzaralı

noktada bırakıp hemen sizi almak üzere geri döneceğim. Ama şimdilik bizden ayrılıp kıyıda biraz daha bekleyin.”

Batan güneşin kızıl ışıltısı vuruyor üzerine, yoksa bakışlarındaki ateş mi hâlâ? “Karım içinde oturdukça bu kayıktan aşağı inmeyeceğim beyim. Söz verdiğiniz gibi birlikte götürün bizi. Yoksa ben mi kürek çekeyim?”

“Kürek benim elimde beyim, bu kayığa kaç kişinin binebileceğine karar vermek hâlâ benim görevim. Aramızda kurulan dostluğa rağmen aşağılık bir hileden mi korkuyorsunuz yoksa? Sizi almak üzere dönmeyeceğim diye mi korkuyorsunuz?”

“Sizi hiçbir şeyle suçladığım yok beyim. Ama kayıkçılarla yaptıkları hakkında söylentiler çok. Üstünüze alınmayın lütfen, yalvarırım ikimizi birlikte götürün, daha fazla oyalanmayalım.”

“Kayıkçı,” diyen sesi geliyor kadının, dönünce gözleri kapalı olmakla birlikte beni ararmışçasına havaya uzanan elini görüyorum. “Kayıkçı. Bizi biraz yalnız bırakın. Kocamla biraz yalnız konuşalım.”

Kayığı onlara bırakmaya cesaret edebilir miyim? Ama kadın şu anda benden yana olsa gerek. Küreği elimden bırakmadan ihtiyarın yanından geçerek kayıktan iniyorum. Deniz dizime kadar çıkıp cüppemin eteğini ıslatıyor. Kayık güzelce bağlı, kürek bende. Ne zararı olabilir? Yine de çok uzaklaşmaya cesaret edemiyorum, yüzüm kıyıya dönük, bedenim taş gibi kıpırtısız olduğu halde yine mahremiyetlerine girdiğim hissine kapılıyorum. Dalgaların şıpırtısı seslerini bastıramıyor.

“Yanımızdan ayrıldı mı Axl?”

“Suyun içinde duruyor prensesim. Kayığından istemeye istemeye indi, fazla uzun zaman tanımayacaktır bize.”

“Axl, kayıkçıyla kavga etmenin sırası değil. Bugün ona rastlamamız büyük şanstı. Bize bu kadar iyi gözle bakan bir kayıkçı.”

“Ama onların sinsice hilelerini çok duyduk, öyle değil mi prensesim?”

“Ben ona güveniyorum Axl. Sözünü tutacak.”

“Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun prensesim?”

“Biliyorum Axl. İyi bir adam o, bizi yarı yolda bırakmayacak. Onun dediğini yap, karada kalıp dönmesini bekle. Çok geçmeden gelir seni de almaya. Öyle yapalım Axl, yoksa bize sunulan muafiyeti kaçıracağız diye korkuyorum. Adada birlikle olacağımıza dair söz aldık; bir ömür boyu sarmaş dolaş yaşamış kişilerin bile pek azma nasip olan bir ayrıcalık. Birkaç dakika beklememek uğruna böyle bir nimeti niye kaçıralım? Onunla kavga etme, bir dahaki sefere hödük gibi bir adamla karşılaşmayacağımız ne malum? Axl, lütfen iyi geçin onunla. Şu anda bile öfkelenip fikir değiştirmesinden korkuyorum. Axl, orada mısın?”

“Hâlâ karşındayım prensesim. Yolumuza ayrı ayrı devam etmekten bahsediyor olabilir miyiz gerçekten?”

“Bir iki dakikalığına kocam. Ne yapıyor şu anda?”

“Hâlâ olduğu yerde kıpırdamadan duruyor, sadece uzun sırtıyla parlak kafasını gösteriyor bize. Prensesim, bu adama güvenebileceğimize gerçekten inanıyor musun?”

“İnanıyorum Axl.”

“Az önceki konuşmanız iyi geçti mi?”

“İyi geçti kocam. Seninki de iyi geçmedi mi?”

“İyi geçti herhalde prensesim.”

Koyda güneş batışı. Arkamda sessizlik. Onlara dönmeye cesaret edebilir miyim?

“Söylesene prensesim,” dediğini duyuyorum ihtiyarın. “Sisin dağıldığına memnun musun?”

“Bu ülkeye dehşet saçabilir. Yine de bizim için tam zamanında dağılıyor.”

“Merak ediyorum prensesim. Acaba sis hatıralarımızı bizden çalmasa sevgimiz yıllar içinde bu kadar güçlenebilir miydi? Belki eski yaraların kapanmasına sis izin verdi.”

“Şu anda bunun ne önemi var Axl? Kayıkçıyla barış, götürsün bizi adaya. Madem önce birimizi, sonra ötekimizi götürecek, niye kavga edelim onunla? Ne diyorsun Axl?”

“Pekâlâ prensesim. Dediğini yapacağım.”

“Hadi öyleyse kıyıya dön.”

“Döneceğim prensesim.”

“Öyleyse niye hâlâ oyalanıyorsun kocam? Kayıkçılar asla sabırsızlanmaz mı sanıyorsun?”

“Pekâlâ prensesim. Ama bir kez daha sarılayım sana.”

Yaşlı kadını bebek gibi kundakladığım halde sarılıyorlar mı birbirlerine? İhtiyarın diz çöküp kayığın içinde tuhaf bir şekle girmesi gerektiği halde? Sarılıyorlar herhalde, sessizlik sürdükçe dönmeye cesaret edemem. Kucağımdaki küreğin gölgesi düşüyor mu dalgalı sulara? Ne kadar sürecek daha? Sonunda seslerini duyuyorum.

“Adada konuşmaya devam ederiz prensesim,” diyor ihtiyar.

“Ederiz Axl. Sis dağıldıktan sonra konuşacak çok şeyimiz olacak. Kayıkçı hâlâ suda mı bekliyor?”

“Evet prensesim. Ben şimdi gidip barışayım onunla.”

“Elveda öyleyse Axl.”

“Elveda biricik aşkım.”

İhtiyarın suyun içinde bana doğru geldiğini duyuyorum. Benimle konuşmaya niyeti var mı? Barışmaktan söz etti. Ama döndüğümde bana bakmıyor, gözleri karada, koya vuran batan güneşte. Ben de onunla göz göze gelmeye çalışmıyorum. Yanımdan geçiyor, dönüp arkasına bakmıyor. Beni kıyıda bekle dostum, diyorum usulca, ama o duymuyor ve suyun içinde yürümeye devam ediyor.